

KONTROLI I LARTË I SHTETIT
Raport Përfundimtar për Auditimin e ushtruar në Bashkinë Has

RAPORTI PËRFUNDIMTAR I AUDITIMIT

mbi

(Auditimin Financiar dhe Përputhshmërisë)

BASHKIA HAS

Tiranë, dhjetor 2021

Nr.	Përmbajtja	Faqe
	Legjenda	2
	Shkurtime	3
I.	PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE	4
1.	Përshkrim i shkurtër i projektit të auditimit	4
2.	Përshkrim i disa gjetjeve më kryesore dhe rekomandime	4-5
3.	Konkluzioni i përgjithshëm dhe opinioni i auditimit	6-7
II.	HYRJA	8
1.	Objekti i auditimit	8
2.	Qëllimi i auditimit	8
3.	Identifikimi i çështjes	8
4.	Përgjegjësitë e strukturave drejtuese	9
5.	Përgjegjësitë e audituesve	9
6.	Kriteret e vlerësimit	10
7.	Standardet e auditimit	10
8.	Metodat e auditimit	10
9.	Dokumentimi i auditimit	11
III	PËRSHKRIMI I AUDITIMIT	12
1	Informacion i përgjithshëm mbi subjektin	12
2	Përshkrimi i rezultateve, sipas drejtimeve të auditimit.	13
3	A. Mbi planifikimin dhe zbatimin e planit të buxhetit.	13-25
4	A/3. Burimi i krijimi të të ardhurave, vlerësimi i mbledhjes së tyre.	25-47
5	B. Vlerësimi i raportimit financiar, për të arritur në opinionin nëse pasqyrat financiare për vitet 2018-2019-2020, japin një paraqitje të vërtetë e të drejtë të pozicionit financiar, performances financiare dhe fluksit të parasë të Bashkisë.	47-98
6	C. Mbi zbatimin e kërkesave në planifikimin, realizimin, zhvillimi procedurave të prokurimeve publike.	98
7	D. Auditimi i zbatimit të rekomandimeve të lëna në auditimet e mëparshme.	99-112
8	E. Mbi zbatimin e kërkesave të ligjit 107/2017 në Për Planifikimin e Zhvillimin e Territorit, i ndryshuar.	113
IV	GJETJET DHE REKOMANDIMET	113-125
V	ANEKSET	126-157

SHKURTIME

KLSH	Kontrolli i Lartë i Shtetit
MFK	Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli
NA	Nëpunës Autorizues
NZ	Nëpunës Zbatues
GSM	Grupi i Menaxhimit Strategjik
NJAB	Njësia e Auditimit të Brendshëm
AB	Auditi i Brendshëm
MAB	Manuali i Auditimit të Brendshëm
FZHR	Fondi i Zhvillimit të Rajoneve
AQT	Aktive të Qëndrueshme të Trupëzuara
UMF	Udhëzim i Ministrisë së Financave
VKM	Vendim i Këshillit të Ministrave
VKB	Vendim i Këshillit Bashkiak
ISSAI	Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit
INOTSAI	Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit
ISA	Standardet Ndërkombëtare të Auditimit
IFAC	Federatës Ndërkombëtarë të Kontabilistëve
IPSAS	Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik
IT	Teknologjia e Informacionit
NJA	Njësi Administrative
SHA	Shoqëri Anonimë
BOE	Bashkim i Operatorëve Ekonomikë
OE	Operator Ekonomik

I. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

1. Përshkrim i shkurtër i Projektit të Auditimit

Në zbatim të Programit të Auditimit nr.866/1 prot., datë 01.09.2021, nga data 01.09.2021 deri në datë 01.10.2021 në institucionin Bashkia Has u krye auditimi *Financiar dhe përputhshmërisë*. Auditimi mbuloi periudhën nga data 01.01.2018 deri më datën 31.12.2020, ndërsa nuk u shtri mbi çështjet të veprimtarisë së institucionit, menaxhimi financiar e kontrolli i brendshëm, por në planifikimin dhe zbatimin e buxhetit, vlerësimi pasqyrave të pozicionit financiar, prokurimet publike, të ardhurat, zbatimi i rekomandimeve të lëna në auditimin e mëparshëm dhe mbi zbatimin e ligjit *Për Planifikimin e Zhvillimin e Territorit*, i ndryshuar. Për përfitimin e rezultateve të auditimit, grupi i auditimit u mbështet në punën konkrete mbi evidencat e auditimit. Audituesit janë kujdesur që evidencat me të cilat kanë punuar për të argumentuar rezultatet e auditimit, të plotësonin tre cilësi: të ishin të përshtatshme (të kishin lidhje me çështjen që auditohej), të besueshme (burimi nga vjen evidenca) dhe të mjaftueshme (sasia e evidencës).

Në përfundim të punës audituse në terren, nga grupi i auditimit janë mbajtur dhe protokolluar në subjekt akt konstatimet dhe akt verifikimet dhe pas kryerjes së takimit përmbyllës mes palëve nga subjekti u paraqitën kundërshtitë për aktet e mbajtura. Pas hartimit të akteve të konstatimit dhe projektraportit, nga subjekti i audituar janë bërë kundërshtitë, të cilat janë trajtuar nga audituesit përkatës. Projekt-raporti i auditimit është kthyer nga subjekti me shkresën nr.2808/1, datë 09.12.2021 e protokolluar në KLSH me nr.866/4 prot datë 13.12.2021, ndërsa në ambientet e KLSH^{së} nuk u realizua takimi përmbyllës sipas kërkesës së subjektit i cili në përfundim i qëndron korrektë kundërshtimeve të dërguara lidhur me gjetjet e auditimit.

2. Përshkrim i disa gjetjeve më kryesore dhe rekomandimet

Nr	Përmbledhje e gjetjes	Referenca me raporti përfundimta	Rëndësia	Rekomandimi
1	-Llog.(210) <i>ËToka, troje, terrene</i> , llog.(211) <i>ËPyje kullota plantacione</i> , llog.(212) <i>“Ndërtesa e Konstruksione”</i> , llog.(213) <i>ËRrugë, rrjete, vepra ujore</i> , në pasqyrat e pozicionit financiar viti 2020, nuk përfaqsojnë vlerën e saktë të asetëve të njësisë vendore, sepse në këto llogari nuk janë pasqyruar të gjitha asetet dhe nuk janë rregjistruar në ZRPP. Për këto llogari bashkia nuk ka listë përfundimtare të asetëve në formën e regjistrit të aktive me elementët e duhur përbërës, si dhe nuk ka hartuar plan për rregjistrimin në Agjencia Shtetërore të Kadastrës, veprime në mospërputje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 <i>ËPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiare</i> , neni 15, pika (1;2) të UMF nr.30, datë 27.12.2011 <i>ËPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik</i> , Kap.(IV), pika (74;96) dhe UMF nr.8, datë 09.03.2018 <i>ËPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme</i> .	47-98	E lartë	-Titullari bashkisë, Drejtori Fiancës dhe Drejtori i Urbanistikës, të marrin masa për sistemimin dhe saktësimin e asetëve llog.(210) <i>ËToka, troje, terrene</i> , llog.(211) <i>ËPyje kullota plantacione</i> , llog.(212) <i>“Ndërtesa, konstruksione”</i> , llog.(213) <i>ËRrugë, rrjete, vepra ujore</i> , duke kryer inventarizimin fizik të tyre dhe hartimin e regjistrit kontabël me të dhëna të nevojshme (vendodhja, sipërfaqe, etj). Në vijim të merren masa për regjistrimin e këtyre asetëve në ASHK dhe pasqyrimi në pasqyrat financiare të të gjitha asetëve që njësia vendore ka në administrim.
2	-Llog.(466) <i>ËKreditorë për mjetet në ruajtje</i> (garanci punimesh në masë 5% e vlerës investimit), në pasqyrat financiare të vitit 2020 ka vlerën 11,156,021 lekë, ndërsa njësia vendore megjithëse ka listë analitike, për 12 objekte të cilat bashkia i ka marr në dorëzim për vlerën 7,256,213 lekë ndërsa nuk ka bërë zhbllokimin e garancisë	47-98	E lartë	-Titullari bashkisë nëpunës autorizues, Drejtori Financës nëpunës zbatues dhe Drejtori Urbanistikës të analizojn e të saktësojnë përbërjen analitike të vlerës prej 11,156,021 lekë gjendje e ngurtësuar në thesar dhe vecanërisht vlerë 7,256,213 lekë për 12 objekte të

	edhe kur është përmbushur afati i garancisë së punimeve të parashikuara në kontratë, veprime në mospërputhje me UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 <i>“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”</i> , Kap.(III), pikat (30; 50).			cilat bashkia i ka marr në dorëzim duke përcaktuar mos likuidimin, emrin investimit, dhe shoqërisë në referencë me kushtet e kontratës për detyrimet e përcaktuara në to dhe të bëhen krahasime nëse vlera e ngurtësuar rakordon me detyrimet e përcaktuara në kontratë dhe të hartohet aktrakordim me degën e thesarit Has me të dhëna të detajuara për shoqërnë investimet
3	-Në datë 31.12.2020 Bashkia Has ka një vlerë të detyrime të prapambetura prej 36,368,188 lekë, e cila përbëhet nga: -Detyrime për investime në vlerë 25,821,022 lekë; -Detyrime vendime gjyqësore vlera 395,178 lekë; -Detyrime për shërbime në vlerën 10,151,988 lekë; Detyrimet e prapambetura të cilat janë krijuar si rezultata i mosrealizimit të të ardhurave, vlera e detyrimeve që i përket mos alokimit të plotë të fondeve për 4 investime të përfunduara dhe në datë 31.12.2018 bashkia ka detyrim të prapambetur në vlerë 47,987,229 lekë, në datë 31.12.2019 bashkia ka detyrime të prapambetura vlerën 43,865,314 lekë dhe në datë 31.12.2020 bashkia ka detyrime të prapambetura vlerën 36,368,188 lekë. Si rezultat i mos realizimit të të ardhurave nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore (pavarësisht se deklarohet realizim mbi 100%) për të mbuluar shpenzimet deri në datën 31.12.2020, vlera e faturave të pa likuiduara nga Bashkia Has është gjëndje në shumën 36,368,188lekë. Veprime në mospërputhje me neni (50) <i>“Angazhimet buxhetore”</i>, neni (52) <i>“Kryerja e shpenzimeve”</i>, të ligjit nr.9936, datë 26.06.2008 <i>“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”</i> i ndryshuar, neni (56), ligji nr.68/2017, datë 27.04.2017 <i>“Për financat e vetëqeverisjes vendore”</i>, pika (62) UMFE nr.2, datë 06.02.2012 <i>“Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”</i>; UMF nr.5, datë 27.12.2014 <i>“Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura”</i>, UMF (plotësues) nr.2, datë 10.01.2018 <i>“Për buxhetin e vitit 2018”</i>, pikat (82-91) <i>“Detyrimet e prapambetura të njërive të vetëqeverisjes vendore”</i>, neni 70, të VKM nr.914, datë 29.12.2014 <i>“Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”</i> i ndryshuar.	13-25	E lartë	-Titullari bashkisë dhe Drejtoria e Financës të analizojnë situatën e detyrimeve të prapambetura të pa likuiduara dhe të nxirrin përgjegjësitë për këtë situatë. Të mos marren angazhime te reja buxhetore pa pasur fonde në dispozicion, në mënyrë që të mos krijohen detyrime të reja në vijimësi. Për detyrimet e prapambetura të hartohet grafik për likuidimin e detyrimit, duke zbatuar radhën e pagesave sipas kronologjisë së tyre. Të paraqitet në mbledhjen e Këshillit Bashkis material për gjendjen e faturave pa likuiduara me plan e grafik për likuidimin e tyre. Detyrimet financiare të konstatuara të papaguara ndaj palëve të treta të ulen nën nivelin 15% të shpenzimit vjetore.
4	-Bashkia Has ka lidhur kontrat për dhënie në përdorim sipërfaqe nga fondi pyjor/kulloor asete pronë e njësisë vendore me kontratë qira për ndërtim të HEC ^{ev} ku vlera e qirasë nuk është përlllogaritur e saktë, sipas raportit teknik për ndërtimin dhe vlerësimin e tarifës duke bërë që qiramarrësit të kryejnë pagesa më të ulët se vlera e duhur për 1,120,950 lekë e cila përbën dëm ekonomik për buxhetin e njësisë vendore, veprim në mospërputhje me tarifën e përcaktuar nga lidhja (2), nenet (11;12), VKM nr.391, datë 02.06.2006 <i>“Për përcaktimin e tarifës në sektorin e pyjeve dhe kullotave”</i> i ndryshuar me VKM nr.1064, datë	25-47	E lartë	-Titullari bashkisë Has, Sektori Juridik, Drejtoria e Pyjeve e Kullotave e Drejtoria e Financës të analizojnë situatën të marrin masa menjëhershme për të përlllogaritur sa më të saktë nivelin e tarifës dysHEME për dhënë në përdorim sipërfaqe fondi pyjor/kullosor me kontratë të lidhur për ndërtimin e HCE ^{it} në teritori bashkisë Has, për të cilin ka rezultuar diferencë në vlerën 1,120,950 lekë e konsideruar dëm ekonomik për buxhetin e bashkisë Has.

	22.12.2010ò.			
5	-Për zbatim të vendimeve gjyqësore me objekt dëmshpërblim për largim të punonjësve nga puna në periudhën (janar 2018-dhjetor 2020) bashkia Has nga vlera 1,310,307 lekë gjendje në datë 31.12.2018 ka shpenzuar vlerën 915,129 lekë, ndërsa detyrimi ngelur i pa likuiduar në datë 31.12.2020 është shuma 395,178 lekë, ndërsa për zbatimin e vendimeve gjyqësore me objekt çështje të tjera gjyqësore, rëkthim detyrimiò,ñshpërblim dëmiò, ñdetyrim situacioniò për të njëjtën periudhë bashkia nuk ka. Bashkia Has për zbatimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë, pavarësisht natyrës së çështjes, për periudhën janar 2018i dhjetor 2020 ka shpenzuar duke likuiduar vlerën prej 915,129 lekë e cila përbën efekt financiar negativ për buxhetin e njësisë vendore.	13-25	E lartë	-Titullari Bashkisë Has, të analizojë të gjitha rastet e vendimeve gjyqësore dhe të nxjerr përgjegjësi dhe arsyet që kanë çuar në lindjen e një procesi të tillë gjyqësor, arsyet për humbjen e tyre, që të kuptohet se, çfarë praktika janë bërë të gabuara, me qëllim shmangien e tyre në të ardhmen. Në rastet e largimeve të punonjësve nga puna, nga titullari e sektori juridik të zbatohen të gjitha procedurat e nevojshme të afateve të njoftimit dhe të pagesave të duhura ligjore me qëllim të ulët risku i humbjes së proceseve gjyqësore. Përpara zbatimit të vendimit gjyqësor titullari të nxjerr përgjegjësitë administrative për personat përgjegjës e aktin që provon gjurmë të auditimit të këtij procesi.

3. Konkluzioni i përgjithshëm dhe opinioni i auditimit

A. OPINIONI I AUDITIMIT

Konkluzioni i përgjithshëm

Ne kemi audituar veprimtarinë ekonomiko financiare në Bashkia Has, për periudhën nga data 01.01.2018 deri në datë 31.12.2020, përfshirë çështjet pasqyrat financiare, planifikimin dhe realizimin e të ardhurave dhe shpenzimeve, procedurat e prokurimit publik, zbatimin e rekomandimeve në auditimin e mëparshëm dhe procedurat e lejeve të ndërtimit, ndërsa nuk janë përfshirë çështjet e menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe auditit i brendshëm. Auditimi ka përfshirë ekzaminimin, në bazë testimesh, të dokumenteve që mbështesin shumatat dhe shpalosjet në pasqyrat financiare, ku u bë vlerësimi i parimeve kontabël të përdorura dhe vlerësimeve të bëra nga drejtuesit, si dhe vlerësimi i paraqitjes së përgjithshme të pasqyrave financiare. Në përfundim të procesit të auditimit të fushave të audituara për periudhën raportuese ushtrimore (2018-2019-2020), pas vlerësimit të dokumentacionit grupi ka arritur në konkluzionin se përsa i përket shllallës së zbatimit të standardeve mbi raportimin financiar nga subjekti Bashkia Has në përgjithësi jepet një pamje e drejtë e sinqert e performancës financiare, si dhe lëvizjes së mjeteve monetare referuar në UMF nr.08, datë 09.03.2018 ññ*Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshmeò*, duke përshtuar disa anomali materiale jo të përhapura që janë bazë për dhënien e një opinioni të kualifikuar me theksim të çështjeve mbi pasqyrat financiare dhe përputhshmërisë në veprimtarinë e subjekti Bashkia Has me kuadrin ligjor e nënligjor në fuqi.

Opinion mbi pasqyrat financiare “i kualifikuar me theksim çështjeje”.

Grupi i auditimit të KLSH^{-së} ka audituar pasqyrat financiare të njësisë publike Bashkia Has për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020, ndërsa për periudhat 2018-2019, ato janë të paraqitura edhe vitin pasardhës, të cilat përfshijnë vlerat e paraqitura në postet përbëhen nga Formati nr.1 ñ*Pasqyrat e pozicionit financiar (bilanci)ò*, krahasuar me vlerat e paraqitura në informacionet që jepen në formatet anekset si; Formati nr.2 ñ*Pasqyra e performancës financiare, ose pasqyra të ardhura e shpenzimeò*, Formati nr.3 ñ*Pasqyra e flukseve monetare (cash floë)ò*, Formati nr.4 ñ*Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto/Fondet netoò*; Formati nr.5 ñ*Shënime shpjeguese për hartimin e pasqyrave financiare vjetoreò*; Formati nr.6 ñ*Pasqyra statistikore e investimeve dhe burimet e financimitò*; Formati nr.(7/a) ñ*Pasqyra gjendja dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata (kosto historike)ò*; Formati nr.(7/b) ñ*Pasqyra gjendja dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata (vlera neto)ò*; Formati nr.8 ñ*Pasqyra statistikore dhe numrit*

të punonjësve dhe fondi i pagave. Në bazën për opinion (trajtuar më sipër), sipas mendimit tonë, si dhe mbështetur në standardet ISSAI 1705¹ dhe ISSAI 1200², pasqyrat financiare, veprimet përgjatë raportimit financiar dhe transaksionet e kryera për ekzekutimin e buxhetit janë në përputhje me ligjin për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare, si dhe me ligjet e rregullat përkatëse të financave publike dhe ato të buxhetit. Për përmirësimin e mëtejshëm të gjendjes janë adresuar disa çështje të cilat paraqiten te paragrafi *konkluzione të përgjithshme*.

Baza për opinionin i kualifikuar me theksim çështjeje:

Auditimi u krye në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Sektorit Publik. Përgjegjësitë tona lidhur me këto standarde janë përshkruar më hollësisht në seksionin “Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare”, pjesë e raportit tonë përfundimtar. Ne jemi të pavarur kundrejt subjektit të audituar, e theksuar kjo në ISSAI³ 10 *ndëklarata e Meksikës* mbi pavarësinë e SAI⁴, si dhe ISSAI 30 *Kodi Etik*, apo edhe çështje të tjera që lidhen me auditimin e pasqyrave financiare të një institucioni ndërkombëtar, të cilat janë përmendura në ISSAI⁵ 5000 *Auditimi i Institucioneve Ndërkombëtare* -Udhëzues për SAI⁶. Ne i kemi përmbushur përgjegjësitë tona etike, në përputhje me standardet e sipërpërmendura, përfshirë këtu edhe Kodi Etikës së KLSH⁷. Gjithashtu besojmë se dëshmitë e mara gjatë punës sonë audituese janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazat për përgatitjen e opinionit të auditimit.

Nga testimi llogarive konstatohet se, në dhënien e opinionit ne kemi marrë në konsideratë faktin se, disa llogari megjithëse nuk janë krijuar në periudhën ushtrimore raportuese viti 2020, kërkohet të marren masa për të sistemuar vlerat e llogarive konkretisht; llog.(468); llog.(202); llog.(203); llog.(210); llog.(211); llog.(212); llog.(215); llog.(230-231); llog.(466), të cilat nuk e pasqyrojnë me vërtetësi vlerën e saktë të pasurisë së njësisë publike vendore Bashkia Has, duke bërë që në këto llogari në fund të vitit ushtrimor raportues të paraqitet vlera e saktë me gjendje reale.

Theksimi i çështjeve:

Theksojmë nevojën e marrjes së masave nga ana e drejtimit e më pas në linjë hierarkike nga gjithë personeli i subjektit njësisë publike Bashkia Has, për sa i takon sistemimit të llogarive të mëposhtme: llog.(468); llog.(202); llog.(203); llog.(210); llog.(211); llog.(212); llog.(215); llog.(230-231); llog.(466).

Përgjegjësitë e Drejtuesve të Bashkisë Has:

Strukturat drejtuese të Bashkisë Has, janë përgjegjëse për përdorimin e burimeve financiare në përputhje me politikat, ligjet dhe rregulloret e aplikuara (*kriteret e vlerësimit*). Ato janë përgjegjëse për zbatimin e gjithë kuadrit rregullativ në prokurimin e fondeve publike. Gjithashtu, strukturat drejtuese të Bashkisë Has janë përgjegjëse funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm, që ka rezultuar i nevojshëm për përgatitjen e pasqyrave financiare, për të shmangur gabimet, apo mashtrimet. Stafi drejtues është gjithashtu përgjegjës. Personat përgjegjës për drejtimin janë përgjegjës për kontrollin e procesit të raportimit financiar.

Përgjegjësitë e Audituesve të KLSH⁸:

Objektivi i audituesit të jashtëm publik lidhet me garantimin e sigurisë së arsyeshme³, nëse pasqyrat financiare në tërësi, nuk paraqesin anomalitë materiale, kështu si pasaktësi apo gabime që mund të kenë ekzistuar, nëse veprimtaria e subjektit të audituar është zhvilluar në përputhje me kriteret e paracaktuara, si dhe për të konkluduar me një raport auditimi që

¹ Objektivi i audituesit është të formulojë një opinion mbi besueshmërinë e llogarive vjetore dhe llogarive bazuar në një vlerësim të përfundimeve të hartuara nga evidencat e marra të auditimit dhe të shprehë qartë opinionin nëpërmjet një raporti të shkruar që shpjegon bazat e opinionit.

² Objektivi i audituesit është të ofrojë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat si një e tërë nuk përmbajnë anomalitë materiale, raste mashtrimi ose gabime, si edhe të raportojë mbi këto pasqyra për sa i takon gjetjeve nga auditimi

³ ISA 200-ISSAI 1200 Objektivi i audituesit është të ofrojë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat si një e tërë nuk përmbajnë anomalitë materiale, raste mashtrimi ose gabime, si edhe të raportojë mbi këto pasqyra për sa i takon gjetjeve të tij/saj.

përfshin një opinion. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë sigurie, por nuk garanton që auditimi i kryer në përputhje me standardet mundëson identifikimin e çdo gabimi apo anomalie që mund të ekzistojë. Përveç standardeve ISSAI, audituesi i KLSH^{së}, gjithashtu aplikon edhe gjykimin dhe skepticizmin e tij profesional në punën audituese. Auditimi identifikon çështjet më të rëndësishme lidhur me auditimin e pasqyrave financiare të periudhës aktuale duke i përshkruar në raportet e auditimit, me përjashtim të rasteve kur kuadri ligjor nuk lejon vënien në dispozicion të tyre për publikun ose në raste të rralla kur vetë ne vendosim që këto çështje nuk duhet të përfshihen në raport për shkak të pasojave negative që publikimi i tyre mund të sjellë në publikun e gjerë.

I. HYRJA (Të dhëna mbi Projektin e Auditimit)

Mbështetur në ligjin 154/2014, datë 27.11.2014 nëPër Organizimin dhe funksionimin e KLSHò, në zbatim të Programit të Auditimit nr.866/1 prot, datë 01.09.2021, miratuar nga Kryetari i KLSH, nga data 31.08.2021 deri në datë 01.10.2021, në institucionin Bashkia Has u krye auditimi nëFinanciar dhe i përputhshmërisëò. Auditimi mbuloi periudhën nga data 01.01.2018 deri në datën 31.12.2020.

Auditimi u krye nga grupi i auditimit me përbërje:

1. V.R, përgjegjës grupi.
2. F.C, auditues.

OBJEKTIVAT, FUSHËVEPRIMI DHE METODOLOGJIA

-Objekti i auditimit. Auditimi i kryer në Bashkinë Has është auditim financiar dhe auditim përputhshmërie. Auditimi ka pasur si objekt pasqyrat financiare, prokurimet publike, të ardhurat dhe treguesit e buxhetit. Objektivat specifike të auditimit ose pohimet për marrjen e garancive për besueshmërinë e pasqyrave financiare janë:

-Pohimet rreth klasave të transaksioneve dhe ngjarjeve për periudhën nën auditim si; përkatësia, plotësia, saktësia, periudha, klasifikimi, ligjshmëria dhe rregullsia.

-Pohimet rreth gjendjeve të llogarive në fund të periudhës si; ekzistenca, të drejtat dhe detyrimet, plotësia, vlerësimi dhe alokimi.

-Pohimet rreth prezantimit të shënimeve shpjeguese si; transaksione, të drejtat dhe detyrimet, plotësia, klasifikimi dhe kuptueshmëria, saktësia dhe vlerësimi.

-Marrja e garancive nëse procedurat e prokurimit publik janë zhvilluar në përputhje me kërkesat e kuadrit rregullator në fuqi, nëse punët publike janë realizuar mbi bazën e preventivit dhe kontratave të punimeve, mbi përputhshmërinë e zbatimit të kuadrit rregullator në fuqi në mbledhjen e të ardhurave dhe planifikimin dhe zbatimin e buxhetit.

-Qëllimi i auditimit. Për pasqyrat financiare: të rrisim shkallën e besimit të përdoruesve të pasqyrave financiare, nëpërmjet shprehjes së një opinionit nga ana jonë nëse pasqyrat financiare janë përgatitur në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kornizën e zbatueshme të raportimit financiar, si një mekanizëm kontrolli për të siguruar përgjegjshmërinë financiare.

Kjo përgjegjshmëri ka të bëjë drejtpërdrejt me menaxhimin e shëndoshë financiar si dhe me faktin që rezultatet e përdorimi i burimeve janë të paraqitura drejt dhe në përputhshmëri me kornizën e raportimit financiar.

Për fushën e prokurimit publik qëllimi i auditimit është të kuptohet se deri në çfarë shkalle subjekti zbaton kuadrin rregullator në fuqi, zbulimi i shkallës së devijimeve nga standardet e pranura dhe identifikimi i rasteve të shkeljes së parimeve të ligjshmërisë, efikasitetit dhe ekonomicitetit të menaxhimit financiar, me qëllim që për rastet individuale të identifikuar të detyrohen personat përgjegjës të mbajnë përgjegjësi, si dhe të merren masa për parandalimin e shkeljeve në të ardhmen.

-Identifikimi i çështjes. Çështjet mbi të cilat është shtrirë auditimi:

1.Mbi planifikimin dhe zbatimin e planit të buxhetit, burimi i krijimi të të ardhurave, vlerësimi i mbledhjes së tyre.

2.Vlerësimi i raportimit financiar, për të arritur në opinionin në se pasqyrat financiare për vitet 2018-2019, japin një paraqitje të vërtetë e të drejtë të pozicionit financiar, performances financiare dhe fluksit të parasë të Bashkisë.

3.Mbi planifikimin, realizimin, zhvillimin e procedurave të prokurimeve publike dhe zbatimin e kontratave të punëve publike.

4.Auditimi i zbatimit të rekomandimeve të lëna në auditimet e mëparshme

-Përgjegjësitë e strukturave drejtuese. Titullarët e njësive publike, përgjigjen për vendosjen e përmbushjen e qëllimeve dhe të objektivave të njësive publike, nëpërmjet krijimit të një sistemi të përshtatshëm dhe përdorimit të fondeve publike, në mënyrë të ligjshme, me ekonomi, efektivitet dhe efikasitet, sigurimin, nëpërmjet akteve të brendshme administrative, të zbatimit të rregullave për kontrollin e brendshëm.

Nëpunësi autorizues z.L.M me detyrë Kryetar i Bashkisë Has dhe Nëpunësi Zbatues z.P.C me detyrë Drejtor i Financës janë përgjegjës për përgatitjen e pasqyrave financiare në përputhje me kuadrin normativ të zbatueshëm të raportimit financiar në sektorin publik i cili garanton përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare, për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bashkisë Has.

Bazuar në pikën 6 të nenit 34, të ligjit nr.139/2015, datë 17.12.2015 *“Për vetëqeverisjen vendore”*: *“Çdo njësi e vetëqeverisjes vendore harton, miraton, zbaton dhe administron çdo vit buxhetin e vet, pa deficit, si dhe në përputhje me legjislacionin në fuqi që rregullon administrimin e zbatimin e sistemit buxhetor dhe ligjin për financat vendore”*, neni (91), *“Njësitë e vetëqeverisjes vendore, kanë këto të drejta dhe përgjegjësi: pika (1.3). Në drejtën dhe përgjegjësinë e mbledhjes së të ardhurave dhe bërjes së shpenzimeve, sipas së cilës:*

a) krijojnë, mbledhin të ardhura dhe bëjnë shpenzime për përmbushjen e funksioneve të tyre;
b) vendosin taksa vendore e tarifa për shërbimet, si dhe nivelin e tyre, në përputhje me legjislacionin në fuqi;

c) hartojnë, miratojnë dhe zbatojnë buxhetin e tyre;

ç) mbajnë llogaritë, në përputhje me legjislacionin në fuqi, dhe ofrojnë informacione ose raporte financiare për hartimin dhe zbatimin e buxhetit për qeverisjen qendrore ose shtetasit. neni (65) *“Administrata e njësive administrative”*, pika (1) *“Në njësitë administrative funksionon administrata që drejtohet nga administratori”*.

Strukturat drejtuese të Bashkisë Has, për problematikat e trajtuara lidhur me çështjet nën auditim për hartimin dhe zbatimin e buxhetit, mbi organizimin dhe mbajtjen e kontabilitetit, hartimin e pasqyrave financiare dhe inventarizimin e pasurisë; mbi prokurimet me fonde publike, mbajnë përgjegjësi në lidhje me mangësitë, në shkelje të dispozitave ligjore të përcaktuara nga ligjet nr. 68/2017 datë 27.04.2017 *“Për financat e vetëqeverisjes vendore”*; nr.10296, datë 08.07.2010 i ndryshuar me ligjin nr.110/2015, datë 15.10.2015 *“Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”*; nr. 9936, datë 26.6.2008, *“Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, ligjit nr.9643, datë 20.11.2006 *“Për rregullat e prokurimit publik”* i ndryshuar dhe të akteve të tjera ligjore e nënligjore në aktivitetin financiar dhe përputhshmërisë. Problematikat dhe përgjegjësitë lidhur me to, të konstatuara gjatë procesit të auditimit, janë evidentuar në aktkonstatimet e mbajtura në Projektraport dhe Raportin përfundimtar të Auditimit.

-Përgjegjësitë e audituesve. Përgjegjësia e audituesve të KLSH^{së}, është që nëpërmjet auditimit të mund të shprehë një opinionin mbi saktësinë, vërtetësinë dhe besueshmërinë e raportimit të pasqyrave financiare dhe raportimit financiar si dhe çështjet që lidhen me zbatimin e procedurave të prokurimit me fonde publike dhe mbi të ardhurat dhe shpenzimet. Në këtë funksion, auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit, sipas INTOSAI.

Këto standarde kërkojnë që ne ti përmbahemi kërkesave etike, profesionale, të planifikojmë dhe të kryejmë auditimin për të marrë siguri të arsyeshme, për faktin nëse pasqyrat financiare,

nuk kanë gabime materiale, qoftë nga mashtrimi ose gabimi. Siguria e arsyeshme i referohet një niveli të pranueshëm sigurie, por nuk garanton asnjëherë sigurinë absolute. Auditimi në pajtueshmëri (*apo në përputhje*) me standardet nuk presupozohet që të zbulojë gjithnjë një gabim material kur ai ekziston. Auditimi përfshin kryerjen e procedurave për të marrë dëshmi auditimi rreth shumave dhe raportimit të shifrave në pasqyrat financiare. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi profesional i audituesit, duke përfshirë këtu edhe vlerësimin e rreziqeve nga gabimi material, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Gjatë procesit të vlerësimit të rrezikut, audituesi vlerëson nivelin, në mënyrë që të programojë procedura auditimit që janë të përshtatshme për kushtet e entitetit. Gjatë kryerjes së auditimit, në mënyrë që të jepet një gjykim sa më profesional, objektiv dhe i pavarur, audituesit e grupit kanë zbatuar parimet e mëposhtme me karakter etik:

-Parimin e integritetit.

-Parimin e pavarësisë.

-Parimin e objektivitetit.

-Parimin e shmangies së konfliktit të interesit.

Ne besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinionin tonë në lidhje me pasqyrat financiare, procedurat e prokurimit publik dhe buxhetin.

-Kriteret e vlerësimit. Kriter vlerësimi është i gjithë kuadri rregullator në fuqi (baza ligjore, aktet e brendshme të institucionit, kushtet e kontratës etj., me të cilat krahasohet aktiviteti i njësisë vendore që auditohet) dhe kryesisht: ligji nr.139/2015, datë 17.12.2017 *ñPër vetëqeverisjen vendore*; ligji nr. 68/2017, datë 27.04.2017 *ñPër financat e vetëqeverisjes vendore*; ligji nr.9936, datë 26.06.2008 *ñPër menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë* dhe ligjet e udhëzimet vjetore të Ministrisë së Financave për buxhetin; ligji nr.147/2015 *ñPër buxhetin e vitit 2016*; ligji nr.130/2016, datë 17.12.2016 *ñPër buxhetin e shtetit të vitit 2017*; ligji nr.9228, datë 29.4.2004 *ñPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiare* e ndryshuar; ligji nr. 9643, datë 20.11.2006 *ñPër prokurimin publik* e ndryshuar; ligji nr.10296, datë 08.07.2010 *ñPër menaxhimin financiar dhe kontrollin* e ndryshuar; UMF nr.8, datë 09.03.2018 *ñPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme*, UMF nr.30, datë 27.12.2011 *ñMenaxhimi i aktiveve në njësitë e sektorit publik* e ndryshuar; etj. Rregullore e Brendshme e Organizimit dhe Funksionimit të aparatit administrativ të Bashkisë dhe Këshillit Bashkiak.

-Standardet e auditimit. Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (ISSAI) të INTOSAI-t. Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (ISA) të IFAC.

Praktika të mira të fushës si: Manuali i Auditimit Financiar dhe Përputhshmërisë të Gjykatës Evropiane të audituesve;

Kërkesat e Udhërrëfyesit IDI^t, INTOSAI *ñPër implementimi e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit, ISSAI mbi Auditimin e përputhshmërisë*, etj.

Manualët e Auditimit Financiar dhe Përputhshmërisë të miratuar nga Kontrollit i Lartë i Shtetit, Rregullat, Udhëzimet e KLSH^{së}, etj.

Gjatë zhvillimit të auditimit nga grupi u patën parasysh dhe u zbatuan:

-Qasjen e auditimit mbi bazë risku (rreziku), sipas së cilës të gjithë përpjekjet dhe burimet drejtohen në fushat dhe çështjet më të rëndësishme dhe ku vlerësimi i riskut është në nivelet më të larta;

-Përdorimin e gjykimit profesional duke u bazuar në Standardet Ndërkombëtare të Auditimit, manualin e auditimit financiar dhe të përputhshmërisë.

Gjithashtu auditimi është kryer në zbatim të:

Ligjit organik i KLSH^{së} nr. 154/2014, datë 27.11.2014 *ñPër organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit*;

Rregullores së Brendshme *ñMbi organizimin dhe funksionimit administrativ të KLSH^{së}*, miratuar me vendimin e Kryetarit të KLSH^{së} nr. 85, datë 30.06.2015;

-Rregullores *ñMbi Procedurat e auditimit në KLSH^o*, miratuar me vendimin nr. 107, datë

08.08.2017 të Kryetarit të KLSH^{së}.

-Metodat e auditimit (*Procedurat e auditimit*). Përcaktimi i procedurave të auditimit nga grupi i auditimit u bë duke pasur parasysh parimet themelore të auditimit si më poshtë:

-Procedurat e auditimit kanë për qëllim të sigurojnë evidenca të mjaftueshme, të përshtatshme dhe të besueshme cilat do të përbëjnë një bazë të arsyeshme për vlerësimet dhe përfundimet e auditimit (ISSAI 300, 3.5.1). Audituesit përzgjedhin ato procedura auditimi të cilat sipas gjykimit të tyre profesional janë më të përshtatshme në varësi të rrethanave (ISSAI 300, 3.4.5). Siguria e auditimit është marrë më shumë nga procedurat thelbësore, të cilat kanë qenë si vijon:

1.Kontrolli aritmetik.

Duke konsideruar faktin se kontabiliteti konsiston në thelb në regjistrimin e fakteve në një formë numerike, si dhe në paraqitjen sintetike të tyre, por midis regjistrimit fillestar të fakteve dhe paraqitjes së tyre në formë sintetike, që janë edhe qëllimi i tij, bëhen një seri veprimesh që kanë të bëjnë me evidentimin në llogari, mbartjet, klasifikimin dhe rigrupimin. Kontrolli aritmetik u krye me qëllim që të sigurohemi nëse veprimet e llogaritjes dhe të hedhjeve në llogaritë përkatëse, që përfundojnë me nxjerrjen e gjendjeve sintetike, nuk përmbajnë asnjë gabim. (Ditari i kontabilizimit të urdhër shpenzimeve)

2.Kontrolli me anë të pjesëve justifikuese.

Edhe pse kontabilizimet nuk përmbajnë asnjë gabim aritmetik, ai mund të jetë i gabuar, nëse regjistrimet e bëra nuk korrespondojnë me realitetin. Kontrolli me zgjedhje i pjesëve justifikuese (*urdhër shpenzimeve*) konstatoi nëse shifrat e kaluara kanë pasur justifikim të mjaftueshëm dokumentar. UMF nr.30, datë 27.12.2011n*Mbi menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publikò.*

3.Inspektimi fizik dhe kontrolli i gjendjeve ekzistuese.

Konsistoi në ekzaminimin e aktiveve, të llogarive, të librave kontabël etj. Kontrolli kontabël i ushtruar ekzaminon përputhjen ndërmjet regjistrimit kontabël e pjesëve justifikuese përkatëse, duke u siguruar edhe për ekzistencën reale të aktiveve në subjekt.

4.Kontrolli i vlerësimit.

Kontrolli i vlerësimeve përcaktoi nëse vlerat që u atribuohen gjendjeve ekzistuese janë të sakta, nëse pasuritë duhet të qëndrojnë në bilanc me vlerat që u janë vendosur atyre.

5.Konfirmim nga të tretët.

Nëse subjekti që auditohet ka të konfirmuara (*Rakorduara*) me të tretët informacionet që vërtetojnë ekzistencën e operacioneve, detyrimeve, të tepricave ose të çdo regjistrimi tjetër.

6.Kontrolli sipas një treguesi.

Përdorimi treguesve statistikorë me qëllim që të kërkohen fakte ose të dhëna njëjshme normalesò, që përbëjnë tregues të parregullsive kontabile. Mund të përmendim mungesa e pjesëve justifikuese, gabimet e shpeshta në datat, numrat, referencat e brendshme, të emrave, regjistrime pak të lexueshme, shifra të renditura keq, korrigjime të shumta të shifrave, etj.

Nga audituesit u përgatit dokumentacioni i auditimit (*aktkonstatimet, aktverifikimet dhe letrat e punës*) i cili është i përshtatshëm dhe i rëndësishëm për të konfirmuar dhe mbështetur konkluzionet e auditimit. Në përfundim të auditimit, mbi bazën e të dhënave të grumbulluara, u përgatit Projekt Raporti i Auditimit.

Nga subjekti i audituar kanë ardhur kundërshti lidhur me çështjet e auditimit të cilat janë trajtuar nga grupi i auditimit

-Dokumentimi i auditimit. Është bërë mbështetur në kërkesat e Manualeve të Auditimit si dhe në Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit, ISSAI 1230 n*Dokumentimi Auditimitò.* Nga grupi i auditimit është përgatitur dokumentacioni i duhur mbi bazën e të cilit mbështeten konkluzionet e auditimit. Për këtë janë përgatitur aktkonstatimi, projektraporti i auditimit dhe ky raport përfundimtar i auditimit. Puna e dokumentuar në këto dokumente është mbështetur mbi bazën e evidencave konkrete, të mara nga subjekti i audituar, të cilat kanë plotësuar tre cilësitë e duhura: kanë qenë të mjaftueshme, të përshtatshme dhe të besueshme. Procedurat e ndjekura të auditimit janë përshkruar nga secili

auditues në aktet e konstatimit, gjatë trajtimit të çështjes sipas ndarjes së detyrave, ku janë evidentuar edhe evidencat të cilave ju jemi referuar. Një pjesë e evidencave të cilat duhet të mbështesin konkluzionet kryesore të auditimit janë pjesë e dosjes së auditimit. Gjatë fazës së auditimit në terren grupi i auditimit ka dokumentuar në informacionet periodike gjetjet kryesore të auditimit. Për çështjet e kundërshtuara nga subjekti prej tij janë bërë kundërshti të cilat janë trajtuar nga grupi i auditimit. Gjithashtu me subjektin e audituar pranë zyrave të KLSH, nuk u krye takimi ballafaqes, pasi subjekti për arsye objektive, ka kërkuar se i qëndron observacioneve me shpjegimet që ka dërguar.

II. PËRSHKRIMI I AUDITIMIT

1. Informacion i përgjithshëm mbi subjektin

Në përgatitjen e materialit dokumentar për planifikimin e auditimit, grupi auditimit i është referuar auditimeve të kryera në periudhat e mëparshme, dokumentacionit të kërkuar subjektit, të dhënat e grumbulluara për demografinë, fondet e realizuara nga kjo njësi vendore të publikuara në faqet e Ministrisë së Financave dhe APP për realizimin e prokurimit me fonde publike dhe të ardhurat e veta, aktivitetet kryesore dhe problematikat e trajtuara nga media, të realizuara këto nëpërmjet hulumtimeve dhe kërkimeve në internet dhe në median vizive. Bashkia Has është e organizuar dhe funksionon në bazë ligjit nr.139/2015, datë 17.12.2015 nëpër Vetëqeverisjen Vendore dhe ligjit nr.68/2017, datë 27.04.2017 nëpër financat e vetëqeverisjes Vendore, Rregulloren e Organizimit e Funksionimit e Administratës Bashkisë HAS, etj, akt ligjorë/nënligjorë të nxjerra nga Këshilli i Bashkisë Has.

Të dhëna të përgjithshme dhe pozicioni gjeografik: Bashkia Has bën pjesë në Qarkun Kukës.

-Zona Gjeografike: Bashkia Has shtrihet në verilindje të Shqipërisë dhe është pjesë e qarku Kukës. Qendra më e madhe e afert urbane është qyteti i Krumës. Ajo kufizohet në jug dhe perëndim me bashkitë Kukës dhe Fushë-Arrëz, me të cilat i ndan liqeni i Fierzës në një gjatësi prej rreth 40 km. Në veri-perëndim kufizohet me bashkinë Tropojë, me të cilën e ndan përroi i Skatinës. Në veri-lindje kufizohet me komunat Gjakovë dhe Prizren. Në përbërje të saj janë 4 Njësi Administrative, 1 qytet dhe 30 fshatra. Sipas statistikave të dhëna krahasuar në vitet (2015-2016), numri i popullsisë në 2017 ka ardhur në rritje me % të vogël për shkak të lindjeve të pakta dhe emigracionit. Krahina e Hasit pavarësisht ndryshimeve të vogla është një njësi etnografike mendjenaltë me një unitet etnokulturor, si në fushën e kulturës, materialeve dhe atë të besimit. Banorët në Has kanë qenë zakonisht të tipit kullë. Hasi ka një ndryshim të qartë dhe të dallueshëm me krahinat kufitare, ai identifikohet plotësisht nga traditat e zakonet, nga dialekti i tij karakteristik nga veshjet dhe nga këngët dhe vallet e tij.

-Popullsia: Bashkia Has ka 21,764 banorë sipas Regjistrit të Gjendjes Civile, ndërsa sipas Census-it (2011), fëmijët ose grupmosha 0-14 vjeç përbëjnë 28.7% të popullsisë, popullsia e aftë për punë (grup mosha 15-64 vjeç) me 63.8%, ndërkohë të moshuarit 7.5%. Femrat përbëjnë 50.3% të popullsisë dhe 7.4% e familjeve drejtohen nga kryefamiljare femra. Në periudhën (2001-2011) ka një shpopullim prej 14%, si rezultat i migrimit të brendshëm dhe të jashtëm. Tkurrja më e madhe vihet re në NjA Gjinaj me 32.93%, ndjekur nga NjA Golaj me 17.52%. Rënia më të vogël ka NjA Krumë me 5.83%. Megjithatë tendenca e shpopullimit në nivel bashkie është më e vogël se tendenca në nivel qarku me 23.4%. Bashkia Has përbëhet nga 4 Njësi Administrative të cilat janë: (NJA Kruma, NJA Fajza, NJA Gjinaj dhe NJA Golaj). Të gjitha njësitë administrative janë aktualisht pjesë e rrethit të Hasit dhe qarkut të Kukës. Bashkia e re ka nën administrimin e saj një qytet dhe 30 fshatra.

Sfidat më të cilat do të përballet pushteti vendor pas ndarjes së re;

-Profili i bashkisë. Vizioni; Hasi në mirëqenie e prosperitet të vazhdueshëm, i pastër, i gjelbër, i sigurt e mikpritës për të gjithë. Një ndërthurje e vlerave historike dhe kulturore me

resurset natyrore dhe turistike për një zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, social dhe mjedisor të udhëhequr nga komuniteti.

-Zhvillimi Ekonomik; Bashkia ka në funksionet e veta hartimin dhe zbatimin e programeve për zhvillimin ekonomik vendor. Megjithatë, zhvillimi vendor nuk është përgjegjësi e një aktori të vetëm, por kërkon një ndërveprim dhe partneritet të detyrueshëm midis aktorëve të ndryshëm në territor, duke përfshirë qeverisjen vendore, institucionet e dekoncentruara, komunitetin sipërmarrës dhe shoqërinë civile. Ish NJQV^{-të} kanë përdorur disa strategji apo plane zhvillimi, si Strategjia e turizmit për rajonin e Kukësit, Strategjia e zhvillimit rajonal, Plani i zhvillimit të komunës Golaj, Plani i zhvillimit të bashkisë Krumë, Plani i menaxhimit të mjedisit etj. Në asnjë nga ish NJQV^{-të} pjesë përbërëse të bashkisë Has nuk ka patur agjenci të zhvillimit vendor, apo praktika të zhvillimit vendor të udhëhequr nga komuniteti siç janë grupet lokale të veprimit.

Ekonomia në qytetin e Krumës dhe në rrethin e Hasit varet nga burimet nëntoksore si mineralet të kromit që gjenden në Cahan, Vlahen, Nikoliq dhe Helshan, për këto burime ka pasur edhe të huaj që janë interesuar që të nxjerrin mineral nga zona e Hasit. Ekonomia e Krumës dhe Hasit në përgjithësi varet dhe nga kultivimi bimësisë ku në këtë zonë kultivohet patatja, gruri, misri, fasulja etj. Industria nuk është shumë e zhvilluar në krahinë.

-Zhvillimi i bujqësisë; Toka bujqësore është gjithsej 6500 ha, ose 17.3% e sipërfaqjes totale, nga e cila aktualisht vetëm 52.6% ka aftësi vaditëse. Një pjesë e konsiderueshme e tokës bujqësore ka pësuar degradim nga mospërdorimi dhe erozioni. Toka bujqësore shfrytëzohet dhe ka prodhimtari të mirë në frutikulturë, vreshtari, bimë arash (misër, grurë), perime dhe foragjere. Toka më pjellore është Plani i Krumës që rrethohet nga kodra të buta dhe të ulëta të cilat vazhdojnë deri në brigjet e liqenit të Fierzës. Bashkia ka një shumëllojshmëri burimesh natyrore, ndër të cilat mund të përmendim sipërfaqet e mëdha pyjore, florën dhe faunën e pasur, monumentet e shumta natyrore, cilësinë e ajrit, burimet minerare etj. Zona ka pasuri të shumta minerare në krom, bakër, hekur, nikel, silikate etj. Fshati Vlahën është një nga vendburimet më të mëdha të kromit në vend.

-Blegtoria; Në rrethin e Hasit është dega më e rëndësishme e bujqësisë, pasi ajo mbulon pjesën më të madhe të të ardhurave. Kjo lidhet edhe me të ardhurat e mëdha që femeri siguron nga mishi, ndërsa qumështi me nënproduktet e tij është baza kryesore e ushqimit në familje dhe shumë pak tregtohet. Në zonat më të larta dhe në terrene më të thyera kanë përhapje dhe zhvillohen me efektivitet bagëtitë e imëta, të cilat shfrytëzojnë kryesisht kullotat natyrore që janë të bollshme. Ata qëndrojnë në këto kullota si në periudhën e vjeshtës, pjesërisht në dimër, në pranverë dhe sidomos gjatë verës në kullotat e mrekullueshme të bjeshkëve të Pashtrikut. Bashkia shtrihet në një territor prej 39300 ha, të ndarë në 5,714 ha arë, 698 ha pemtore, 80 ha vreshtë, 243 ha livadhe, 6115 ha kullotë, 23 284 ha pyje dhe 3166 ha të tjera. Bashkia sipas ndarjes administrative klasifikohet 30.3% urbane dhe 69,7% rurale, ndërsa sipas rrjetit të qelizave në nivel njësie vendore klasifikohet 100% rurale.

-Turizmi; Bjeshkët e Krumës ofrojnë peizazh të bukur, ajër të pastër dhe destinacion të favorshëm veror për banorët vendas. Potencialet turistike të zonës përfshijnë: Klimë të shëndetshme dhe bukuri natyrore, destinacione pelegrinazhi, kullota të pasura, shpellat, si dhe pamje natyrore e arkeologjike, ngjitje alpinistike në majë të Qytezës etj. Ngjitjet në mal bëhen me makinë nga fshati Cahan, ose me këmbë e kafshë nga Kruma.

2. Përshkrimi i rezultateve sipas drejtimeve të auditimit

A-Mbi planifikimin dhe zbatimin e PBA dhe buxhetit vjetor, për periudhën raportuese ushtrimore (2018-2019-2020).

-A.1. Programimi PBA (2019-2021)&(2020-2022) dhe programimi i buxhetit vjetor për periudhën raportuese (2018-2019-2020);

-A.2. Çelja e fondeve buxhetore të vitit dhe ndryshimet sipas Akteve Normative. Kontrolli i realizimit të shpenzimeve bazuar në nivelin e fondeve të çelura; shkalla e realizimit të treguesve buxhetor dhe pasqyrimi në raportet periodike të monitorimit;

-A.3. Burimi krijimit të të ardhurave bazuar në kuadrin rregullator ligjor/nënligjor në fuqi, përdorimi i tyre. Vlerësimi mbledhjes së të ardhurave në përputhje me dispozitat ligjore dhe borxhi tatimor; Niveli arkëtimit të gjobave të vendosura nga IMTV, apo organeve të tjera;

-A.4. Vlerësimi rrisqeve buxhetore nga niveli faturave të pa likuiduara, vendimet gjyqësore, vendimet e shpronësimeve dhe niveli i realizimit të të ardhurave;

Titulli i Gjetjes -Mangësitë mbi treguesit e planifikimit e zbatimit të (PBA) dhe buxhetit vjetor për periudhat raportuese ushtrimore vitrt (2018-2019-2020).

Situata:

Nënpika(A.1). Programimi i PBA (2019-2021)&(2020-2022) dhe programimi i buxhetit vjetor për periudhën raportuese (2018,2019 & 2020).

-Për periudhat raportuese 2018-2019-2020; Titullari Bashkisë Has ka miratuar hapat për përgatitjen e kalendarit për programin buxhetor afatmesëm (2019-2021) dhe (2020-2022) dhe në vijim sipas miratimit të kalendarit është përcaktuar programi buxhetor afatmesëm për njësitë shpenzuese dhe raporti vlersimit i të ardhurave e shpenzimeve. Këshilli Bashkisë me vendim nr.29, datë 18.05.2018 e nr.20, datë 15.03.2019, ka miratuar tavanet e programeve buxhetore afatmesëm për periudhat (2019-2021) dhe (2020-2022). Programet Buxhetor Afatmesëm të institucionit, si dhe struktura buxhetore për këto periudha ushtrimore paraqiten në (11) programe buxhetore, në përputhje me kriteret e parashikuara nga ligji nr.9632, datë 30.10.2006 *nPër sistemin e taksave vendore* i ndryshuar; ligji nr.9936, datë 26.06.2008 *nPër menaxhimin dhe zbatimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë* i ndryshuar; ligji nr.10296, datë 08.07.2010 *nPër menaxhimin Financiar dhe Kontrollin* i ndryshuar; ligji nr.139/2015, datë 17.12.2015 *nPër vetëqeverisjen vendore*; ligji nr.68/2017 *nPër Financat Vetëqeverisjes Vendore* dhe nga UMF nr.23, datë 22.11.2016 *nPër procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm*; UMFE nr.6/1 datë 28.02.2018 *nPër përgatitjen e programit buxhetor afatmesëm 2019-2021*; UMFE nr.6/3, datë 10.07.2018 *nPër përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm për Pushtetin Vendor* ò.

Gjatë hartimit të PBA në (2019-2021) janë përcaktuar *nPërshkrimi i çdo programi*; *nPolitikat e programit*; *nQëllimi Politikës së programit*; *nObjektivat e politikës programit*, ndërsa programimi i shpenzimeve për periudhat raportuese ushtrimore (2018-2019-2020) të detajuara sipas secilit program, paraqiten sa më poshtë:

në/000 lekë

Nr	Shpenzimet sipas programeve	Viti 2018		Viti 2019		Viti 2020	
		Vlera	%	Vlera	%	Vlera	%
	Programi 1 (01110)	61,717	9.04%	42,411	7.17%	48,495	7.8%
	Programi 2 (03140)	-	0.00%	5,655	0.96%	6,823	1.1%
	Programi 3 (03280)	-	2.65%	17,523	2.96%	18,039	2.9%
	Programi 4 (04220)	-	0.00%	4,841	0.82%	4,866	0.8%
	Programi 5 (04240)	29,621	4.83%	12,319	2.08%	10,108	1.6%
	Programi 6 (04260)	8,989	1.54%	11,763	1.99%	11,442	1.8%
	Programi 7 (04520)	10,900	1.92%	18,619	3.15%	17,389	2.8%
	Programi 8 (05100)	-	0.00%	3,936	0.67%	3,977	0.6%
	Programi 9 (05200)	-	0.00%	995	0.17%	3,782	0.6%
	Programi 10 (06140)	-	0.00%	2,730	0.46%	3,031	0.0%
	Programi 11 (06180)	28	0.00%	0	0.00%	0	0.0%
	Programi 12 (06260)	75,701	12.69%	70,603	11.94%	61,217	9.9%
	Programi 13 (06330)	-	0.00%	6,185	1.05%	5,468	0.9%
	Programi 14 (06440)	-	0.00%	1,430	0.24%	1,932	0.3%
	Programi 15 (08130)	7,228	1.24%	2,808	0.47%	3,095	0.5%
	Programi 16 (08220)	-	0.00%	3,801	0.64%	3,221	0.5%
	Programi 17 (09230)	17,473	2.74%	16,346	2.77%	13,471	2.2%
	Programi 18 (10661)	-	0.00%	353	0.06%	0	0.0%
	Programi 19 (06370)	90,995	0.00%	9,399	1.59%	128	0.0%
	Programi 20 (06190)	1,089	0.16%	1,266	0.21%	60,797	9.8%
	Programi 21 (09120)	76,514	11.85%	106,276	17.98%	48,352	7.8%
	Programi 22 (10430)	200,530	35.48%	230,084	38.92%	289,741	46.7%
	Programi 23 (01170)	2,785	0.49%	2,501	0.42%	3,640	0.6%
	Programi 24 (10910)	27,116	0.00%	159	0.03%	2,003	0.3%
	Programi 25 (06220)	86,779	15.35%	18,034	3.05%	0	0.0%
	Programi 26 (01620)	-	0.00%	1,127	0.19%	0	0.0%
	TOTALI	697,465	100.00%	591,164	100.00%	621,017	99.5%

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

Ndarja e shpenzimeve sipas natyrës për periudhat raportuese ushtrimore vitet (2018-2019-2020), paraqiten të pasqyruara sa më poshtë:

në/000 lekë

Nr	Shpenzimet sipas ndarjes ekonomike	Viti 2018		Viti 2019		Viti 2020	
		Vlera	%	Vlera	%	Vlera	%
1	Paga dhe sig.shoqërore	139,727	20.0%	145,483	27.7%	158,623	25.5%
2	Shpenzime operative	284,283	40.8%	297,652	56.7%	362,482	58.4%
3	Investimet	273,455	39.2%	81,364	15.5%	99,912	16.1%
4	Investime nga (FZHR)	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
	TOTALI	697,465	100%	524,499	100%	621,017	100%

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

Treguesit dhe tendenca e të ardhurave me (PBA) për periudhat raportuese ushtrimore (2018-2019-2020), paraqiten të pasqyruara sa më poshtë:

në/000 lekë

Nr	Të ardhurat	2018	2019	2020
1	Nga taksat	18,662	19,735	27,507
2	Jo tatimore	0	0	0
3	Trashëguar nga viti mëparshëm	45,361	21,888	5,302
I	Totali	64,023	40,211	32,809
1	Transferta e pakushtëzuar	132,483	137,432	146,374
2	Transferte specifike	70,535	75,635	76,191
3	Të tjera transf. Spec. kushtez trashg	17,144	14,113	223
4	Transferte e zhvillimit të rajoneve	0	0	0
5	Transferta e deleguar	413,280	323,438	365,420
I	Shuma e transfertave	633,442	552,030	588,208
I	Totali i burimeve të veta (I+II)	697,465	592,241	621,017

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

Treguesit me të dhënat e buxhetit të analizuar për secilën periudhë raportuese ushtrimore më hollësishtë pasqyrohen sa më poshtë;

-Për vitin 2018: Treguesit e buxhetit vjetor janë të miratuar nga Këshilli Bashkisë me vendim nr.29, datë 18.05.2018 e konfirmuar ligjshmëria nga Prefekti Qarkut Kukës me shkresë nr. 3/16, datë 28.05.2018, ndërsa buxheti shtesë për gjatë vitit 2018 është miratuar nga Këshilli Bashkisë me vendim nr.8, datë 25.02.2018 e konfirmuar ligjshmëria nga Prefekti Qarkut me shkresë nr.3/10, datë 12.03.2018. Burimet e financimit të buxhetit të bashkisë për periudhën raportuese viti 2018 pasqyrohen sa më poshtë:

në/000 lekë

Nr	Vendimi K.B		Përshkrimi	Të ardhura	Struktura shpenzimeve	Shpenzimet
	Nr	Datë				
	53	25.12.2017	Miratim buxheti	284,185	Miratim buxheti	284,185
	08	25.02.2018				
1			Progt. të ardhura	18,662	Art.600 Paga	118,517
2			Të ardhura te trashëguara	13,868	Art.601 Sig.shoqërore	19,215
3			Transferta e Pakushtëzuar	132,483	Art.602 Shpenz. Operative	76,773
4			Transfe pakushtëzuar e trashëguar	31,493	Art.230-231 Investime	65,280
5			Transferta specifike	70,535	1% I K.Qarkut (Has)	400
6			Transferta specifike e trashëguar	17,144	Fondi Rezervë+Kontigji (609)	4,000

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

Gjithashtu në buxhet çdo program ka të përcaktuar produktet e programeve buxhetore në të dy fazat e përgatitjes së tij, ku shpërndarja e fondeve sipas programeve paraqitet si më poshtë:

në/000 lekë

Planifikimi i të ardhurave viti 2018		Planifikimi i shpenzimeve viti 2018	
Burimi i të ardhurave	Vlera	Emërtimi i zërave	Vlera
Të ardhura të planifikuara vitin 2018 + te trashëguarat 2017	18,662	Paga gjithsej	120,172
	45,361		
	64,023		
Grant me natyrë të përgjithshme+ te trashëguarat 2017	203,018	Sigurime shoqërore	19,555
	17,144		
	220,162		
Grant për funksione të reja	413,280	Fond per ekzekutim vendime gjyqesore	2,050
		Shpenzime operative & Fonde Shpronesimi	277,633
		Fondi Rezerve	2,000
		Fondi Kontigjence&Emergjence	2,000
		Fonde per familje ne nevojë	0
		Fond per Keshillin e Qarkut	400
		Kontribut per Shoqaten e Bashkive	200
		Investime	273,455
		Subvensione	0
Total grant + të ardhura	697,465	Totali i shpenzimeve	697,465

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

-Për vitin 2019: Treguesit e buxhetit vjetor janë të miratuar nga Këshilli Bashkisë me vendim nr.78, datë 26.12.2018 e konfirmuar ligjshmëria nga Prefekti Qarkut Kukës me shkresë nr.3/83, datë 14.01.2019, ndërsa buxheti shtesë për gjatë vitin 2019 është miratuar nga Këshilli Bashkisë me vendim

nr.19, datë 28.03.2019 e konfirmuar ligjshmëria nga Prefekti Qarkut me shkresë nr.3/14 prot, datë 04.04.2019. Burimet e financimit të buxhetit të bashkisë për periudhën raportuese viti 2019 pasqyrohen sa më poshtë:

Nr	Vendimi K.B		P ë r s h k r i m i	Të ardhura	Struktura shpenzimeve	Shpenzimet
	Nr	Datë				
	78	26.12.2018	Miratim buxheti	268,803	Miratim buxheti	268,803
	19	28.03.2019				
1			Prog.të ardhura	19,735	Art.600 Paga	122,920
2			Të ardhura te trashëguara	5,287	Art.601 Sig.shoqërore	20,227
3			Transferta e pakushtëzuar	137,432	Art.602	73,363
4			Transfertë e pakusht. e	16,601	Art.230-231 Investime	48,329
5			Transferta specifike	75,635	1% I K.Qarkut(	400
6			Transferta specifike e	14,113	Fondi	3,564

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

Gjithashtu në buxhet çdo program ka të përcaktuar produktet e programeve buxhetore në të dy fazat e përgatitjes së tij, ku shpërndarja e fondeve sipas programeve paraqitet si më poshtë:

Planifikimi i të ardhurave viti 2019		Planifikimi i shpenzimeve viti 2019	
Burimi i të ardhurave	Vlera	Emërtimi i zërave	Vlera
Te ardhura te planifikuara per viti 2019 +te trashëguara 2018	25,022	Paga gjithsej	125,997
Transferta e pakushtëzuar	137,432	Sigurime shoqërore	20,576
Transfert e pakushtëzuar trashëguar nga viti 2018	16,601	Fond per vendimet gjyqesore	1,443
Transferta Specifike e akorduar per vitin 2019	75,635	Shpenzime operative&Fonde Shpronesimi	294,750
Transfert Specifike e Trashëguar nga viti 2018	14,113	Fondi Rezerve	1,782
		Fondi Kontigjence&Emergjence	4,518
		Fonde per familje ne nevoje	0
		Fondi Veçantë	1,782
		Kontribut per Kshillin e Qarkut	400
		Kontribut per Shoqaten e Bashkive	200
		Investime	139,929
		Subvensione	0
		Grant per Forcimi Mekanizmit të Koordinatorit të Referimit për Trajtimin e rasteve të dhunës në bazë gjinore dhe dhunës në familje	864
Total grant + të ardhura	592,241	Totali i shpenzimeve	592,241

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore

-Për vitin 2020: Treguesit e buxheti vjetor janë të miratuar nga Këshilli Bashkisë me vendim nr.63, datë 24.12.2019 e konfirmuar ligjshmëria nga Prefekti Qarkut Kukës me shkresë nr.3/85, datë 09.01.2020, ndërsa buxheti shtesë për gjatë vitit 2020 është miratuar nga Këshilli Bashkisë me vendim nr.5, datë 31.01.2020 e konfirmuar ligjshmëria nga Prefekti Qarkut me shkresë nr.3/6, datë 14.02.2020 dhe VKB nr.64, datë 28.08.2020 e konfirmuar nga Prefekti Qarkut me shkresë nr.3/58, datë 11.09.2020. Burimet e financimit të buxhetit të bashkisë për periudhën raportuese viti 2020 pasqyrohen sa më poshtë:

në/000 lekë

Nr	Vendimi K.B		P ë r s h k r i m i	Të ardhura	Struktura shpenzimeve	Shpenzimet
	Nr	Datë				
	63	24.12.2019	Miratim buxheti	255,597	Miratim buxheti	255,597
	5	31.01.2020				
	64	28.08.2020				
1			Prog.të ardhura	27,507	Art.600 Paga	133,988
2			Të ardhura te trashëguara	5,106	Art.601 Sig.shoqërore	22,093
3			Transferta e Pakushtëzuar	146,374	Art.(602-606)	56,207
4			Transfertë e pakusht. e	196	Art.230-231 Investime	39,116
5			Transferta specifike	76,191	1% I K.Qarkut (Has)	400
			Fonde nga Buxheti shtetit per funksionet e deleguara	223		3,793
6			Transferta specifike e	27,507	FondiRezervë+Kontigj(600)	133,988

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

Gjithashtu në buxhet çdo program ka të përcaktuar produktet e programeve buxhetore në të dy fazat e përgatitjes së tij, ku shpërndarja e fondeve sipas programeve paraqitet si më poshtë:

Planifikimi i të ardhurave viti 2020		Planifikimi i shpenzimeve viti 2020	
Burimi i të ardhurave	Vlera	Plani shpenzimeve per	136,188

Te ardhura vendore te planifikuara viti 2020 + trashegurat 2019 + donacione	32,809	Plani shpenzimeve per sigurime shoqerore	22,433
Transferti e pakushtezuar akorduar per vitin 2020	146,374	Plani per vendimet	1,600
Transferti specifike e akorduar per vitin 2020	76,191	Plani shpenzimeve per	99,913
Transferti e pakushtezuar dhe specifike, trashegurat nga 2019	223	Plani Shpenzime operative&Fonde	350,790
Totali te ardhura buxhetore per vitin 2020 funksionet e veta	255,597	Fondi rezerv dhe kontigjences&emerz	9,693
Fonde nga buxheti shtetit per funksionet e deleguara gjendje civile dhe qkb	365,420	Kontribut per Kshillin e Qarkut	400
Total te ardhura buxhetore nga funksione te deleguara	365,420		
Total grant + te ardhura	621,017	Totali shpenzimeve	621,017

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore

-Nënpika (A.2). Çelja e fondeve buxhetore të vitit dhe ndryshimet sipas Akteve Normative. Kontrolli i realizimit të shpenzimeve bazuar në nivelin e fondeve të çelura; shkalla e realizimit të treguesve buxhetor dhe pasqyrimi në raportet periodike të monitorimit.

Për të gjithë periudhën objekt auditimi (2018-2019-2020), ndarja e plan buxhetit dhe detajimi në nivel (Titull; Kapitull; Artikull; Nën/artikull) është kryer në përputhje me disiplinën buxhetore sipas strukturës dhe burimeve të financimit. Në këto programe buxhetore është bërë shpërndarja e fondeve të vëna në dispozicion nga pushteti qendror të granteve nëpërmjet transfertës së pakushtëzuar, transfertës së kushtëzuar dhe fondeve të krijuar nga burimet e veta, për kryerjen e funksioneve të veta, ato të deleguara dhe të përbashkëta si dhe shpërndarjen e fondeve të granteve. Gjatë periudhës vitit ushtrimor, si rezultat i çeljeve të reja në llogarinë e njësisë vendore në thesar, vlerat përkatëse të buxhetit vjetor kanë pësuar ndryshime në kuptimin e vlerës totale, pasi janë çelur fondet për funksione të deleguara, grante qeveritare, ndihma ekonomike, shpërblyme për lindje, etj, të cilat nuk kanë qenë të pasqyruara në çeljen fillestar të vitit, të cilat janë kryer e miratuar nga Këshilli Bashkisë me vendime përkatëse.

Për gjatë periudhës raportuese viti 2018, buxheti shtesë është miratuar me VKB nr.8, datë 25.02.2018 i konfirmuar nga Prefekti Qarkut me shkresë nr.3/10, datë 12.03.2018, për gjatë periudhës raportuese viti 2019, buxheti shtesë është miratuar me VKB nr.19, datë 28.03.2019 i konfirmuar nga Prefekti të Qarkut me shkresë nr.3/14 prot, datë 04.04.2019, ndërsa për gjatë periudhës raportuese viti 2020, buxheti shtesë është miratuar nëpërmjet VKB nr.5, datë 31.01.2020 dhe VKB nr.64, datë 28.08.2020 të konfirmuar nga Prefekti të Qarkut me shkresat nr.3/6, datë 14.02.2020 dhe nr.3/58, datë 11.09.2020.

Për çdo muaj sektori financës ka bërë rakordim me degën e Thesarit Has, si për shpenzimet e kryera ashtu dhe për të ardhurat e realizuara me aktrakordimet përkatëse, janë ruajtur kufijtë e miratuar të shpenzimeve si në total ashtu edhe për çdo artikull e nën/artikull sipas klasifikimit ekonomik. Në të gjithë periudhën objekt auditimi janë respektuar të gjitha procedurat ligjore për çeljen e fondeve me degën e thesarit Has, duke pasqyruar rregullisht e periodikisht ndryshimet në buxhetin fillestar për vitin respektiv të realizuar nëpërmjet VKB, ose të diktuar nga grantet e deleguara nga pushteti qendror. Nga auditimi i dokumentacionit të vënë në dispozicion mbi plan/buxhetin dhe detajimin e tyre në nivel titull; kapitull; artikull; nën/artikull u konstatua në të gjitha rastet është respektuar disiplina buxhetore sa më poshtë:

Pasqyra e realizimit të treguesve të zërave të buxhetit për vitet 2018-2019-2020 dhe në tërësi.

Nr	EMERTIMI	Viti 2018			Viti 2019			Viti 2020		
		Plani Vjetor (me ndryshime)	Fakti progresi v viti 2018	%	Plani Vjetor (me ndryshime)	Fakti progresi i viti 2019	%	Plani Vjetor (me ndryshime)	Fakti progresi v viti 2020	%
1	Llog.(600)-Paga	120,172	115,985	96.5	125,997	125,930	99.9	136,188	136,010	99
2	Llog.(601)-Sig.shoq.Sh	19,555	19,340	98.9	20,576	20,540	99.8	22,433	22,363	99
3	Llog.(602-609)Shpenz.opera	80,110	65,360	81.6	72,115	64,401	89.3	68,707	63,769	92.8
4	Llog.(606)	204,173	203,914	99.9	233,624	233,585	100	293,776	293,727	100
5	Llog.(230-231) Investime	273,455	256,689	93.9	139,929	137,876	98.5	99,913	94,244	94.3
6	Llog.(231) Investime FZHR	-	-	0.0	-	-	0.0%	-	-	0.0
	Totali	697,465	661,288	94.8	592,241	582,332	98.3	621,017	610,113	98.2

Shënim: janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

-Sipas burimeve të financimit;

-Nga transfertat e pakushtëzuar; treguesit e buxhetit të planifikuara në vlerën 163,976 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 147,375 mijë lekë, ose në masën **89.8%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	57,986	57,926	60
601	10,324	10,293	31
602	55,592	47,574	8,018

604	0	0	0
606	732	645	87
231	39,342	30,937	8,405
Totali	163,976	147,375	16,601

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

-Nga transfera specifike; treguesit e buxhetit të planifikuara në vlerën 87,680 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 73,566 mijë lekë, ose në masën **83.9%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	49,586	45,876	3,710
601	7,841	7,646	195
602	15,729	12,472	3257
231	14,524	7572	6,952
Totali	87,680	73,566	14,114

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

-Nga të ardhurat e veta; treguesit e buxhetit të planifikuara në vlerën 32,530 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 27,242 mijë lekë, ose në masën **83.7%**, si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	10,606	10,229	377
601	1,050	1,050	0
602	5,192	4,579	613
604	10	2	8
606	1,828	1,364	464
231	13,844	10,018	3,826
Totali	32,530	27,242	5,288

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

-Nga fondet e deleguara; treguesit e buxhetit të planifikuara në vlerën 413,281 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 413,107 mijë lekë, ose në masën **99.9%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	1,995	1,995	0
601	340	340	0
602	0	0	0
604	702	702	0
606	202,069	201,906	163
231	208,175	208,164	11
Totali	413,281	413,107	174

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

Për vitin 2019; shpenzimet buxhetore të planifikuara në vlerën **592,241** mijë lekë, janë realizuar në vlerën **582,332** mijë lekë, ose në masën 98.3% e detajuar sipas artikujve është: pagat në masën 99.9%; sigurimet në masën 99.8%; shpenzimet operative në masën 89.3%, si dhe investimet në 98.5%.

Sipas burimeve të financimit;

-Nga transfera e pakushtëzuar; treguesit e buxhetit të planifikuar në vlerën 153,991 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 153,795 mijë lekë, ose në masën **99.8%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	58,935	58,914	21
601	11,602	11,540	62
602	43,532	43,427	105
604	0	0	0
606	1,364	1,356	8
231	38,558	38,558	0
Totali	153,991	153,795	196

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

-Nga transfera specifike; treguesit e buxhetit të planifikuar në vlerën 89,749 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 89,526 mijë lekë, ose në masën **99.9%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	59,562	59,559	3
601	9,559	9,383	176
602	19,918	19,904	14
606	710	680	30
231	0	0	0
Totali	89,749	89,526	223

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

-Nga të ardhurat e veta; treguesit e buxhetit të planifikuar në vlerën 25,065 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 19,959 mijë lekë, ose në masën **79.6%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	8,467	8,423	44
601	42	42	0
602	9,349	6,287	3,062
604	1	1	0
606	200	200	0
231	7,006	5,006	2,000
Totali	25,065	19,959	5,106

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

-Nga fondet e deleguara; treguesit e buxhetit të planifikuar në vlerën 323,438 mijë lekë, janë realizuar

në vlerën 319,053 mijë lekë, ose në masën **98.6%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	3,077	3,077	0
601	349	349	0
602	4,559	198	4,361
604	159	159	0
606	231,350	231,350	0
231	83,944	83,920	24
Totali	323,438	319,053	4,385

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore

Për vitin 2020; shpenzimet buxhetore të planifikuara në vlerën **621,017** mijë lekë, janë realizuar në vlerën **610,113** mijë lekë, ose në masën 98.2% e detajuar sipas artikujve është: pagat në masën 99.9%; sigurimet në masën 99.7%; shpenzimet operative në masën 92.8%, si dhe investimet në masë 94.3%.

Sipas burimeve të financimit;

-Nga transferta pakushtëzuar; treguesit e buxhetit të planifikuar në vlerën 146,571 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 146,463 mijë lekë, ose në masën **99.9%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	77,188	77,182	6
601	12,760	12,745	15
602	37,948	37,862	86
604	4	4	0
606	405	404	1
231	18,266	18,266	0
Totali	146,571	146,463	108

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore.

-Nga transferta specifike; treguesit e buxhetit të planifikuar në vlerën 76,413 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 76,271 mijë lekë, ose në masën **99.8%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	49,907	49,891	16
601	9,471	9,387	84
602	14,674	14,632	42
606	530	530	0
231	1,831	1,831	0
Totali	76,413	76,271	142

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore

Nga të ardhurat e veta; treguesit e buxhetit të planifikuar në vlerën 32,611 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 24,978 mijë lekë, ose në masën **76.6%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	6,894	6,737	157
601	85	68	17
602	5,194	4,743	451
604	0	0	0
606	4,373	80	4,293
231	16,065	13,350	2,715
Totali	32,611	24,978	7,633

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore

Nga fondet e deleguara; treguesit e buxhetit të planifikuar në vlerën 365,420 mijë lekë, janë realizuar në vlerën 362,400 mijë lekë, ose në masën **99.1%** si më poshtë:

Artikulli	Plan	Fakt	Diferenca
600	2,200	2,200	0
601	340	340	0
602	4,365	4,348	17
604	2,003	2,003	0
606	292,761	292,712	49
231	63,751	60,797	2,954
Totali	365,420	362,400	3,020

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore

Për sa u evidentua dhe pasqyrua më sipër konstatohet se, midis treguesve të hartimit të planifikimit në fillim të vitit dhe zbatimit të treguesve të buxhetit rezultojnë diferenca të dukshme përsa i përket pjesës së të ardhurave të veta nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore dhe shpenzimeve të tyre, kështu nga të ardhurat e veta të planifikuara e të realizuara, këto të fundit të alokuara në buxhetet respektive ka diferenca të dukshme, duke bërë që buxheti për periudhat raportuese ushtrimore (2018-2019-2020) të kenë mosrealizime e paraqitur si më poshtë:

Të ardhurat e realizuara dhe të përdorura në buxhetet respektive.

Periudha	Programimi, realizimi të Ardhurave		Diferenca		Planifikimi dhe përdorimi i të ardhurave në Buxhet		Diferenca	
	Plani	Fakti	Vlerë	%	Plani fillimit Buxhetit	Fakti në thesar sipas realizimit përfshirë të trashëguara.	Vlerë	%
Viti 2018	16,050	18,662	+2,612	116 %	16,050	32,528 (13,868 trashëg)	=	=

Viti 2019	18,287	19,735	+1,448	108	18,287	25,022	(5,287 trashëg)	=	=
Viti 2020	21,829	27,507	+5,678	126	21,829	32,613	(5,106 trashëg)	=	=

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore

Nga të dhënat e evidentuara më hollësisht në tabelë konstatohet se;

-për periudhën ushtrimore raportuese 2018 të ardhurat nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore të realizuara në vlerën 18,662 mijë lekë, nga 16,050 mijë lekë të planifikuara, ose në masën 116%**, me tejkalim në vlerë absolute për 2,612 mijë lekë** është tregues i pa argumentuar, për sa është trajtuar në nënpika (A/3/1).

-për periudhën ushtrimore raportuese 2019 të ardhurat nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore të realizuara në vlerën 19,735 mijë lekë, nga 18,287 mijë lekë të planifikuara, ose në masën 108%, **me tejkalim në vlerë absolute për 1,448 mijë lekë** është tregues i pa argumentuar, për sa është trajtuar në nënpika (A/3/1).

-për periudhën ushtrimore raportuese 2020 të ardhurat nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore të realizuara në vlerën 27,507 mijë lekë, nga 21,829,mijë lekë të planifikuara, ose në masën 126%, **me tejkalim në vlerë absolute për 5,678 mijë lekë** është tregues i pa argumentuar, për sa është trajtuar në nënpika (A/3/1).

-Periudha viti 2018; Struktura organizative e Bashkisë Has është miratuar me Urdhërin e titullarit nr.13, datë 12.01.2018, bazuar në VKB nr.53, datë 25.12.2017 *“Për miratimin e numrit të punonjësve të administratës së Bashkisë Has, Institucionet në varësi dhe Njësive Administrative për vitin 2018”* dhe për ligjshmërinë e së cilës është shprehur Prefekti i Qarkut Kukës me shkresë nr.3/50, date 11.01.2019. Struktura organike e miratuar për këtë periudhë përbëhet nga gjithsej 235 punonjës, nga të cilët 162 punonjës të bashkisë dhe 73 punonjës funksion të deleguara.

-Periudha viti 2019; Struktura organizative e Bashkisë Has është miratuar me Urdhërin e titullarit nr.2, datë 03.01.2019, bazuar në VKB nr.78, datë 26.12.2018 *“Për miratimin e numrit të punonjësve të administratës së Bashkisë Has, Institucionet në varësi dhe Njësive Administrative për vitin 2019”* dhe për ligjshmërinë e së cilës është shprehur Prefekti i Qarkut Kukës me shkresë nr.3/83, datë 14.01.2019. Struktura organike e miratuar për këtë periudhë përbëhet nga gjithsej 250 punonjës, nga të cilët 165 punonjës të bashkisë, 73punonjës funksion të deleguara e 12 punonjës me kohë të pjesshme.Aktualisht struktura organike përbëhet nga gjithsej 250 punonjës ku brenda kësaj shume janë 12 punonjës me kohë të pjesshme dhe 73 punonjës për funksionet e transferuara në Bashkinë Has.

-Periudha viti 2020; Struktura organizative e Bashkisë Has është miratuar me Urdhër të titullarit nr.62/1, datë 30.01.2020, bazuar në VKB nr.63, datë 24.12.2019 *“Për miratimin e numrit të punonjësve të administratës së Bashkisë Has, Institucionet në varësi dhe Njësive Administrative për vitin 2020”* dhe për ligjshmërinë e së cilës është shprehur Prefekti i Qarkut Kukës me shkresë nr.3/85, datë 09.01.2021. Struktura organike e miratuar për këtë periudhë përbëhet nga gjithsej 284 punonjës, nga të cilët 174 punonjës të bashkisë, 73 punonjës funksion të deleguara, 16 punonjës me kohë të pjesshme dhe 21 punonjës sezonal.

Realizimi fondit të pagave, sigurimeve shoqërore e shëndetësore, si edhe e numrit të punonjësve në plan dhe fakt për peiudhën objekt i auditimit paraqiten si më poshtë:

Vitet	Paga (600)		Sigurime (601)		Numri i punonjësve	
	Plan	Fakt	Plan	Fakt	Plani	Fakti
2018	120,172	115,985	19,555	19,340	235	235
2019	125,997	125,930	20,576	20,540	250	248
2020	136,188	136,010	22,433	22,363	284	250

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Fiancës me programimet buxhetore

Konkluzion:

a-U konstatua se; ndërmjet treguesve të hartimit dhe zbatimit të buxhetit ka diferenca të dukshme, për sa i përket pjesës së të ardhurave nga taksat e tarifave vendore dhe shpenzimit të tyre më konkretisht;

-për vitin 2018 të ardhurat nga niveli i taksave e tarifave vendore të planifikuara për shpenzim janë gjithësej në **vlerën 16,050mijë lekë** dhe shtesat me të ardhurat e trashëguara nga viti 2017 për gjatë vitit në buxhetin fillestar, ndërsa shpenzime sipas realizimit faktik janë kryer në **vlerën 27,242mijë lekë**, duke realizuar më tepër shpenzime nga buxheti fillestar në **vlerën 8,580 mijë lekë**.

-për vitin 2019 të ardhurat nga niveli i taksave e tarifave vendore të planifikuara për shpenzim janë gjithësej në **vlerën 19,735mijë lekë** dhe shtesat me të ardhurat e trashëguara nga viti 2018 për gjatë vitit në buxhetin fillestar, ndërsa shpenzime sipas realizimit faktik janë kryer në **vlerën 19,959mijë lekë**, duke realizuar më tepër shpenzimet nga buxheti fillestar në **vlerë 224mijë lekë**.

-për vitin 2020 të ardhurat nga niveli i taksave e tarifave vendore të planifikuara për shpenzim janë gjithësej në **vlerën 21,829 mijë lekë** dhe shtesat me të ardhurat e trashëguara nga viti 2019 për gjatë vitit në buxhetin fillestar, ndërsa shpenzime sipas realizimit faktik janë kryer në **vlerën 32,613mijë lekë**, duke realizuar më tepër shpenzimet nga buxheti fillestar në **vlerë 10,784mijë lekë**.

Veprime e mësipërme janë në mospërputhje me ligjin nr.9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin dhe zbatimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, ligji nr.10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” i ndryshuar; ligjin nr. 9632, datë 30.10.2006 “Për sistemin e taksave vendore” të ndryshuar; ligjin nr.68-2017 “Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore”; ligjin nr.139/2015, datë 17.12.2015 “Për vetëqeverisjen vendore” i ndryshuar; UMFE nr.10, datë 28.02.2017 “Për përgatitjen e programit buxhetor afatmesëm (2019-2021) e (2020-2022)”; UMFE nr.10/1, datë 28.02.2017 “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm për Pushtetin Vendor”, UMF nr.23, datë 22.11.2016 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm” dhe Vendimet përkatëse të Këshillit Bashkiak Has.

b-U konstatatua se; realizimit i treguesve të të ardhurave nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore në masën mbi 100%, ndërkohë që për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020 detyrimet shtesë të pa realizuara në të ardhura janë në vlerë 7,345,245 lekë, tregon se burimi i krijimit të të ardhurave, si dhe vlerësimi i mbledhjes së tyre nuk janë në përputhje me kërkesat e parashikuara nga ligji nr. 9632, datë 31.10.2006 “Për sistemin e taksave vendore” i ndryshuar, procedurë e cila është e audituar dhe trajtuar me nën/pika (A/3) programi auditimit.

Nënpika (A.4)-Vlerësimi i rrisqeve buxhetore nga niveli i faturave të pa likuiduara, vendimet gjyqësore, vendimet e shpronësimeve dhe niveli i realizimit të të ardhurave. (Faturat e palikujduara të shoqërohen me listë analitike, të detajuara me numër fature dhe datë krijimi etj, sipas raportimit në MF).

Nga auditimi mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion nga Drejtoria e Financës në Bashkia Has, si dhe mbi të dhënat e evidentuar në pasqyrat financiare (*bilanci kontabël*) konstatohet se; totali i faturave të palikujduara në periudhën (2018-2019-2020) objekt i procesit të auditimit sipas zërave në; (shpenzime për investime, mallra e shërbime dhe vendime gjyqësore), në fund të periudhës në datë 31.12.2020 gjendja paraqitet në vlerën totale prej 36,368,188 lekë.

Në mënyrë analitike dhe më të hollësishme për secilën periudhë raportuese ushtrimore (2018-2019-2020), detyrimet e pa likujduara pasqyrohen sipas të dhënave të analizuara më hollësisht në (***Aneksat nr.1;2;3;4;5;6;7;8;9, germa A/4***) bashkëlidhur dhe pjesë përbërëse me projektraportin. Bazuar në aktrakordin me degën e thesarit Has arrihet në përfundim se, vlera e detyrimeve të palikujduara të prapambetura për njësinë publike Bashkia Has gjendje në datën 31.12.2018 në total dhe sipas zërave për; (*investime, mallra e shërbime dhe vendime gjyqësore*), por edhe sipas raportimit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë janë sa më poshtë:

Viti 2018						
Subjekti	Vlera e kredisë (detyrimit) më 31.12.2017	Shtesa te detyrimit gjatë vitit 2018	Shlyerjet gjatë periudhës 2018	Vlera e kredisë (detyrimit) më 31.12.2018	Fondet e trashëguara në 31.12.2018 (Llog. 520 në bilanc)	Diferenca fonde të trashëguara (Llog. 520 në bilanc) me vlerën e detyrimit në fund të vitit
Bashkia	63,928,215	47,987,229	63,928,215	47,987,229	36,001,415	11,985,814

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Të dhënat në tabelën më sipër konstatohet se: Fondet e trashëguara për vitin 2018 kanë një vlerë më të vogël se detyrimet në fund të vitit 2018, çka tregon se edhe po të përdorëshin këto fonde të alokuara brenda vitit buxhetor, përsëri ka detyrime të prapambetura të konsiderueshme. Në datën 31.12.2018 bashkia ka pasur një detyrim të prapambetur në vlerën 47,987,229 lekë, si dhe një vlerë e fondeve të pa përdorura për shkak të kufizimit të limitit të arkës në fundin e vitit, të cilat janë trashëguar për vitin tjetër buxhetor në vlerën prej 36,001,415 lekë. Në përfundim rezulton se, angazhimet buxhetore të cilat janë të pa mbuluara me fonde edhe nëse do të ishin përdorur fondet e trashëguara (*prej 36,001,415 lekë*) janë në vlerën prej **47,987,229 lekë**.

Përbërja e detyrimeve të prapambetura për periudhën raportuese viti buxhetor 2018 paraqitet sa më poshtë:

Për Vitin 2018 Bashkia Has					
Emertimi detyrimit	Artikulli	Gjendje detyrime (debi)	Shtesa detyrime (Debi) viti 2018	Pagesa (Kredi) viti	Gjendje detyrime (debi) më
Vendime		2,615,751	0	1,305,444	1,310,307
Sherbime		15,432,109	5,697,301	15,432,109	6,682,201
Investime		45,880,355	40,979,621	45,880,355	39,994,721
Totali		63,928,215	46,681,785	62,617,908	47,987,229

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Shuma e detyrimeve prej 47,987,229 lekë gjendje për vitin 2018, sipas informacionit të dhënë nga Drejtoria e Financës dhe Tatimeve Taksave në njësinë vendore Has, ka ardhur si pasojë e mos alokimit të fondit në shumën prej 9,399,524 lekë nga QQ për investimin me objekt; *Rekonstruktion ujesjellesi Zahrishtrë*, si dhe mos alokimit të fondit prej 18,010,273 lekë nga QQ për investimin me objekt *Rehabilitimi Rrugës fshati Zahrishtrë*, për këto 2 investime të përfunduara dhe për efektin e vendosjes

se limit të arkës nga MFE, në muaji nëntor-dhjetor 2018.

Të dhënat e detyrimeve të prapambetura gjendje më datë 31.12.2018, sipas burimit të financimit në formë tabele paraqiten si më poshtë:

Viti 2018 Bashkia Has						në 000/lekë		Nga totali i detyrimeve:	
Investime			Mallra dhe shërbime			Vendi me gjyqësore	Totali detyrimeve në 31.12.2018	Pjesa që i përket Grantit Qeveritar +FZHR	Pjesa që i përket të ardhurave
Pjesa që i përket të ardhurave	Investimi nga FZHR	Detyrimi total për investimet	Pjesa që i përket Grantit Qeveritar	Pjesa që i përket të ardhurave	Detyrimi total për mallra				
39,995	0	39,995	0	6,682	6,682	1,310	47,987	0	47,987

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Bazuar në aktrakordimin me dega e thesarit Has rezulton se, vlera e detyrimeve të palikujduara të prapambetura gjendje në datën 31.12.2019 për Bashkinë, ku në total paraqiten më vete detyrimi trashëguar nga periudha viti 2018 dhe më vetë të krijuara gjatë vitit 2019, por edhe sipas raportimit në Ministrinë e Financave deh Ekonomisë paraqiten sa më poshtë;

Viti 2019						
Subjekti	Vlera e kredisë (detyrimit) më 31.12.2018	Shtesa te detyrimit gjatë vitit 2019	Shlyerjet gjatë periudhës 2019	Vlera e kredisë (detyrimit) më 31.12.2019	Fondet e trashëguara në 31.12.2018 (Llog. 520 në bilanc)	Diferenca fonde të trashëguara (Llog. 520 në bilanc) me vlerën e detyrimit në fund të vitit
Bashkia	47,987,229	43,197,259	47,319,174	43,865,314	5,524,824	38,340,490

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Nga të dhënat e pasqyruara më sipër konstatohet se, fondet e trashëguara për vitin 2019 kanë një vlerë më të vogël se detyrimet në fund të vitit 2019, cka tregon se edhe po të përdorëshin këto fonde brenda vitit buxhetor, përsëri ka detyrime të prapambetura të konsiderueshme, ndërsa vlera e detyrimeve të prapambetura për Bashkinë Has gjendje në datë 31.12.2019 është vlera 43,865,314 lekë, detyrim i prapambetur dhe një vlerë të fondeve të pa përdorura për shkak të kufizimit të limitit të arkës në fundin e vitit, të cilat janë trashëguar për vitin tjetër buxhetor në vlerën 5,524,824 lekë. Pra angazhimet buxhetore të cilat janë të pa mbuluara me fonde edhe nëse do të ishin përdorur fondet e trashëguara janë në shumën **38,340,490 lekë**.

Detyrimet e prapambetura në vlerën prej 43,865,314 lekë sipas natyrës së detyrimit paraqiten sa më poshtë:

N r.	Emërtimi i natyrës së detyrimit	Vlera e detyrimit më 31.12.2019
1	Detyrim për investimet	37,385,199
2	Detyrim për vendimet gjyqësore	395,178
3	Detyrim për mallra dhe shërbime	6,084,937
4	Detyrime të prapambetura për sigurimet shoqërore, ish komonat	0
5	Detyrime të prapambetura për sigurimet shëndetsore, ish komonat	0
Total		43,865,314

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Në mënyrë të përmbledhur, detyrimet e prapambetura gjendje në datën 31.12.2019, duke paraqitur më vete detyrimin e trashëguara nga viti 2018 dhe më vetë ato të krijuara gjatë vitit 2019, paraqiten sa më poshtë:

Emërtimi i detyrimit	Viti 2019			
	Gjendje detyrime (debi) më 31.12.2018	Shtesa detyrime (Debi) vitit 2019	Pagesa (Kredi) vitit 2019	Gjendje detyrime (debi) më 31.12.2019
Vendime Gjyqësore	1,310,307	0	915,129	395,178
Sherbime (blerja mallra)	6,682,201	5840260	6,437,524	6,084,937
Investime	39,994,721	37356999	39966521	37,385,199
TOTALI	47,987,229	43,197,259	47,319,174	43,865,314

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Shuma e detyrimeve prej 43,865,314 lekë në periudhën viti 2019, sipas informacionit të dhënë nga Drejtoria e Fiancës dhe Tatime e Taksave i njësia vendore Has, ka ardhur si pasojë e mos dorëzimit të 2 objekteve brenda vitit pa plotësuar afatin e kontratës 3 vjeçare, me objekt; *Rehabilitim i rugeve lagje Peka dhe Pazari i Vjeterò* për vlerën 20,668,101 lekë dhe objekt *Rikonstruksion i rruges lidhese fshati Perollajò* për vlerën 15,705,151.8 lekë, si dhe detyrime të bilancit në muaji dhjetor 2018. Sipas burimit të financimit, detyrimet e prapambetura paraqiten si më poshtë;

Viti 2019 Bashkia Has					në 000/lekë		Nga totali i detyrimeve:	
Investime		Mallra dhe shërbime		Vendi	Sigurimet	Totali	Pjesa që	Pjesa që i

Pjesa që i përket të ardhura ve	Investi me nga FZHR	Detyrimi total për investime t	Pjesa që i përket Grantit Qeveritar	Pjesa që i përket të ardhura ve	Detyrimi total për mallra	me gjyqësore	shoqëror e dhe shëndetësore	detyrime ve në 31.12.2019	përket Gran Qeverita +FZHR	përket të ardhurave
37,385,1	0	37,385,1	0	6,084,93	6,084,9	395,17	0	0	0	43,865,314

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Veprimet e mosveprime e analizuarra mësipër janë në mospërputhje me neni 50 në Angazhimet buxhetore, neni 52 në Kryerja e shpenzimeve, të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 në Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë, i ndryshuar, UMF nr.5, datë 27.12.2014 në Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura, UMFE (plotësues) nr.2, datë 10.01.2018 në Për buxhetin e vitit 2018, pikat (82-91) në Detyrimet e prapambetura të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore me neni 70, VKM nr.914, datë 29.12.2014 në Për miratimin e rregullave të prokurimit publik i ndryshuar.

Faturat e pa likuiduara gjendje në datën 31.12.2020.

Bazuar në aktakordimin me degën e thesarit Has rezulton se, vlera e detyrimeve të prapambetura për Bashkinë Has në datën 31.12.2020 ka vlerën 36,368,188 lekë, sipas tabelës në vijim:

Subjekti	Viti 2019				Fondet e trashëguara në 31.12.2020 (Llog. 520 në bilanc)	Diferenca fonde të trashëguara (Llog. 520 në bilanc) me vlerën e detyrimit në fund të vitit
	Vlera e kredisë (detyrimit) më 31.12.2019	Shtesa /Pakësime te detyrimit gjatë vitit 2020	Shlyerjet gjatë periudhës 2020	Vlera e kredisë (detyrimit) më 31.12.2020		
Bashkia	43,865,314	12,302,420	19,799,546	36,368,188	7,883,867	28,484,321

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Nga të dhënat në tabelë konstatohet se: Fondet e trashëguara për vitin 2020, kanë një vlerë më të vogël se detyrimet në fund të vitit 2019, gjë që tregon se edhe po të përdoreshin këto fonde brenda vitit buxhetor, përsëri ka detyrime të prapambetura të konsiderueshme. Në datë 31.12.2020, njësia publike bashkia Has ka pasur detyrim të pa likuiduar i prapambetur në vlerën prej 36,368,188 lekë, si dhe fonde të pa përdorura në vlerën për 7,883,867 lekë. Pra angazhimet buxhetore të cilat janë të pa mbuluara me fonde edhe nëse do të ishin përdorur fondet e trashëguara janë në shumën **28,484,321 lekë**.

Vlera e detyrimeve të prapambetura prej 36,368,188 lekë, sipas natyrës së detyrimit paraqiten sa më poshtë:

Nr	Emërtimi i natyrës së detyrimit	Vlera e detyrimit më 31.12.2020
1	Detyrim për investimet	25,821,022
2	Detyrim për vendimet gjyqësore	395,178
3	Detyrim për mallra dhe shërbime	10,151,988
Total		36,368,188

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Për këtë periudhë Bashkia Has rezulton se, nuk ka asnjë detyrim të prapambetur pranë Drejtorisë Rajonale Tatimore Kukës, në lidhje me kontributet për sigurimet shoqërore e shëndetësore.

-Vlerësimi i rrisqeve buxhetore nga vendimet gjyqësore.

Për zbatimin e vendimeve gjyqësore me objekt dëmshpërblim për largime nga puna të punonjësve për periudhën (01.01.2018 deri 31.12.2020) Bashkia Has ka shpenzuar vlerën prej 2,872,573 lekë e cila konsiderohet efekt financiar negativ në buxhetin e njësisë vendore e përbërë;

-për vitin 2018 është likuiduar vlera 1,529,444 lekë.

-për vitin 2019 është likuiduar vlera 943,129 lekë.

-për vitin 2020 është likuiduar vlera 400,000 lekë.

Mbetet për likuidim në periudhën e ardhshme buxhetore vlera prej 395,178 lekë.

Në përfundim për gjithë periudhën e audituar vlera prej **2,872,573 lekë, konsiderohet efekt financiar negativ për buxhetin e njësisë vendore bashkia Has**, si rezultat i zbatimit të vendimeve gjyqësore pavarësisht natyrës së tyre.

Megjithatë titullari i njësisë vendore, përpara zbatimit të vendimit gjyqësor, nuk ka nxjerrë përgjegjësitë administrative dhe aktet që të provojn gjurmën e auditimit të këtij procesi, në mospërputhje me UMFE nr.02, datë 06.02.2012 në Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit, pika 62, ku citohet se:

-Të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme janë përgjegjëse për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë në ngarkim të tyre, brenda buxhetit vjetor të miratuar. Titullarët e njësive të qeverisjes së përgjithshme analizojnë të gjitha vendimet gjyqësore dhe kërkojnë nxjerrjen e përgjegjësisë administrative. Vendimi gjyqësor nuk likuidohet pa aktin e titullarit që provon gjurmën e auditimit të këtij procesi.

me neni 52 në Kryerja e shpenzimeve”, të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 në Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë, i ndryshuar; nenet 9 e 10, të ligjit nr. 25/2018, datë 10.05.2018

Ënë për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare, UMFE nr.5, datë 27.12.2014 në për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura të ndryshuar; me UMFE nr.5/1, datë 21.05.2014; UMFE (plotësues) nr.02, datë 10.01.2018 në për buxhetin e vitit 2018, pikat (82-91) në Detyrimet e prapambetura të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore”.

Konkluzione:

Vlera dhe % e mbulimit të shpenzimeve në total me të ardhurat e veta të njësive vendore, ku të dhënat për burimin e financimit të fondeve të shpenzuara (pa ndihmën ekonomike dhe PAK) me analizë për periudhën objekt auditimi paraqiten si më poshtë:

-Për vitin 2018, mbulimi i shpenzimeve totale të kryera nga Bashkia Has me të ardhurat e veta është në masën 5.65%. Nga vlera prej 457,343 mijë lekë si shpenzime totale me të ardhurat e veta është mbulur vlera 25,878 mijë lekë.

-Për vitin 2019, mbulimi i shpenzimeve totale të kryera nga Bashkia Has me të ardhurat e veta është në masën 5.66%. Nga vlera prej 348,907 mijë lekë si shpenzime totale me të ardhurat e veta është mbulur vlera 19,759 mijë lekë.

-Për vitin 2020, mbulimi i shpenzimeve totale të kryera nga Bashkia Has me të ardhurat e veta është në masën 7.82%. Nga vlera prej 318,393 mijë lekë si shpenzime totale, me të ardhurat e veta është mbulur vlera 24,898 mijë lekë. Vlera dhe % e mbulimit të shpenzimeve me të ardhurat e veta të njësive vendore për periudhën viti 2018

në/000 lekë

Emërtimi	Shpenzimet faktike viti 2018 (Pa Nd Ekonomike dhe PAK)				
	Vlera e shpenzimit vjetor	Transferta e pakushtëzuar e specifike	Transferta e kushtëzuar	Të ardhurat e veta	% që zënë burimet e veta tek totali i shpenzimeve
230- Projekte	2,479	2,479	0	0	0.5%
231-Investime	254,210	36,030	208,162	10,018	55.6%
600-Paga	115,985	103,761	1,995	10,229	25.4%
601-Sigurime	19,340	17,950	340	1,050	4.2%
602-Shp.operative	64,625	60,046	0	4,579	14.1%
604;609 i Transferta	704	0	702	2	0.2%
603- Subvencione	0	0	0	0	0
Total	457,343	220,266	211,199	25,878	100.0%

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Vlera dhe % e mbulimit të shpenzimeve me të ardhurat e veta të njësive vendore për periudhën viti 2019

në/000 lekë

Emërtimi	Shpenzimet faktike viti 2019 (Pa Nd Ekonomike dhe PAK)				
	Vlera e shpenzimit	Transferta e pakushtëzuar	Transferta e kushtëzuar	Të ardhurat e	% që zënë burimet e veta
230- Projekte	1,377	1,377	0	0	0.4%
231-Investime	136,499	47,573	83,920	5006	39.1%
600-Paga	125,930	114,430	3,077	8,423	36.1%
601-Sigurime	20,540	20,149	349	42	5.9%
602-Shpenzime	64,401	57,916	198	6,287	18.5%
604;609 i Transferta	160	0	159	1	0.0%
603- Subvencione	0	0	0	0	0.0%
Total	348,907	241,445	87,703	19,759	100.0%

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Vlera dhe % e mbulimit të shpenzimeve me të ardhurat e veta të njësive vendore për periudhën viti 2020

në/000 lekë

Emërtimi	Shpenzimet faktike viti 2020 (Pa Nd Ekonomike dhe PAK)				
	Vlera e shpenzimit	Transferta e pakushtëzuar dhe	Transferta e	Të ardhurat e	% që zënë burimet e veta tek totali i shpenzimeve
231-Investime	94,244	20,097	60,797	13,350	29.6%
600-Paga	136,010	127,073	2,200	6,737	42.7%
601-Sigurime	22,363	21,955	340	68	7.0%
602-Shpenzime	63,769	54,678	4,348	4,743	20.0%
604;609 i	2,007	4	2,003	0	0.6%
603- Subvencione	0	0	0	0	0%
Total	318,393	223,807	69,688	24,898	100.0%

Burimi: Drejtoria Financës dhe Tatimeve Bashkia Has

Sa më sipër arrihet në konkluzionin se:

Si rezultat i mos realizimit të të ardhurave nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore (pavarësisht se deklarohet realizim mbi 100%) për të mbuluar shpenzimet deri në datën 31.12.2020, vlera e faturave të pa likuiduara nga Bashkia Has është gjëndje në shumën **36,368,188lekë**. Për veprimet

<i>e mos veprimet në lidhje me mangësitë e konstatuara në planifikimin dhe zbatimin e planit të buxhetit, bazuar në kriteret e përcaktuara në aktet ligjore e nënligjore të trajtuara hollësishtë ngarkohen me përgjegjësi;</i> -z.P.C, me detyrë Drejtor Drejtorisë së Financës e Tatimeve Nëpunës Zbatues. -znj.D.G, me detyrë Përgjegjëse burimeve njerëzore.	
Kriteri:	-neni (50) në <i>Angazhimet buxhetore</i>, neni (52) në <i>Kryerja e shpenzimeve</i>, të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 në <i>Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë</i> dhe i ndryshuar, neni (56), ligji nr. 68/2017, datë 27.04.2017 “<i>Për financat e vetëqeverisjes vendore</i>”, pika (62) UMF nr.2, datë 06.02.2012 në <i>Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit</i>; UMF nr.5, datë 27.12.2014 në <i>Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura</i>, UMF (plotësues) nr.2, datë 10.01.2018 në <i>Për buxhetin e vitit 2018</i>, pikat (82-91) në <i>Detyrimet e prapambetura të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore</i>; neni 70, të VKM nr.914, datë 29.12.2014 në <i>Për miratimin e rregullave të prokurimit publik</i> i ndryshuar.
Ndikimi/Efekti:	-Mos realizimi i treguesit të të ardhurave dhe shlyerja në kohë e detyrimeve ndaj të tretëve paraqet rrisht për buxhetin e vitit në vazhdim të njësive vendore, pasi një pjesë e buxhetit të kësaj njësie do të përdoret jo për të financuar nevojat reale të vitit buxhetor, por për të likuiduar detyrimet e prapambetura, duke zvogëluar fondet në dispozicion për investime dhe shpenzime të tjera në interes të komunitetit. Proceset gjyqësore dhe humbja e çështjes së tyre nga njësia vendore, krijojnë efekte negative në buxhet.
Shkaku:	-Marrja e angazhimeve buxhetore pa pasur fonde në dispozicion, si dhe mos zbatimi i kriterëve ligjore në procesin e largimeve nga puna të punonjësve.
Rëndësia:	E lartë
Rekomandim:	-Titullari Njesisë publike e qeverisjes vendore Bashkia Has, për detyrimet e faturave të pa likuiduara me gjendje progresive deri në datë 30.12.2020 në shumën 36,368,188 lekë të analizojë situatën, të nxjerr përgjegjësitë, të ndërpresë praktikën e krijimit të detyrimeve të reja të prapambetura dhe të marr masa për likuidimin e tyre, ndërsa të mos ketë angazhime të reja buxhetore pa fonde në dispozicion, për këtë qëllim kërkohet që; 1-Titullari i bashkisë për daljen nga kjo situatë financiare të përgatis plan dhe ta dërgoj në Këshillin e Bashkisë për të shqyrtuar e miratuar brenda 15 ditëve nga data e paraqitjes së tij, plani të dërgohet në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë me qëllim që mund të japë rekomandime konkrete për rregullimin e situatës financiare, ndërsa njësia vendore të mos marrë asnjë angazhim buxhetor, pa pasur fonde në dispozicion. 2-Titullari bashkisë të analizojë rastin e vendimit gjyqësor, të nxjerr arsyet e përgjegjësitë për humbjen e tyre dhe efektin negativ që ka dhënë ky vendim në buxhetin e njësive vendore. Sektori juridik të ndjek procesin në shkallët e gjykimit deri me rekurs. Në rastet e largimeve të punonjësve nga puna, sektori juridik dhe Titullari bashkisë të zbatojnë të gjitha procedurat e nevojshme të afateve për njoftim.

A/3-Anomalitë e konstatuara në programimin e realizimin e të ardhurave vendore nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore në njësinë publike vendore Bashkia Has.

<u>Nënpika (A.3)</u>-Burimi krijimit të të ardhurave bazuar në kuadrin rregullator ligjor/nënligjor në fuqi, përdorimi i tyre. Vlerësimi mbledhjes së të ardhurave në përputhje me dispozitat ligjore e borxhi tatimor.	
Titulli i Gjetjes	-(A/3/I)-Mangësitë në programimin dhe krijimin e të ardhurave të bazuar në kuadrin rregullator ligjor/nënligjor në fuqi dhe përdorimi i tyre për periudhat raportuese ushtrimore vitet (2018-2019-2020).
Situata:	
Nga procesi auditimit në bashkia Has për periudhën raportuese u konstatua se, përlllogaritja e realizimi të ardhurave nga zbatimi i nivelit të taksave dhe tarifave vendore është kryer nga Sektori i Taksave dhe Tarifave e përfshirë në strukturën e Drejtorisë Ekonomike e cila për periudhë raportuese objekt ri-auditimi 2018; 2019; 2020 përbëhet nga 4(katër) punonjës e organizuar me 1(një) Përgjegjës Sektori dhe 3 (tre) Specialistë e miratuar nga Kryetari bashkisë me Urdhrin e Kryetarit të Bashkisë nr.9, datë 11.01.2021. Në zbatim ligjit nr.8652, datë 31.07.2000 në <i>Për organizimin dhe funksionimin e Qeverisjes Vendore</i> i ndryshuar; ligjit nr.9920, datë 19.05.2008 në <i>Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë</i> i ndryshuar; ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 në <i>Për Sistemin e Taksave Vendore</i> i ndryshuar, Këshilli Bashkisë me vendimet respektivë; Nr.52, datë 20.12.2017 “<i>Për miratimin e sistemit të taksave dhe tarifave vendore në bashkinë Has për vitin 2018</i>”; nr.67, datë 11.12.2018 “<i>Për sistemin e taksave</i>	

dhe tarifave vendore, administrimin e tyre në bashkinë e Has” nr.60, datë 24.12.2019 “Për miratimin e sistemit të taksave dhe tarifave vendore në bashkinë Has për vitin 2020”, ndryshuar me Vendimin e Këshillit Bashkiak nr. 10, datë 28.02.2020 “Disa shtesa e ndryshime në Vendimin nr. 60 datë 24.12.2019 të Këshillit Bashkiak, “Për sistemin e taksave dhe tarifave vendore në bashkinë Has për vitin 2020, ndryshuar me Vendimin e Këshillit Bashkiak Has nr. 57, datë 29.06.2020, ka miratuar paketat fiskale për secilën periudhë raportuese me ndryshimet përkatëse e konfirmuar ligjshmëria për zbatimin e nivelit të taksave e tarifave vendore nga Prefekti Qarkut Dibër me shkresa respektive nr.3/52, datë 12.01.2018; nr.3/73, datë 19.12.2018; nr.3/46, datë 16.07.2020.

Planifikimi dhe realizimi i të ardhurave nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore të miratuara me paketat fiskale për periudhat raportuese (2018-2019-2020) detajuar me analizë të hollësishme për secilin nivel të tarifës e taksës pasqyrohen në (aneksi nr.10, gërma A/3/1) bashkëlidhur projektraportit të auditimit. Të dhënat në aneks pasqyrojnë shkallën e realizimit të treguesve në total të rakorduara dhe me degën e thesarit Dibër, për të ardhurat e detajuara nga tatimi thjeshtuar, taksat, tarifat e jo tatimore vendore të miratuara me vendime nga KB nëpërmjet paketës fiskale, për periudhat raportuese objekt auditimi pasqyrohen në (aneksi nr.11, gërma A/3/1), bashkëlidhur projektraportit të auditimit.

-për periudhën raportuese viti ushtrimor 2018, në total treguesit e realizimit të të ardhurave nga zbatimi i nivelit të tatimit të thjeshtuar, taksave, tarifave dhe jo tatimore vendore janë në masën 116.27%, ose me tejkalim në vlerë prej 2,612,000 mijë lekë.

-për periudhën raportuese viti ushtrimor 2019, në total treguesit e realizimit të të ardhurave nga zbatimi i nivelit të tatimit të thjeshtuar, taksave, tarifave dhe jo tatimore vendore janë në masën 107.92%, ose me tejkalim në vlerë prej 1,448,000 mijë lekë.

- për periudhën raportuese viti ushtrimor 2020, në total treguesit e realizimit të të ardhurave nga zbatimi i nivelit të tatimit të thjeshtuar, taksave, tarifave dhe jo tatimore vendore janë në masën 126%, me tejkalim në vlerën prej 5,678,000 mijë lekë.

Nga analiza e realizimit planit për të ardhurat vendore konstatohet se, disa taksa e tarifa krahasim me planin kanë tejkalime të ndjeshme, kjo tregon që planifikimi i të ardhurave të Bashkisë për periudhën objekt auditimi nuk është bërë i studiuar, pasi ka pasur rezerva për rritjen e planit të këtyre taksave e tarifave dhe për disa nga taksat e tarifat vendore nuk është pasur parasysh realizimi i një viti më përpara. Nga analiza e realizimit planit për të ardhurat konstatohet, vecanërisht ato nivele të taksave e tarifave vendore nën masën 50% paraqiten disa tregues pasqyrohen në (aneksi nr.12, gërma A/3/1) bashkëlidhur me projektraporti auditimit.

-Të ardhura nga Tatimet të realizuara nën masën 50% janë sa më poshtë;

1-Të ardhurat nga tatimi i thjesht mbi fitimin e Biznesit të Vogel për periudhën (2018-2019), është realizuar mesatarisht në masën 37% (32;42)

-Të ardhurat nga Taksave Vendore realizuara nën masën 50% janë sa më poshtë:

1-Taksa për pasurinë paluajtshme është realizuar mesatarisht në masë 44%(49;36;47) ku;

a-Taksa e pasurisë mbi ndërtesën është realizuar me 41% (47;33;41).

b-Taksa mbi traullin me programimi niveli 0.

2-Taksa e Fjetjes në hotel për periudhën e audituar 0.

3-Taksa mbi kalimin e pronësisë për periudhën e audituar me programim niveli 0.

4-Taksa për garanci financiare, subjekte fizike dhe juridike për leje ndërtimi me programi niveli 0.

-Të ardhurat nga niveli i Tarifave Vendore për gjithë periudhën objekt auditimi të realizuara nën masën 50% janë sa më poshtë:

1-Tarifa për pastrimin dhe largimin e mbeturinave, për gjithë periudhën e audituar është realizuar mesatarisht në masën 0% (0;0).

2-Tarifa për qendra balanere (Ilixha)për gjithë periudhën e audituar me programim niveli 0.

3-Tarifa për licencë tregëtim naftë, lëndë djegëse, gaz i lëngshëm për gjithë periudhën e audituar me programim niveli 0.

4-Tarifa për shërbime nga institucionet e varësisë, për periudhë e audituar me programi niveli me 0.

5-Tarifa për veterinarinë , për të gjithë periudhën e audituar është realizuar në mesatarisht në masën 33% (0;51;48)

6-Tarifa për linjat ajrore e nëntokësore, me programimin niveli me 0 (zero).

13-Për shërbime në fushën transporti.

c-Për shërbime transporti, me programimin niveli me 0 (zero).

d-Të tjera, me programimin niveli me 0 (zero).

-Nga të ardhura jo tatimore, me programimin niveli me 0 (zero)

-8 tregues të kësaj tarife, me programimin niveli me 0 (zero).

Në këto kushte, shkaqet dhe arsyet në mos realizimin e të ardhurave nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore e gjykojmë se ndikim mundet të ketë;

-Mosplanifikimi i drejtë dhe mos përcaktimi i saktë i burimit të krijimit të të ardhurave.

-planifikimi pa argumentuar, duke marrë bazë veçanërisht toka bujqësore të pa regjistruar në kadastrë.

-largimi banorëve dhe mospërdorimi tokës bujqësore, mungesa e vullnetit për të paguar detyrimet nga kryefamiljarët si dhe mos identifikimi i totalit të familjeve nga ana e sektorit të Taksave dhe Tarifave Vendore.

-planifikimi pa argumentuar duke marrë për bazë familjet me gjendjen civile jo familjet rezidente.

-Mos programimi në paketat fiskale (nga paketa 2018 në paketën 2020), veçanërisht për sa i përket tarifës për dhënie të licencës për tregtimin e naftës dhe nënprodukteve të saj, ndonëse është detyrim për njësitë e vetëqeverisjes vendore të parashikuar nga VKM nr.170, datë 25.04.2002 nëPër përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e lejeve të autorizimeve për tregtimin e naftës, gazit e nënprodukteve të tyre i ndryshuar, VKM nr.970, datë 02.12.2015 nëPër përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të saj, i ndryshuar me VKMnr.344, datë 19.04.2017, Kap.(II); Kap.(III), pika 4, (autorizim për karburantet).

Njëkohësisht në disa tregues të të ardhurave, megjithëse janë miratuar nga KB me paketën fiskale, nga Sektori Taksave e Tarifave Vendore nuk janë planifikuar dhe pasqyruar të ardhura, ndërsa ka evidentuar planin me 0(zero), për pasojë edhe realizimi është 0 (zero) konkretisht sa më poshtë;

2-Tarifë për depozitimin e inerteve, me programimin niveli me 0 (zero).

a-Për qytetarët, me programimin niveli me 0 (zero).

b-Për operatorët ekonomik, me programimin niveli me 0 (zero).

11-Tarifa për linjat ajrore e nëntokësorë, me programimin niveli me 0 (zero).

13-Për shërbime në fushën transporti.

c-Për shërbime transporti, me programimin niveli me 0 (zero).

d-Të tjera, me programimin niveli me 0 (zero).

IV-Nga të ardhura jo tatimore, me programimin niveli me 0 (zero)

-10 tregues të kësaj tarife, me programimin niveli me 0 (zero).

Në këto kushte shkaqet dhe arsyet në mos realizimin e të ardhurave nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore e gjykojmë se ndikim mundet të ketë;

-mosplanifikimi i drejtë dhe mos përcaktimi i saktë i burimit të krijimit të të ardhurave.

-planifikimi pa argumentuar, duke marrë për bazë veçanërisht toka bujqësore e pa regjistruar në kadastrë.

-largimi banorëve dhe mospërdorimi tokës bujqësore, si dhe mungesa e vullnetit për të paguar detyrimet nga krye familjarët, pavarësisht përpjekjeve të bëra nga inspektorët e terrenit.

-planifikimi pa argumentuar duke marrë për bazë familjet sipas gjendjes civile dhe jo familjet rezidente.

-ndryshimi i planifikimit nga paketa fiskale në paketën pasardhëse (nga paketa 2018 në paketë 2020), veçanërisht për sa i përket tarifës për dhënie të licencës për tregtimin e naftës dhe nënprodukteve të saj, ndonëse është detyrim për njësitë e vetëqeverisjes vendore të parashikuar nga VKM nr.170, datë 25.04.2002 nëPër përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e lejeve të autorizimeve për tregtimin e naftës, gazit e nënprodukteve të tyre i ndryshuar, VKM nr.970, datë 02.12.2015 nëPër përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të saj, i ndryshuar me VKM nr.344, datë 19.04.2017, Kap.(II); Kap.(III), pika 4 (autorizim për karburantet).

-Në territorin e bashkisë Has për periudhën raportuese viti 2018, kanë ushtruar veprimtari ekonomike në aktivitetet me objekt **Businessi vogël dhe Biznesi i madh**, për sa më poshtë;

Nr	Lloji Biznesit	Viti	Gjendja në fillim	Regjistrime të reja	Mbyllur aktivitetin	Gjendja në fund
1	Biznesi Vogël	2018	120	0	0	120
2	Biznesi Madh	2018	49	1	1	49
	Totali		169	1	1	169

Për këtë periudhë raportuese ushtrimore në këtë bashki, kanë ushtruar aktivitetet gjithsej 169 subjekte, nga të cilat me status **Businessi i vogël** gjithsej 120 subjekte, ku regjistrime të reja dhe ndërprerje aktiviteti nuk ka. Me status **Businessi i madh** gjithsej 49 subjekte, ku regjistrime të reja nuk ka, është 1 dhe ka ndërprerje aktivitet 1 subjekt.

Në territorin e bashkisë Has për periudhën raportuese viti 2019, kanë ushtruar veprimtari ekonomike në aktivitetet me objekt **Businessi vogël dhe Biznesi i madh**, për sa më poshtë;

Nr	Lloji Biznesit	Viti	Gjendja në fillim	Regjistrime të reja	Mbyllur aktivitetin	Gjendja në fund
1	Biznesi Vogël	2019	120	4	4	120

2	Biznesi Madh	2019	49	1	1	49
	Totali		169	5	5	169

Për këtë periudhë raportuese ushtrimore në këtë bashki, kanë ushtruar aktivitet gjithsej 169 subjekte, nga të cilët me status *ñBiznes i vogël* gjithsej 120 subjekte, ku regjistrime të reja janë 4 subjekte, ndërsa kanë ndërprerë aktivitet 4 subjekte dhe me status *ñBiznes i madh* gjithsej 49 subjekte, ku regjistrime të reja është 1 subjekti dhe ndërprerje aktiviteti 1 subjekt.

Në territorin e bashkisë Has për periudhën raportuese viti 2020, kanë ushtruar veprimtari ekonomike në aktivitetet me objekt *ñBiznesi vogël dhe Biznesi i madh*, për sa më poshtë;

N r	Lloji Biznesit	Viti	Gjendja në fillim	Regjistrime të reja	Mbyllur aktivitetin	Gjendja në fund
1	Biznesi Vogël	2020	120	10	13	117
2	Biznesi Madh	2020	49	4	5	48
	Totali		169	14	18	165

Për këtë periudhë raportuese ushtrimore në këtë bashki, kanë ushtruar aktivitet gjithsej 169 subjekte, nga të cilët me status *ñBiznes i vogël* gjithsej 120 subjekte ku regjistrime të reja janë 10 subjekte, ndërsa kanë ndërprerë aktivitetin 13 subjekte me status *ñBiznesi madh* gjithsej 49 subjekte, ku regjistrime të reja janë 4 subjekte, ndërsa ka ndërprerë aktivitetin 5 subjekte.

-Vlerësimi mbledhjes së të ardhurave në përputhje me dispozitat ligjore e borxhi tatimor.

Nga procesi i auditimit mbi në të dhënat e administruara nga Sektori i Taksave e Tarifave Vendore për Bashkinë Has rezulton se, vlera e debitorëve që rezultojnë nga biznesi i vogël i madh dhe për familjarë në mënyrë progresive dhe të kontablistuara si detyrim gjendje në datën 31.12.2020, në të cilën përfshihet niveli taksave e tarifave vendore edhe tarifa e gjelbërimit, ndriçimit, pastrimit, etj si edhe penalitetet e përlllogaritura për mos pagimin në afat të detyrimeve, ku në mënyrë analitike gjendje pasqyrohet sa më poshtë;

N r	Detyrimet e debitorëve nga taksat dhe tarifat	Gjendja në 31.12.2018	Në datën 31.12.2019			Në datën 31.12.2020		
			Gjendje	Pakësim	Shtesë	Gjendje	Pakësim	Shtesë
1	Bisnesi vogël e madh	1,790,100	5,884,285	25,823	4,120,008	10,362,754	849,200	5,327,669
2	Familjar toka bujqësore	Pa aplikuar	Paaplikuar	-	-	Pa aplikuar	-	-
3	Familjare taksa e tarifa	Pa aplikuar	Paaplikuar	-	-	Pa aplikuar	-	-
	Totali	1,790,100	5,884,285	25,823	4,120,008	10,362,754	849,200	5,327,669

Të dhënat pasqyrojnë vlerën e detyrimit debitor me shtesa dhe pakësime, detyrime të cilat i përkasin subjekteve të biznesit, subjekteve familjare dhe të tokës bujqësore, si edhe me numër për subjekte konkretisht;

a-Gjendja e borxhit në datë 31.12.2018, progresive është vlera prej 1,790,100 lekë të cilat vijnë nga Biznesi i vogël dhe i madh pasi Sektori i Taksave dhe Tarifave Vendore nuk ka bërë aplikimin për taksën për toka bujqësore dhe taksa dhe tarifatat familjare.

b-Gjendja e borxhit në datë 31.12.2019, progresive është vlera prej 5,884,285 lekë, me pakësim 25,823 lekë dhe shtesë 4,120,008 lekë, të cilat vijnë nga Biznesi i vogël dhe i madh pasi Sektori i Taksave dhe Tarifave Vendore nuk ka bërë aplikimin për taksën për toka bujqësore dhe taksa dhe tarifatat familjare.

c-Gjendja e borxhit në datë 31.12.2020, progresive është vlera prej 10,362,754 lekë, nga me pakësim 849,200 lekë dhe shtesë 5,327,669 lekë, të cilat vijnë nga Biznesi i vogël dhe i madh pasi Sektori i Taksave dhe Tarifave Vendore nuk ka bërë aplikimin për taksën për toka bujqësore dhe taksa dhe tarifatat familjare.

Në vlerën e përgjithshme të detyrimeve debitorë, për sa i përket mos pagesë së nivelit të taksave dhe tarifave vendore e evidentuar nga zyra e taksave dhe tarifave dhe kontabilitet me pasqyrat financiare për periudhën raportuese ushtrimore gjendje në datën 31.12.2020 konstatohet se, në rritjen e detyrimeve të pa likuiduara. Detyrimet debitorë të subjekteve ekonomike në mënyrë progresive gjendja deri në datën 31.12.2020, për bashkinë Has paraqitet sa më poshtë;

Detyrime të subjekteve ekonomike nga mos likuidimi i nivelit të taksave e tarifave vendore për periudhën objekt i auditimit gjendje sipas periudhave pasqyrohet sa më poshtë;

-gjendje në datën 31.12.2018 është shumë 1,790,100 lekë;

-gjendje në datë 31.12.2019 është shuma 4,120,008 lekë;

-gjendje e krijuar për gjatë periudhës vitit 2020 është shuma 5,327,669 lekë;

-gjendje e detyrimeve progresive në datën 31.12.2020 është shuma 10,362,754 lekë.

Nga procesi i auditimit rezulton se, detyrimet e subjekteve familjar nga mos pagesa e nivelit të taksës së tokës, ndërtesës, pastrimit, ndriçimit, truallit, etj, në mënyrë progresive si bashki me Njësitë administrative, gjendja me analizë deri në datë 31.12.2020 paraqitet në **(aneksi nr.13, gërma A/3/1)** bashkëlidhur me raportin e auditimit.

-Sektori i Taksave e Tarifave Vendore nuk ka bërë kontabilizimin e vlerave të taksave dhe tarifave për

subjektet familjare të cilat janë debitorë ne Bashkinë Has dhe Njësitë Administrative. Në mënyrë të përmblledhëse detyrimet e subjekteve ekonomik dhe familjar për nivelin e taksave dhe tarifave vendore në Bashki përfshirë Njësitë Administrative gjendja në datë 31.12.2020 paraqitet në **(aneksi nr.14, germa A/3/1)** bashkëlidhur me raportin e auditimit

Ndërsa detyrimet debitoare nga mos pagesa e nivelit për taksën e tokës bujqësore, e analizuar sipas numrit të familjeve në secilën Njësi Administrative gjendje në datë 31.12.2020 në progresive paraqitet në **(aneksi nr.15, germa A/3/1)** bashkëlidhur me raportin e auditimit.

Nga procesi i auditimit në lidhje me arkëtimin e detyrimeve që rrjedhin nga mos pagimi i nivelit të taksave e tarifave vendore u konstatua se, Sektori Taksave e Tarifave Vendore Bashkia Has nuk ka ndërmarrë veprime të nevojshme ligjore të analizuar sa më poshtë:

a-Nuk ka kërkuar në Këshillin e Bashkisë, për miratim me vendim të ndërhyrjes me forcë nga Policia e Bashkiake, për të vjelë detyrimet e subjekteve debitorë, të parashikuara nga neni 5, germa 11, nën-pika 11, të ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 **Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.**

b-Për detyrimet debitorë të periudhës raportuese viti 2019, mbas urdhër bllokimeve në llogarinë bankare, nuk është kërkuar vendosja e masës së detyrimit tatimor, ashtu si parashikohet në neni 91, të ligjit nr.9920 **Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.** **ku qartësisht citohet se:** "...nëse tatimpaguesi nuk paguan në datën e caktuar detyrimin tatimor, në përputhje me neni (89) të këtij ligji, detyrimi tatimor i papaguar sigurohet në favor të administratës tatimore mbi të gjithë pasurinë e tatimpaguesit, në masën e nevojshme, për të përmbushur detyrimin tatimor të tij", pika 2.

c-Nga Sektori Taksave e Tarifave Vendore, nuk janë marr masa e sigurimit të detyrimit tatimor të papaguar, sipas rastit, për barrë sigurorese dhe/ose barrë hipotekore për të gjitha subjektet.

d-Nga Sektori Taksave e Tarifave Vendore nuk është vepruar me sekuestrimin e pasurive të subjekteve, si parashikon neni 93, të ligjit nr.9920 **Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.** **ku qartësisht citohet se:** "Nëse tatimpaguesi nuk paguan detyrimin tatimor në datën e caktuar, në përputhje me nenin 89 të këtij ligji, për njoftimin dhe kërkesën për pagesë, administrata tatimore mund ta mbledhë detyrimin tatimor të papaguar nëpërmjet sekuestrimit, e më pas konfiskimit, të pasurisë së siguruar në favor të administratës tatimore, në pronësi të tatimpaguesit".

e-Nga Sektori Taksave e Tarifave Vendore, në rastet kur bizneset private dhe pas njoftimeve zyrtare dhe dërgimit të urdhër bllokimeve në bankë, nuk kryejnë pagesën e detyrimeve, pasi të merren masat administrative apo sekuestro, kërkohet **të bëhet kallëzim penal**, bazuar në Kodin Penal të R.SH, miratuar me ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 me ndryshime, neni 181 **Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.**

f-Sektori Taksave e Tarifave Vendore, në zbatim të UMF (plotësuese) nr.2, datë 19.01.2018 **Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.** **ku qartësisht citohet se:** "Nëse tatimpaguesi nuk paguan detyrimin tatimor në datën e caktuar, në përputhje me nenin 89 të këtij ligji, për njoftimin dhe kërkesën për pagesë, administrata tatimore mund ta mbledhë detyrimin tatimor të papaguar nëpërmjet sekuestrimit, e më pas konfiskimit, të pasurisë së siguruar në favor të administratës tatimore, në pronësi të tatimpaguesit".

Për veprimet dhe mos veprimet në lidhje me mangësitë e konstatuara në zbatimin e procedurave ligjore e nënligjore në përlllogaritjen dhe arkëtimin e vlerës debitoare për nivelin e taksave e tarifave vendore, bazuar në kriteret e përcaktuara në paketat fiskale trajtuar më hollësisht në aktkonstatim ngarkohen me përgjegjësi;

1-U.H me detyrë Përgjegjës Sektori Taksa e Tarifa Vendore nga 01.01.2018.

2-A.R me detyrë inspektor Sektori Taksa e Tarifa Vendore, nga 01.01.2018.

3-M.R me detyrë inspektore Sektori Taksa e Tarifa Vendore, 18.04.2019.

4-S.Xh me detyrë inspektor Sektori Taksa e Tarifa Vendore, nga 14.02.2018.

5-N.K me detyrë ish/Inspektor Taksa e Tarifa Vendore deri në datë 08.01.2020.

6-A.Xh me detyrë Inspektor Taksa e Tarifa Vendore, deri 18.12.2018.

Kriteri:	-Ligji nr.8652, datë 31.07.2000 <u>Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.</u> i ndryshuar; neni (70); neni (91) të ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 <u>Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.</u> i ndryshuar; nenet (4),(26),(32),(34), ligji nr. 9632, datë 30.10.2006 <u>Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.</u> i ndryshuar; Ligji nr.10926, datë 08.07.2010 <u>Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.</u> i ndryshuar; UMFE nr. 01, datë 17.01.2019 <u>Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.</u> i ndryshuar; VKM nr.13, datë 26.04.2018 <u>Është miratuar me vendim të Këshillit të Bashkisë nr. 12/2006 për sistemin e taksave vendore.</u> i ndryshuar; VKM nr.54, datë 05.02.2014 "Për përcaktimin kriterëve, të procedurës dhe mënyrës dhënies me qira, enfiteozë apo kontrata të tjera të pasurisë shtetërore", i ndryshuar.
Ndikimi/Efekti:	-Programimi dhe krijimit të ardhurave vendore nga zbatimi i nivelit të taksave e tarifave vendore bazuar në kuadrin rregullator ligjor/nënligjor në fuqi dhe përdorimi i tyre.

Shkaku:	-Mos zbatimi procedurave ligjore e nënligjore në përlllogaritjen dhe arkëtimin e vlerës debitorë për nivelin e taksave e tarifave vendore, bazuar në kriteret e përcaktuara në paketat fiskale të miratuara me VKB Has.
Rëndësia:	E lartë
Rekomandime:	-Titullari i Bashkisë Has, Sektori Taksave e Tarifave Vendore të analizojë situatën dhe të marrë masa të menjëhershme, për arkëtimin e detyrimeve debitorë të rezultuara nga mos pagesa e nivelit të taksave e tarifave vendore të parashikuara në paketa fiskale për subjekte ekonomike që ushtrojnë aktivitet për qëllime biznesi dhe nga subjekte familjare me vlerën prej 10,362,754 lekë , si dhe përlllogaritjen të detyrimeve të lindura nga mos realizimi i nivelit për taksën e tokës nga subjekte familjare debitor ndaj njësisë vendore Bashkia Has

-Nënpika (A/3/2)-Vlerësimi i të ardhurave të krijuara nga tarifa e dhënies së (autorizim/licenc) për tregtim në stacione karburanti të naftës bruto, nënproduktet e saj, lëndë djegëse e gaz i lëngshëm për konsumatorët fundorë në territorin e Bashkisë Has.

Titulli Gjetjes:	-Mangësitë e konstatuara në vlerësimin dhe mbledhjen e të ardhurave në përputhje me dispozitat ligjore nga subjektet që zhvillojnë aktivitet tregtimin e naftës bruto, nënproduktet e saj, lëndë djegëse dhe gaz i lëngshëm për konsumatorët fundorë dhe arkëti i pagesës së detyrimit.
-------------------------	---

Situata:

Nga auditimi mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion u konstatua se; për këtë burim të krijimit të të ardhurave vendore, nga Sektori i Taksave e Tarifave Vendore për periudhat raportuese vitet (2018-2019-2020), nuk është programuar dhe miratuar në KB, niveli i tarifës për dhënie të licencë për tregtimin e naftës bruto dhe nënproduktet e saj dhe lëndë djegëse për operatorëve ekonomik që tregtojnë karburante për konsumatorët fundorë, niveli dhe kushtet për dhënien e licencës përcaktuar qartësisht nga VKM nr.970, datë 02.12.2015 “Për përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të saj” i ndryshuar me VKM nr.344, datë 19.04.2017”, në të cilin niveli i tarifës për dhënie (licencë/autorizimit) për tregtim naftë bruto e nënprodukte të saj e lëndë djegëse për përdorim nga konsumatorët fundorë për pika karburanti është 1.000.000 lekë dhe për njësi të shitjes së lëndë djegëse e bombola të gazit lëngshëm është 100.000 lekë, me afat dhe rinovim për 5 vite kalendarik, mbi të cilën duhen planifikuar e përlllogaritur të ardhurat nga zbatimi i nivelit të kësaj tarife vendore, nëpërmjet miratimit nga KB me vendimet përkatës.

Për periudhën objekt auditimi rezulton se, Sektori i Taksave e Tarifave vendore në bashki nuk ka parashikuar të ardhura nga kjo tarifë dhe nuk ka paraqitur për miratim në Këshillin e Bashkisë asnjë tregues për zbatimin e nivelit të kësaj tarife, megjithëse në territorin e Bashkisë Has përfshirë edhe Njësit Administrative (Kruma; Fajza; Gjinaj; Golaj) e ushtrojnë aktivitetin për tregtim të naftës bruto e nënproduktet e saj e lëndë djegëse për përdorim nga konsumatorët fundorë në pika karburanti gjithsej 9 operator ekonomik, si dhe në pika gazi i lëngshëm gjithsej 1 operator ekonomik, të cilët duhet të pajisen me (licencë/autorizim), apo me rinovim pas përfundimit të afatit 5 vite kalendarike të vlefshmërisë së autorizimit të bazë, si dhe të likuidimi nivelit të tarifës përkatëse pasqyrohen në **(aneksi nr.16, gërma A/3/2)**, bashkëlidhur me projekraportin e auditimit. Nga analiza e të dhënave të pasqyruara në tabelë rezulton se, Sektori Taksa e Tarifa Vendore në periudhën raportuese ushtrimore objekt auditimi periudhat (2018-2019-2020) ka rinovuar (licencë/autorizime) për 8 OE, nga 9 OE që kryejnë aktivitet tregtim me pakicë të karburantit në pikë fundore dhe 1 OE për tregtim gazi lëngshëm. Referuar mbi dokumentacionin e administruar në dosjen fizike të secilit OE, si dhe mbi të dhënat në tabelë rezulton se, këta OE kanë rinovuar autorizimin pas përfundimit të afatit të autorizimit bazë dhe kryer pagesë të tarifës në masën 200,000 lekë për 1 vit pa asnjë marrveshje apo kontratë, duke realizuar të ardhura në vlerën 1,120,000 lekë, ndonse niveli i kësaj tarife nuk është i parashikuar në paketën fiskale, për pasojë nuk është arkëtuar niveli i tarifës për 5 vite kalendarike në vlerën prej 7,980,000 lekë, nga e cila tarifa e autorizimit për karburant shuma 7,900,000 lekë dhe gaz i lëngshëm shuma 8

Në këto kushte në përfundim arrihet në konkluzioni se;

a-Sektori Taksave e tarifave vendore për periudhën raportuese (2018-2019-2020) ka pajisur me (licencë/autorizim) për tregtim në stacione karburant dhe gaz i lëngshëm në pikë fundore gjithsej për 9 OE (8+1) me afat vlefshmërie vetëm për 1 vit kalendarik me pagesë nivel tarife shuma 200,000 lekë/vit, ndërkohë që autorizimi detyrimisht kërkon pagesë për afatin 5 vite kalendarike me nivelin e tarifës për 1,000,000 lekë, duke krijuar të ardhura të munguara të pa programuara për buxhetin e njësisë vendore

Bashkia Has, në shumën prej 7,980,000 lekë.

b-Sektori Taksave e Tarifave Vendore për OE në GShòshpk me adresë (Dovolan) me aktivitet tregëtim fundor në stacion nëkarburanti nuk disponon në dosjen fizike asnjë dokument përfshirë është formularin e autorizimit bazë, për pasojë OE duhet të likujdoj detyrimin shtesë me vlerën prej **1.000,000 lekë e ardhur e munguar e paplanifikuar për buxheti Bashkisë Has.**

c-Sektori Taksave e Tarifave Vendore për OE në Dervishi Hòshpk me adresë (Pla Krumë) me aktivitet tregëtim fundor në stacion nëkarburanti me autorizim bazë i lëshuar në datën 18.11.2019 me rinovim në datën 17.11.2022, autorizim i cili duhet të rinovohet në datë 17.11.2024, si afat i përfundimit të vlefshmërisë së autorizimit bazë dhe jo në datë 17.11.2022, ndërsa operatori ekonomik ka likujduar vetëm vlerën prej 200,000 lekë, me diferencë vlera **800,000 lekë e konsideruar e ardhur e munguar e paplanifikuar për buxhetin e Bashkisë Has.**

d-Sektori Taksave e Tarifave Vendore për OE në KLòshpk me adresë (Golaj) me aktivitet tregëtim fundor në stacion nëkarburanti me autorizim bazë lëshuar në datën 18.04.2018 me rinovim në datën 17.04.2021, autorizim i cili duhet të rinovohet në datë 17.04.2023, si afat i përfundimit të vlefshmërisë së autorizimit bazë dhe jo në datë 17.04.2021, ndërsa operatori ka likujduar vlerën 0 (zero) lekë, me diferencë vlera **1,000,000 lekë e konsideruar e ardhur e munguar e paplanifikuar për buxhetin e Bashkisë Has.**

e-Sektori Taksave e Tarifave Vendore për OE në DMòshpk me adresë (Kodra e madhe Krumë) me aktivitet tregëtim fundor në stacion nëgaz i lëngshëm me autorizim bazë i lëshuar në datën 04.03.2019, nëpërmjet 3 autorizimeve të lëshuara me afat rinovimi për cdo vit, ku afat fundit është data 28.03.2022, autorizim i cili duhet të rinovohet në datë 13.03.2024, si afat i përfundimit të vlefshmërisë së autorizimit bazë dhe jo në datë 28.03.2022, ndërsa operatori ka likujduar vlerën 20,000 lekë, me diferencë vlera **80,000 lekë e konsideruar e ardhur e munguar e paplanifikuar për buxheti Bashkisë Has.**

Në këto kushte nga procesi i auditimit rezulton, për periudhën objekt auditimi (2018-2019-2020) shuma prej **7,980,000 lekë është e pa arkëtuar, konsiderohet e ardhur e munguar për buxhetin e njësisë vendore Bashkia Has**, si pasojë e mos administrimit të dokumentimit bazë, të mos pagesës së nivelit të tarifës përkatëse pas rinovimit të autorizimit, si dhe të mos përfshirjes në paketat fiskale të secilës periudhë raportuese.

Këto veprime janë në mospërputhje me kriteret e përcaktuara nga neni 35, i ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 në *Për Sistemin e Taksave Vendore* i ndryshuar; VKM nr. 970, datë 02.12.2015 në *Për përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të saj* i ndryshuar me VKM nr.344, datë 19.04.2017, Kap.(II); Kap.(III), pika 4, ku citohet se: **0,000 lekë.**

II. Procedura për dhënien e autorizimeve

Dhënia e autorizimeve për funksionimin e stacioneve të shitjes së karburanteve, të ndërtuara në autostrada, bëhet nga ministri që mbulon veprimtarinë e transportit, ndërsa dhënia e autorizimit për stacionet e tjera të shitjes së karburanteve, gazit të lëngshëm dhe vajrave lubrifikante dhe stacionet e mbushjes së bombolave të gazit të lëngshëm bëhet nga organet e qeverisjes vendore.

III. Pagesat

Dhënia e lejeve të tregtimit dhe të autorizimeve bëhet kundrejt pagesës nga subjekti kërkues. Tarifat e pagesës për lejet dhe autorizimet, që jepen për herë të parë, janë:

1- për lejet e tregtimit të llojit "A" 500.000 lekë

2- për lejet e tregtimit të llojit "B" 200.000 lekë

3- për lejet e tregtimit të llojit "C" 200.000 lekë

4- për autorizimet për stacione shitjeje karburanti, gazi të lëngshëm, vajrash lubrifikante dhe të stacioneve të mbushjes së bombolave të **gazit të lëngshëm 100.000 lekë.**

5- për autorizime për njësitë e lëndëve djegëse 50.000 lekë.

Tarifat për përsëritjen periodike të lejeve të tregtimeve dhe autorizimeve janë sa gjysma e tarifave të mësipërme.

-Kap (II), pika (1), germa (b) e VKM nr. 970, datë 2.12.2015 në *Për përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të saj* i ndryshuar me VKM nr.344, datë 19.04.2017, ku citohet se:

II. Procedura për dhënien e licencave për tregtimin me pakicë të karburanteve, gazit të lëngshëm të naftës, për automjetet, vajrave lubrifikante dhe lëndëve djegëse për përdorim nga konsumatorët fundorë.

1. Dhënia e licencave për stacionet e shitjes së karburanteve, për tregtimin me pakicë të karburanteve, gazit të lëngshëm të naftës, për automjetet dhe vajrave lubrifikante dhe të njësive të lëndëve djegëse për përdorim nga konsumatorët fundorë, bëhet nga:

b) Organet e qeverisjes vendore, sipas juridiksionit përkatës, në rastet kur stacionet e shitjes së karburanteve, që ushtrojnë veprimtarinë e tregtimit të karburanteve për automjete, gazit të lëngshëm dhe vajrave lubrifikante dhe të njësive të shitjes së lëndëve djegëse, që ushtrojnë veprimtarinë e tregtimit të tyre për përdorim nga konsumatorët

fundorë, do të ndërtohen në territoret e tjera.

9. Pagesa për dhënie dhe përsëritjen e licencave për stacionet e shitjes së karburanteve, gazit të lëngshëm të naftës, për automjetet dhe vajrave lubrifikante është 5.000.000 (pesë milionë) lekë për Bashkinë e Tiranës dhe 2.000.000 (dy milionë) lekë për Bashkitë e tjera.

- Pika 9 ndryshohet, si më poshtë vijon: me VKM nr.344, date 19.04.2017.

"9. PAGESA për dhënie dhe përsëritjen e licencave për stacionet e shitjes së karburanteve, gazit të lëngshëm, të naftës për automjetet dhe vajrat lubrifikante, është 3.000.000 (tre milionë) lekë për Bashkinë e Tiranës dhe **1.000.000 (një milion) lekë për Bashkitë e tjera.**"

10. PAGESA për dhënie dhe përsëritjen e licencave për njësitë e shitjes së lëndëve djegëse, që ushtrojnë veprimtarinë e tregimit të tyre për përdorim nga konsumatorët fundorë, është 1.000.000 (një milion) lekë, për Bashkinë e Tiranës dhe 200.000 (dyqind mijë) lekë për Bashkitë e tjera.

- Pika 10 ndryshohet, si më poshtë vijon: me VKM nr.344, date 19.04.2017.

"10. PAGESA për dhënie dhe përsëritjen e licencave për njësitë e shitjes së lëndëve djegëse, që ushtrojnë veprimtarinë e tregimit të tyre për përdorim nga konsumatorët fundorë, është 500.000 (pesëqind mijë) lekë për Bashkinë e Tiranës dhe **100.000 (njëqind mijë) lekë për Bashkitë e tjera.**"

"15.1 Në përputhje me legjislacionin në fuqi, organi që ka për detyrë të japë licencën informon, menjëherë, inspektoratin shtetëror përgjegjës dhe bashkëpunon me të për marrjen e masave të bllokimit të veprimtarisë së subjekteve që ushtrojnë, pa licencë, aktivitetin e tregimit me pakicë të karburanteve, gazit të lëngshëm, të naftës për automjetet, vajrave lubrifikante dhe lëndëve djegëse, për përdorim nga konsumatorët fundorë.

15.2 Në përputhje me legjislacionin në fuqi, organi që ka për detyrë të japë licencën informon Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave dhe Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve për subjektet e licencuara dhe vendndodhjen pikave të depozitimit, apo tregimit, në mënyrë që këto të fundit të kontrollojnë zbatueshmërinë legjislacionit në fuqi."

-VKM nr. 344, datë 19.04.2017, Kap.(II), pika 1; germa ñbò dhe pika 15.

"15.1 Në përputhje me legjislacionin në fuqi, organi që ka për detyrë të japë licencën informon, menjëherë, inspektoratin shtetëror përgjegjës dhe bashkëpunon me të për marrjen e masave të bllokimit të veprimtarisë së subjekteve që ushtrojnë, pa licencë, aktivitetin e tregimit me pakicë të karburanteve, gazit të lëngshëm, të naftës për automjetet, vajrave lubrifikante dhe lëndëve djegëse, për përdorim nga konsumatorët fundorë..

15.2 Në përputhje me legjislacionin në fuqi, organi që ka për detyrë të japë licencën informon Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave e Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve për subjektet e licencuara dhe vendndodhjen pikave të depozitimit apo tregimit, në mënyrë që këto të fundit të kontrollojnë zbatueshmërinë legjislacionit në fuqi."

Për të dokumentuar procedurat për dhënie e licencave për tregtimin me pakicë të karburanteve, gazit të lëngshëm të naftës, për automjetet, vajrave lubrifikante dhe lëndëve djegëse për përdorim nga konsumatorët fundorë, ku;

1. Dhënia e licencave për stacione shitje fundore për tregtim me pakicë të karburanteve, gazit të lëngshëm të naftës, për automjetet e vajrave lubrifikante dhe të njëjstëve të lëndëve djegëse për përdorim nga konsumatorët fundorë bëhet nga:

b) Organet e qeverisjes vendore sipas juridiksionit përkatës, në rastet kur stacionet e shitjes së karburanteve, që ushtrojnë veprimtarinë e tregimit të karburanteve për automjete, gazit të lëngshëm e vajrave lubrifikante dhe të njëjstëve të shitjes së lëndëve djegëse, që ushtrojnë veprimtarinë e tregimit të tyre për përdorim nga konsumatorët fundorë, do të ndërtohen në territoret e tjera. Dosja duhet të përmbajë;

a) Ekstraktin historik dhe tregtar të regjistrimit tregtar, nga Qendra Kombëtare e Regjistrimit, ku në objekt të ketë të përcaktuar veprimtarinë e tregimit të nënprodukteve të naftës bruto;

c) Certifikatën e përdorimit të objektit, të lëshuar nga institucionet përkatëse, sipas legjislacionit në fuqi për planifikimin e territorit;

ç) Vërtetimin për kontrollin e objektit, për respektimin e kushteve teknike, të lëshuar nga Inspektorati Shtetëror Përgjegjës;

dh) Lejen e mjedisit, sipas legjislacionit në fuqi për mjedisin;

e) Autorizimin hyrje-dalje në rrugë, të lëshuar nga enti pronar i rrugës;

ë) Regjistrimi markës tregtare pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Markave dhe Patentave;

f) Vërtetimin e shlyerjes së detyrimeve vendore;

g) Vërtetimin e shlyerjes së detyrimeve tatimore, përfshirë sigurimet shoqërore.

3. Dhënia e licencave për njësitë e shitjes së lëndëve djegëse, për veprimtarinë e tregimit për përdorim nga konsumatorët fundorë, bëhet nga organet e qeverisjes vendore. Personi juridik, që kërkon të pajiset me këtë licencë, duhet të paraqesë, në njësitë e qeverisjes vendore, dokumentet e përcaktuara në shkronjat ñaò;ñcò;ñçò;ñdhò, pika 2, të këtij Kreu, si dhe certifikatën e kalibrimit të enëve dhe të aparateve të shitjes, të lëshuar nga organet e metrologjisë e të kalibrimit.

4. Organet që kanë përgjegjësi për dhënie e licencave, sipas këtij kreu, ushtrojnë kontroll për të dhënat dhe treguesit e paraqitur në dokumentacionin e personit juridik kërkuar.

Nga auditimi i dokumentacionit që është administruar në dosjen fizike të secilit operator ekonomik u konstatu se, nga Sektori i Taksave e Tarifave vendore për 9 OE, megjithëse ka të administruar e

dokumentuar autorizimin bazë dhe afatin e rinovimit të autorizimit, nuk ka të evidentuar saktësisht vlerën e arkëtuar në momentin e paisjes me autorizimin bazë, apo rinovimin në periudhën objekt auditimit, çka ka sjellë të ardhura të munguara të pa programuara në buxhetin e bashkisë Has të analizuara hollësisht sa më sipër.

Për veprimet e mos veprimet në lidhje me mangësitë e konstatuara në zbatimin e procedurave ligjore e nënligjore për mos administrimin, dokumentimin, apo rinovimin e autorizimit për njësi të shitjes së karburantit, lëndë djegëse dhe bombola të gazit për përdorim nga konsumatorët fundorë me afat rinovim për 5 vite, të trajtuara hollësisht ngarkohen me përgjegjësi:

1-U.H me detyrë Përgjegjës Sektorit Taksa e Tarifa Vendore.

2-A.R me detyrë Inspektor Taksa e Tarifa Vendore në vazhdim.

3-M.R me detyrë Inspektore e Tatim Taksave, nga data 18.04.2019.

4-S.Xh me detyrë Inspektore e Taksave e Tarifave, nga data 08.01.2020.

5-N.K me detyrë ish/Inspektor Taksa e Tarifa Vendore, deri në datë 08.01.2020.

Kriteri:	-neni 35, i ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 <i>“Për Sistemin e Taksave Vendore”</i> i ndryshuar; Kap.(II); Kap.(III), pika 4: Kap (II), pika (1), germa (b); pika (15) e VKM nr. 970, datë 02.12.2015 <i>“Për përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të saj”</i> i ndryshuar me VKM nr.344, datë 19.04.2017 <i>“Për ndryshimin e VKM nr.970, datë 2.12.2015 “Për përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto e nën produkteve të saj”</i> .
Impakti:	-Menaxhimi i të ardhurave është jashtë kontrollit si pasojë e mos administrimit të dokumentimit bazë, apo të mos pagesës së nivelit të tarifës përkatëse pas rinovimit të autorizimit e përfshirë në paketat fiskale.
Shkaku:	-Mos respektimi e kuadrit ligjorë nga Sektori Taksave e Tarifave Vendore në Bashkia Has, për të pajisur me (<i>licencë/autorizim</i>) me afat 5 (pesë) vite kalendarik për operatorët ekonomik që ushtrojnë aktivitet tregtim karburanti për përdorim nga konsumatorët fundorë.
Rëndësia:	E lartë.
Rekomandimi:	-Titullari i Bashkisë Has, Sektori Taksave e Tarifave Vendore të analizojë situatën dhe të marrin masa të menjëhershme për të rinovuar e pajisur me (<i>licencë/autorizim</i>) me afat 5 (<i>pesë</i>) vite kalendarik, ndërkohë që operatorët ekonomik të cilët ushtrojnë aktivitet për qëllime biznesi me veprimtari tregtimi në stacione karburanti e gaz i lëngshëm për përdorim nga konsumatorët fundorë në territorin e bashkisë Has, të cilët bashkia i ka pajisur me afat për 1(një) vit kalendarik, si pasojë e mos administrimit të autorizimit bazë, apo të mos pagesës së nivelit të tarifës përkatëse pas rinovimit të autorizimit baze e pa përfshirë në paketat fiskale, për pasojë shuma e përrlgaritur prej 7,980,000 lekë , konsiderohet e ardhur e munguar e pa programuar për buxhetin e Bashkisë Has.

-Nënpika (A/3/3)-*Vlerësimi të ardhurave të krijuara nga zbatimi nivelit të tarifave vendore të pa përrllogaritura për subjektet me seli brenda dhe jashtë territorit të bashkisë Has (NIPT Sekondar) të cilat kanë kryer punime publike, si pasojë e shpalljes fitues në procedurat e prokurimit të realizuara nga AK Bashkia Has.*

Titulli i Gjetjes	-Mangësitë e konstatuara në vlerësimin dhe mbledhjen e të ardhurave në përputhje me dispozitat ligjore, nga subjektet me seli jashtë territorit të bashkisë (NIPT sekondar), të cilët kanë kryer punë publike nga shpallja fitues në prokurimet nga AK bashkia Has.
--------------------------	--

Situata:

Nga auditimi mbi dokumentacionin e administruar në regjistra e prokurimit publik, si dhe në kontratat e lidhura për punë publike në periudhat raportuese ushtrimore (2018-2019-2020), me subjektet që janë shpallur fituese dhe kanë lidhur kontrata në territorin e Bashkisë Has, përrllogaritjet për çdo operator ekonomik sipas afatit të përfundimit të punimit të dhënat pasqyrohen operatorët ekonomik të cilët janë shpallur fitues dhe kanë lidhur kontrata për punë publike me veprimtari në vendndodhjen e objektit të kontratës (**NIPTI sekondar**) me detyrime për tarifën e pastrimit, ndriçimit dhe gjelbërimit, në periudhat raportuese ushtrimore vitet sipas paketave fiskale (2018-2019-2020).

Nr	Operatorët Ekonomik	NIPTI	Emërtimi i kontratës së ndërtimit	Kontrata e lidhur		
				Vlera	Data	Afati
1	L	J76418903B	Rikonstrukcion ujesjellesit fhatit Krume e Zarishtò	16,630,278	16/08/2018	1 Muaj
2	Z	J84003411K	Rahabilitim rrugë lagje Peka e Pazari vjetërò, Bashkia	46,496,359	19/09/2018	3 muaj
3	D	K51518029B	Rikonstrukcion Shkolla 9-Vjecare Tregtan	20,459,845	18/12/2018	10 muaj
4	L	J76418903B	Rindertimi Shkolles 9/Vjecare Fshati Letaj, Has.	60,026,432	21/09/2018	15 muaj
5	DG	L21809501H	Gardh kangjella, shkolla e mesme e pika grumbull mbetje	797,750	16/10/2018	15 ditë
6	Z	J84003411K	Pastrim kanale kryesor dytes e ushgyes skema ujitesoë	3,722,500	30/05/2018	1 muaj
7	O	K17529215O	Shpenzime Mirembajtje Objekte Ndertimoreò	2,284,710	01/10/2018	15 ditë
8	S	K52531415H	Ndertim Trotu, rruga "Pashtriku", & Rehabilitim Krume"	1,625,691	27/07/2018	2 muaj
9	Z	J84003411K	Shpenzime Mirembajtje Rruge Rurale, Kanalizimeò	4,701,000	06/11/2018	1 muaj
10	D	K51518029B	Ndertim Rruge Lagje Ukperaj-Fshati Perollaj-Nja Golaj	20,105,169	24/06/2019	12 muaj
11	O	K17529215O	Nder trotuar Vranisht, Kodra Madhe-Krume, Qender-Letaj	9,623,336	11/06/2019	3 muaj
12	L	J76418903B	Pastrimi kanaleve ujites te ujembledhsave	5,485,480	06/06/2019	
13	L	J76418903B	Shpenzime mirembajtje rruge rurale, kanalizime	6,009,643	03/06/2019	25 ditë
14	A	K89105501K	Shpenzime mirembajtje objekte ndertimore	1,458,058	19/08/2019	21 ditë
15	L	J76418903B	Punime ndërtimi për ujësjellës	249,039,832	22/05/2020	3 vite
16	H	J66702916G	Ndertim rruga bjeshkes Gjinaj&rikonstru rruga Pusi Thate	9,450,000	19/08/2020	90 ditë
17	L	J76418903B	Kanale kryesore, punime shërbime pastrimi Kanaliz 2020	5,076,100	22.05.2020	25 ditë
18	A	K89105501K	Shpenzime mirembajtje objekte ndertimore	1,455,000	09/09/2020	21 ditë
19	O	K17529215O	Shpenzime mirembajtje rruge rurale, kanalizimeò	4,244,300	01.06.2020	60 ditë
20	BK	L07525201B	Shpenzime ne fondin kullisor, pyjor Publik 2018	1,222,452	10/10/2018	20 ditë

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Financës dhe Njësia e prokurimit.

Nga të analiza e të dhënave të pasqyruara në tabelën e mësipërme rezulton se, Sektori i taksave e tarifave në bashkinë Has, nuk është përllogaritur e aplikuar nivelin e tarifës të pastrimit, ndriçimit e gjelbërimit për operatorët ekonomik të cilët kanë kryer punime publike në territorin e bashkisë dhe NJA në vartësi, ku 20 operatorë ekonomik të cilët kanë lidhur me bashkinë kontrata për punë publike, ndërsa përpara fillimit të punimeve nuk kanë aplikuar në QKB për të hapur në vendin e ushtrimit të veprimtarisë (*sipas vendndodhjes të objektit të kontratës*), vend i ndryshm nga selia e OE, për pasoj edhe nuk janë ngarkuar me detyrime për nivelin e tarifave të pastrimit, gjelbërimit e ndriçimit të miratuara me paketën fiskale, për veprimtarinë në vendndodhjen e objektit të kontratës. Përllogaritja e detyrimeve për nivlejn e tarifës së pastrimit, ndriçimit e gjelbërimit në periudhat raportuese ushtrimore (2018-2019-2020), asqyra përmbledhëse e operatorëve ekonomik të cilët janë shpallur fitues dhe kanë lidhur kontrata për punë publike (NIPTI sekondar), detyrimet të evidnetuar më poshtë;

Nr	Operatorët Ekonomik	NIPTI	Afati kontratës	Niveli për pagesë e tarifave	Lloji i nivelit të tarifave					
					Tarifë pastrimi	Tarifë ndriçimi	Tarifëgj elbërim	Totali nivelit tarifave	Periudha raportues	Totali për pagesë
1	L	J76418903B	1 muaj	nën 6/muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
2	Z	J84003411K	3 muaj	nën 6/muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
3	D	K51518029B	10 muaj	mbi 6/muaj	40,000	4,000	2,500	46,500	1 vit	46,500
4	L	J76418903B	15 muaj	mbi 6/muaj	40,000	4,000	2,500	46,500	1 vit	46,500
5	D G	L21809501H	15 ditë	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
6	Z	J84003411K	1 muaj	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
7	O	K17529215O	15 ditë	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
8	S	K52531415H	2 muaj	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
9	Z	J84003411K	1 muaj	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
10	D	K51518029B	12 muaj	mbi 6/muaj	40,000	4,000	2,500	46,500	1 vit	46,500
11	O	K17529215O	3 muaj	nën/6 muaj	40,000	4,000	2,500	46,500	1 vit	46,500
12	L	J76418903B	3 vite	mbi 6/muaj	40,000	4,000	2,500	46,500	3 vite	139,500
13	L	J76418903B	25 ditë	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
14	A	K89105501K	21 ditë	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
15	L	J76418903B	3 vite	mbi 6/muaj	40,000	4,000	2,500	46,500	1 vit	46,500
16	H	J66702916G	3 muaj	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
17	L	J76418903B	25 ditë	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250

18	A	K89105501K	21 ditë	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
19	O	K17529215O	2 muaj	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
20	BK	L07525201B	20 ditë	nën/6 muaj	20,000	2,000	1,250	23,250	1 vit	23,250
	Lala				Totali niveti të pa përlogaritur			604,500		897,500

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Financës, Sektori Taksve e Tarifave Vendore dhe Njësia e prokurimit.

Ndërsa në mënyrë të përmblëdhur dhe sipas operatorëve ekonomik të cilat kanë lidhur kontrata për punë publike, detyrimet e pa përlogarituar për nivelin e secilës tarifë gjendja pasqyrohet sa më poshtë:

N r	Operatorët Ekonomik	NIPTI	Periudhat	Nr kontratave	Totali për pagesë
1	L	J76418903B	2018 deri 2020	6 kontrata	302,500
2	Z	J84003411K	2018 deri 2020	3 kontrata	69,750
3	D	K51518029B	2018 deri 2020	2 kontrata	93,000
4	D G	L21809501H	2018 deri 2020	1 kontratë	23,250
5	O	K17529215O	2018 deri 2020	3 kontrata	93,000
6	S	K52531415H	2018 deri 2020	1 kontratë	23,250
7	A	K89105501K	2018 deri 2020	2 kontrata	56,500
8	H	J66702916G	2018 deri 2020	1 kontratë	23,250
9	BK	L07525201B	2018 deri 2020	1 kontratë	23,250
					897,500

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga tabela e mësipërme .

Nga të analiza e të dhënave të pasqyruara në tabelën e mësipërme rezulton se, për periudhën raportuese ushtrimore në 3 vitet (2018-2019-2020), niveli i pa përlogarituar për aplikimin e tarifës së pastrimit, ndriçimit e gjelbërimit të miratuara me paketën fiskale dhe i pa ngarkuar si detyrime për operatorët ekonomik është në vlerën prej **897,500 lekë, konsiderohet e ardhur e munguar e pa programuar për Buxhetin e Bashkisë Has**. Veprime në mospërputhje me neni 43 pika (1/1), të ligjit nr. 9920 datë 19.05.2008 *“Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”* i ndryshuar, ligjit nr.9632, datë 30.10.2006 *“Për sistemin e taksave vendore”* i ndryshuar, Kreu (VII), nenit 35, pika 1/1 e neni 43 ligjit nr.9920, datë 19.05.2008 *“Për procedurat tatimore Republikën e Shqipërisë”* i ndryshuar dhe UMF nr.24, datë 02.09.2008 i ndryshuar, neni 43/1 *“Në përputhje me ligjin për regjistrimin e biznesit, aplikimi për ndryshimin e selisë dhe hapja e vendeve të tjera të ushtrimit të veprimtarisë, të ndryshme nga selia, në çdo rast bëhen përpara nisjes efektive të veprimtarisë në atë vend. Për hapjen e vendeve të tjera të ushtrimit të veprimtarisë, të ndryshme nga selia, tatimpaguesi pajiset me një certifikatë, me numër unik identifikimi të njëjtë me atë të regjistrimit, por me numër serial të ndryshëm. Kjo certifikatë lëshohet për të identifikuar vendndodhjen e ushtrimit të veprimtarisë, kur është e ndryshme nga selia”, si edhe me VKB Has nr.52, datë 20.12.2017; nr.67, datë 11.12.2018 dhe nr.60, datë 24.12.2019 “Për miratimi paketës fiskale” citohet se;*

Për periudhat raportuese vitet (2018, 2019 dhe 2020):

-Pika 6. TARIFA E PASTRIMIT PËR FAMILJARË DHE PERSONAT FIZIK E JURIDIK

-Nënpika 15 “Firmat e ndërtimit” me tarifë 40,000 lekë.

-Pika 7-TARIFA E GJELBËR:

-Nënpika 15 “Firmat e ndërtimit dhe sha” me tarifë 2,500 lekë;

-Pika 10-TARIFA E NDRIÇIMIT RRUGË E SHESHE;

-Nënpika 1 “Firmat e ndërtimit e karburantet” me tarifë 4,000 lekë.

Për veprimet e mos veprimet e analizuar më sipër në lidhje me mangësitë e konstatuara në zbatimin e procedurave ligjore dhe nënligjore për arkëtimin e vlerës debitore për taksat dhe tarifatat vendore, bazuar në kriteret e përcaktuara në aktet ligjore e nënligjore të trajtuara me hollësi ngarkohen me përgjegjësi:

1-U.H me detyrë në cilësinë, Përgjegjës Sektorit të Taksa e Tarifa Vendore.

2-A.R me detyrë në cilësinë, Inspektor për Taksa e Tarifa Vendore, nga 01.01.2018.

3-M.R me detyrë në cilësinë, Inspektore e Tatim-Taksave, nga data 18.04.2019.

4-S.Xh me detyrë në cilësinë, Inspektore e Taksa e Tarifa, nga data 08.01.2020.

Kriteri:	-Kreu (VII), neni 35; pika (1/1), neni 43, të ligjit nr.9920 datë 19.05.2008 <i>“Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”</i> i ndryshuar, ligjit nr.9632, datë 30.10.2006 <i>“Për sistemin e taksave vendore”</i> i ndryshuar; UMF nr.24, datë 02.09.2008 i ndryshuar dhe VKB nr.52, datë 20.12.2017; VKB nr.67, datë 11.12.2018; VKB nr.60, datë 24.12.2019 <i>“Për miratimi paketës fiskale”</i> , Pika (1) <i>“Tarifat Vendore”, për</i>
-----------------	---

	periudhat raportuese viti (2018-2019-2020).
Ndikimi/Efekti:	-Menaxhimi i të ardhurave është jashtë kontrollit si pasojë e mos administrimit të dokumentimit bazë, apo të mos pagesës së nivelit të tarifës përkatëse pas rinovimit të autorizimit e përfshirë në paketat fiskale.
Shkaku:	-Mos respektimi e kuadrit ligjorë nga Sektori Taksave e Tarifave Vendore në Bashkia Has, për të përpllogaritur këtë nivel tarife për operatorët ekonomik me seli jashtë teritorit të bashkisë Has, por ushtrojnë aktivitet dhe kanë lidhur kontrata pune nga nga fondet publike të alokuara për investime në bashkinë Has.
Rëndësia:	E lartë.
Rekomandime:	-Titullari i Bashkisë Has dhe Sektori Taksave e Tarifave Vendore të analizojnë situatën dhe të marrin masa të menjehershme për të përpllogaritur detyrimin që rrjedh nga mos aplikimi dhe mos zbatimi i nivelit për tarifatat vendore nga 9 OE edhe me seli jashtë teritorit të bashkisë Has, të cilët ushtrojnë aktivitet dhe kanë lidhur kontrata punë publike nga fondet e aplikuar për investime në bashkinë Has, për pasojë shuma 897,500 lekë, konsiderohet e ardhur e munguar për Buxhetin e Bashkisë Has.

-Nënpika (A/3/4)-Vlerësimi të ardhurave të krijuara nga dhënia në përdorim nga fondi pyjor/kullosor asete publike në pronësi të bashkisë të pa realizuara dhe pa përpllogaritura në me kontratat e qirasë të lidhura me subjekte private për ndërtimin e HEC^{ve} në teritori bashkisë Has.

Titulli i Gjetjes	-Mangësitë dhe shkeljet në vlerësimi mbledhjes së të ardhurave vendore, në përputhje me dispozitat ligjore nga dhënie në përdorim e asetit publik nga fondi pyjor/kullosor në pronësi të Bashkisë Has me kontratë qiraje për ndërtim të HEC ^{ve} në teritori bashkisë Has.
--------------------------	---

Situata:

Nga procesi auditimit mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion u konstatua se, bashkia Has ka dhënë me qira në përdorim asete nga fondi pyjor/kullosor në pronësi të bashkisë për ndërtim të HEC^{ev} ndërsa ka lidhur vetëm 1 (një) kontratë me subjekt, për të cilën më hollësisht sa i përket realizimit të kushteve të kontratës dhe arkëtimit të vlerës së qirasë që i takon periudhës raportuese ushtrimore objekt auditimi (2018-2019-2020) sipas të dhanave rezulton sa më poshtë;

-Aneks Kontrata nr.3 prot. datë 01.06.2016 me objekt; **ndhënie në përdorim me qira të fondit pyjor/kullosor kombëtar në pronësi të bashkisë Has** është lidhur ndërmjet bashkisë Has përfaqësuar nga kryetari z.A.L e subjekti **ndhënie me NIPT (L32125021H)** për dhënie në përdorim të sipërfaqes prej **0,63ha**, pjesë nga fondi pyjor/kullosor aset publik në pronësi të bashkisë Has. Kjo aneks kontrate referohet në të dhënat e kontratës bazë e lidhur nga M.Mjedisit e transferuar në bashkinë Has me subjektin **ndhënie me nr.03, datë 12.01.2015** **ndhënie në përdorim të fondit pyjor kombëtar**.

Ky anekskontrate për dhënie me qira të aseteve publike pronë e bashkisë nga fondi pyjor/kullosor është administruar nga sektori Taksave e Tarifave vendore, ndërkohë që nuk është e administruar nga (Shërbimi dhe asistencë Juridike) strukturë organizative e bashkisë Has e miratuar me urdhër të titullarit nr.13, datë 12.01.2018 me vendim nr.2, datë 03.01.2019 dhe nr.62/1, datë 30.01.2020 në Rregulloren e Brendshme e Administratës së Bashkisë Has, ku në neni (95) **ndhënie të përgjithshme të juristit** ku qartësisht citohet se; **ndhënie dhe lidh kontrata të bashku me shefi departamentit me subjekte të ndryshme dhe për probleme të ndryshme....**

-Në këto kushte për sa i përket vlerës së nivelit të tarifës për arkëtim e përcaktuar nga neni (4) **ndhënie e qersë vjetore** në kontratën bazë e lidhur nga MM dhe nenit (4) **ndhënie e qersë vjetore** në aneks kontratën e lidhur nga bashkia Has ka ndryshim në vlerën e përcaktuar si detyrim për arkëtim më konkretisht ndryshimet për secilën kontratë pasqyrohen sa më poshtë;

a-Sipas përcaktimit në kontratën bazë nr.03, datë 12.01.2025 e lidhur nga MM në neni (4) ndhënie e qersë vjetore citohet se; ndhënie e qersë vjetore është për vitin e parë shuma 491,000 lekë vlerën e raportit teknik, ndërsa për vitin e dytë dhe në vazhdim është në total 465,000 lekë e cila konsiston në vlerën e sipërfaqes së dhënë në përdorim 0.63 ha që korespondon me gjatësinë prej 3km e ndarë në 2km x 145,000 lekë/km = 290,000 lekë dhe 1 km x 175,000 lekë/km = 175,000 lekë në total është shuma 465,000 lekë/vit e llogaritur sipas VKM nr.391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave” i ndryshuar me VKM nr.1064, datë 22.12.2010 “Për disa ndryshime në VKM nr.391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave”. Kjo kontratë për të saktësuar vlerën e detyrimit për arkëtim e pasqyruar në nenin (4) është e shoqëruar dhe bashkëlidhur edhe **ndhënie studimin tekniko-ekonomik për heqje dhe dhënie në përdorim të fondit pyjor**

dhe kulllosor në pronësi publike, për ndërtimin e HEC^{it} të subjektit “F” shpkòe dërguar për veprim në bashkinë Has

b-Sipas përcaktimit në aneks kontratë nr.03, datë 01.06.2016 e lidhur nga bashkia Has në neni (4) në Vlera e qerasë vjetore është cituat se: në Subjekti është i detyruar të likujdoj shumë prej 0.63 ha x 143,000 lekë/ha = 90,090 lekë/vit, (korigjuar në 145,000 lekë/ha = 91,350 lekë/vit) llogaritje e cilësuar sipas VKM nr.391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave” i ndryshuar me VKM nr.1064, datë 22.12.2010 “Për disa ndryshime në VKM nr.391, datë 21.06.2006, pika 8/5 e sajò.

Aneks kontrata është lidhur për dhënie në përdorim me qera të fondit pyjor/kulllosor në zbatim ligji nr.10926, datë 08.07.2010 në Për menazhimin financiar e kontrollinò i ndryshuar; ligjit nr.9385, datë 04.05.2005 në Për pyjet dhe shërbimin pyjorò i ndryshuar; VKM nr.391, datë 21.06.2006 në Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave” i ndryshuar me VKM nr.1064, datë 22.12.2010 “Për disa ndryshime në VKM nr.391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave, pika (2), lidhja (2/6) në Për nxjerrje prodhim dhe depozitim materialesh inerte direkt nga sipërfaqja; VKM nr.433, datë 08.06.2016 në Për transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komunave/Bashkive, pika 42, shtojca (40) me lista e inventarit të pyjeve e kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has me numra nga 1(një) deri 1242 (njëmijë e dyqind e dyzet e dy); VKM nr.684, datë 02.09.2020 në Për disa shtesa e ndryshime në VKM nr.433, datë 08.06.2016 “Për transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit e aktualisht në administrim Ministrisë së Mjedisit e ish/Komunave/ Bashkive, pika 42, shtojca (40) me lista e inventarit të pyjeve e kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has me numra nga 1(një) deri 1209 (njëmijë e dyqind e nëntë); VKM nr.54, datë 05.02.2014 në Për përcaktimin e kriterëve të procedurës dhe të mënyrës së dhënies me qira, enftiozë apo kontrata të tjera të pasurisë shtetërore i ndryshuar; VKM nr.13, datë 26.04.2018 në Për zbatimin e VKM nr.54, datë 05.02.2014 “Për përcaktimin e kriterëve, të procedurës dhe të mënyrës së dhënies me qira, enftiozë apo kontrata të tjera të pasurisë shtetërore, të ndryshuar; VKM nr.30, datë 27.12.2011 në Për menaxhimin e aktiveve të njësive të sektorit publikò i ndryshuar; Kodi Civil, nenet (801-825).

Në përfundim referuar në kontratën bazë e lidhur nga MM e administruar nga bashkia Has me ndryshime rezulton se, për periudhën raportuese ushtrimore objekt auditimi (2018-2019-2020), mbi analizën e hollësishme që pasqyron (Raporti teknik) për ndërtimin dhe vlerësimin e tarifës i hartuar nga specialistët e shërbimit pyjor, vlera e përgjithshme e përlllogaritur e kontratës duhet të jetë me **491,000 lekë** (për vitin parë) dhe në vazhdim për cdo vit ushtrimor.

a) sipas përdorimit për linjat gjatësore trungishte, cungishte në km me vlerë 465,000 lekë.

b) vlera e bimësisë pyjore, florës dhe faunës me vlerën 26,000 lekë.

Përlllogaritjet e analizuar që pasqyrohen në Raportin teknik me zëra dhe përshkrim kemi;

Nr	Përshkrimi i zërave	Distanca e përcaktuar	Normativa e raportit	Vlera e zërave
1	-trungishte	1 km	175,000	175,000
4	-cungishte	2 km	145,000	290,000
Totali vlerës se kontratës për vitin parë				465,000

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Raporti teknik nr.3819 prot, datë 11.08.2017.

Nga procesi auditimit mbi procedurën e nivelit të tarifave në kontratën e lidhur e transferuar në bashki konstatohet se, nga ana e bashkisë Has nuk është aplikuar ky nivel tarife sipas përcaktimeve në VKM nr.391, datë 02.06.2006 në Për përcaktimin e tarifës në sektorin e pyjeve dhe kullotave i ndryshuar me VKM nr.1064, datë 22.12.2010, sepse raporti teknik dhe hartuesit e kontratave kanë zbatuar tarifën për 1(një) vit, ndërkohë afati në kontratë është përcaktuar qartë për 9 (nëntë) vite me pagesë për cdo vit.

Më poshtë po paraqesim nivelin e tarifave dysheme për dhënie në përdorim me kontratë qiraje të fondit pyjor e kulllosor publik për ushtrimin e veprimtarive e evidentuar në lidhjet e VKM nr.1064, datë 22.12.2010 të cilat duhet të aplikohen janë sa më poshtë;

-Lidhja nr.(2)-Tarifat dysheme për dhënien në përdorim me kontratë qiraje të fondit pyjor dhe kulllosor publik për ushtrimin e veprimtarive.

11- Për shtrirje tubacionesh dhe linjash në sipërfaqe, si dhe ndërtim kanalesh (uji, naftë, gaz, tensioni elektrik etj.)				
Nr.	Përdorimi i territorit	Tarifat si pas kohëzgjatjes së kontratës lek/km/vit		
		1 vit	2-5 vjet	6-10 vjet
1	trungishte	240,000	220,000	175,000
2	cungishte	190,000	176,000	145,000
12-Për ndërtim/përdorim rrugë për lidhjen e sipërfaqes së dhënë në përdorim, me rrjetin rrugor ekzistues				
Nr.	Përdorimi i territorit	Tarifa sipas kohëzgjatjes së kontratës për sipërfaqen e marrë në përdorim lek/km/vit		
1	trungishte	70 000		

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga VKM nr.1064, datë 22.12.2010.

Referuar mbi të dhënat që pasqyron VKM nr.1064, datë 22.12.2010 *“Për disa ndryshime në VKM nr.391, datë 21.6.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe të kullotave”* edhe përllogaritja e nivelit të tarifave për periudhën raportuese objekt auditimi (2018-2019-2020) duhet të jenë sa më poshtë;

Nr	Përshkrimi i zërave	Distanca e përcaktuar	Normativat për 3 vitet	Vlera e zërave
2	-trungishte	1 km	1x175,000*3 vite	525,000
4	-cungishte	2 km	2x145,000*3 vite	870,000
Totali vlerë së kontratës për 3 vite				1,395,000

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga VKM nr.1064, datë 22.12.2010

Si pasojë e mos aplikimit në aneksin e kontratës datë 01.06.2016 e nivelit të tarifave të parashikuara në zbatim të VKM nr.1064, datë 22.12.2010, vlera e pëlllogaritur e kontratës për periudhën objekt auditimi (2018-2019-2020) për 3/vitet duhet të jetë shuma **1,395,000 lekë** e pa përfshirë shuma 26,000 lekë për bimësinë pyjore, florë e faunë, ndërsa nga ana e subjektit sipas deklaramit me informacion nga Sektori Taksave e Tarifave Vendore është arkëtuar vlera prej **274,050 lekë (përllogaritur si pagesë 3/vjetore me vlerë 91,350 lekë për/vit)**, në të cilën nuk është përfshirë vlera për bimësinë pyjore, florë e faun me **26,000 lekë** pagesë që është kryer menjëherë në vitin e parë.

Në këto kushte vlera në kontratë e qirasë si pasojë e përllogaritjes së nivlelit të tarifës për periudhën 3/vitet duhet të jetë në shumën për **1,395,00 lekë** nga e cila zbritet vlera e arkëtuar nga subjekti për periudhën 3/vitet sipas deklaramit nga Sektori i Taksave e tarifave vendore shuma prej **274,050 lekë** për 3 (tre) vite, për pasojë diferenca në shumën prej **1,120,950 lekë (1,395,000-274,050) konsiderohet dëm ekonomik për buxhetin e bashkisë Has**, si pasojë e mos përllogaritjes e aplikimit të saktë të nivelit të tarifës. Ndërsa kjo kontratë për dhënie me qira në përdorim të aseteve publike pronë e bashkisë nga fondi pyjor/kullosor është e administruar nga sektori Taksave e Tarifave vendore, nuk është e administruar nga *(Shërbimi e asistenca Juridike)* me strukturë organizative e bashkisë Has e miratuar nga Titullari i bashkisë me urdhër nr.13, datë 12.01.2018 dhe vendim nr.2, datë 03.01.2019 dhe nr.62/1, datë 30.01.2020, Rregullore e Brendshme e Administratës së Bashkisë Has, ku në nenin (95) *“Detyra të përgjithshme të juristit, qartësisht citohet se: “...Harton dhe lidh kontrata të bashku me shefin e departamentit me subjekte të ndryshme dhe për probleme të ndryshme...”*.

Pasqyra e detyrimeve debitoare të subjektit për kontratën e qirasë në (2018-2019-2020).

Emertimi	Objek ti	Data kontrate s	Afati ne vite	Detyrimet e kontrates në vit	Detyrime t VKM 1064	Detyrime t KLSH 2018	Detyrime t KLSH 2019	Detyrimet KLSH 2020	Diferenca
“F”shpk	Pyll etj	01.06.2016	9	91,350	1,395,000	465,000	465,000	465,000	1,120,950

Bashkia Has të marr të gjitha masat *(administrative e gjyqësore)* me qëllim vjeljen e detyrimit debitor në mospërputhje me tarifat e përcaktuara nga lidhja (2), nenet (11;12), VKM nr.391, datë 02.06.2006 *“Për përcaktimin e tarifës në sektorin e pyjeve dhe kullotave”* i ndryshuar me VKM nr.1064, datë 22.12.2010. Detyrimi subjektit *“Fatlumoshpk NIPT (L32125021H)”*, në duhet të jetë 465,000 lekë në 1(një) vit e jo sipas aneks kontratës me vlerë 91,350 lekë. *Për veprimet e mos veprimet e konstatuara në këtë kontratë, në lidhje me mangësinë në përllogaritjen e nivlelit të tarifës për dhënie me qira të sipërfaqes nga fondit pyjor/kullosor, ngarkohen me përgjegjësi;*

- 1-**A.L**, me detyrë në cilësinë ish/Kryetar i bashkisë
- 2-**L.M** me detyrë, në cilësinë Kryetar i Bashkisë.
- 3-**U.H** me detyrë, Përgjegjës Sektori Taksa Tarifa Vendore.
- 4-**A.R** me detyrë, Inspektor Taksa e Tarifa Vendore.
- 5-**M.R** me detyrë, Inspektore e Tatim-Taksave, nga data 18.04.2019.
- 6-**S.Xh** me detyrë, Inspektore e Taksave e Tarifave, nga 08.01.2020.
- 7-**N.K** me detyrë, ish/Inspektor Taksa e Tarifa Vendore deri datë 08.01.2020

Kriteri:	-VKM nr. 391, datë 21.06.2006 <i>“Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave”</i> i ndryshuar me VKM nr.1064, datë 22.12.2010 <i>“Për disa ndryshime në VKM nr. 391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektori e pyjeve dhe kullotave”, pika (2), lidhja (2), nenet (11;12).</i>
Ndikimi/Efekti:	-Mungesë bë menaxhimin e të ardhurave është jashtë kontrollit të sipërfaqeve të fondit pyjor/kullosor.
Shkaku:	Menaxhimi i të ardhurave është jashtë kontrollit të sipërfaqeve të fondit pyjor/kullosor.
Rëndësia:	E lartë.
Rekomandim	-Titullari i Bashkisë Has, Sektori Juridik, Drejtoria e Pyjeve e Kullotave e Drejtoria e Financës të analizojnë situatën dhe të marrin masa të menjëhershme për të përllogaritur sa më të saktë nivelin e tarifës dysHEME për dhënë në përdorim të sipërfaqes nga fondi

	pyjor/kullosor me kontratë të lidhur për ndërtimin e HCE ^{it} në territorin e bashkisë Has, për të cilin ka rezultuar diferencë në vlerësim për vlerën 1,120,950 lekë, konsideruar dëm ekonomik i shkaktuar për buxhetin e bashkisë Has , si diferencë në vlerësim të nivelit të tarifës së përlllogaritur.
--	---

-Nënpika (A/3/5)-*Vlerësimi të ardhurave të krijuara nga dhënia në përdorim nga fondi pyjor/kullosor aset publik në pronësi të bashkisë të pa realizuara dhe të pa përlllogaritura me kontrata të qirasë të lidhura me subjekte private që zhvillojnë aktivitet tregëtar në fushën e nxjerrje minerale në teritorin e bashkisë Has.*

Titulli i Gjetjes	Mangësitë dhe shkeljet në vlerësimi mbledhjes së të ardhurave vendore, në përputhje me dispozitat ligjore dhe mos përlllogaritja e pagesës së detyrimit nga dhënien në përdorim e asetit publik në pronësi të Bashkisë Has nga fondi pyjor/kullosor me subjekte private që zhvillojnë aktivitet tregëtar në fushën e nxjerrjes së mineralit në teritorin e bashkisë.
--------------------------	--

Situata:

Bazuar mbi tdhënat që pasqyrohen në faqen zyrtare të Agjencisë Kombëtare të Burimeve Natyrore (AKBN), në të cilën është publikuar *Regjistri lejeve Minerare me status aktiv deri në 31.12.2020* të gjithë operatorët ekonomik që janë të pajisur me Leje Minerare nga Ministria e Energjetikës, Industrisë e Transportit (MEIT) me (Statusi Aktiv) me aktivitet tregtar në fushën minerare në territorin e Bashkisë Has deri në datë 31.12.2020 nga Drejtoria e Pyjeve e Kullotave në bashkia Has u kërkuar vendosja në dispozicion e dokumentacionit me dosjet përkatëse për secilin OE, me informacion në lidhje me veprimet që ka kryer kjo drejtori për të saktësuar në se, këta OE kryejnë aktivitet minerar në territorin Bashkia Has, në se janë plotësuar me dosje përkatëse secili OE, në se janë analizuar të dhënat e lejes së publikuar nga AKBN me saktësim të sipërfaqes që është evidentuar në leje, në se është bërë verifikim në terren për sipërfaqen në përdorim nga fondi pyjor/kullosor, apo tokë in produktivë, në se në fakt për gjatë kësaj periudhe kryhet aktivitet, sepse leja minerare pasqyron kryerje e aktivitetit tregtar me status *inaktiv*, në se janë lidhur kontrata qiraje me secilin OE për sipërfaqen në përdorim tashmë me njësi matje në *ha*, në se janë evidentuar investime të kryera nga vet OE në territor, si edhe në se këta OE nuk kryejnë aktivitet ashtu si është administruar e dokumentuar sipërfaqja fondi pyjor/kullosor, apo inproduktiv në leje minerare të evidentuar në **(aneksi nr.17.germa A/3/3)**, bashkëlidhur projektraportit. Të dhënat e pasqyruara në këtë tabelë evidentojnë se, në territori bashkisë Has, kryejnë aktivitet tregtar në fushën minerare gjithsej 19 OE, duke shfrytëzuar e administruar sipërfaqen nga fondi pyjor/kullosor e inproduktiv $S=7,15783 \text{ Km}^2$ e konvertuar $S=746,2 \text{ Ha}$.

Nga auditimi mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion nga bashkia Has me informacionin nga Drejtoria e Pyjeve e Kullotave, Drejtoria e Financës dhe Sektori i Taksave dhe tarifave Vendore, si edhe me të dhënat e pasqyruara në tabelë në lidhje me procedurat që ka ndjekur për të dhënë në përdorim të operatorëve ekonomik me qira të sipërfaqeve nga fondi pyjor/kullosore, apo inproduktive, sipërfaqe në pronësi publike në varësi, ose juridiksion të bashkisë Has për periudhën raportuese (2018; 2019; 2020) të evidentuar në **(aneksi nr.18, germa A/3/4)**, bashkëlidhur projektraportit.

a-Në bashkinë Has, për sipërfaqet e fondit pyjor/kullosor, apo inproduktiv në pronësi të saj, pranë Drejtorisë së Pyjeve e Kullotave nuk ka të administruar dosjen për secilin subjekt që ka marrë me qira në përdorim sipërfaqe nga fondi pyjor/kullosor, apo inproduktiv për të kryer aktivitet tregtar në fushën minerare sipas lejes minerare e dokumentuar nga AKBN e QKL, me status “aktiv” deri datë 31.12.2020.

b-Nga bashkia Has nuk janë përpiluar Raporte studimi tekniko-ekonomik për të dokumentuar çdo ndryshim që mund të ketë pësuar sipërfaqja e fondit pyjor/kullosor e inproduktiv në pronësi publike marrë në përdorim me qira nga subjektet sipas lejeve minerare.

c-Në territorin e bashkisë Has rezulton se, kryejnë aktivitet tregtar në fushën minerare me status “aktiv” gjithsej 19 operatorë ekonomik të cilët kanë përfituar leje minerare të miratuara nga Ministria e Energjetikës, Industrisë e Transportit (MEIT), ndërsa bashkia Has ka dhënë me qira në përdorim sipërfaqe nga fondi pyjor/kullosor dhe ka lidhur vetëm 12 kontrata me operator ekonomik.

d-Këto kontrata për dhënie me qira në përdorim të aseteve publike pronë e bashkisë nga fondi pyjor/kullosor është administruar nga sektori Taksave e Tarifave vendore, nuk janë të administruara nga (Shërbimi e asistencë Juridike) me strukturë organizative e bashkisë Has e miratuar nga Titullari i bashkisë me urdhër nr.13, datë 12.01.2018 dhe vendimin nr.2, datë 03.01.2019 dhe nr.62/I, datë 30.01.2020 Rregullore e Brendshme e Administratës së Bashkisë Has, ku neni (95) “Detyra të përgjithshme të juristit” qartësisht citohet se; “...Harton dhe lidh kontrata të bashku me shefin e departamentit me subjekte të ndryshme dhe për probleme të ndryshme....”.

Nga auditimi mbi dokumentet e vendosura në dispozicion rezulton se, Sektori Taksave e Tarifave

Vendore, ka lidhur kontrata me operatorët ekonomik me objekt; *ndhënie me qira në përdorim të sipërfaqes nga fondi pyjor/kullosor*, pronë publike e bashkisë Has për periudhën raportuese ushtrimore viti 2018 me të dhënat për secilën kontratë të evidentuar në **(aneksi nr.19, germa A/3/5)**, bashkëlidhur projektraportit.

Në të dhënat e pasqyruara në tabelë konstatohet se, ndërmjet të dhënave të lejes minerare dhe kontratave të lidhura ka mospërputhje, ku për 1 operator ekonomik i pajisur me leje janë lidhur mbi 3 kontrata, gjithashtu edhe sipërfaqja e fondit pyjor/kullosor sipas lejes është 746,2 ha, ndërsa është kontraktuar 189,67 ha me diferencë për 556,53 ha.

Në kontratat e lidhura model ñtipò me të gjithë OE rezulton se, në nenin 4 *ñVlera e qerasë vjetore* është parashikuar e përlllogaritur si vlerë në referim të VKM nr.391, datë 21.06.2006 *ñPër përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave* i ndryshuar me VKM nr.1064, datë 22.12.2010 *ñPër ndryshimin e VKM nr.391, datë 21.06.2006*, si edhe në VKB Has nr.52, datë 25.12.2017 *ñPër miratimin e taksave e tarifave vendore viti 2018*. Në këto kushte, kur si referim ligjor pasqyrohet niveli i tarifës për pyje/kullota, ndërsa në fakt nuk rezulton të zbatohet kjo tarifë, njëkohësisht edhe referimi në VKB nr.52, datë 25.12.2017, ndërkohë që ky vendim nuk ka parashikuar dhe miratuar asnjë tarifë, apo taksë për këtë qëllim, për pasojë edhe përlllogaritja e nivelit të tarifës është në mospërputhje me VKM nr.391, datë 21.06.2006 *ñPër përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave* i ndryshuar me VKM nr. 1064, datë 22.12.2010 *“Për disa ndryshime në VKM nr.391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave, pika (2), lidhja (2/6) ñPër nxjerrje prodhim dhe depozitim materialesh inerte direkt nga sipërfaqja*.

Për sa i përket mos përlllogaritjes dhe mos realizimit të të ardhurave nga dhënia në përdorim me qira të sipërfaqeve nga fondi pyjor/kullosor të ndodhura në territori bashkisë Has, referuar në pika (2); lidhja nr.2, pika (6/1) dhe pika (9/4) të VKM nr. 391, datë 21.06.2006 *ñPër përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe të kullotave* i ndryshuar me VKM nr.1064, datë 22.12.2010 *“Për disa ndryshime në VKM nr.391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektori pyjeve dhe kullotave, ku citohet që:*

Pika 2: Për përdorim sipërfaqesh të fondit pyjor e kullosor publik, zbatohen tarifat dysheme, që llogariten duke mbajtur parasysh përdorimin aktual të territorit dhe kohëzgjatjen e veprimtarisë së parashikuar, sipas lidhjes 2 shtojcës, që bashkëlidhet këtij vendimi është pjesë përbërëse e tij."

LIDHJA nr.2: "Tarifat dysheme për dhënien në përdorim me kontratë qiraje të fondit pyjor dhe kullosor publik për ushtrimin e veprimtarive".

Pika (6): Për nxjerrje, prodhim e depozitim materialesh inerte, direkt nga sipërfaqja (karrierë)

Nr. Përdorimi i territorit Tarifa sipas kohëzgjatjes së kontratës **lek/ha/vit.**

1 vit, 2-5 vjet, 6-10 vjet.

1 Inproduktive 540 000/495 000/440 000

Pika (9): Për kryerjen e operacioneve të kërkim-zbulimit hidrokarbure, gjeologjike e minerare, uji, vendosje objekteve të ndryshme ndihmëse në sipërfaqe.

Nr. Përdorimi i territorit Tarifa sipas kohëzgjatjes së kontratës **lek/ha/vit.**

1-5vjet 6-10 vjet

1 Pyll trungishte 120 000 / 96 000

2 Pyll cungishte 96 000 / 78 000

3 Pyll shkurre 96 000 / 78 000

4 Kullota 96 000 / 78 000

Në këto kushte bashkia Has, duhet të marr masa të menjëhershme për të evidentuar dhe të lidhë kontrata me të gjithë operatorët ekonomik të cilët kryejnë aktivitetet minerar në territorin e administruar nga bashkia Has. Në përfundim me të gjithë operatorë ekonomik të cilët e ushtrojnë aktivitetin e tyre për qëllime biznesi të pajisur me leje mjedisore në territorin e bashkisë Has, kërkohet të lidhen kontratat e qirasë të cilat duhet të zbatohen nivelet e tarifave të mëposhtme;

a)Për nxjerrje, prodhim e depozitim materialesh inerte, direkt nga sipërfaqja (karrierë) me afat 6-10 vjet tarifa vjetore është 440,000 leke/ha/vit në territor tokë In produktive.

Për periudhën objekt auditimi, si pasojë e mos përlllogaritjes së vlerë së kontratës së qirasë me të gjithë operatorët ekonomik edhe mos realizimi i të ardhurave nga mos dokumentimi dhe mos dhënia në përdorim me qira e sipërfaqes së fondit pyjor/kullosor, veprimet janë në mospërputhje me VKM nr. 433, datë 08.06.2016 *ñPër Transferimin në Pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike*"; VKM nr.391, datë 21.06.2006 *ñPër përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe të kullotave* i ndryshuar me VKM nr.1064, datë 22.12.2010 *“Për disa ndryshime në VKM nr.391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave, lidhja (2) ñTarifat dysheme për dhënien në përdorim me kontratë qiraje të fondit pyjorë e kullosorë publik për ushtrimin e veprimtarive, pika (6) ñPër nxjerrje, prodhim dhe depozitim materialesh inerte, direkt nga sipërfaqja (karrierë)ò, tarifa sipas kohëzgjatjes së kontratës lekë/ha/vit për 1 vit me tarifë 540,000 lekë/ha/vit; për 2-5 vjet me tarifë 495,000 lekë/ha/vit dhe për 6-10 vjet me tarifë vjetore 440,000 lekë/ha/vit në territor tokë inproduktive.*

Pika (9) ñPër kryerjen e operacioneve të kërkim-zbulimit hidrokarbure, gjeologjike e minerare, uji,

vendosje objektesh të ndryshme ndihmëse në sipërfaqe Pyll cungishte, Pyll shkurre, Kullotaò, tarifa sipas kohëzgjatjes së kontratës lek/ha/vit, 6-10 vjet tarifa me 78,000 lek/ha/vit.

Konkluzion: Si pasojë e mos lidhja apo edhe kur është lidhur kontrata e qirasë me operatorët ekonomik që ushtrojnë aktivitetin e tyre për qëllime biznesi të pajisur me leje minerare e miratuar nga (MEIT) me shfrytëzimin e sipërfaqeve nga fondi pyjor/kullosor dhe tokë inprodutive në total sipërfaqe për **746,2 ha**, duke përdorur nivelin më të ulët të tarifës sipas kohëzgjatjes së kontratës në lek/ha/vit për periudha (6-10vjet) me nivelin 78,000 lek/ha/vit për periudhën raportuese objekt auditimi (2018-2019-2020) **në vlerë totale prej 54.330.090 lekë.** (746.2ha x 78,000 lek/ha/vit = 4.932.750 lekë vlerë e arkëtuar), **konsiderohen të ardhura të munguara për buxhetin e bashkisë Has.**

Për veprimet e mos veprimet e konstatuara në lidhje me mangësinë në mos lidhje kontratë qira me të gjithë operatorët ekonomik për dhënien në përdorim të sipërfaqes nga fondit pyjor/kullosor, ngarkohen me përgjegjësi;

1-A.L., me detyrë në cilësinë ish/Kryetar i bashkisë.

2-L.M., me detyrë Kryetari bashkisë.

3-U.H me detyrë, Përgjegjës i Sektorit të Taksave e Tarifave Vendore.

4-A.R me detyrë, Inspektor Taksa e Tarifa Vendore, nga 01.01.2018 .

5-M.R me detyrë Inspektore e Tatim-Taksave, nga data 18.04.2019.

6-S.Xh me detyrë Inspektore e Taksave e Tarifave, nga data 08.01.2020.

7-N.K me detyrë ish/Inspektor Taksa e Tarifa Vendore, deri në datë 08.01.2020.

Kriteri:	-pika (2); lidhja nr.(2), pika (6/1); pika (9/4), të VKM nr.391, datë 21.06.2006 <i>“Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe të kullotaveò i ndryshuar me VKM nr. 1064, datë 22.12.2010 “Për disa ndryshime në VKM nr.391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektori pyjeve dhe kullotaveò.</i>
Ndikimi/Efekti:	-Mungesë në menaxhimin e të ardhurave është jashtë kontrollit nga dhënia në përdorim me qira të sipërfaqeve të fondit pyjor/kullosor.
Shkaku:	-Mos respektimi e kuadrit ligjorë nga Sektori Taksave dhe Tarifave Vendore në Bashkia Has.
Rëndësia:	E lartë.
Rekomandim	-Titullari i Bashkisë Has, Sektori Juridik, Drejtoria e Pyjeve e Kullotave dhe Drejtoria e Financës të analizojnë situatën dhe të marrin masa të menjëhershme për të kërkuar nga operatorët ekonomik që ushtrojnë aktivitet për qëllime biznesi në fushën e mineraleve dhe të pajisur me leje minerare e miratuar nga (MEI) për të lidhen kontrata qiraje për të gjithë sipërfaqen e dhënë në përdorim për tu shfrytëzuar nga fondi pyjor/kullosor, brenda territorit të bashkisë Has në total prej 746,2 ha me vlerë e pa kontraktuar me diferencë prej 52,330,090 lekë e konsideruar e ardhur e munguar për Buxhetin e Bashkisë Has.

-Nënpika (A/3/6)-Vlerësimi të ardhurave të krijuara nga zbatimi inivelit të taksës së ndikimit në infrastrukturë për ndërtimet informale (pa leje) të paisura me leje nga ALUIZNI^{it}, të pa realizuara dhe të pa përllogaritura në teritorin e bashkisë Has.

Titulli i Gjetjes	-Mangësitë dhe shkeljet në vlerësimi mbledhjes së të ardhurave vendore, në përputhje me dispozitat ligjore për mospagesën e nivelit të taksës së ndikimit në infrastrukturë për ndërtimet informale (pa leje) të kryera nga subjektet ekonomike e familjare në teritorin e bashkisë Has.
--------------------------	--

Situata:

Nga procesi auditimi mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion nga Drejtoria e Planifikimit e Zhvillimit të Territorit dhe Sektori Taksave e Tarifave Vendore për periudhat raportuese vitet (2018; 2019; 2020) në lidhje me të ardhurat vendore të realizuara nga zbatimi i nivelit të taksës së ndikimit në infrastrukturë për ndërtimet informale (pa leje) të kryera në territori bashkisë Has e parashikuar në zbatim të nenit 23 të ligjit nr.9482, datë 03.04.2006 *“Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa lejeò i ndryshuar me ligjin nr. 9786, datë 19.07.2007; ligjin nr. 9895, datë 09.06.2008; vendimi Gjykatës Kushtetuese nr.3, datë 02.02.2009; ligjin nr. 10099, datë 19.03.2009; ligjin nr. 10169, datë 22.10.2009; ligjin nr. 10219, datë 04.02.2010; ligjin nr. 141/2013, datë 02.05.2013; ligjin nr. 50/2014 dhe ligjin nr. 62/2015, me pika 2, neni 27 të ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 *“Për sistemin e taksave vendoreò i ndryshuar dhe VKM. nr.860 datë 10.12.2014 *“Për përcaktimin e mënyrës së mbledhjes dhe administrimit të të ardhurave për ndërtimet pa leje dhe vlerave të zbatueshme për legalizimò i ndryshuar të ardhurat të pa arkëtuara paraqiten;***

Subjektet debitorë të rezultuar nga mos arkëtimi i nivelit të taksës së ndikimit në infrastrukturë nga ndërtimet informale për periudhën raportuese viti 2018 me 52 subjekte në vlerën prej **2,385,009 lekë konsiderohet e ardhur e munguar për buxhetin e bashkisë Has.**

Subjektet debitorë nga mos pagesa e taksës së ndikimit në infrastrukturë nga ndërtimet informale për periudhën raportuese viti 2019 me gjithsej **23** subjekte në vlerën prej **903,837 lekë konsiderohet e ardhur e munguar për buxhetin e bashkisë Has.**

Subjektet debitorë nga mos pagesa e taksës së ndikimit në infrastrukturë nga ndërtimet informale për periudhën raportuese viti 2020 me gjithsej 10 subjekte në vlerën prej **382,482 lekë, konsiderohet e ardhura e munguar për buxhetin e bashkisë Has.**

Për periudhën raportuese për vitet (2018-2019-2020) vlera e detyrimeve të pa arkëtuar debitorë është e konsiderueshme nga 85 subjekte është në vlerën totale prej 3,671,328 lekë, vlerë e konsideruar e ardhur e munguar e paplanifikuar për buxhetin e Bashkisë Has e pa kontablizuar.

Ndërmjet bashkisë Has dhe Drejtorisë së ALUIZN^{it} ka patuar bashkëpunim me dërgim shkresash me lista të subjekteve dhe qytetarëve që kanë përfunduar procesin e legalizimit që janë pajisur me leje legalizimi nga ALUIZN^{it}, ndërsa përsëri kanë mbetur debitor 85 subjekte e familjarë në vlerë totale prej **3,671,328 lekë konsiderohet e ardhur e munguar e pa kontablizuar për bashkin Has.**

Për veprimet e mos veprimet në lidhje me mangësitë e konstatuara në zbatimin e procedurave ligjore e nënligjore për mos arkëtimi taksës së ndikimit në infrastrukturë nga ndërtimet informate, ngarkohen me përgjegjësi:

1-U.H me detyrë Përgjegjës Sektori Taksa e Tarifave Vendore

2-S.Xh, me detyrë Inspektor të Taksa e Tarifa, nga 08.01.2020

3-M.R, me detyrë Inspektor të Taksa e Tarifa, në vazhdim

Kriteri:	-me ligjin nr.8652, datë 31.07.2000 <i>ñPër organizimin dhe funksionimin e Qeverisjes Vendore</i> me ndryshime; ligjin nr. 9920, datë 19.05.2008 <i>ñPër Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë</i> me ndryshime; pika 2, neni 27, të ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 <i>ñPër Sistemin e Taksave Vendore</i> i ndryshuar; neni 23, të ligjit nr. 9482, datë 03.04.2006 <i>ñPër legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje</i> i ndryshuar me ligjin nr. 9786, datë 19.07.2007; ligjin nr. 9895, datë 09.06.2008; vendimi Gjykatës Kushtetuese nr.3, datë 02.02.2009; ligjin nr.10099, datë 19.3.2009; ligjin nr. 10169, datë 22.10.2009; ligjin nr.10219, datë 04.02.2010; ligjin nr.141/2013, datë 02.05.2013; ligjin nr.50/2014; ligjin nr.62/2015; VKM nr.860, datë 10.12.2014 <i>ñPër përcaktimin e mënyrës së mbledhjes dhe administrimit të të ardhurave për ndërtimet pa leje e vlerave të zbatueshme për legalizim</i> i ndryshuar.
Ndikimi/Efekti:	-Mungesë në menaxhimin e të ardhurave është jashtë kontrollit, si pasojë e mospagesës së nivelit të taksës së ndikimit në infrastrukturë për ndërtimet informale (<i>pa leje</i>) të kryera nga subjektet ekonomike dhe familjare në teritorin e bashkisë Has.
Shkaku:	-Mos respektimi e kuadrit ligjorë nga Sektori i Taksave e Tarifave Vendore në Bashkia Has, për të përpillogaritur dhe mos kërkuar pagesën e nivelit të taksës së ndikimit në infrastrukturë për ndërtimet informale (<i>pa leje</i>) të kryera nga subjekte ekonomike e familjare në teritorin e bashkisë Has.
Rëndësia:	E lartë.
Rekomandim	-Bashkia Has, Sektori i Taksave e Tarifave Vendore të analizojë situatën dhe të marrë masa të menjehershme për të analizuar dhe kërkuar pagesën e nivelit të taksës së ndikimit në infrastrukturë për ndërtimet informale (<i>pa leje</i>) të kryera nga subjekte ekonomik dhe subjekte familjare në territori bashkisë Has e parashikuar edhe në paketat fiskale shuma prej 3,671,328 lekë e konsiderohet e ardhur e munguar për buxheti bashkisë Has.

-Nënpika (A/3/7)-Vlerësimi të ardhurave të krijuara nga mos zbatimi i penaliteteve për kundërvajtjet administrative të rezultuara në fushën ndërtime (pa leje) të pa përpillogaritura në teritori bashkisë Has.

Titulli i Gjetjes	-Mangësitë dhe shkeljet në vlerësimi mbledhjes së të ardhurave vendore, në përputhje me dispozitat ligjore nga mos zbatimi i penaliteteve për kundërvajtjet administrative në fushën e ndërtimeve informale (<i>pa leje</i>) të vendosura nga Sektori Planifikimit Territorit e Urbanistikës dhe mos arkëtimi i detyrimit..
--------------------------	---

Situata:

Nga procesi auditimit bazuar mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion nga Inspektoratit

Mbrojtjes të Territorit Vendor (IMTV) rezulton se,
-Mbi organizimin dhe funksionimin e (IMTV) bashkia Has.

Inspektorati i Mbrojtjes së Territorit Vendorë IMTV, (ish/INUV) nuk funksionon në referim të nenit 4, ligji nr.9780, datë 16.07.2007 nëPër inspektimin e mbrojtje territorit nga ndërtimet e kundërligjshme, është organizuar brenda Sektorit të Planifikimit të Territorit e Urbanistikës.

Nga procesi i auditimit bazuar mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion nga inspektori mbrojtjes së teritorit në bashkia Has për periudhën raportuese (2018; 2019; 2020) rezulton se, gjatë kësaj periudhe ka konstatuar kundërvajtje administrative, duke përpiluar 46 procesverbale konstatimi dhe nuk ka vendosur penalitete, për ndërtime të kundërligjshme nga persona fizik, juridik e familjar, ku për secilën periudhë me analizë sipas penalitetit e arkëtimit gjendja paraqitet më poshtë;

1-Penalitete të vendosur ndaj subjekteve për ndërtim pa leje të pa arkëtuara në vitin 2018

Nr .	Emri	Atësia	Mbiemri	Vendodhja	Arsyeja e Kundravajtjes	Data e PV	Masat e Marra	Penaliteti
1	A		P	Lagjia nr 1(Krumë)	Ndërtim Pa Leje	27.04.2018	Pezullim Punimesh	Jo
2	R		R	Lagjia Rexhaj(Golaj)	Ndërtim Pa Leje	24.04.2018	Pezullim Punimesh	Jo
3	H		L	Lagje e Re(Kodra Madhe)	Ndërtim Pa Leje	29.06.2018	Pezullim Punimesh	Jo
4	H		H	Lagje Harhulla(Vranisht)	Ndërtim Pa Leje	29.06.2018	Pezullim Punimesh	Jo
5	B		U	Golaj	Ndërtim Pa Leje	10.07.2018	Pezullim Punimesh	Jo
6	A		M	Vlahen	Ndërtim Pa Leje	10.07.2018	Pezullim Punimesh	Jo
7	N		N	Nikoliq	Ndërtim Pa Leje	10.07.2018	Pezullim Punimesh	Jo
8	B	R	M	Fshati Peraj	Ndërtim Pa Leje	02.07.2018	Pezullim Punimesh	Jo

2-Penalitete të vendosur ndaj subjekteve për ndërtim pa leje të pa arkëtuara në vitin 2019

Nr .	Emri	Atësia	Mbiemri	Vendodhja	Arsyeja e Kundravajtjes	Data e PV	Masat e Marra	Penaliteti
1	I		P	Prue Shirzes (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	28.02.2019	Pezullim Punimesh	Jo
2	D	R	S	Lagje Nr.1 (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	26.03.2019	Pezullim Punimesh	Jo
3	P		F	Lagje Ferizoll (Vranisht)	Ndërtim Pa Leje	16.04.2019	Pezullim Punimesh	Jo
4	R		A	Qyteti Krumë	Ndërtim Pa Leje	13.05.2019	Pezullim Punimesh	Jo
5	Xh		K	Lagje Peka (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	13.05.2019	Pezullim Punimesh	Jo
6	R		M	Kodra Madhe (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	13.05.2019	Pezullim Punimesh	Jo
7	K		M	Kodra Madhe (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	08.05.2019	Pezullim Punimesh	Jo
8	S		P	Kodra Madhe (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	13.05.2019	Pezullim Punimesh	Jo
9	N		A	Lagje Geca (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	08.05.2019	Pezullim Punimesh	Jo
10	J	I	C	Qyteti Krumë	Ndërtim Pa Leje	21.05.2019	Pezullim Punimesh	Jo
11	H		U	Lagje Ukperaj	Ndërtim Pa Leje	30.05.2019	Pezullim Punimesh	Jo
12	Y		M	Kodra Madhe (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	21.05.2019	Pezullim Punimesh	Jo
13	I		N	Kodra Madhe (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	21.05.2019	Pezullim Punimesh	Jo
14	Sh		M	Qyteti Krumë	Ndërtim Pa Leje	06.06.2019	Pezullim Punimesh	Jo
15	M		P	Rruga Dardania nr.0002	Ndërtim Pa Leje	23.06.2019	Pezullim Punimesh	Jo
16	L		Sh	Prru Shirzes (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	05.11.2019	Pezullim Punimesh	Jo
17	H		U	Qyteti Krumë	Ndërtim Pa Leje	12.11.2019	Pezullim Punimesh	Jo
18	E		C	Qyteti Krumë	Ndërtim Pa Leje	12.11.2019	Pezullim Punimesh	Jo
19	Sh		M	Kodra Madhe (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	12.11.2019	Pezullim Punimesh	Jo
20	Sh		P	Qyteti Krumë	Ndërtim Pa Leje	12.11.2019	Pezullim Punimesh	Jo
21	Y		L	Qyteti Krumë	Ndërtim Pa Leje	19.11.2019	Pezullim Punimesh	Jo

-Penalitete të vendosur ndaj subjekteve për ndërtim pa leje të pa arkëtuara në vitin 2020

Nr.	Emri	Atësia	Mbiemri	Vendodhja	Arsyeja e Kundravajtjes	Data e PV	Masat e Marra	Penaliteti
1	B	H	B	Pla (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	09.04.2020	Pezullim Punimesh	Jo
2	G	A	N	Perollaj Lagje Neza	Ndërtim Pa Leje	05.05.2020	Pezullim Punimesh	Jo
3	H	A	R	Fshati Golaj	Ndërtim Pa Leje	29.06.2020	Pezullim Punimesh	Jo
4	J	Rr	Sh	Qyteti Krumë	Ndërtim Pa Leje	11.08.2020	Pezullim Punimesh	Jo
5	E	D	R	Golaj Lagje Rexhaj	Ndërtim Pa Leje	19.08.2020	Pezullim Punimesh	Jo
6	K	K	R	Golaj Lagje Rexhaj	Ndërtim Pa Leje	24.08.2020	Pezullim Punimesh	Jo
7	M	S	B	Fshati Golal	Ndërtim Pa Leje	05.10.2020	Pezullim Punimesh	Jo
8	S	H	Q	Fshati Qarr (Bokali)	Ndërtim Pa Leje	05.10.2020	Pezullim Punimesh	Jo
9	R	J	C	Kodra Madhe	Ndërtim Pa Leje	05.10.2020	Pezullim Punimesh	Jo

10	C	S	D	Kodra Madhe	Ndërtim Pa Leje	05.10.2020	Pezullim Punimesh	Jo
11	Xh	B	S	Fshati Sefoll	Ndërtim Pa Leje	05.10.2020	Pezullim Punimesh	Jo
12	F	R	Sh	Qyteti Krumë	Ndërtim Pa Leje	07.10.2020	Pezullim Punimesh	Jo
13	G	F	Q	Fshati Letaj (Qunaj)	Ndërtim Pa Leje	11.11.2020	Pezullim Punimesh	Jo
14	Xh	H	B	Fshati Golaj	Ndërtim Pa Leje	11.11.2020	Pezullim Punimesh	Jo
15	F	D	Xh	Fshati (Krumë)	Ndërtim Pa Leje	11.11.2020	Pezullim Punimesh	Jo
16	Xh	Q	K	Brrut (te Koci)	Ndërtim Pa Leje	18.11.2020	Pezullim Punimesh	Jo
17	E	R	F	Vranisht Qaf Barak	Ndërtim Pa Leje	25.11.2020	Pezullim Punimesh	Jo

Këto procesverbale të mbajtur në subjekt në asnjë rast janë të shoqëruar me vendim prishje, ndërsa masa e penalitetit për rastin e pezullimit është në mospërputhje me pika 8 *ñKryerje punimesh pa leje*, neni 82, të ligjit nr.10119, datë 23.04.2009 *ñPër planifikimin e Territoritë në germa (a), ku citohet se:ñKryerje e punimeve pa leje pa pasojë në krijimin e shtesave në sipërfaqe e vëllim ndërtimor dënohet me gjobë nga 100,000 deri në 30% të vlerës totale të punimeve të ndërtimitë, pra për 46 rastet e mësipërme të evidentuara ñndërtim pa lejeë, ku në periudhën (2018; 2019; 2020) janë përpiluar procesverbale nga IMTV bashkia Has, për të cilat duhej të kishte vendosur me vlerë minimale penaliteti me gjobë në masën prej 100,000 lekë për secilin rast në vlerën prej 4,600,000 lekë konsiderohet e ardhur e munguar e pa kontabilizuar për buxhetin e bashkisë Has.*

Për veprimet e mos veprimet në lidhje me mangësitë e konstatuara në zbatimin e procedurave ligjore e nënligjore, për mos arkëtimin e taksës së ndikimit në infrastrukturë nga ndërtimet informale, të trajtuara me analizë të hollësishme ngarkohen me përgjegjësi:

1-K.L me detyrë Inspektor Sektori Planifikim Territori e Urbanistikës.

2-A.B me detyrë Inspektor Territori në Njësi Administrative Golaj.

Kriteri:	-pika 8 <i>ñKryerje punimesh pa lejeë, neni 82, të ligjit nr.10119, datë 23.04.2009 ñPër planifikimin e Territoritë në germa (a), ku citohet se: ñKryerje e punimeve pa leje pa pasojë në krijimin e shtesave në sipërfaqe e vëllim ndërtimor dënohet me gjobë nga 100,000 deri në 30% të vlerës totale të punimeve të ndërtimitë.</i>
Ndikimi/Efekti:	-Mos menaxhimi me vendosje të penalitetit me gjobë për kundërvajtjet administrative të rezultuara në ndërtimet informale (<i>pa leje</i>), për të cilat është evidenduar me akte e procesverbale të mbajtur me kundërvajtësin nga IMTV.
Shkaku:	-Mos respektimi e kuadrit ligjorë nga Sektori Planifikimit Territorit e Urbanistikës për mos administrimin e dokumentim të vendosjes së penalitetit (gjobë) në teritorin e Bashkisë Has.
Rëndësia:	E lartë.
Rekomandim	-Bashkia Has, Sektori Planifikimit Territorit Urbanistikës, të analizojë situatën dhe të marr masa të menjehershme për të kontabilizuar vlerën e penalitetit sipas vlerës së masës së gjobës dhe të kërkojë arkëtimin e shumës 4,600,000 lekë e konsideruar e ardhur e munguar e pa planifikuar për buxheti Bashkinë Has.

B. Vlerësimi Raportimit Financiar, për të parashikuar opinion mbi pasqyrat financiare për periudhat raportuese ushtrimore (2018-2019-2020).

-B.1.Plotësia dhe saktësia në pasqyrimin e përmbajtjes së ngjarjeve ekonomike;

-B.2.Vlerësimi i arsyeshem e i bazuar (në rastet kur vlerësimet janë të domosdoshme);

-B.3.Plotësia e shënimeve në pasqyrat financiare për të dhënë një pamje të përgjithshme të pozicionit financiar, performancës financiare dhe fluksit të parasë;

-B.4.Opinionit mbi pasqyrat financiare;

Titulli iGjetjes:	Vlerësimi i Raportimit Financiar për të arritur në opinionin në se pasqyrat financiare japin një paraqitje të vërtetë e të drejtë të pozicionit financiar, performancës financiare dhe fluksit të parasë të Bashkisë, bazuar në kuadrin rregullator në fuqi.
--------------------------	--

Situata:

I-Përshkrimi i situatës për vlerësimin e pasqyrave financiare të vitit 2018.

-Nënpika (B.1).Plotësia dhe saktësia në pasqyrimin e përmbajtjes së ngjarjeve ekonomike.

Në procesin e auditimit mbi plotësinë dhe saktësinë e përmbajtjes së ngjarjeve ekonomike të ndodhura për gjatë periudhës raportuese ushtrimore (01.01.2018 deri 31.12.2018) njësi publike Bashkia Has u

konstatua se: Për periudhën raportuese ushtrimore objekt auditimi (janar-dhjetor 2018) me shkresë nr.644 prot, datë 27.03.2019 ka depozituar pranë Degës së Thesarit Has, pasqyrat e pozicionit financiar (Formati nr.1) e konfirmuar nga dega e thesarit me nr.78 prot, datë 27.03.2019, duke respektuar afatin ligjor i përcaktuar deri në datë 31 mars të vitit pasardhës, veprim në përputhje me UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 në Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit e të pasqyrave financiare vjetore të njësisë të Qeverisjes së Përgjithshme, pikat 118, ku citohet se;

Pika 118. Njësitë e qeverisjes vendore janë të detyruar të depozitojnë pasqyrat financiare vjetore të ushtrimit të mbyllur brenda muajit Mars të vitit pasardhës. Depozitimi duhet të bëhet duke dërguar një kopje në degën e thesarit të rrethit përkatës të juridiksioni, një kopje në Këshillin e Qarkut të Juridiksionit dhe një kopje në zyrën e statistikave të rrethit.

Pasqyrat financiare për periudhën raportuese ushtrimore të vitit 2018, janë plotësuar me formatet dhe anekset në përbërje të tyre konkretisht sa më poshtë vijon:

-Formati 1- Pasqyra e pozicionit financiar (bilanci);

-Formati 2- Pasqyra e performancës financiare (klasifikimi sipas natyrës ekonomike), pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve;

-Formati 3- Pasqyra e flukseve monetare (Cash Floë), sipas metodës direkte;

-Formati 4- Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto/fondet neto;

-Formati 5- Shënimet shpjeguese për hartimin dhe raportimin e pasqyrave financiare vjetore;

-Formati 6- Pasqyra statistikore e investimeve dhe burimeve të financimit të tyre;

-Formati 7- Pasqyrat anekse statistikore, Gjendja e ndryshimet e aktiveve afatgjata, të cilat;

-Formati 7/a-Pasqyra e gjendjes dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata me kosto historike.

-Formati 7/b-Pasqyra e gjendjes dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata me vlera neto.

-Formati 8- Pasqyra anekse statistikore e numrit të punonjësve dhe fondi i pagave.

Gjendja e llogarive të evidentuara në pasqyrat financiare (bilanci) në fund të periudhës raportuese ushtrimore gjendje në datë 31.12.2018 sipas pozicionit financiar për njësinë publike Bashkia Has (Formati nr.1) paraqitet në (aneksi nr.20, germa B/1) bashkëlidhur me projektraportit të auditimit:

Nga procesi i auditimit mbi referencat e llogarive në aktiv dhe pasiv, në lidhje me verifikimin e vlerave të pasqyruara në llogaritë e pasqyrave të pozicionit financiar për periudhën raportuese ushtrimore viti 2018 në lidhje me saktësisë dhe besueshmërinë e tyre gjendja me analizë paraqiten si në vijim;

A.Aktivet.

I.Rubrika, aktivet afat shkurtra.

1.Nën/rubrika, ñmjetet monetare e ekuivalentet e tyre, gjendja llog.(520) **“Disponibilitete në thesar”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore, paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerë 83,895,665 lekë dhe 31.12.2018 në vlerën 52,626,969 lekë e cila përfaqëson vlerën e fondeve që trashëgohen në vitin e ardhshëm. Kjo llogari rakordon me aktrakordimin e datës 17/01/2019 i mbajtur me Degën e Thesarit Has për gjendjen e fondeve në fund të periudhës ushtrimore më hollësisht sa më poshtë:

Llogaria	Vlera	31.12.2017	31.12.2018
Llogaria 520 “Disponibilitete në thesar”	=	83,895,665	52,626,969
Diferenca me shtesë ka ardhur si rezultat ng;	=	=	=
Gjendja e mjeteve në ruajtje	16,625,554	=	=
Grande dhe të ardhura të pa përdorura	36,001,415	=	=

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

2.Nën/rubrika **“inventarit qarkullues”**; gjendja Llog. (31) **“Materiale”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerën 428,693 lekë, ndërsa në datën 31.12.2018 në vlerën 356,464 lekë e cila është e barabart me vlerën e dokumentuar në përmbledhësen e inventarëve fizik dhe aktrakordimin e mbajtur në fund të vitit me komisionin dhe përgjegjësin material nga përgjegjësi sektorit dhe drejtori financës.

-Gjendja Llog.(32) **“Inventar i imët”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore, paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerën 25,517,966 lekë, ndërsa në datë 31.12.2018 në vlerën 19,167,460 lekë e cila është e barabart me vlerën e dokumentuar në përmbledhësen e inventarëve fizik dhe aktrakordimin e mbajtur në fund të vitit me komisionin e përgjegjësin material, nga përgjegjësi sektorit dhe drejtori financës.

-Gjendja Llog.(35) **“Mallra”** në pasqyrat e pozicionit financiar periudhës ushtrimore, paraqitet në vlerën zero gjaë gjithë aktivitetit të Bashkisë Has.

3.Nën/rubrika, ñLlogari të arkëtueshme; gjendja Llog.(423; 429) **“Personeli, paradhënie, deficite, gjoba** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore paraqitet më datën 31.12.2017 në vlerë 96,451 lekë e pa ndryshuar në datë 31.12.2018, vlerë e cila pasqyrohet gjendje e mbartur nga pasqyrat financiare të dorëzuara në vitin 2015 nga ish/Komuna Gjinaj, ku shuma prej 96,451 lekë përfaqëson

detyrime për gjoba të punonjësve të administratës së kësaj ish/Komune.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

Për vitin 2018 rezulton se, kjo shumë është mbartur gjendje deri në datë 31.12.2018, ndërsa nuk ka analizë të hollësishme në lidhje me masat që janë marrë, apo evidentim me listë analitike të secilit debitor, por vetëm është pasqyruar si gjendje në llog.(423; 429).

-Gjendja Llog.(468) **“Debitorë të ndryshëm** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore më datë 31.12.2017 paraqitet në vlerën 45,706,549 lekë, ndërsa në datën 31.12.2018 paraqitet në vlerën 52,533,435 lekë me diferencë shtesë të detyrimeve ndaj bashkisë shuma prej 6,826,886 lekë e cila përfaqëson detyrime të pa likuaduar nga subjektet ekonomik e familjare për nivelin e taksave e tarifa vendore deri në datën 31.12.2018.

Detyrimeve debitorë të subjekteve të ndryshme ndaj Bashkisë Has në mënyrë analitike për periudhën raportuese 2018 paraqitet në vijim:

Nr .	Emërtimi	Periudha Krijimit	Gjendja 01.01.2018	Shtesat viti 2018	Paksimet viti 2018	Gjendja në 31.12.2018
1	Debitorë nga KLSH	2011-2018	16,417,084	-	193,692	16,126,546
2	Debitorë nga APP	2016	2,232,000	-	158,000	2,074,000
3	Debitorë subjektet e medha 31.12.2018		4,127,152	1,955,604	-	6,179,602
4	Debitorë subjekte e vogla 31.12.2018		7,660,197	1,139,295	119,925	8,679,567
5	Debitorë institucione buxhetore taksa		450,654	125,600	-	576,254
6	Debitorë të ndryshëm të mbartur	2011-2018	15,231,088	2,692,398	172,999	17,750,487
	Totali		46,118,175	5,912,897	644,616	51,386,456

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Nga sa më sipër konstatohet se, llog.(468) **“Debitorë të ndryshëm** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore 2018, paraqitet më datën 31.12.2017 në vlerën 46,118,175 lekë dhe më datë 31.12.2018 në vlerën 51,386,456 lekë.

Me analizë të hollësishme, gjendja analitike e kësaj llogarie përbëhet sa më poshtë;

Nr	Përshkrimi detyrimit të krujuar	Debitorët	
		Në vlerë	Në numër persona
1	Nga rekomandimet e KLSH në auditimet e realizuara e përbërë;	16,126,546	300 persona
	a-Për taksat dhe tarifat vendore	5,296,670	290 persona
	b-Për detyrime të tjera realizuara	10,829,876	10 persona
2	Nga penalitete të vendosur nga APP për prokurimet publike	2,074,000	26 persona
3	Nga subjekte të biznesit të madh	6,179,602	32 persona
4	Nga subjekte të biznesit të vogël	8,679,567	130 persona
5	Nga institucione buxhetore për taksa e tarifa të ndryshme	576,254	3 institucione
6	Nga debitorë të ndryshëm të mbartur	17,750,487	303 persona
	Totali i detyrimeve debitorë në datë 31.12.2018	51,386,456	1,094 persona debitor
1	Nga Sektori i taksave dhe tarifave vendore (evidencë e raportuar)	5,912,897	

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Finacës e Tatimeve e Taksave dhe Pasqyrat financiare.

Të dhënat në tabelë evidentojnë vlerën e debitorëve gjendje në datë 31.12.2018 e raportuar në pasqyrat financiare, ku detyrime me vlerë më të madhe janë rekomandimet e KLSH dhe detyrimet debitorë për mos pagesën e nivelit të taksave e tarifave vendore sa më poshtë;

-Debitorë për taksat e tarifat vendore është vlera 17,750,487 lekë.

-Debitorë nga rekomandimi i KLSH është vlera 16,126,546 lekë.

-Debitorë nga subjektet bisnesi i vogël është vlera 8,679,567 lekë.

Totali 42,556,600 lekë

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

Të dhënat e gjendjes debitorë të raportuar në pasqyrat financiare (bilanci) në shumën 5,912,456 lekë rakordon me shumën e evidencës që pasqyron Sektori i Taksave e Tarifave vendore për shtesat debitorë në vlerën 5,912,456 lekë më datë 31.12.2018.

-Gjendja Llog.(4342) **“Operacione me shtetin (të drejtat)”** (debitorë) në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2017 paraqitet në vlerën 72,044,296 lekë, ndërsa në datë 31.12.2018 me vlerën 53,410,446 lekë me diferencë më pak vlera prej 18,633,850 lekë. Për këtë periudhë raportuese më hollësisht kjo llogari paraqitet e përbërë nga:

1-detyrime për paga ndaj personelit të pasqyruara në llog.(42) **“Detyrime ndaj personelit”** në vlerë 10,327,769 lekë.

2-detyrime sigurime shoqërore llog.(435) **“Sigurime shoqërore”** vlerë 2,554,333 lekë.

3-detyrime sigurime shëndetësore llog.(436) **“Sigurime shëndetësore”** vlerë 349,048 lekë.

4-detyrime ndaj shtetit për tatime e taksa llog.(431) **“Detyrime ndaj shtetit për tatime e taksa”** në vlerë 502,190 lekë.

5-detyrime ndaj furnitorëve llog.(401-408) **“Furnitorë e llogari të lidhura me to”** vlerë 41,303,597 lekë.

Në zbatim të ligjit nr.48/2014, të gjitha faturat janë dërguar në degën e thesarit Has për detyrime të

lindura prej limitimit të përdorimit të cash^{it} në zbatim shkresa e MFE nr.19932 prot, datë 07.11.2018 “Mbi limitimin e planit të shpenzimeve për njësitë e vetëqeverisjes vendore” për periudhën (nëntor–dhjetor).

Për periudhën raportuese 2018 në total këto 5 llogari të analizuar hollësisht më sipër, në pasiv janë të pasqyruara me vlerën **53,410,446 lekë** e njëjtë me llogarinë *ñkundër partiò* e pasqyruar në aktiv bilancit në llog.(4342) *ñTe tjera operacione me shtetin (të drejtat) debitorò*.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

Për periudhën raportuese ushtrimore viti 2018 me analizë vlere prej **53,410,446 lekë** përbëhet dhe është e njëjtë me shumën e llogarive si vijon:

NR	EMERTIMI	Gjendje 01.01.2018	Shtesa	Pakësimi	Gjendje 31.12.2018
1	Paga Personeli llogaria (42)	7,883,690	817,907	0	8,701,597
2	Sigurimet Shoqërore llog.(435)	2,307,850	246,483	0	2,554,333
3	Sigurime Shëndetësor llog (436)	315,133	33,915	0	349,048
4	Tatim page ne burim llog.(431)	349876	152,314	0	502,190
5	Furnitorë llogaria.(401-408)	61,187,747	0	19,884,469	41,303,278
	TOTALI	72,044,296	1,250,619	19,884,469	53,410,446

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Në përfundim konstatohet se; ndërmjet vlerës e pasqyruar në llog.(4342) *ñOperacione me shtetin, të drejtaò* dhe vlerës e pasqyruar në 5 (*pesë*) llogaritë e pasivit nuk rezulton diferencë, pra është e njëjtë në shumën prej 53,410,446 lekë.

4.Nën/rubrika “të tjera aktive afatshkurtra”, gjendja Llog.(486) **“Shpenzime të periudhave të ardhshme”**, në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2017 paraqitet në vlerë 2,399,340 lekë, ndërsa në datë 31.12.2018 në vlerë 6,683,951 lekë, e cila përfaqëson detyrimet e prapambetura të pa likuiduara ndaj të tretëve, nga njësia publike bashkia Has. Përbërja analitike e detyrimeve paraqitet sa më poshtë në vijim:

Nr	Emërtimi	Vlera më 31.12.2018
1	Detyrime për mallra.	0
2	Detyrime për shërbime.	823,500
3	Detyrime për vendimet gjyqësore.	1,310,307
4	Detyrime për investimet.	4,550,144
	Totali	6,683,951

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Vlera prej 6,683,951 lekë e detyrimeve të prapambetura në pasqyrat e pozicionit financiar për periudhën ushtrimore raportuese rakordon me vlerën e listës së detyrimeve të prapambetura e rakorduar, ndërmjet bashkisë dhe degës thesarit Has në datën 17.01.2019.

II. Rubrika, “Aktivet afatgjata”.

1. Nën/rubrika, ñAktive afatgjata jo materialeò;

-Gjendja llog.(202) **“Studime dhe kërkime”**, në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerë 2,421,604 lekë, ndërsa në datë 31.12.2018 në vlerë 4,236,465 lekë me diferencë më të madhe për 1,814,861 lekë e cila përfaqëson vlerën shtesë gjatë vitit 2018, si dhe amortizimi llogaritur për vitin ushtrimor 2018.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) për vitin 2018 rezulton se, është përlllogaritur amortizimi në vlerën 758,539 lekë e pasqyruar në (*formati nr.7/b*) *ñgjendja dhe ndryshimet e aktiveve afatgjataò*.

b) për këtë periudhë raportuese ushtrimore në llogari respektive është pasqyruar vlere neto pas amortizimit (*vlere e mbetur pas amortizimit 4,236,465 lekë, si dhe amortizimi 4,115,562 lekë deri në vitin 2018*).

c) vlere prej 8,352,027 lekë me kosto historike i përket 24 projekteve për investime që janë kryer në objekte të cilat ka përfunduar zbatimin i punimeve dhe janë marr në dorëzim nga Bashkia, pra kjo vlerë duhet të ishte e sistemuar në llogarinë përkatëse të investimit që është përfunduar, si pjesë e koston totale të objekteve në (*aneksi nr.3*) bashkëlidhur. Për pasojë në këtë rast pasqyrat financiare nuk pasqyrojnë vërtetësin e gjendjes së aktiveve, në mospërputhje me UKM nr.02, datë 08.05.2003 *ñPër klasifikimin dhe strukturën e koston së punimeve të ndërtimitò* i ndryshuar, pika ñcò, nënpika ñbò.

-Gjendja llog.(203) **“Koncesione, Patenta, Licenca e të ngjashmeò** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2017 paraqitet me vlerë neto 0 (zero) lekë, vlerë e pa ndryshuar në datë 31.12.2018 e cila përfaqëson veprimet e amortizimit të akumuluar e publikuar në vlerën e mbetur 0 (zero) në pasqyrat financiare. Në këtë llogari është

e pasqyruar vlera me kosto historike në shumë prej 1,085,000 lekë për 3 projekte të hartuara, të transferuara nga pasqyrat financiare nga ish/Komuna Fajza në bashkinë Has, pas konsolidimit të pasqyrave financiare.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

-Vlera prej 1,085,000 lekë me kosto historike i përket 3 projekteve në investime të kryera për objekte të cilat kanë përfunduar punimet dhe janë marrë në dorëzim nga bashkia Has, pra kjo vlerë duhet të ishte sistemuar në llogarinë përkatëse të investimit të përfunduar si pjesë e koston totale të objekteve. Për pasojë në këtë rast pasqyrat financiare nuk pasqyrojnë vërtetësi në gjendjen e aktiveve, në mospërputhje me UKM nr.2, datë 08.05.2003 *“Për klasifikimin dhe strukturën e koston së punimeve të ndërtimit”* i ndryshuar, pika 10, nën-pika 10b.

2.Nën rubrika, në Aktive Afatgjata Materiale (AAM):

-Gjendja llog.(210) *“Toka, Troje, Terrene”* në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerë 1,074,183 lekë, vlerë kjo e pa ndryshuar në datën 31.12.2018. Në këtë llogari pasqyrohet vlerat e investimeve të kryera ndër vite, kryesisht për shpronësim truall, rrugë për të mira publike.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

Në llog.(210) *“Toka, Troje, Terrene”* nuk është e pasqyruar:

a) Vlera e trojeve publike të cilat kanë kaluar në pronësi të Bashkisë Has, përkatësisht me VKM nr.946, datë 02.09.2009 *“Për miratimin e listës përfundimtare të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Krumë, qarku Kukës”* i ndryshuar me VKM nr.540, datë 27.07.2026 *“Për disa ndryshime dhe shtesa në VKM nr. 946, datë 02.09.2009 “Për miratimin e listës përfundimtare të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Krumë, qarku Kukës”*; VKM nr.105, datë 03.02.2008 *“Për miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme, shtetërore që transferohen në pronësi ose në përdorim të Komunës Golaj, të qarkut të Kukës”*; VKM nr.792, datë 16.11.2006 *“Për miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme shtetërore në Komunën Gjinaj, qarku Kukës”*; VKM nr.425, datë 08.04.2008 *“Për miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme, shtetërore që transferohen në pronësi ose në përdorim të Komunës Fajzë, të qarkut të Kukës”*, në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *“Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes së Përgjithshme”*, Kap.II, pika 11, aneksi (1), pika 2, Klasa 2; pika 30, ku citohet se;

Kap.II.Parimet e rregullat e organizimit e mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitet e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 11.Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë.

Aneksi 1, “Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik”,

Pika 2. Klasa 2, “Aktivet afatgjata” (përbërja dhe trajtimi kontabël).

Pika 30: “Çdo njësi e qeverisjes së përgjithshme kryen verifikimin fizik të aktiveve dhe elementeve të tjera, konform kritereve të përcaktuara në aktet ligjore e nënligjore, si dhe saktëson vërtetësinë e llogarive të të drejtave e të detyrimeve ndaj të tretëve. Mbi këtë bazë, në kontabilitet, bëhen veprimet për sistemin e diferencave të gjendjes fizike me gjendjen kontabël për llogari të vitit kontabël që mbyllet”.

b) Nuk është kryer inventarizimi fizik dhe vlerësimi i trojeve me komision të ngritur nga titullari i njësisë vendore, veprim në mospërputhje me UMFE nr.30, datë 27.12.2011 *“Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”*, Kap. IV, pikat 74; 96, ku citohet se;

Kap.IV; Pika 74. “Çdo njësi publike duhet të kontrollojë të paktën një herë në vit ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve afatgjata materiale dhe jo materiale, aktiveve afatshkurtra, të detyrimeve dhe të drejtave, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumentacionit mbështetës.”.

Pika 96. “Procesi i vlerësimit të aktiveve realizohet nga komisioni i vlerësimit, ndërsa procesi i dhënies në përdorim/tjetërsimit apo nxjerrjes jashtë përdorimit kryhet nga komisioni i nxjerrjes së aktiveve nga përdorimi në njësi. Këto dy komisione ngrihen me urdhër të titullarit të njësisë publike me propozim të nëpunësit autorizues. Nëpunësi autorizues ngarkohet me ndjekjen e monitorimin e realizimit të procesit.”.

-Gjendja llog.(211) *“Pyje, kullota, plantacione”* në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerë 0 lekë, vlerë e pa ndryshuar edhe në datën 31.12.2018. Në këtë llogari nuk është e pasqyruar vlera e inventarit për pyje, kullota e palantacione të transferuara nga shërbimi pyjor në bashkia Has.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Në këtë llogari nuk është e pasqyruar vlera e pyjeve e kullotave të transferuara në pronësi të Bashkisë Has përkatësisht me VKM nr.433, datë 08.06.2016 *“Për transferimin në pronësi të Bashkisë të Pyjeve*

dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komunave/Bashkive, pika 42, shtojca nr.40 me listën e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has, me nr nga 1(një) deri 1242 (njëmijë e dyqind e dyzet e dy); VKM nr.684, datë 02.09.2020 nëPër disa shtesa e ndryshime në VKM nr.433, datë 08.06.2016 “Për transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komuna/Bashki, pika 42, shtojca nr.40 me listën e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has, me nr nga 1(një) deri 1209 (njëmijë e dyqind e nëntë). Sipas vendimit dhe i ndryshuar rezulton se, bashkia Has ka në pronësi gjithsej **33,860** ha, nga të cilat 25,763 ha pyje; 7,545 ha kullota, 552 ha sipërfaqe (shkëmbore), veprim në mospërputhje me UMF nr.08, datë 09.03.2018 nëPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme, Kap.II, Pika 11, aneksi 1, pika 2, Klasa 2.

b) Nuk është kryer inventarizimi e vlerësimi pyjeve e kullotave publike me komision të ngritur nga Titullari institucionit, ndërsa llog.(211) nëPyje, kullota, plantacione nuk paraqet vlerën e saktë të pasurisë së njësisë vendore, veprime në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 nëPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme, Kap.II, Pika 11, aneksi 1, Pika 2, Klasa 2, ku citohet se;

Kapitulli II. Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1. "Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik",

Pika 2; Klasa 2, "Aktivet afatgjata" (përbërja dhe trajtimi kontabël).

-UMFE nr. 30, datë 27.12.2011 nëPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik, Kap IV, pikat 74, 96, ku citohet se;

Kapitulli IV; Pika 74. "Çdo njësi publike duhet të kontrollojë të paktën një herë në vit ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve afatgjata materiale dhe jo materiale, aktiveve afatshkurtra, të detyrimeve dhe të drejtave, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumentacionit mbështetës."

Pika 96. "Procesi i vlerësimit të aktiveve realizohet nga komisioni i vlerësimit, ndërsa procesi i dhënies në përdorim/tjetërsimit apo nxjerrjes jashtë përdorimit kryhet nga komisioni i nxjerrjes së aktiveve nga përdorimi në njësi. Këto dy komisione ngrihen me urdhër të titullarit të njësisë publike me propozim të nëpunësit autorizues. Nëpunësi autorizues ngarkohet me ndjekjen monitorimi realizimit të procesit."

-Gjendja llog.(212) **"Ndërtim e konstruksione"** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerë 811,420,300 lekë, ndërsa në datën 31.12.2018 në vlerë 770,356,733 lekë me diferencë më e ulët vlera 41,063,567 lekë e cila përfaqëson vlerën e investimeve të kryera gjatë vitit për ndërtim e rikonstruksione me vlerë 749,029 lekë e pakësime nga nxjerrja jashtë përdorimit me vlerë 2,585,700 lekë (kontinjer të mbetjeve me vlerë 168,000 lekë dhe lulishtet e qytetit Krumë në periudhat 2007 deri 2014 me vlerë 2,417,700 lekë), si edhe norma e amortizimit vjetor me vlerë 198,582,412 lekë.

Për vitin 2018 është përdorur norma e amortizimit 5%

Nr	Vlera në çelje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2018	Nxjerrje jashtë përdorimit	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2018
1	890,518,196	749,029	2,585,700	888,681,525	118,324,792	770,356,733

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Për këtë llogar bazuar në listën e aktiveve afat gjata materiale të paraqitura në mënyrë analitike me gjendje sipas (aneksi nr.5) bashkëlidhur.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se;

a) Në këtë llogari nuk është pasqyruar e saktë vlera për çdo aktiv afat gjatë, që ka pësuar ndryshime për gjatë periudhës së mëpasshme nëpërmjet kryerjes së investimit shtesë, si vlere e rikonstruksionit, apo vlere mbikëqyrjes e kolaudimit të objektit, pasi përmirësimet, riparimet dhe mirëmbajtja e aktiveve që kanë kosto të mëpasshme duhet ti shtohen koston fillestare AAGJM^{së}. Investimet shtesë në total deri në 31.12.2018 janë në vlerën 888,681,525 lekë për 127 objekte evidentuar në **(aneksi nr.21, germa B/1)** bashkëlidhur, prona të transferuara në (ish/bashkia Krumë) aktualisht bashkia Has. Në këtë listë të pronave objekte **ëndërtesa** rezulton se, nuk janë të pasqyruara në llog.(212) nëNdërtim e konstruksione edhe 154 objekte të tjera të transferuara në lista dhe ta pa vlerësuar, ndërsa administrohen në nëkstra kontabël nga sektori i pronave në bashki vetëm si numër objekti me vlere 0 (zero), veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 nëPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore njësitë e Qeverisjes Përgjithshme, Kap.II, pika 11, aneksi 1, pika 2,

Klasa 2, germa (b).

b) Nuk është kryer inventarizimi fizik e vlerësimi AAGJM me komision të ngritur nga Titullari Institucionit, veprim në mospërputhje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 *Është kontabiliteti dhe pasqyrat financiare*, neni 15, pika 1; 2; UMFE nr. 30, datë 27.12.2011 *Është menaxhimi e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap.IV, pika 74 dhe 96 dhe UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 *Është procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit e të pasqyrave financiare vjetore të njësisë të Qeverisjes së Përgjithshme*, pika 36, paragraf (4), ku citohet se;

Pika 36; Paragrafi (4): Në lidhje me amortizimin e aktiveve afatgjata, deri në daljen e dispozitave ligjore të veçanta për sektorin publik, amortizimi vjetor i këtyre aktiveve duhet të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskal përkatës, si më poshtë vijon:

-Për aktivet afatgjata, materiale si: ndërtesat, konstruksionet, linjat teknologjike e të prodhimit dhe makineritë e pajisjet me afat të gjatë shërbimi, duhet të zbatohet norma 5%, duke i llogaritur veçmas me vlerën e mbetur;

-Kompjuterët, pajisjet e ruajtjes së të dhënave, softë e sisteme informacioni të amortizohen mbi bazë grupimi me normën 25%;

-Për të gjitha aktivet e tjera afatgjata materiale duhet të zbatohet norma vjetore e amortizimit 20% mbi bazë grupimi; dhe

-Për aktivet afatgjata jomateriale, amortizimi të llogaritet me metodë lineare normë amortizimi 15%.

Baza e llogaritjes vjetore të amortizimit për aktivet afatgjata materiale (mbi të cilat aplikohet përqindja përkatëse e amortizimit vjetor mbi bazë grupimi) duhet të jetë e barabartë me:

-Vlerën kontabël neto të kategorive përkatëse të aktiveve, të regjistruar në çelje të periudhës ushtrimore;

-Shtesën e kostos së blerjes dhe kostos së përmirësimit dhe rinovimit të kategorive përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore; si dhe

-Zbritjen e vlerës kontabël neto të aktiveve të shitura, të dala jashtë përdorimit apo të humbura për kategorinë përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore.

-UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *Është procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.II, pika 11, Aneksi 1, pika 2, Klasa 2 *Është Aktivet afat gjatë, përbërja dhe trajtimi kontabël, germa (b)*, ku citohet se;

Kap.(II). Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1. "Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik",

Pika 2; Klasa 2. "Aktivet afatgjata" (përbërja dhe trajtimi kontabël).

germa (b): Vlerësimi i mëpasshëm lidhet me faktin që aktivet gjatë jetës së përdorimit pësojnë ndryshime dhe për këtë qëllim duhet të rivlerësohen. Përmirësimet, **riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve kanë një kosto të mëpasshme që i shtohet kostos fillestare të AAGJM-së.** Kryerja e riparimeve teknike kapitale, me ose pa zëvendësim të pjesëve të këtij aktivi, është kusht i funksionimit të një elementi të AAGJM^{së}. Kostoja e riparimit njihet në vlerën kontabël të elementeve të AAGJM-së, nëse plotëson kriteret për njohje.

-Ligji nr.25, datë 10.05.2018 *Është kontabiliteti dhe pasqyrat financiare*, neni 15, ku citohet se;

Neni 15. Inventari aktiveve dhe detyrimeve 1. Njësitë ekonomike, subjekt i këtij ligji, duhet të kontrollojnë, të paktën një herë gjatë periudhës raportuese, ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve, të detyrimeve dhe të kapitaleve të veta, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumenteve kontabël përkatëse në përputhje me rregulloren e inventarizimit të hartuar nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit. 2. Organi i drejtimit të njësisë ekonomike mban përgjegjësi për procedurat e ndjekura për inventarizimin e aktiveve dhe detyrimeve, me qëllim paraqitjen me vërtetësi dhe besueshmëri të elementeve të aktivitetit dhe detyrimeve në pasqyrat financiare.

-Gjendja llog.(213) **"Rrugë, rrjete, vepra ujore"** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerë 1,060,670,948 lekë, ndërsa në datë 31.12.2018 në vlerë 1,264,417,190 lekë me diferencë vlera 203,746,242 lekë e cilat përfaqëson vlerën e investimeve të kryera gjatë vitit 2018 në rrugë, rrjete e vepra ujore dhe paksime për vlerën e amortizimit/sistemime veprimi gjatë periudhës.

Për vitin 2018 është përdorur norma e amortizimit 5%

	Vlera në çelje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2018	Jasthtë përdorimit	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2018
	1,194,222,554	259,451,450	249,200	1,453,424,804	189,007,614	1,264,417,190

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

Për këtë llogar bazuar në listën e aktiveve afat gjata materiale të paraqitura në mënyrë analitike me gjendje sipas **(aneksi nr.22, germa B/1)** bashkëlidhur Projektraportit.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Në përlllogaritjen e amortizimit vjetor të aktive afatgjata për periudhën raportuese ushtrimore 2018 në vlerë 189,007,614 lekë rezulton se, norma mesatare vjetore është përlllogaritur me 5%, duke respektuar normën e amortizimit, në përputhje me UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *ËPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, pika 36.

b) Nuk është pasqyruar vlera e saktë për çdo aktiv afat gjatë që ka pësuar ndryshime gjatë periudhës së mëpasshme nëpërmjet kryerjes së investimeve shtesë, si vlera e rikonstruksioneve të objekteve, vlera mbikëqyrjes e kolaudit të objekteve, pasi përmirësimet, riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve që kanë një kosto të mëpasshme, duhet ti shtohen kostos fillestare të AAGJM^{së}. Investimeve shtesë në total deri në 31.12.2018 janë në vlerë 1,561,264,303 lekë për 247 raste, veprim në mospërputhje me UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *ËPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.II, pika 11, Aneksi 1, pika 2, Klasa 2, germa ðbâ

c) Nuk është kryer inventarizimi dhe vlerësimi AAGJM^{ve} me komision të ngritur nga Titullari Institucionit, veprim në mospërputhje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 *ËPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiare*, neni 15, pikat 1 dhe 2; UMFE nr.30, datë 27.12.2011 *ËPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap.(IV), pika 74 dhe 96; UMF nr. 08, datë 09.03.2018 *ËPër procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njërive të Qeverisjes së Përgjithshme*, pika 36, ku citohet se;

Pika 36. Në lidhje me amortizimin e aktiveve afatgjata, deri në daljen e dispozitave ligjore të veçanta për sektorin publik, amortizimi vjetor i këtyre aktiveve duhet të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskal përkatës, si më poshtë vijon:

-Për aktivet afatgjata, materiale si: ndërtesat, konstruksionet, linjat teknologjike e të prodhimit dhe makineritë e pajisjet me afat të gjatë shërbimi, duhet të zbatohet norma 5%, duke i llogaritur veçmas me vlerën e mbetur;

-Kompjuterët, pajisjet e ruajtjes së të dhënave, softë e sisteme informacioni të amortizohen mbi bazë grupimi me normën 25%;

-Për të gjitha aktivet e tjera afatgjata materiale duhet të zbatohet norma vjetore e amortizimit 20% mbi bazë grupimi; dhe

-Për aktivet afatgjata jomateriale, amortizimi të llogaritet me metodë lineare normë amortizimi 15%.

Baza e llogaritjes vjetore të amortizimit për aktivet afatgjata materiale (mbi të cilat aplikohet përqindja përkatëse e amortizimit vjetor mbi bazë grupimi) duhet të jetë e barabartë me:

-Vlerën kontabël neto të kategorive përkatëse të aktiveve, të regjistruar në çelje të periudhës ushtrimore;

-Shtesën e kostos së blerjes dhe kostos së përmirësimit dhe rinovimit të kategorive përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore; si dhe

-Zbritjen e vlerës kontabël neto të aktiveve të shitura, të dala jashtë përdorimit apo të humbura për kategorinë përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore.

-UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *ËPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.(II), pika 11, aneksi 1, pika 2, Klasa 2, *ËAktivet afat gjatë, përbërja dhe trajtimi kontabël*, germa (b), ku citohet se;

Kapitulli II. Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1. "Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik",

Pika 2.Klasa 2. "Aktivet afatgjata" (përbërja dhe trajtimi kontabël).

germa 'b': Vlerësimi i mëpasshëm lidhet me faktin që aktivet gjatë jetës së përdorimit pësojnë ndryshime dhe për këtë qëllim duhet të rivlerësohen. Përmirësimet, riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve kanë një kosto të mëpasshme që i shtohet kostos fillestare të AAGJM^{së}. Kryerja e riparimeve teknike kapitale, me ose pa zëvendësim të pjesëve të këtij aktivi, është kusht i funksionimit të një elementi të AAGJM^{së}. Kostoja e riparimit njihet në vlerën kontabël të elementeve të AAGJM^{së}, nëse plotëson kriteret për njohje.

-Ligji nr.25/2018, datë 10.05.2018 *ËPër kontabilitetin e pasqyrat financiare*, neni 15, citohet se;

Neni 15. Inventari i aktiveve dhe detyrimeve 1. Njësitë ekonomike, subjekt i këtij ligji, duhet të kontrollojnë, të paktën një herë gjatë periudhës raportuese, ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve, të detyrimeve dhe të kapitaleve të veta, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumenteve kontabël përkatëse në përputhje me rregulloren e inventarizimit të hartuar nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit. 2. Organi i drejtimit të njësisë ekonomike mban përgjegjësi për procedurat e ndjekura për inventarizimin e aktiveve dhe detyrimeve, me qëllim paraqitjen me vërtetësi e besueshmëri të elementeve të aktivitetit dhe detyrimeve në pasqyrat financiare.

-Gjendja llog.(214) **“Instalime teknike, makineri, pajisje, vegla pune”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerën 37,529,161 lekë, ndërsa në datën 31.12.2018 në vlerën 28,598,923 lekë me diferencë për 8,930,238 lekë e cilat përfaqëson vlerën e objekteve të investimeve të kryera ndër vite, shtesat gjatë periudhës paksimet nga nxjerrja jashtë përdorimit/sistemim veprimi si dhe amortizimi për periudhën raportuese ushtrimore.

Për vitin 2018 është përdorur norma e amortizimit 5%

Nr	Vlera në çelje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2018	Pakësime jashtë përdorimit	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2018
1	60,380,967	2,964,000	9,860,085	53,484,882	24,885,959	28,598,923

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

-Gjendja llog.(215) **“Mjete transporti”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerën 23,050,337 lekë, ndërsa në datën 31.12.2018 në vlerën 21,905,145 lekë me diferencë për 1,145,192 lekë e cila përfaqëson vlerën e mjeteve ndër vite, shtesat gjatë periudhës e paksimet nga amortizimi për periudhën raportuese ushtrimore.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Në llog.(215) **“Mjete transporti”** të pasqyrave të pozicionit financiar viti 2018 e cila paraqitet në vlerë 35,710,199 lekë me kosto historike, është pasqyruar edhe për 6 (gjashtë) mjete transporti në gjendje të dëmtuara, pra është kryer kontabilizim i gabuar në llog.(215) **“Mjete Transporti”**, ndërsa amortizimi për mjetet është llogaritur në vlerën 14,350,227 lekë, në masë 5% (aneksi nr.8) bashkëlidhur. Për 6 (gjashtë) mjetet e transportit të cilat nuk janë në gjendje pune por të dëmtuara, duhej të ishin të regjistruara dhe kontabilizuar në llog.(24) **“Aktive afatgjata të dëmtuara”** me analizë cdo mjet (aneksi nr. 7) bashkëlidhur, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 **“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”**, Kap.(II), pika 11, aneksi 1, pika 2/1, germa (e); pika 36, ku citohet se;

Germa “e”. Për daljet nga kalimi në aktive afatgjata të dëmtuara, funksionimi i vlerës historike dhe amortizimit është: -Kreditohet llogaria 215 (analizat shtatëshifrore përkatëse);

-Debitohet llogaria 24, “Aktive afatgjata të dëmtuara”.

Pika 36. Në lidhje me amortizimin e aktiveve afatgjata, deri në daljen e dispozitave ligjore të veçanta për sektorin publik, amortizimi vjetor i këtyre aktiveve duhet të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskal përkatës, si më poshtë vijon:

-Për aktivet afatgjata, materiale si: ndërtesat, konstruksionet, linjat teknologjike e të prodhimit dhe makineritë e pajisjet me afat të gjatë shërbimi, duhet të zbatohet norma 5%, duke i llogaritur veçmas me vlerën e mbetur;

Mjetet e transportit të dëmtuara në periudha viti 2018.

Nr	Emertimi	nj/m	Sasia	Vlera
1	Makine MITSUBISHI	copë	1	999,500.00
2	Makine WOLSVAGEN	copë	1	374,000.00
3	Makine administrate ML	copë	1	2,394,000.00
4	Makine tip JEEP	copë	1	1,488,000.00
5	Land Rover	copë	1	895,000.00
6	Kamion Tip Benz	copë	1	4,225,000.00
	Totali			10,375,500.00

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

-Gjendja llog.(218) **“Inventar ekonomik”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerën 34,160,147 lekë, ndërsa në datën 31.12.2018 në vlerën 21,793,821 lekë me diferencë për 12,366,326 lekë e cila përfaqëson vlerën e shpenzimeve të kryera ndër vite dhe shtesat dhe pakësimet nga nxjerrjet jashtë përdorimit gjatë vitit 2018, sipas listës analitike të sektorit të financës dhe amortizimit. **Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:**

Gjendja llog.(218) **“Inventar ekonomik”**, në datë 31.12.2018 është përllogaritur nga Bashkia.

	Vlera në çelje 01.01.2018	Shtesa gjatë vitit 2018	Pakësime jashtë përdorimit	Vlera para amortizimit	Amortizimi akumuluar	Vlera neto 31.12.2018
1	60,447,568	918,715	10,649,104	50,717,179	28,923,358	21,793,821

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

3.Nën/rubrika, aktive afatgjata financiare, ku bënë pjesë referenc llog.(25) **“Huadhënie e nën-huadhënie”** dhe 6 **“Pjesëmarrje në kapitalin e vetë”**, ndërsa nuk janë kryer veprime të tilla, për rrjedhojë edhe gjendja e tyre në pasqyrat e pozicionit financiar paraqitet me 0 (zero).

4.Nënrubrika, Investime.

-Gjendja llog.(230) **“Aktive afatgjata jo materiale”**, në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 0 (zero) lekë e pa ndryshuar po më datën

31.12.2018, pra nuk ka objekte AAJM në proces.

-Gjendja llog.(231) **“Për aktive afatgjata materiale”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2017 në vlerën 67,588,780 lekë, ndërsa në datën 31.12.2018 në vlerë 58,540,225 lekë me diferencë për 9,048,555 lekë e cila përfaqëson vlerën e investimeve në proces të cilat nuk kanë përfunduar brenda vitit ushtrimor dhe do të kenë financime të tjera deri në përfundimin e tyre, kur ato të kthehen aktive dhe kalojnë te llogaritë Klasa (2) **“Aktive afatgjata materiale”**.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

-Sektori financës ka të analizuar e dokumentuar në mënyrë analitike e justifikuese vlerën e pasqyruar të pozicionit financiar për periudhën raportuese ushtrimore viti 2018 për 10 objekte me vlerë 58,540,225 lekë, ndërsa për 2 objekte me vlerë 415,942 lekë nuk disponohet asnjë analizë me dokumenta justifikues nga periudhat paraardhëse të transferuara nga pasqyra financiare të ish/Komuna Golaj gjatë periudhës konsolidimit në pasqyrat financiare, veprim në mospërputhje me UMFE nr. 8, datë 09.03.2018 **“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”**, Kap.(II), pikat 6; 11, aneksi 1, pika 2, Klasa 2, nënpika 2.1, paragrafi; **“Trajtimi kontabël dhe funksionimi grupi (20) Aktive afatgjata jomateriale dhe pika 18, ku citohet se:**

Kap.(II). Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 6.Njësitë e qeverisjes së përgjithshme mbajnë kontabilitetin e tyre mbështetur në dokumentet kontabël bazë dhe justifikues,

Pika 11.Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1. “Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik”;

Pika 2. Klasa 2, “Aktivet afatgjata” (përbërja dhe trajtimi kontabël).

Nënpika 2.1. Trajtimi kontabël dhe funksionimi i llogarive të klasës 2;

Paragrafi-Trajtimi kontabël dhe funksionimi i grupit 20, “Aktive afatgjata jomateriale”.

Pika 18. Llogaritë përkatëse në klasën 2 funksionojnë si më poshtë vijon:

a) Për realizimin dhe njohjen e investimeve bëhet regjistrimi kontabël si më poshtë:

-Debitohet llogaria përkatëse e investimeve (grupi 23); dhe Kreditohet llogaria përkatëse e detyrimeve (klasa 4).

B.Pasivet (Detyrimet).

II. Rubrika, pasivet afat shkurtër.

1.Nënrubrika, llogari të pagueshme;

Gjendja e llog.(401-408) **“Furnitorë dhe llogari të lidhura me to”**; llog.(42) **“Personeli e llogari të lidhura me to”**; llog.(431) **“Detyrime ndaj shtetit për tatim-taksa”**; llog.(435) **“Detyrime ndaj shtetit për sigurime shoqërore”**; llog.(436) **“Detyrime ndaj shtetit për sigurime shoqërore”**; llog.(467) **“Kreditore të ndryshme”** janë të barabarta me gjendjen e llog.(4342) **“Operacione me shtetin (të drejta)”** e pasqyruar në vlerën 53,410,446 lekë për periudhën raportuese ushtrimore viti 2018 e analizuar përbëhet dhe është e njëjtë me shumën e llogarive si vijon:

NR	EMERTIMI	Gjendje 01.01.2018	Shtesa	Pakësimi	Gjendje 31.12.2018
1	Paga Personeli llogaria (42)	7.883.690	817.907	0	8.701.597
2	Sigurimet Shoqërore llogaria (435)	2.307.850	246.483	0	2.554.333
3	Sigurime Shëndetësore llogaria	315.133	33.915	0	349.048
4	Tatim paga tatim ne burim llogaria	349876	152.314	0	502.190
5	Furnitorë llogaria.(401-408)	61,187,747	0	1,988,4469	41,303,278
	TOTALI	72,044,296	1,250,61	19,884,469	53,410,446

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

Nga analiza e llogarive rezulton se: ndërmjet vlerës pasqyruar në llog.(4342) **“Operacione me shtetin (të drejta)”** dhe vlerës e pasqyruar në 6 (gjashhtë) llogarit pasive, për periudhën raportuese ushtrimore viti 2018 nuk ka diferencë, pra është e njëjta vlerë e pasqyruar në aktivin e pasqyrave të pozicionit financiar.

-Gjendja llog.(401-408) **“Furnitorë e llogari të lidhura me to”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2017 paraqitet në vlerën 61,528,875 lekë, ndërsa në datë 31.12.2018 në vlerën 41,303,278 lekë me diferencë për 20,225,597 lekë e cila përfaqëson detyrimet e Bashkisë ndaj të tretëve, **(aneksi nr.23, germa B/I)**, bashkëlidhur projektraportit.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

Vlera **41,303,278 lekë** e pasqyruar gjendje në datë 31.12.2018 është e justifikuar me dokumente analitike me të dhënat;

Për periudhën viti 2018.

-Gjendja llog.(42)“**Detyrime ndaj personelit**” në datë 31.12.2018 pasqyrohet në vlerë 8,701,597 lekë e cila paraqet detyrime për pagat e punonjësve të muajit dhjetor 2018 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likujduara në janar 2019.

-Gjendja llog.(431)“**Detyrime ndaj shtetit tatim taksa**” në datë 31.12.2018 pasqyrohet në vlerë 502,190 lekë e cila paraqet detyrime për tatim mbi të ardhurat e punonjësve të muajit dhjetor 2018 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likujduara në janar 2019.

-Gjendja llog.(435)“**Sigurime shoqërore**” në datë 31.12.2019 pasqyrohet në vlerë 2,554,333 lekë e cila paraqet detyrime për kontributi sigurimeve shoqërore të punonjësve të muajit dhjetor 2018 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likujduara në janar 2019.

-Gjendja llog.(436)“**Sigurime shëndetësore**” në datë 31.12.2018 pasqyrohet në vlerë 349,048 lekë e cila paraqet detyrime për kontributi sigurime shëndetësore të punonjësve të muajit dhjetor 2018 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likujduara në janar 2019.

Këto vlera të llog.(42; 431; 435; 436) të krahasuara me listpagesat e muajit dhjetor të vitit 2018 dhe evidencën e shpenzimeve të muajit janar të vitit 2019, janë të njëjta dhe përmbledhësja e listëpagesave, rakordon me evidencën e shpenzimeve.

-Gjendja llog.(466)“**Kreditorë për mjete në ruajtje**” në datën 31.12.2018 paraqitet në vlerën 16,625,554 e cila përfaqëson ngurtësimin si detyrime të Bashkisë ndaj operatorëve ekonomik për 5% garanci në punimet e objekte të ndryshme të përfshirë ndër vite. Gjatë periudhës raportuese ushtrimore viti 2018, Sektori financës ka dokumentuar ngurtësime në vlerën prej 12,464,473 lekë për 11 OE, ndërsa ka kryer likuidime në vlerën prej 17,229,936 lekë për 15 OE. Bashkia me degën e thesarit Has në datë 25.01.2019 ka mbajtur aktrakordime përkatësisht:

a) për 5% e ngurtësimeve progresive në vlerën 12,464,473 lekë deri më 31.12.2018.

b) për 5% e likuidimeve progresive në vlerën 17,229,936 lekë deri më 31.12.2018.

Ndërmjet vlerës së ngurtësimeve prej 12,464,473 lekë dhe likuidimeve në vlerë 17,229,936 lekë, rezulton diferencë në vlerën 16,625,554 lekë, e cila përfaqëson gjëndjen e llog.(466) në Kreditorë për mjete në ruajtje në datën 31.12.2018 për detyrime të krijuara për gjatë vitit ushtrimor 2018, të pasqyruara më hollësisht në Aneksat (nr.10; 11; 12).

Si përfundim konstatohet se: Në llog.(466) në Kreditorë për mjete në ruajtje gjendje më datë 31.12.2018 paraqitet në vlerë 16,625,554 lekë e cila përfaqëson detyrime të bashkisë Has ndaj operatorëve ekonomik, për garancin në punime për objektet e përfunduara, si dhe për ato objekte në proces ndërtimi.

- garancia e trashëguar nga periudhat paraardhëse vlera 21,391,017 lekë.

- diferenca e krijuar ndërmjet likuidimeve dhe garancisë më periudhën viti 2018.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

Në pasqyrat e pozicionit financiar kjo llogari paraqitet në vlerë 16,625,554 lekë e cila rakordon me gjëndjen e pasqyruar e analizur në mënyrë analitike për çdo objekt ndërtimi dhe operator ekonomik, si pasojë e mos pasqyrimin në aktrakordime dhe në evidencat analitike për të gjithë operatorët ekonomik detyrimin që bashkia Has në lidhje me vlerën e garancisë për punimet e përfunduara, apo ato në proces. Për 15 objekte të përfunduara të cilat bashkia i ka marrë në dorëzim pasqyrohet me vlerën 17,229,936 lekë me aneksit përkatës, ndërsa nuk është bërë zhblllokimi i vlerës sepse fondet gjenden të ngurtësuar në degën e thesarit Has, megjithëse është përmbushur afati i garancisë së punimeve sipas kushteve të kontratës.

Nga Drejtoria e Urbanistikës dhe Financës, nuk janë marrë masa për bërë zhblllokimin e këtyre fondeve, nuk është bërë njoftim subjekteve për paraqitjen e dokumentacionit të duhur me qëllim likuidimin e vlerës së ngurtësuar, ose përdorimin për interes publik të këtyre fondeve, bazuar në kushtet e kontratës të lidhur me subjektet sipërmarrëse, veprime në mospërputhje me UMFEnr. 08, datë 09.03.2018 në Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”, Kap.(III), pikat 30; 50, ku citohet se;

pika 30. “Çdo njësi e qeverisjes së përgjithshme kryen verifikimin fizik të aktiveve dhe elementeve të tjera, konform kriterëve të përcaktuara në aktet ligjore e nënligjore, si dhe saktëson vërtetësinë e llogarive të të drejtave e të detyrimeve ndaj të tretëve. Mbi këtë bazë, në kontabilitet, bëhen veprimet për sistemin e diferencave të gjendjes fizike me gjëndjen kontabël për llogari të vitit kontabël që mbyllet”,

Pika 50. “Tepricat e llogarisë 520, “Disponibilitete në thesar” dhe të llogarisë 466, “Kreditorë për mjete në ruajtje” duhet të vërtetohen me aktrakordim me thesarin, një kopje e të cilit i bashkëngjitet llogarisë vjetore. Në akt rakordim, tepricat duhet të paraqiten të strukturuar sipas natyrës së të ardhurave të trashëguara (të ardhurat e papërdorura, si të çelura ashtu edhe ato të paçelura, mjetet në ruajtje, sponsorizimet dhe pjesën e grantit që trashëgohet)”,

-UKM nr.03, datë 15.02.2011 në Për mbikëqyrjen dhe kolaudimin e punimeve të ndërtimit në ndryshuar,

Kap.II, pika 10, ku citohet se;

Kap.(II); Pika 10. Në përfundim të periudhës së garancisë, investitori, kolaudatori, mbikëqyrësi dhe zbatuesi i punimeve bëjnë kontrollin përfundimtar të veprës. Për difektet që nuk janë ndrequr gjatë periudhës së garancisë së punimeve të ndërtim-montimit, investitori llogarit koston e ndreqjes së tyre dhe bën ndalesën nga vlera e garancisë së punimeve.

Ngurtësime në masën 5% për garancin të analizuar në periudhën viti 2018

Nr	PERSHKRIMI	SUBJEKTI	Vlera 5%
1	Rehabilitim Pallatet Qyteti Krume	D	37,451
2	Rehabilitim I rruges Fshatit Zahrisht	PVK Shpk	4,341,490
3	Rik Ujesjellesi Fshatit Zahrisht	L Shpk	3,965,096
4	Rehabilitim I skemes ujtese Helshan 4	ShIt	605,987
5	Rindertim I Shkolles 9-Vjecare Letaj	L Shpk	1,399,075
6	Ndertim trotuari Rruga Pashtriku dhe tjera tbrendeshme	S Shpk	97,542
7	Ndertim Ura Lagje Peka qe lidh Lagjen Rad	RG	148,616
8	Ushqyesi I rezervuarit Fajza	ShI	378,578
9	Rik Ujesjellesi Fshatit Zahrisht (Shtesa)	L Shpk	519,669
10	Rikonstruksion Shkolla 9-Vjecare Tregtan	D	220,969
11	Rehabilitim Rruga Lagje Peka dhe Pazari Vjeter	Z	750,000
	TOTALI		12,464,473

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Për likuidimet e garancisë 5% të analizuar në periudhën viti 2018.

Nr	Objekti	Subjekti	Vlera 5%
1	Rikonstruksion Asfaltim Rruga Vlahen	Sh.p.k. K	1,973,769
2	Rikonstruksion Asfaltim Rruga Vlahen	Sh.p.k. X	2,054,719
3	Ujesjellesi Fajza	Sh.p.k L ñ	2,346,693
4	Skema Ujtese Rezervuari Dobrone dhe Qarr	ShI	1,097,342
5	Rehabilitim Pallatet Qyteti Krume	D	1,132,839
6	Rehabilitim Pallatet Qyteti Krume	AShpk	1,504,645
7	Rehabilitim Pallatet Qyteti Krume	D	934,967
8	Rehabilitim Pallatet Qyteti Krume	A Shpk	1,597,065
9	Rikonstruksion rruga Pusi I thate	H Shpk	177,647
10	Mirembajtje rruges me cakell	S Shpk	239,742
11	Rikonstruksion rruga Pashtriku etj	L Shpk	1,787,116
12	Rrethim varrezat Fsh Nikoliq dhe Krume	V Shpk	74,281
13	Rehabilitim I segmentit rrugor ne lagjen Qerimaj - NJA	O	84,474
14	Rehabilitim I skemes ujtese Helshan 4	ShI	2,105,987
15	Ndertim rruge e re (Devijim) Segmenti Tobel-Metaliaj	O	118,650
	TOTALI		17,229,936

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Detyrimet ndaj subjekteve për garanci punimesh gjendje mbartur deri 31.12.2018

Nr	Objekti	Subjekti	Afatet	Vlera e 5%
1	Infrast e Qytetit Krume Faza II	Sh.p.k ñLñ	Përfunduar	98,042
2	Rikon.9-Vjecare Zahrisht	Sh.p.k L.	Përfunduar	56,702
3	Rikon.9-Vjecare Zahrisht F II	Sh.p.k L.	Përfunduar	713,513
4	Rikon. Çatia Shk. Mesme Krume	Sh.p.k. L	Përfunduar	314,338
5	Ndertim Shkolla Perollaj	I Shpk	Përfunduar	26,450
6	Rikonstruksion rruga Pashtriku etj	L Shpk	Përfunduar	248,820
7	Rehabilitim I rruges Fshatit Zahrisht	PVKShpk	Proces	6,663,144
8	Rik Ujesjellesi Fshatit Zahrisht	LShpk	Përfunduar	4,990,096
9	Rindertim I Shkolles 9-Vjecare Letaj	LShpk	Proces	1,399,075
10	Ndertim trotuari Rruga Pashtriku dhe tjera	SShpk	Përfunduar	97,542
11	Ndertim Ura Lagje Peka qe lidh Lagjen Rad	RG	Përfunduar	148,616
12	Ushqyesi I rezervuarit Fajza	ShI	Përfunduar	378,578
13	Rik Ujesjellesi Fshatit Zahrisht (Shtesa)	LShpk	Përfunduar	519,669
14	Rikonstruksion Shkolla 9-Vjecare Tregtan	D	Proces	220,969
15	Rehabilitim Rruga Lagje Peka dhe Pazari Vjeter	Z	Proces	750,000
	Totali			16,625,554

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

-Në pasiv të bilancit pasqyrohet;

-Llog.(467) **“Kreditorë të ndryshëm”** gjendje në datë 31.12.2018 paraqitet në vlerën 6,683,951 lekë që përputhet me vlerën e pasqyruar në llog.(486) **“Shpenzime të periudhave të ardhshme”** në fund të vitit 2018 në vlerën 6,683,951 lekë e cila përfaqëson vlerat e faturave të pa likuiduara ndaj të tretëve. Nga auditimi rezultun se;

-Detyrimet e prapambetura për faturat e pa likuiduara për investime, blerje mallra, shërbime, vendime

gjykatë, etj të trajtuara tek pika për auditimin e treguesve të buxhetit të bashkisë e pasqyruar me gjendje në datë 31.12.2018 në vlerën 6,683,951 lek, ndërsa në pasqyrat financiare detyrimet e pa likujduara paraqiten të pasqyruara në llog. (467) *ËKreditorë të ndryshëm* në vlerën 6,683,951 lekë, si detyrime të pa likujduara ndër vite dhe deri në datën 31.10.2018, si dhe në llog.(401-408) *ËFurnitorë e llogari të lidhura me to* në vlerë 41,303,278 lekë, si detyrime të krijuara për likujdim në periudhën 60 (ditë) deri në përfundim të periudhës raportuese ushtrimore viti 2018. Vlera e detyrimeve të prapambetura është në vlerën 6,683,951 lekë me analizë sipas natyrës së detyrimit paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Nr.	Emërtimi i natyrës së detyrimit	Vlera e detyrimit më 31.12.2018
1	Detyrim për investimet	4,550,144
2	Detyrim për vendimet gjyqësore	1,310,307
3	Detyrim për mallra dhe shërbime	823,500
4	Detyrime të prapambetura të tjera.	0
Total		6,683,951

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

-Llog.(4341) *“Operacione me shtetin (detyrime)”* në fund të periudhës raportuese ushtrimore viti 2018, paraqitet në vlerë 52,629,886 lekë e cila përfaqëson detyrimet debitore që i përkasin buxhetit të shtetit. Këto detyrime në aktivin e bilancit paraqiten në llog.(468) *ËDebitorë të ndryshëm* e cila është në vlerë 52,533,435 lekë e trajtuar në aktiv të pasqyrave të pozicionit financiar, si edhe në llog.(423) *ËPersoneli, paradhënie, gjoba* në vlerën 96,451 lekë.

-Pasqyrat e konsoliduara në nivel të vetëqeverisjes vendore me të gjitha njësitë e varësisë.

Njësia publike Bashkia Has për periudhën raportuese ushtrimore viti 2018, në pasqyrat financiare ka të konsoliduar në nivel të vetëqeverisjes vendore të gjitha aktivitetin e bashkisë me pamje të strukturuar të informacionit kontabël të periudhës raportuese për aktivet, detyrimet, aktivet neto, fondet neto, të ardhurat, shpenzimet dhe fluksin e mjeteve monetare.

Për periudhën raportuese ushtrimore viti 2018, njësi e ekonomike Bashkia Has nuk disponon njësi publike me pozicion financiar të pavarur, në përputhje me ligjin nr.10296, datë 08.07.2010 *ËPër Menaxhimin Financiar dhe Kontrollit*; neni 9, pika 4, germa (d), neni 12 pika 2, germa (b), UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *ËPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.(II), pika 98;99;100; 101, germa (b), pika 118.

II-Përshkrimi i situatës për vlerësimin e pasqyrave financiare të vitit 2019.

1-Nënpika (B.1).Plotësia dhe saktësia në pasqyrimin e përmbajtjes së ngjarjeve ekonomike.

Në procesin e auditimit mbi plotësinë dhe saktësinë e përmbajtjes së ngjarjeve ekonomike të ndodhura për gjatë periudhës raportuese ushtrimore (01.01.2019 deri 31.12.2019) Njësia publike Bashkia Has u konstatua se: Për periudhën raportuese ushtrimore objekt auditimi (janar-dhjetor 2019) me shkresë nr.669 prot, datë 30.03.2020 janë depozituar pranë Degës së Thesarit Has, pasqyrat e pozicionit financiar (Formati nr.1) e konfirmuar nga dega e thesarit me nr.104 prot, datë 31.03.2021, duke respektuar afatin ligjor i përcaktuar deri në datë 31 mars të vitit pasardhës, veprim në përputhje me UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 *ËPër procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësi e Qeverisjes së Përgjithshme*, pikat 118, ku citohet se;

Pika 118. Njësitë e qeverisjes vendore janë të detyruar të depozitojnë pasqyrat financiare vjetore të ushtrimit të mbyllur brenda muajit Mars të vitit pasardhës. Depozitimi duhet të bëhet duke dërguar një kopje në degën e thesarit të rrethit përkatës të juridiksioni, një kopje në Këshillin e Qarkut të Juridiksionit dhe një kopje në zyrën e statistikave të rrethit.

Pasqyrat financiare për periudhën raportuese ushtrimore të vitit 2019, janë plotësuar me formatet dhe anekset në përbërje të tyre konkretisht sa më poshtë vijon:

-Formati 1- Pasqyra e pozicionit financiar (bilanci);

-Formati 2- Pasqyra e performancës financiare (klasifikimi sipas natyrës ekonomike), pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve;

-Formati 3- Pasqyra e flukseve monetare (Cash Floë), sipas metodës direkte;

-Formati 4- Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto/fondet neto;

-Formati 5- Shënimet shpjeguese për hartimin dhe raportimin e pasqyrave financiare vjetore;

-Formati 6- Pasqyra statistikore e investimeve dhe burimeve të financimit të tyre;

-Formati 7- Pasqyra anekse statistikore, Gjendja e ndryshimet e aktiveve afatgjata, të cilat;

-Formati 7/a-Pasqyra e gjendjes dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata me kosto historike.

-Formati 7/b-Pasqyra e gjendjes dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata me vlera neto.

-Formati 8- Pasqyra anekse statistikore e numrit të punonjësve dhe fondi i pagave.

Gjendja e llogarive të evidentuara në pasqyrat financiare (bilanci) në fund të periudhës raportuese ushtrimore gjendje në datë 31.12.2019 sipas pozicionit financiar për njësinë publike Bashkia Has (Formati nr.1) paraqitet në (**Aneksi nr.24, germa B/I**), bashkëlidhur Projektraportit.

Nga procesi i auditimit mbi referencat e llogarive në aktiv dhe pasiv, në lidhje me verifikimin e vlerave të pasqyruara në llogaritë e pasqyrave të pozicionit financiar për periudhën raportuese ushtrimore viti 2019, në lidhje me saktësisë dhe besueshmërin e tyre gjendja me analizë paraqiten si në vijim;

A.Aktivet.

I.Rubrika, aktivet afat shkurtra.

1.Nën/rubrika, *ëmjetet monetare dhe ekuivalentet e tyre*, gjendja Llog.(520) **“Disponibilitete në thesar”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore, paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerë 52,626,969 lekë dhe 31.12.2019 në vlerën 5,524,824 lekë e cila përfaqëson vlerën e fondeve që trashëgohen në vitin e ardhshëm. Kjo llogari rakordon me aktrakordimin e datës 21/01/2020 i mbajtur me Degën e Thesarit Has për gjendjen e fondeve në fund të periudhës ushtrimore më hollësishtë sa më poshtë:

<i>Llogaria</i>	<i>Vlera</i>	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2019</i>
Llogaria 520 “Disponibilitete në thesar”	=	52,626,969	21,657,192
Diferenca me shtesë ka ardhur si rezultat ng;	=	=	=
Gjendja e mjeteve në ruajtje	16,132,368	=	=
Grande dhe të ardhura të pa përdorura	5,524,824	=	=

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

2.Nën/rubrika **“inventarit qarkullues”**; gjendja Llog. (31) **“Materiale”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerën 356,464 lekë, ndërsa në datën 31.12.2019 në vlerën 53,876 lekë e cila është e barabart me vlerën e dokumentuar në përmbledhësen e inventarëve fizik dhe aktrakordimin e mbajtur në fund të vitit me komisionin dhe përgjegjësin material nga përgjegjësi sektorit dhe drejtori financës.

-Gjendja Llog.(32) **“Inventar i imët”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore, paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerën 19,167,460 lekë, ndërsa në datë 31.12.2019 në vlerën 21,056,006 lekë e cila është e barabart me vlerën e dokumentuar në përmbledhësen e inventarëve fizik dhe aktrakordimin e mbajtur në fund të vitit me komisionin e përgjegjësin material, nga përgjegjësi sektorit dhe drejtori financës.

-Gjendja Llog.(35) **“Mallra”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore, paraqitet në vlerën zero gjatë gjithë aktivitetit të Bashkisë Has.

3.Nën/rubrika, *llogari të arkëtueshme*; gjendja Llog.(423; 429) **“Personeli, paradhënie, deficite, gjoba** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore paraqitet më datën 31.12.2018 në vlerë 96,451 lekë e pa ndryshuar në datë 31.12.2019, vlerë e cila pasqyrohet gjendje e mbartur nga pasqyrat financiare të dorëzuara në vitin 2015 nga ish/Komuna Gjinaj, ku shuma prej 914,949 lekë përfaqëson detyrime për gjoba të punonjësve të administratës së kësaj ish/Komune si dhe vlera 818,498 lekë, shumë e cila i përket shumës së vjedhur pjesë e gjendjes së arkës gjatë transportimit për në ish Komunën Gjinaj në vitin 1997, lekë për shpërndarje pensionesh dhe paga punonjësish. Kjo llogari për gjatë viteve deri në pasqyrat e vitit 2017 është gjendur në llogarinë 468. Pamvarësisht se është kompensuar nga shteti, janë bërë pagesat përkatëse kjo vlerë është gjendur në pasqyrat e ish komunës Gjinaj dhe Bashkisë Has.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

Për vitin 2019 rezulton se, kjo shumë është mbartur gjendje deri në datë 31.12.2019, ndërsa nuk ka analizë të hollësishme në lidhje me masat që janë marrë, apo evidentim me listë analitike të secilit debitor, por vetëm është pasqyruar si gjendje në llog.(423; 429).

-Gjendja Llog.(468) **“Debitorë të ndryshëm** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore më datë 31.12.2018 paraqitet në vlerën 52,533,435 lekë, ndërsa në datën 31.12.2019 paraqitet në vlerën 62,238,492 lekë me diferencë shtesë të detyrimeve ndaj bashkisë shuma prej 9,705,057 lekë e cila përfaqëson detyrime shtesë të pa likuiduar nga subjekte ekonomik e familjare për niveli taksave e tarifa vendore, si dhe debitor të ndryshëm deri në datë 31.12.2019, të cilat në mënyrë analitike për periudhën raportuese viti 2019 paraqitet në vijim:

Për detyrimet e subjekteve të ndryshme ndaj Bashkisë Has viti 2019.

<i>Nr.</i>	<i>Emërtimi</i>	<i>Periudha Krijimit</i>	<i>Gjendja 01.01.2019</i>	<i>Shtesat viti 2019</i>	<i>Paksimet viti 2019</i>	<i>Gjendja në 31.12.2019</i>
1	Debitorë nga KLSH	2011-2019	16,126,546	8,225,682	4,632,450	19,719,778
2	Debitorë nga APP	2016-2019	2,074,000	2,490,000	320,000	4,244,000
3	Debitorë subjektet e medha		6,179,602	4,006,292	1,301,658	8,884,236
4	Debitorë subjekte e vogla		8,679,567	1,160,638	25,823	9,814,382
5	Debitorë institucione buxhetore taksa		485,600	25,120	-	510,720
6	Debitorë të ndryshëm të mbartur	2011-2019	17,841,141	1,415,258	191,023	19,065,376
	Totali		51,386,456	17,322,990	6,470,954	62,238,492

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Kjo llog.(468) *ndebitorë të ndryshëm* në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore viti 2019 me analizë të hollësishme e gjendje analitike përbëhet sa më poshtë;

Nr	Përshkrimi detyrimit të krujuar	Debitorët	
		Në vlerë	Në numër persona
1	Nga rekomandimet e KLSH në auditimet e realizuara e përbërë;	19,719,778	318 persona
	<i>a-Për taksat dhe tarifave vendore</i>	5,296,670	307 persona
	<i>b-Për detyrime të tjera realizuara</i>	14,423,108	11 persona
2	Nga penalitete të vendosur nga APP për prokurimet publike	4,244,000	29 persona
3	Nga subjekte të biznesit të madh	8,884,236	34 persona
4	Nga subjekte të biznesit të vogël	9,814,382	130 persona
5	Nga institucione buxhetore për taksa e tarifa të ndryshme	510,720	3 institucione
6	Nga deditorë të ndryshëm të mbartur	19,065,376	313 persona
	Totali i detyrimeve debitorë në datë 31.12.2019	62,238,492	1,145 persona debitor
1	Nga Sektori i taksave dhe tarifave vendore (evidencë e raportuar)	17,322,990	

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Financës e Tatimeve e Taksave dhe Pasqyrat financiare.

Të dhënat në tabelë evidentojnë vlerën e debitorëve gjendje në datë 31.12.2019 e raportuar në pasqyrat financiare, ku detyrime me vlerë më të madhe janë rekomandimet e KLSH dhe detyrimet debitorë për mos pagesën e nivelit të taksave e tarifave vendore sa më poshtë;

-Debitorë për taksat e tarifave vendore është vlera 14,423,108 lekë.
 -Debitorë nga rekomandimi i KLSH është vlera 19,719,778 lekë.
 -Debitorë nga subjektet biznesi i vogël është vlera 9,814,382 lekë.
Totali 43,957,268 lekë

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Në llog.(468) *ndebitorë të ndryshëm* në pasqyrat e pozicionit financiar periudha raportuese të vitit 2019 paraqitet me gjendje në vlerën 62,238,492 lekë ku rezulton se, kjo llogari është kredituar me vlerën **1,146,979 lekë** (jo me arktim), por me kontabilizim me kalim në llog.(423/429) *Personeli, paradhënie, deficite e gjoba* për të njëjtën vlerë, pra kontabilizim është kryer i gabuar sepse, kjo vlerë ishte e administruar, regjistruar dhe kontabilizuar në llog.(468) *ndebitorë të ndryshëm* e cila pëfaqëson detyrime debitorë të ish/punonjësve e mbartur nga ish/komuna Gjinaj aktualishtë NJA Gjinaj, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.(III), germa (I), ku citohet se;

-Germa "I". Kur vendoset që gjoba apo deficiti të mos paguhet nga punonjësi, veprimi kontabël që bëhet është; Debitohet; Klasa e shpenzimeve në analizë përkatëse 7 shifrorë dhe -Kreditohet; Klasa e katërt "deficite gjoba e personeli";

-Gjendja Llog.(4342) *"Operacione me shtetin (të drejtat)"* (debitorë) në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2018 paraqitet në vlerën 53,410,446 lekë, ndërsa në datë 31.12.2019 me vlerën 18,565,639 lekë me diferencë më pak vlera prej 34,844,807 lekë. Për këtë periudhë raportuese më hollësishtë kjo llogari paraqitet e përbërë nga:

1-detyrime për paga ndaj personelit të pasqyruara në llog.(42) *"Detyrime ndaj personelit"* në vlerë 10,939,889 lekë.

2-detyrime sigurime shoqërore pasqyruar llog.(435) *"Sigurime shoqërore"* vlerë 2,564,427 lekë.

3-detyrime për sigurime shëndetësore të pasqyruara në llog.(436) *"Sigurime shëndetësore"* në vlerë 349,048 lekë.

4-detyrimet ndaj shtetit për tatime e taksa të pasqyruara në llog.(431) *"Detyrime ndaj shtetit për tatime e taksa"* në vlerë 359,439 lekë.

5-detyrime nda furnitorëve të pasqyruara në llog.(401-408) *"Furnitorë e llogari të lidhura me to"* në vlerë 4,270,870 lekë. Në zbatim të ligjit Nr.48/2014, të gjitha faturat janë dërguar në degën e thesarit Has për detyrime të lindura fund të vitit 2019, në zbatim të shkresës Nr.21920, datë 02.12.2019 *"Mbi prioritetin e pagesave në kushtet e gjendjes së shpallur të fatkeqësisë natyrore"* për periudhën Nëntor – Dhjetor 2019.

Për periudhën raportuese 2019, në total për këto 5 llogari të analizuar hollësishtë më sipër në pasiv janë të pasqyruara me vlerën 18,565,639 lekë, vlerë e njëjtë me llogarinë *ndërkundër parti* dhe pasqyruar në aktiv bilancit në llog.(4342) *Te tjera operacione me shtetin (të drejtat) debitorë*.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

Për periudhën raportuese ushtrimore viti 2019 me analizë vlera prej **18,565,639 lekë** përbëhet dhe është e njëjtë me shumën e llogarive si vijon:

NR	EMERTIMI	Gjendje 01.01.2019	Shtesa	Pakësimi	Gjendje 31.12.2019
1	Paga Personeli llogaria (42)	8,701,597	2,238,292	0	10,939,889
2	Sigurimet Shoqërore llogaria (435)	2,554,333	10,094	0	2,564,427

3	Sigurime Shëndetësore llogaria (436)	349,048	0	0	349,048
4	Tatim page tatim ne burim llogaria (431)	502,190	0	142751	359,439
5	Fumitorë llogaria.(401-408)	41,303,278	0	37032408	4,270,870
	TOTALI	53,410,446	2,248,386	37,175,159	18,565,639

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Në përfundim konstatohet se; ndërmjet vlerës e pasqyruar në llog.(4342) *“Operacione me shtetin, të drejta dhe vlerës e pasqyruar në 5 (pesë) llogaritë e pasivit nuk rezulton diferencë, pra është e njëjtë në shumën prej 18,565,639 lekë.*

4.Nën/rubrika“të tjera aktiveafatshkurtra”, gjendja Llog.(486) **“Shpenzime të periudhave të ardhshme”,** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2018 paraqitet në vlerën 6,683,951 lekë, ndërsa në datë 31.12.2019 në vlerën 39,594,444 lekë, e cila përfaqëson detyrimet e prapambetura të pa likuiduara ndaj të tretëve, nga njësia publike bashkia Has. Përbërja analitike e detyrimeve paraqitet sa më poshtë në vijim:

Nr	Emërtimi	Vlera më 31.12.2018
1	Detyrime për mallra.	947,623
2	Detyrime për shërbime.	866,444
3	Detyrime për vendimet gjyqësore.	395,178
4	Detyrime për investimet.	37,385,199
5	Detyrime për sigurimet shoqërore, ish/komunat.	0
6	Detyrime për sigurimet shëndetësore, ish/komunat.	0
7	Detyrime për tatime te tjera.	0
8	Detyrime të prapambetura të tjera.	0
	Totali	39,594,444

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Vlera prej 39,594,444 lekë e detyrimeve të prapambetura në pasqyrat e pozicionit financiar për periudhën ushtrimore raportuese rakordon me vlerën e listës së detyrimeve të prapambetura të rakorduar midis Bashkisë e dega thesarit Has, për këtë periudhë e rakorduar në datë 21.01.2020.

II. Rubrika, “Aktivet afatgjata”.

1. Nën/rubrika, nëAktive afatgjata jo materiale:

-Gjendja llog.(202) **“Studime dhe kërkime”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerën 4,236,465 lekë, ndërsa në datën 31.12.2019 në vlerë 4,534,307 lekë me diferencë më të madhe për 297,842 lekë e cila përfaqëson vlerën shtesa gjatë vitit 2019 si dhe amortizimin e llogaritur për viti ushtrimor 2019.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) për vitin 2019 rezulton se, është përlllogaritur amortizimi në vlerën 1,079,158 lekë e pasqyruar në (formati nr.7/b) *ngjendja dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata*.

b) për këtë periudhë raportuese ushtrimore në llogari respektive është pasqyruar vlera neto pas amortizimit (vlera e mbetur pas amortizimit 4,534,307 lekë, si dhe amortizimi 5,194,720 lekë deri në vitin 2019).

c) vlera prej **9,729,027 lekë** me kosto historike i përket 27 projekteve për investimet që janë kryer në objekte të cilat ka përfunduar zbatimi i punimeve dhe janë marr në dorëzim nga Bashkia, pra kjo vlerë duhet të ishte e sistemuar në llogarinë përkatëse të investimit që është përfunduar, si pjesë e koston totale të objekteve pasqyra më poshtë. Për pasojë në këtë rast pasqyrat financiare nuk pasqyrojnë vërtetësin e gjendjes së aktiveve, veprim në mospërputhje me UKM nr.02, datë 08.05.2003 *“Për klasifikimin dhe strukturën e koston së punimeve të ndërtimit”* i ndryshuar, pika 1cò, nënpika 1bò.

Për projektet, studimet e kërkimet dhe vlerat përkatëse gjendje më 31.12.2019.

Nr	Emërtimi i projektit	Vlera
	Projekte	
1	Studim analitik Dega Takat Metalat	478,000
2	Studim analitik Dega Takat Metalat	100,000
3	Ujshells Golaj miniere , Gjeologji(projektme)	86,432
4	Asfaltim rruga fshatit Nikoliq(projektme)	396,000
5	Ujsh.Zgjec dhe stac.i pompave Letaj(projektme)	400,000
6	Rik.rruga Vlahen-N/Satconi elektr.(projektme)	397,500
7	Ndërtim Sifoni,Kanali vad.rez.Qarr(projektme)	297,000
8	Nd.KUZB, lagjia Hasanaj, Golaj(projektme)	395,000
9	Studim Hidro-gjeologjik ujshells uji I pishem Zgjec(projektme)	59,095
10	Sistemim,ndërtim,trotuari Golaj(projektme)	478,200
11	Studime Rik. Shkolla 9-Vjecare Krume	400,000
12	Studime ujerat e larta Fshati Krume	400,000
13	Studime Projektim Rik. Shkolla 9-Vjecare Zahrisht	399,000
14	Studime Projektim Bashkia Has (E re)	470,400
15	Rrjeti kanalizimeve Ujra te Zeza, ne zonen Kodra e Madhe 3km2	504,000
16	Hartimi I projektit zbatimit - Ndërtim rruge Pusi I Thate	97,200

17	Studim & Projektim Rik Uiesiellesi Cahan	120,000
18	Studim & Projektim Trotuaret qender Golaj, Mur Mbajtes Fshati Bregu I Krumes, Sistemim	300,000
19	studim projektim per ndertimin e shkolles 9 vjecare fshati letaj	330,000
20	studim projektim preventiv zbatim rikonstruksion theortore bagetive qyteti krume	117,000
21	Studim projektim reabiliti trotuari rruga pashtig	57,000
22	studim projektim kanalit ushqyes te kanalit Llakaj	990,000
23	studim projektim reabiliti trotuari rruga pazari vjeter	984,600
24	studim-projektim lulishte qyteti krume	94,800
25	studim-projektimpallati nr3 firzamonika lagje 1 ne qender qyteti krume	117,000
26	studim-projektim ndertim trotuarve qendra vranisht,kodra e madhe,qender letaj,rruge malore	576,000
27	studim-projektim rruga pashtirik-rrafsh,sheta,geca,peçaku e sistemim I projektit te tershenes	684,000
		9,729,027

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

-Gjendja llog.(203) **“Koncesione, Patenta, Licenca e të ngjashme** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2018 paraqitet në vlerën neto 0 lekë, vlerë e pa ndryshuar në datën 31.12.2019 e cila përfaqëson veprimet e amortizimit të akumuluar e publikuar në vlerën e mbetur 0 (zero) në pasqyrat financiare. Në këtë llogari është e pasqyruar vlera me kosto historike në shumë prej 1,085,000 lekë për 3 projekte të hartuara, të transferuara nga pasqyrat financiare ish/Komuna Fajza, në bashki Has, pas konsolidimit pasqyrave financiare.

2.Nën rubrika, në Aktive Afatgjata Materiale (AAM):

-Gjendja llog.(210) **“Toka, Troje, Terrene”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerën 1,074,183 lekë, vlerë e pa ndryshuar në datën 31.12.2019. Në këtë llogari pasqyrohet vlerat e investimeve të kryera ndër vite, kryesisht për shpronësim trualli rrugë për të mira publike.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

Në llog.(210) **“Toka, Troje, Terrene** nuk është e pasqyruar:

a) Vlera e trojeve të cilat kanë kaluar në pronësi të Bashkisë Has, përkatësisht me VKM nr.946, datë 02.09.2009 në *Për miratimin e listës përfundimtare të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Krumë, qarku Kukës*; i ndryshuar me VKM nr.540, datë 27.07.2026 në *Për disa ndryshime dhe shtesa në VKM nr.946, datë 02.09.2009 “Për miratimin e listës përfundimtare të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Krumë, qarku Kukës*; VKM nr.105, datë 03.02.2008 në *Për miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme, shtetërore që transferohen në pronësi ose në përdorim të Komunës Golaj, të qarkut të Kukës*; VKM nr.792, datë 16.11.2006 në *Për miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme shtetërore në Komunën Gjinaj, qarku Kukës*, VKM nr.425, datë 08.04.2008 në *Për miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme, shtetërore që transferohen në pronësi ose në përdorim të Komunës Fajzë, të qarkut të Kukës*, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 në *Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.II, pika 11, aneksi (1), pika 2, Klasa 2; pika 30, ku citohet se;

Kapitulli II. Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitet e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë.

Aneksi 1. “Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik”,

Pika 2. Klasa 2. “Aktivet afatgjata” (përbërja dhe trajtimi kontabël).

Pika 30. “Çdo njësi e qeverisjes së përgjithshme kryen verifikimin fizik të aktiveve dhe elementeve të tjera, konform kritereve të përcaktuara në aktet ligjore e nënligjore, si dhe saktëson vërtetësinë e llogarive të drejtave e të detyrimeve ndaj të tretëve. Mbi këtë bazë, në kontabilitet, bëhen veprimet për sistemimin e diferencave të gjendjes fizike me gjendjekontabël për llogari viti kontabël që mbyllet”.

b) Nuk është kryer inventarizimi fizik dhe vlerësimi i trojeve me komision të ngritur nga titullari i njësisë vendore, veprim në mospërputhje me UMFE nr.30, datë 27.12.2011 në *Për menaxhimin e aktiveve në njësitet e sektorit publik*, Kap. IV, pikat 74; 96, ku citohet se;

Kap.IV; Pika 74. “Çdo njësi publike duhet të kontrollojë të paktën një herë në vit ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve afatgjata materiale dhe jo materiale, aktiveve afatshkurtra, të detyrimeve dhe të drejtave, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumentacionit mbështetës.”.

Pika 96. “Procesi i vlerësimit të aktiveve realizohet nga komisioni i vlerësimit, ndërsa procesi i dhënies në përdorim/tjetërsimit apo nxjerrjes jashtë përdorimit kryhet nga komisioni i nxjerrjes së aktiveve nga përdorimi në njësi. Këto dy komisione ngrihen me urdhër të titullarit të njësisë publike me propozim të nëpunësit autorizues. Nëpunësi autorizues ngarkohet me ndjekjen dhe monitorimin e realizimit të procesit.”.

-Gjendja llog.(211) **“Pyje, kullota, plantacione”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerë 0 lekë, vlerë e pa ndryshuar edhe në datën 31.12.2019. Në këtë llogari nuk është e pasqyruar vlera e inventarit për pyje, kullota e palantacione të transferuara nga shërbimi pyjor në bashkia Has.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Në këtë llogari nuk është e pasqyruar vlera e pyjeve e kullotave të transferuara në pronësi të Bashkisë Has me VKM nr.433, datë 08.06.2016 *“Për transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komunave/Bashkive”,* pika 42, shtojca nr.40 me listën e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has, me nr nga 1(një) deri 1242 (një mijë e dyqind e dyzet e dy) dhe VKM nr.684, datë 02.09.2020 *“Për disa shtesa e ndryshime në VKM nr.433, datë 08.06.2016 “Për transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komunave/Bashkive”,* pika 42, shtojca nr.40 me listën e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has, me nr nga 1(një) deri 1209 (një mijë e dyqind e nëntë). Sipas këtij vendimi dhe atij të ndryshuar rezulton se, bashkia Has ka në pronësi gjithsej **33,860** ha, nga të cilët 25,763 ha pyje; 7,545 ha kullota, 552 ha sipërfaqe inproduktive (shkëmbore), veprim në mospërputhje me UMF nr.08, datë 09.03.2018 *“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”,* Kap.II, Pika 11, aneksi 1, pika 2, Klasa 2.

b) Nuk është kryer inventarizimi dhe vlerësimi Pyjeve e Kullotave me komision të ngritur nga Titullari i Institucionit, ndërsa llog.(211) *“Pyje, kullota, plantacione”* nuk paraqet vlerën e saktë të pasurisë së njësisë vendore, veprime në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”,* Kap.II, Pika 11, aneksi 1, Pika 2, Klasa 2, ku citohet se;

Kapitulli II. Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1. “Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik”,

Pika 2; Klasa 2, “Aktivet afatgjata” (përbërja dhe trajtimi kontabël).

-UMFE nr. 30, datë 27.12.2011 *“Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”,* Kap IV, pikat 74, 96, ku citohet se;

Kapitulli IV; Pika 74. “Çdo njësi publike duhet të kontrollojë të paktën një herë në vit ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve afatgjata materiale dhe jo materiale, aktiveve afatshkurtra, të detyrimeve dhe të drejtave, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumentacionit mbështetës.”.

Pika 96. “Procesi i vlerësimit të aktiveve realizohet nga komisioni i vlerësimit, ndërsa procesi i dhënies në përdorim/tjetërsimit apo nxjerrjes jashtë përdorimit kryhet nga komisioni i nxjerrjes së aktiveve nga përdorimi në njësi. Këto dy komisione ngrihen me urdhër të titullarit të njësisë publike me propozim të nëpunësit autorizues. Nëpunësi autorizues ngarkohet me ndjekjen monitorimi realizimit të procesit.”.

-Gjendja llog.(212) **“Ndërtim e konstruksione”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerën 770,356,733 lekë, ndërsa në datën 31.12.2019 në vlerën 831,238,056 lekë me diferencë vlera 60,881,323 lekë e cila përfaqëson vlerën e investimeve të kryera për gjatë vitit për ndërtim e rikonstruksione me vlerë 102,977,060 lekë, si dhe norma e amortizimit vjetor me vlerë 41,856,661 lekë.

Për vitin 2019 është përdorur norma e amortizimit 5%

Nr	Vlera në çelje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2019	Nxjerrje jashtë përdorimit	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2019
1	888,681,525	102,997,060	0	991,658,585	160,420,529	831,238,056

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Për këtë llogar bazuar në listën e aktiveve afat gjata materiale të paraqitura në mënyrë analitike me gjendje sipas (aneksi nr.5) bashkëlidhur.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Në këtë llogari nuk është e pasqyruar vlera e saktë për çdo aktiv afat gjatë, që ka pësuar ndryshime për gjatë periudhës së mëpasshme nëpërmjet kryerjes së investimit shtesë, si vlera e rikonstruksionit të objektit, vlera mbikëqyrjes e kolaudimit të objekteve, pasi përmirësimet, riparimet e mirëmbajtje e aktiveve që kanë kosto të mëpasshme duhet ti shtohen koston fillestare AAGJM^{së}. Investimet në total shtesë deri në 31.12.2019 janë në vlerën 991,658,585 lekë për 141 objekte të evidentuar në **(aneksi nr.25, germa .B/I)** bashkëlidhur raportit, prona të transferuara në (ish/bashkia Krumë) aktualishtë

bashkia Has. Në këtë listë të pronave objekte *ëndërtesa*ò rezulton se, nuk janë të pasqyruara në llog.(212) *Ndërtim e konstruksione*ò edhe 154 objekte të tjera të transferuara në lista dhe ta pa vlerësuar, ndërsa administrohen në *ënkstra kontabël*ò nga sektori i pronave në bashki vetëm si numër objekti me vlera 0 (zero), veprim në mospërputhje me UMFE nr. 8, datë 09.03.2018 *ËPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore njësitë Qeverisjes së Përgjithshme*ò, Kap. II, pika 11, aneksi 1, pika 2 Klasa 2, germa *òb*

b) Nga auditimi u konstatua se, ndër këto prona të pa vlerësuar dhe të pa pasqyruara në kontabilitet, nga Titullari bashkisë është nxjerr urdhërin nr.366, datë 23.05.2019 *ËPër vlerësimin e pasurisë me nr.4/80-N.1 dhe ngritjen e komisionit të vlerësimit*ò, vetëm për pasurisë e ndodhur në adresën *ËL.2/P.14/Sh1.K1 në qyteti Krumë*ò me sipërfaqe 77.85 m2, pronë e cila është në pronat e transferuara në bashki. Për këtë vlerësim të pa argumentuar të kësaj pasurie e cila është e paisur me dokumentat; (*vërtetim hipotekor datë 30.08.2013; harta treguese e regjistrimit "fragment" datë 30.08.2013 dhe kopje e kartelës datë 30.08.2013*) dhe jo për pasuritë e tjera të administruara me vlerë 0 (zero), komisioni ka mbajtur procesverbalin në datën 27.05.2019 i cili ka bërë vlerësimin e pasurisë në referim të VKM nr.168, datë 27.03.2019 *ËPër disa ndryshime në VKM nr.132, datë 07.03.2018 "Për metodologjinë për përcaktimin e vlerës së taksueshme të pasurisë së paluajtshme (ndërtesa) e bazës së taksës për kategori specifike, natyrën dhe prioritetin e informacionit dhe të dhënave për përcaktimin e bazës së taksës, si dhe kritereve dhe rregullave për vlerësimin alternative të detyrimit të taksës*ò, ka përcaktuar vlerën e objektit me vlerën historike e cila është përfshirë në kontabilitet dhe në (aneksin nr.5/133) në shumën 2,860,987 lekë. Në këto kushte nga bashkia Has, meqënsë e ka mundësinë e vlerësimit, kërkohet që të bëhet edhe dokumentimi, vlerësimi e administrimi në kontabilitet i të gjitha objekteve *ëndërtesa*ò të administruara ekstra kontabël me vlerë 0 (zero).

c) Nuk është kryer inventarizimi fizik e vlerësimi i AAGJM me komision i ngritur nga Titullari bashkisë, veprim në mospërputhje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 *ËPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiare*ò, neni 15, pika 1; 2; UMFE nr. 30, datë 27.12.2011 *ËPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*ò, Kap.IV, pika 74 dhe 96 dhe UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 *ËPër procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësitë të Qeverisjes së Përgjithshme*ò, pika 36, paragraf (4), ku citohet se;

Pika 36; Paragrafi (4): Në lidhje me amortizimin e aktiveve afatgjata, deri në daljen e dispozitave ligjore të veçanta për sektorin publik, amortizimi vjetor i këtyre aktiveve duhet të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskal përkatës, si më poshtë vijon:

-Për aktivet afatgjata, materiale si: ndërtesat, konstruksionet, linjat teknologjike e të prodhimit dhe makineritë e pajisjet me afat të gjatë shërbimi, duhet të zbatohet norma 5%, duke i llogaritur veçmas me vlerën e mbetur;

-Kompjuterët, pajisjet e ruajtjes së të dhënave, softe e sisteme informacioni të amortizohen mbi bazë grupimi me normën 25%;

-Për të gjitha aktivet e tjera afatgjata materiale duhet të zbatohet norma vjetore e amortizimit 20% mbi bazë grupimi; dhe

-Për aktivet afatgjata jomateriale, amortizimi të llogaritet me metodë lineare normë amortizimi 15%

Baza e llogaritjes vjetore të amortizimit për aktivet afatgjata materiale (mbi të cilat aplikohet përqindja përkatëse e amortizimit vjetor mbi bazë grupimi) duhet të jetë e barabartë me:

-Vlerën kontabël neto të kategorive përkatëse të aktiveve, të regjistruar në çelje të periudhës ushtrimore;

-Shtesën e kostos së blerjes dhe kostos së përmirësimit dhe rinovimit të kategorive përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore; si dhe

-Zbritjen e vlerës kontabël neto të aktiveve të shitura, të dala jashtë përdorimit apo të humbura për kategorinë përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore.

-UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *ËPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*ò, Kap.II, pika 11, Aneksi 1, pika 2, Klasa 2 *ËAktivet afat gjata*ò, përbërja dhe trajtimi kontabël, germa (b), ku citohet se;

Kap.(II). Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1, "Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik",

Pika 2; Klasa 2, "Aktivet afatgjata" (përbërja dhe trajtimi kontabël).

germa (b): Vlerësimi i mëpasshëm lidhet me faktin që aktivet gjatë jetës së përdorimit pësojnë ndryshime dhe për këtë qëllim duhet të rivlerësohen. Përmirësimet, riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve kanë një kosto të mëpasshme që i shtohet koston fillestare të AAGJM-së. Kryerja e riparimeve teknike kapitale, me ose pa zëvendësim të pjesëve të këtij aktivi, është kusht i funksionimit të një elementi të AAGJM^{së}. Kostoja e riparimit njihet në vlerën kontabël të elementeve të AAGJM-së, nëse plotëson kriteret për njohje.

-Ligji nr.25, datë 10.05.2018 Është përdorur norma e amortizimit 5%, neni 15, ku citohet se;

Neni 15. Inventari aktiveve dhe detyrimeve 1. Njësitë ekonomike, subjekt i këtij ligji, duhet të kontrollojnë, të paktën një herë gjatë periudhës raportuese, ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve, të detyrimeve dhe të kapitaleve të veta, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumenteve kontabël përkatëse në përputhje me rregulloren e inventarizimit të hartuar nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit. 2. Organi i drejtimit të njësisë ekonomike mban përgjegjësi për procedurat e ndjekura për inventarizimin e aktiveve dhe detyrimeve, me qëllim paraqitjen me vërtetësi dhe besueshmëri të elementeve të aktivitetit dhe detyrimeve në pasqyrat financiare.

-Gjendja llog.(213) **"Rrugë, rrjete, vepra ujore"** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerë 1,264,417,190 lekë, ndërsa në datë 31.12.2019 në vlerë 1,278,801,884 lekë me diferencë vlera 14,384,694 lekë e cilat përfaqëson vlerën e investimeve të kryera gjatë vitit 2019 në rrugë, rrjete e vepra ujore dhe paksime për vlerën e amortizimit gjatë periudhës.

Për vitin 2019 është përdorur norma e amortizimit 5%

	Vlera në çelje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2019	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2019
	1,453,424,804	81,790,888	1,535,215,692	256,413,808	1,278,801,884

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

Për këtë llogar bazuar në listën e aktiveve afat gjata materiale të paraqitura në mënyrë analitike me gjendje sipas **(aneksi nr.26, germa B/I)** bashkëlidhur Raportit.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Në përlllogaritjen e amortizimit vjetor të aktive afatgjata për periudhën raportuese ushtrimore 2019 në vlerë 256,413,808 lekë rezulton se, norma mesatare vjetore është përlllogaritur me 5%, duke respektuar normën e amortizimit, në përputhje me UMFE nr.8, datë 09.03.2018 Është përdorur norma e amortizimit 5%, pika 36.

b) Nuk është pasqyruar vlera e saktë për çdo aktiv afat gjatë që ka pësuar ndryshime gjatë periudhës së mëpasshme nëpërmjet kryerjes së investimeve shtesë, si vlera e rikonstruksioneve të objekteve, vlera mbikëqyrjes dhe kolaudimit të objekteve, pasi përmirësimet, riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve që kanë një kosto të mëpasshme, duhet ti shtohen koston fillestare të AAGJM^{së}. Investimeve shtesë në total deri në 31.12.2019 janë në vlerë 1,535,215,692 lekë për 256 raste, në mospërputhje me UMFE nr.8, datë 09.03.2018 Është përdorur norma e amortizimit 5%, pika 36.

c) Është kryer inventarizimi dhe vlerësimi AAGJM^{ve} me komision të ngritur nga Titullari Institucionit, veprim në përputhje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 Është përdorur norma e amortizimit 5%, neni 15, pikat 1 dhe 2; UMFE nr.30, datë 27.12.2011 Është përdorur norma e amortizimit 5%, pika 36, publiko, Kap.(IV), pika 74 dhe 96; UMF nr. 08, datë 09.03.2018 Është përdorur norma e amortizimit 5%, pika 36, ku citohet se;

Pika 36. Në lidhje me amortizimin e aktiveve afatgjata, deri në daljen e dispozitave ligjore të veçanta për sektorin publik, amortizimi vjetor i këtyre aktiveve duhet të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskal përkatës, si më poshtë vijon:

-Për aktivet afatgjata, materiale si: ndërtesat, konstruksionet, linjat teknologjike e të prodhimit dhe makineritë e pajisjet me afat të gjatë shërbimi, duhet të zbatohet norma 5%, duke i llogaritur veçmas me vlerën e mbetur;

-Kompjuterët, pajisjet e ruajtjes së të dhënave, softe e sisteme informacioni të amortizohen mbi bazë grupimi me normën 25%;

-Për të gjitha aktivet e tjera afatgjata materiale duhet të zbatohet norma vjetore e amortizimit 20% mbi bazë grupimi; dhe

-Për aktivet afatgjata jomateriale, amortizimi të llogaritet me metodë lineare normë amortizimi 15%

-Baza e llogaritjes vjetore të amortizimit për aktivet afatgjata materiale (mbi të cilat aplikohet përqindja përkatëse e amortizimit vjetor mbi bazë grupimi) duhet të jetë e barabartë me:

-Vlerën kontabël neto të kategorive përkatëse të aktiveve, të regjistruar në çelje të periudhës ushtrimore;

-Shtesën e kostos së blerjes dhe kostos së përmirësimit dhe rinovimit të kategorive përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore; si dhe

-Zbritjen e vlerës kontabël neto të aktiveve të shitura, të dala jashtë përdorimit apo të humbura për kategorinë përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore.

-UMFE nr.08, datë 09.03.2018 nëPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme, Kap.(II), pika 11, aneksi 1, pika 2, Klasa 2, nëAktivet afat gjatë, përbërja dhe trajtimi kontabël, germa (b), ku citohet se;

Kapitulli II. Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1, "Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik",

Pika 2.Klasa 2, "Aktivet afatgjata" (përbërja dhe trajtimi kontabël).

germa 'b': Vlerësimi i mëpasshëm lidhet me faktin që aktivet gjatë jetës së përdorimit pësojnë ndryshime dhe për këtë qëllim duhet të rivlerësohen. Përmirësimet, riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve kanë një kosto të mëpasshme që i shtohet kostos fillestare të AAGJM^{së}. Kryerja e riparimeve teknike kapitale, me ose pa zëvendësim të pjesëve të këtij aktivi, është kusht i funksionimit të një elementi të AAGJM^{së}. Kostoja e riparimit njihet në vlerën kontabël të elementeve të AAGJM^{së}, nëse plotëson kriteret për njohje.

-Ligji nr.25/2018, datë 10.05.2018 nëPër kontabilitetin e pasqyrat financiare, neni 15, citohet se;

Neni 15. Inventari i aktiveve dhe detyrimeve 1. Njësitë ekonomike, subjekt i këtij ligji, duhet të kontrollojnë, të paktën një herë gjatë periudhës raportuese, ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve, të detyrimeve dhe të kapitaleve të veta, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumenteve kontabël përkatëse në përputhje me rregulloren e inventarizimit të hartuar nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit. 2. Organi i drejtimit të njësisë ekonomike mban përgjegjësi për procedurat e ndjekura për inventarizimin e aktiveve dhe detyrimeve, me qëllim paraqitjen me vërtetësi dhe besueshmëri të elementeve të aktivitetit dhe detyrimeve në pasqyrat financiare.

-Gjendja llog.(214) **"Instalime teknike, makineri, pajisje, vegla pune"** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerën 28,598,923 lekë, ndërsa në datën 31.12.2019 në vlerën 33,415,352 lekë me diferencë për 4,816,429 lekë e cilat përfaqëson vlerën e investimeve të kryera ndër vite, shtesat gjatë periudhës dhe paksimet nga nxjerrja jashtë përdorimit dhe amortizimi për periudhën raportuese ushtrimore.

Për vitin 2019 është përdorur norma e amortizimit 5%

Nr	Vlera në çelje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2019	Pakësime jashtë përdorimit	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2019
1	53,484,882	8,752,957	0	62,237,839	28,822,487	33,415,352

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

-Gjendja llog.(215) **"Mjete transporti"** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerën 21,905,145 lekë, ndërsa në datën 31.12.2019 në vlerën 22,179,865 lekë me diferencë për 274,720 lekë e cila përfaqëson vlerën e mjeteve ndër vite, shtesat gjatë periudhës e paksimet nga amortizimi për periudhën raportuese ushtrimore.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se;

a) Në llog.(215) nëMjete transporti të pasqyrave të pozicionit financiar viti 2019 e cila paraqitet në vlerë 37,104,706 lekë me kosto historike, është pasqyruar edhe vlera për 6 (gjashtë) mjete transporti në gjendje të dëmtuara, pra është kryer kontabilizim i gabuar në llog.(215) nëMjete Transporti, ndërsa

amortizimi për mjetet është llogaritur në vlerën 14,924,841 lekë, në masë 5% (aneksi nr.8) bashkëlidhur. Për 6 (gjashtë) mjetet e transportit të cilat nuk janë në gjendje pune por të dëmtuara, duhej të ishin të regjistruara dhe kontabilizuar në llog.(24) *“Aktive afatgjata të dëmtuara”* me analizë cdo mjet (aneksi nr.7) bashkëlidhur, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”, Kap.(II), pika 11, aneksi 1, pika 2/1, germa (e); pika 36, ku citohet se;*

Germa “e”. Për daljet nga kalimi në aktive afatgjata të dëmtuara, funksionimi i vlerës historike dhe amortizimit është: -Kreditohet llogaria 215 (analizat shtatëshifrore përkatëse);

-Debitohet llogaria 24, “Aktive afatgjata të dëmtuara”.

Pika 36. Në lidhje me amortizimin e aktiveve afatgjata, deri në daljen e dispozitave ligjore të veçanta për sektorin publik, amortizimi vjetor i këtyre aktiveve duhet të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskal përkatës, si më poshtë vijon:

-Për aktivet afatgjata, materiale si: ndërtesat, konstruksionet, linjat teknologjike e të prodhimit dhe makineritë e pajisjet me afat të gjatë shërbimi, duhet të zbatohet norma 5%, duke i llogaritur veçmas me vlerën e mbetur;

Mjetet e transportit të dëmtuara në periudha viti 2019.

Nr	Emërtimi	nj/m	Sasia	Vlera
1	Makine MITSUBISHI	copë	1	999,500.00
2	Makine WOLSVAGEN	copë	1	374,000.00
3	Makine administrate ML	copë	1	2,394,000.00
4	Makine tip JEEP	copë	1	1,488,000.00
5	Land Rover	copë	1	895,000.00
6	Kamion Tip Benz	copë	1	4,225,000.00
Totali				10,375,500.00

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Mjetet e transportit me kosto historike llog.(215) “Mjete transporti” viti 2019.

Nr	Emërtimi	nj/m	Sasia	Vlera
1	Kamion	Copë	1	2,343,200
2	Makine administrate ML	Copë	1	2,394,000
3	Makine tip JEEP	Copë	1	1,488,000
4	Makine MITSUBISHI	Copë	1	999,500
5	automjet (kamion)APV me vinc	Copë	1	4,999,200
6	Land Rover	Copë	1	895,000
7	automjet (mercedez)viti 1990,nafte,10964CC,Nr.Shasie 61506425488919	Copë	1	545,173
8	Makine WOLSVAGEN	Copë	1	374,000
9	Veture Benz (HS 0801 A)	Copë	1	1,099,996
10	Kamion Tip Benz	Copë	1	4,225,000
11	Eskavator me zinxhire,Volvo FC220D,seri-16121209,me kave germimi+patrimi 1800mm seri322196(nomne graso celes 17-13-24-27-30-32 kacavide)	Copë	1	16,347,130
12	mjeti tip mercedes benz, zjarrefikese me nr shasie 61506425495204	Copë	1	748,003
13	motocikleta 125ccBrendKIEËAY model target125,nr LBBJ89007KBA38539,TARGA A7118	Copë	1	323,252
14	motocikleta 125ccBrendKIEËAY model target125,nr LBBJ89007KBA41943,TARGA A7311	Copë	1	323,252
Totali				35,710,199

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Për vitin 2019 është përdorur norma e amortizimit 5%

	Vlera në celje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2019	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2019
1	35,710,199	1,394,507	37,104,706	14,924,841	22,179,865

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

-Gjendja llog.(218) *“Inventar ekonomik”* në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerën 21,793,821 lekë, ndërsa në datën 31.12.2019 në vlerën 19,213,325 lekë me diferencë për 2,580,496 lekë e cila përfaqëson vlerën e shpenzimeve të kryera ndër vite dhe shtesat dhe pakësimet nga amortizimi vjetor.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se; Gjendja llog.(218) *“Inventar ekonomik”*, në datë 31.12.2019 është përllogaritur nga Bashkia.

	Vlera në celje 01.01.2019	Shtesa gjatë vitit 2019	Pakësime jashtë përdorimit	Vlera para amortizimit	Amortizimi akumuluar	Vlera neto 31.12.2019
1	50,717,179	5,665,448	0	56,179,527	36,966,202	19,213,325

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

3.Nën/rubrika, aktive afatgjata financiare, ku bënë pjesë referenc llog.(25) *“Huadhënie e nën-huadhënie”* dhe 6 *“Pjesëmarrje në kapitalin e vetë”*, ndërsa nuk janë kryer veprime të tilla, për rrjedhojë edhe gjendja e tyre në pasqyrat e pozicionit financiar paraqitet me 0 (zero).

4.Nënrubrika, Investime.

-Gjendja llog.(230) **“Aktive afatgjata jo materiale**”, në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerën 0 (zero) lekë e pa ndryshuar në datën 31.12.2019, pra nuk ka objekte AAJM në proces.

-Gjendja llog.(231) **“Për aktive afatgjata materiale”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2018 në vlerën 58,540,225 lekë, ndërsa në datën 31.12.2019 në vlerë 12,280,822 lekë me diferencë për 46,259,403 lekë e cila përfaqëson vlerën e investimeve në proces të cilat nuk kanë përfunduar brenda vitit ushtrimor dhe do të kenë financime të tjera deri në përfundimin e tyre, kur ato të kthehen aktive dhe kalojnë te llogaritë Klasa (2) **“Aktive afatgjata materiale**”.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

-Sektori financës ka të analizuar e dokumentuar në mënyrë analitike e justifikuese vlerën e pasqyruar të pozicionit financiar për periudhën raportuese ushtrimore viti 2019 për 4 objekte me vlerë 12,280,822 lekë, ndërsa për 2 objekte me vlerë 415,942 lekë nuk disponohet asnjë analizë me dokumenta justifikues nga periudhat paraardhëse të transferuara nga pasqyra financiare të ish/Komuna Golaj gjatë periudhës konsolidimit në pasqyrat financiare, veprim në mospërputhje me UMFE nr. 8, datë 09.03.2018 **“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme**”, Kap.(II), pikat 6; 11, aneksi 1, pika 2, Klasa 2, nënpika 2.1, paragrafi; **“Trajtimi kontabël dhe funksionimi grupi (20) “Aktive afatgjata jo materiale dhe pika 18, ku citohet se:**

Kap.(II). Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 6. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme mbajnë kontabilitetin e tyre mbështetur në dokumentet kontabël bazë dhe justifikues,

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1. “Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik”;

Pika 2. Klasa 2. “Aktivet afatgjata” (përbërja dhe trajtimi kontabël).

Nënpika 2.1. Trajtimi kontabël dhe funksionimi i llogarive të klasës 2;

Paragrafi - Trajtimi kontabël dhe funksionimi i grupit 20, “Aktive afatgjata jo materiale”.

Pika 18. Llogaritë përkatëse në klasën 2 funksionojnë si më poshtë vijon:

a) Për realizimin dhe njohjen e investimeve bëhet regjistrimi kontabël si më poshtë:

-Debitohet llogaria përkatëse e investimeve (grupi 23); dhe

-Kreditohet llogaria përkatëse e detyrimeve (klasa 4).

B.Pasivet (Detyrimet).

II. Rubrika, pasivet afat shkurtra.

1.Nënrubrika, llogari të pagueshme;

Gjendja e llog.(401-408) **“Furnitorë dhe llogari të lidhura me to”**; llog.(42) **“Personeli e llogari të lidhura me to”**; llog.(431) **“Detyrime ndaj shtetit për tatim-taksa”**; llog.(435) **“Detyrime ndaj shtetit për sigurime shoqërore”**; llog.(436) **“Detyrime ndaj shtetit për sigurime shoqërore”**; llog.(467) **“Kreditore të ndryshme”** janë të barabarta me gjendjen e llog.(4342) **“Operacione me shtetin (të drejta)”** e pasqyruar në vlerën 18,565,639 lekë për periudhën raportuese ushtrimore viti 2019 e analizuar përbëhet dhe është e njëjtë me shumën e llogarive si vijon:

NR	EMERTIMI	Gjendje 01.01.2019	Shtesa	Pakësimi	Gjendje 31.12.2019
1	Paga Personeli llogaria (42)	8,701,597	2,238,292		10,939,889
2	Sigurimet Shoqërore llogaria (435)	2,554,333	10,094		2,564,427
3	Sigurime Shëndetësore llogaria (436)	349,048	10,391		359,439
4	Tatim page tatim ne burim llogaria (431)	502,190	0	71176	431,014
5	Furnitorë llogaria.(401-408)	41,303,278	0	37032408	4,270,870
	TOTALI	53,410,446	2,258,777	37,103,584	18,565,639

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

Nga analiza e llogarive rezulton se: ndërmjet vlerës pasqyruar në llog.(4342) **“Operacione me shtetin (të drejta)”** dhe vlerës e pasqyruar në 5(pesë) llogarit pasive, për periudhën raportuese ushtrimore viti 2019 nuk ka diferencë, pra është e njëjta vlerë e pasqyruar në aktivin e pasqyrave të pozicionit financiar.

-Gjendja llog.(401-408) **“Furnitorë e llogari të lidhura me to”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2018 paraqitet në vlerën 41,303,278 lekë, ndërsa në datë 31.12.2019 në vlerën 4,270,870 lekë me diferencë për 37,032,408 lekë e cila përfaqëson detyrimet e Bashkisë ndaj të tretëve.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

Vlera **4,270,870 lekë** e pasqyruar gjendje në datë 31.12.2019 është e justifikuar me dokumente analitike

me të dhëna sa më poshtë;

Pasqyra e detyrimeve për 18 subjekte gjendje më 31.12.2019.

Nr	Emërtimi furnitorit	Gjendja e detyrimeve në llog.(401-408) në 31.12.2019
1	L07	78,000.0
2	H C	199,800
3	BRJ	54,060
4	AK	391,700
5	OSH	1,883,910
6	DPH	12,855
7	A	32,812
8	USha	157,176
9	KB	859,200
10	SSh	117,180
11	EShpk	228,000
12	CCC	11,500
13	ShP	24,000
14	V	45,000
15	Diference cmimi	685
16	ME	5,000
17	K Shpk	133,992
18	GjShpk	36,000
	TOTAL	4,270,870

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Për periudhën viti 2019.

-Gjendja llog.(42) *“Detyrime ndaj personelit”* në datë 31.12.2019 pasqyrohet në vlerë 10,939,889 lekë e cila paraqet detyrime për pagat e punonjësve muaji dhjetor 2019 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likuajuara në janar 2020.

-Gjendja llog.(431) *“Detyrime ndaj shtetit tatim taksat”* në datë 31.12.2019 pasqyrohet në vlerë 431,014 lekë e cila paraqet detyrime për tatim mbi të ardhurat e punonjësve të muajit dhjetor 2019 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likuajuara në janar 2020.

-Gjendja llog.(435) *“Sigurime shoqërore”* në datë 31.12.2019 pasqyrohet në vlerë 2,564,427 lekë e cila paraqet detyrime për kontributi sigurimeve shoqërore të punonjësve të muajit dhjetor 2019 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likuajuara në janar 2020.

-Gjendja llog.(436) *“Sigurime shëndetësore”* në datë 31.12.2019 pasqyrohet në vlerë 359,439 lekë e cila paraqet detyrime për kontributi sigurime shëndetësore të punonjësve të muajit dhjetor 2019 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likuajuara në janar 2020.

Këto vlera të llog.(42; 431; 435; 436) të krahasuara me listpagesat e muajit dhjetor të vitit 2018 dhe evidencën e shpenzimeve të muajit janar të vitit 2020, janë të njëjta dhe përmbledhësja e listëpagesave, rakordon me evidencën e shpenzimeve.

-Gjendja llog.(466) ***“Kreditorë për mjete në ruajtje”*** në datën 31.12.2019 paraqitet në vlerën 16,132,368 e cila përfaqëson ngurtësimin si detyrime të Bashkisë ndaj operatorëve ekonomik për 5% garanci në punimet e objekte të ndryshme të përfshirë ndër vite. Gjatë periudhës raportuese ushtrimore viti 2019, Sektori financës ka dokumentuar ngurtësime në vlerën prej 6,332,536 lekë për 9 OE, ndërsa ka kryer likuidime në vlerën prej 6,825,722 lekë për 6 OE. Bashkia me degën e thesarit Has në datë 23.01.2020 ka mbajtur aktrakordime përkatësisht:

a) për 5% e ngurtësimeve progresive në vlerën 6,332,536 lekë deri më 31.12.2019.

b) për 5% e likuidimeve progresive në vlerën 6,825,722 lekë deri më 31.12.2019.

Ndërmjet vlerës së ngurtësimeve prej 6,332,536 lekë dhe likuidimeve në vlerë 6,825,722 lekë, rezulton diferencë në vlerën 16,132,368 lekë, e cila përfaqëson gjendjen e llog.(466) *“Kreditorë për mjete në ruajtje”* në datën 31.12.2019 për detyrime të krijuara për gjatë vitit ushtrimor 2019, të pasqyruara hollësisht në pasqyrat më poshtë.

Si përfundim konstatohet se: Në llog.(466) *“Kreditorë për mjete në ruajtje”* gjendje më datë 31.12.2019 paraqitet në vlerë 16,132,368 lekë e cila përfaqëson detyrime të bashkisë Has ndaj operatorëve ekonomik, për garancin në punime për objektet e përfunduara, si dhe për ato objekte në proces ndërtimi.

- *garancia e trashëguar nga periudhat paraardhëse vlera 16,625,554 lekë.*

- *diferenca e krijuar ndërmjet likuidimeve dhe garancisë më periudhën viti 2019.*

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

Në pasqyrat e pozicionit financiar kjo llogari paraqitet në vlerë 16,132,368 lekë e cila rakordon me gjendjen e pasqyruar e analizur në mënyrë analitike për çdo objekt ndërtimi dhe operator ekonomik, si pasojë e mos pasqyrimin në aktrakordime dhe në evidencat analitike për të gjithë operatorët ekonomik detyrimin që bashkia Has në lidhje me vlerën e garancisë për punimet e përfunduara, apo ato në proces.

Për 19 objekte të përfunduara të cilat bashkia i ka marrë në dorëzim pasqyrohet me vlerën 16,132,368 lekë me aneksisit përpkatës, ndërsa nuk është bërë zhblllokimi i vlerës sepse fondet gjenden të ngurtësuar në degën e thesarit Has, megjithëse është përmbushur afati i garancisë së punimeve sipas kushteve të kontratës.

Nga Drejtoria e Urbanistikës dhe Financës, nuk janë marrë masa për bërë zhblllokimin e këtyre fondeve, nuk është bërë njoftim subjekteve për paraqitjen e dokumentacionit të duhur me qëllim likuidimin e vlerës së ngurtësuar, ose përdorimin për interes publik të këtyre fondeve, bazuar në kushtet e kontratës të lidhur me subjektet sipërmarrëse, veprime në mospërputhje me UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 në *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.(III), pikat 30; 50, ku citohet se;

pika 30. “Çdo njësi e qeverisjes së përgjithshme kryen verifikimin fizik të aktiveve dhe elementeve të tjera, konform kritereve të përcaktuara në aktet ligjore e nënligjore, si dhe saktëson vërtetësinë e llogarive të të drejtave e të detyrimeve ndaj të tretëve. Mbi këtë bazë, në kontabilitet, bëhen veprimet për sistemin e diferencave të gjendjes fizike me gjendjekontabël për llogari viti kontabël që mbyllet”,

Pika 50. “Tepricat e llogarisë 520, “Disponibilitete në thesar” dhe të llogarisë 466, “Kreditorë për mjete në ruajtje” duhet të vërtetohen me aktrakordim me thesarin, një kopje e të cilit i bashkëngjitet llogarisë vjetore. Në akt rakordim, tepricat duhet të paraqiten të strukturuar sipas natyrës së të ardhurave të trashëguara (të ardhurat e papërdorura, si të çelura ashtu edhe ato të paçelura, mjetet në ruajtje, sponsorizimet dhe pjesën e grantit që trashëgohet)”,

-UKM nr.03, datë 15.02.2011 në *Për mbikëqyrjen dhe kolaudimin e punimeve të ndërtimit* të ndryshuar, Kap.II, pika 10, ku citohet se;

Kap.(II): Pika 10. Në përfundim të periudhës së garancisë, investitori, kolaudatori, mbikëqyrësi dhe zbatuesi i punimeve bëjnë kontrollin përfundimtar të veprës. Për difektet që nuk janë ndrequr gjatë periudhës së garancisë së punimeve të ndërtim-montimit, investitori llogarit koston e ndreqjes së tyre dhe bën ndalesën nga vlera e garancisë së punimeve.

Ngurtësime në masën 5% për garancin të analizuar në periudhën viti 2019

Nr	PERSHKRIMI	SUBJEKTI	Vlera 5%
1	Rehabilitim I rruges Fshatit Zahrisht	PVKShpk	900,514
2	Rindertim I Shkolles 9-Vjecare Letaj	LShpk	1,863,560
3	Rik Ujesjellesi Fshatit Zahrisht (Shtesa)	LShpk	469,977
4	Rikonstruksion Shkolla 9-Vjecare Tregtan	D	1,006,616
5	Rehabilitim Rruga Lagje Peka dhe Pazari Vjeter	Z	1,006,377
6	Rehabilitim I lulishies qender qytetit Krume	O	92,248
7	Ndertim trotuaresh ne segmentet Krume-Koder e Madhe, Qender Fshatit Letaj dhe Qender	O	343,249
8	Rikonstruksion Rruga e Fshatit Perollaj	D	400,000
9	Pallati 4kt rruga Dardania	PVKShpk	249,995
	TOTALI		6,332,536

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Likuidimet e garancisë 5% të analizuar në periudhën viti 2019.

Nr	Objekti	Subjekti	Vlera 5%
1	Rikonstruksion rruga Pashtriku etj	LShpk	248,820
2	Rik Ujesjellesi Fshatit Zahrisht	LShpk	4,990,096
3	Ndertim Ura Lagje Peka qe lidh Lagjen Rad	RG	148,616
4	Ushqyesi I rezervuarit Faiza	Shj	378,578
5	Rik Ujesjellesi Fshatit Zahrisht (Shtesa)	LShpk	967,364
6	Rehabilitim I lulishies qender qytetit Krume	O	92,248
	TOTALI		6,825,722

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Detyrimet ndaj subjekteve për garanci punimesh gjendje mbartur deri 31.12.2019

Nr	Objekti	Subjekti	Afatet	Vlera e 5%
1	Infrast e Qytetit Krume Faza II	Sh.p.k ñ L. ñ	Përfund	98,042
2	Rikon.9-Vjecare Zahrisht	Sh.p.k. òXhò	Përfund	56,702
3	Rikon.9-Vjecare Zahrisht F II	Sh.p.k. òXhò	Përfund	713,513
4	Rikon. Çatia Shk. Mesme Krume	Sh.p.k. òXhò	Përfund	314,338
5	Ndertim Shkolla Perollaj	I Shpk	Përfund	26,450
6	Rehabilitim I rruges Fshatit Zahrisht	PVKShpk	Përfund	7,563,658
7	Rindertim I Shkolles 9-Vjecare Letaj	LShpk	Përfund	3,262,635
8	Ndertim trotuari Rruga Pashtriku dhe tjera tbrendeshme	SShpk	Përfund	97,542
9	Rik Ujesjellesi Fshatit Zahrisht (Shtesa)	LShpk	Përfund	22,282
10	Rikonstruksion Shkolla 9-Vjecare Tregtan	D	Përfund	1,227,585
11	Rehabilitim Rruga Lagje Peka dhe Pazari Vjeter	Z	Përfund	1,756,377
12	Ndertim trotuaresh ne segmentet Krume-Koder e Madhe, Qender Fshatit Letaj dhe Qender Fshatit Zahrisht	O	Proces	343,249
13	Rikonstruksion Rruga e Fshatit Perollaj	D	Përfund	400,000
14	Pallati 4kt rruga Dardania	PVKShpk	Proces	249,995
	Totali			16,132,368

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

-Në pasiv të bilancit pasqyrohet:

-Llog.(467) **“Kreditorë të ndryshëm”** gjendje në datë 31.12.2019 paraqitet në vlerën 39,594,444 lekë që përputhet me vlerën e pasqyruar në llog.(486) *Shpenzime të periudhave të ardhshme* në fund të vitit 2019 në vlerën 39,594,444 lekë e cila përfaqëson vlerat e faturave të pa likuiduara ndaj të tretëve. Nga auditimi rezulton se;

-Detyrimet e prapambetura për faturat e pa likuiduara për investime, blerje mallra, shërbime, vendime gjykate, etj të trajtuara tek pika për auditimin e treguesve të buxhetit të bashkisë e pasqyruar me gjendje në datë 31.12.2019 në vlerën 6,683,951 lek, ndërsa në pasqyrat financiare detyrimet e pa likuiduara paraqiten të pasqyruara në llog. (467) *Kreditorë të ndryshëm* në vlerën 39,594,444 lekë, si detyrime të pa likuiduara ndër vite dhe deri në datën 31.10.2019, si dhe në llog.(401-408) *Furnitorë e llogari të lidhura me to* në vlerë 4,270,870 lekë, si detyrime të krijuara për likuidim në periudhën 60 (ditë) deri në përfundim të periudhës raportuese ushtrimore viti 2019. Vlera e detyrimeve të prapambetura është në vlerën 39,594,444 lekë me analizë sipas natyrës së detyrimit paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Nr.	Emërtimi i natyrës së detyrimit	Vlera e detyrimit më 31.12.2019
1	Detyrim për investimet	37,385,199
2	Detyrim për vendimet gjyqësore	395,178
3	Detyrim për mallra dhe shërbime	866,444
4	Detyrime të prapambetura të tjera.	947,623
Total		39,594,444

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

-Llog.(4341) **“Operacione me shtetin (detyrime)”** në fund të periudhës raportuese ushtrimor viti 2019, paraqitet në vlerë 63,153,441 lekë e cila përfaqëson detyrimet debitore që i përkasin buxhetit të shtetit. Këto detyrime në aktivin e bilancit paraqiten në llog.(468) *Debitorë të ndryshëm* e cila është në vlerë 62,238,492 lekë e trajtuar në aktiv të pasqyrave të pozicionit financiar, si edhe në llog.(423) *Personeli, paradhënie, gjopa* në vlerën 914,949 lekë.

-Pasqyrat e konsoliduara në nivel vetëqeverisje vendore me të gjitha njësitë e varësisë.

Njësia publike Bashkia Has për periudhën raportuese ushtrimore viti 2019, në pasqyrat financiare ka të konsoliduar në nivel të vetëqeverisjes vendore të gjitha aktivitetin e bashkisë me pamje të strukturuar të informacionit kontabël të periudhës raportuese për aktivet, detyrimet, aktivet neto, fondet neto, të ardhurat, shpenzimet dhe fluksin e mjeteve monetare.

Për periudhën raportuese ushtrimore viti 2019, njësitë ekonomike Bashkia Has nuk disponon njësi publike me pozicion financiar të pavarur, në përputhje me ligjin nr.10296, datë 08.07.2010 *Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollit*; neni 9, pika 4, germa (d), neni 12 pika 2, germa (b), UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.(II), pika 98;99;100; 101, germa (b), pika 118.

III-Përshkrimi i situatës për vlerësimin e pasqyrave financiare të vitit 2020. (me opinion)

1-Nën-pika (B.1).Plotësia e saktësia në pasqyrimin e përmbajtjes së ngjarjeve ekonomike.

Në procesin e auditimit mbi plotësinë dhe saktësinë e përmbajtjes së ngjarjeve ekonomike të ndodhura për gjatë periudhës raportuese ushtrimore (01.01.2020 deri 31.12.2020) Njësia publike Bashkia Has u konstatua se: Për periudhën raportuese ushtrimore objekt auditimi (janar-dhjetor 2020) me shkresë nr.583 prot, datë 26.03.2021 janë depozituar pranë Degës së Thesarit Has, pasqyrat e pozicionit financiar (Formati nr.1) e konfirmuar nga dega e thesarit me nr.114 prot, datë 30.03.2021, duke respektuar afatin ligjor i përcaktuar deri në datë 31 mars të vitit pasardhës, veprim në përputhje me UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 *Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësitë të Qeverisjes së Përgjithshme*, pikat 118, ku citohet se;

Pika 118. Njësitë e qeverisjes vendore janë të detyruar të depozitojnë pasqyrat financiare vjetore të ushtrimit të mbyllur brenda muajit Mars të vitit pasardhës. Depozitimi duhet të bëhet duke dërguar një kopje në degën e thesarit të rrethit përkatës të juridiksioni, një kopje në Këshillin e Qarkut të Juridiksionit dhe një kopje në zyrën e statistikave të rrethit.

Pasqyrat financiare për periudhën raportuese ushtrimore të vitit 2020, janë plotësuar me formatet dhe anekset në përbërje të tyre konkretisht sa më poshtë vijon:

-Formati 1- Pasqyra e pozicionit financiar (bilanci);

-Formati 2-Pasqyra e performancës financiare (klasifikimi me natyrë ekonomike), të ardhura dhe shpenzime;

-Formati 3- Pasqyra e flukseve monetare (Cash Floë), sipas metodës direkte;

-Formati 4- Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto/fondet neto;

-Formati 5- Shënimet shpjeguese për hartimin dhe raportimin e pasqyrave financiare vjetore;

-Formati 6- Pasqyra statistikore e investimeve dhe burimeve të financimit të tyre;

-Formati 7- Pasqyrat anekse statistikore, Gjendja e ndryshimet e aktiveve afatgjata, të cilat;

-Formati 7/a-Pasqyra e gjendjes dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata me kosto historike.

-Formati 7/b-Pasqyra e gjendjes dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata me vlera neto.

-Formati 8- Pasqyra anekse statistikore e numrit të punonjësve dhe fondi i pagave.

Gjendja e llogarive të evidentuara në pasqyrat financiare (*bilanci*) në fund të periudhës raportuese ushtrimore gjendje në datë 31.12.2020 sipas pozicionit financiar për njësinë publike Bashkia Has (*Formati nr.1*) paraqitet në (*aneksi nr.27, germa B/1*), bashkëlidhur me Projektraporti.

Nga procesi i auditimit mbi referencat e llogarive në aktiv dhe pasiv, në lidhje me verifikimin e vlerave të pasqyruara në llogaritë e pasqyrave të pozicionit financiar për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020, në lidhje me saktësisë dhe besueshmërin e tyre gjendja me analizë paraqiten si në vijim;

A.Aktivet.

I.Rubrika, aktivet afat shkurtra.

1.Nën/rubrika, *fmjetet monetare dhe ekuivalentet e tyre*, gjendja Llog.(520) “Disponibilitete në thesar” në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore, paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerë 21,657,192 lekë dhe 31.12.2020 në vlerën 19,039,888 lekë e cila përfaqëson vlerën e fondeve që trashëgohen në vitin e ardhshëm. Kjo llogari rakordon me aktrakordin e datës 21/01/2021 i mbajtur me Degën e Thesarit Has për gjendjen e fondeve në fund të periudhës ushtrimore më hollëshsitë sa më poshtë:

<i>Llogaria</i>	<i>Vlera</i>	<i>31.12.2019</i>	<i>31.12.2020</i>
Llogaria 520 “Disponibilitete në thesar”	=	21,657,192	19,039,888
Diferenca me shtesë ka ardhur si rezultat ng;	=	=	=
<i>Gjendja e mjeteve në ruajtje</i>	11,156,021	=	=
<i>Grande dhe të ardhura të pa përdorura</i>	7,883,867	=	=

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

2.Nën/rubrika “inventarit qarkullues”; gjendja Llog. (31) “**Materiale**” në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 53,876 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 në vlerën 431,228 lekë e cila është e barabart me vlerën e dokumentuar në përmbledhësen e inventarëve fizik dhe aktrakordin e mbajtur në fund të vitit me komisionin dhe përgjegjësin material nga përgjegjësi sektorit dhe drejtori financës.

-Gjendja Llog.(32) “**Inventar i imët**” në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore, paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 21,056,006 lekë, ndërsa në datë 31.12.2020 në vlerën 25,206,045 lekë e cila është e barabart me vlerën e dokumentuar në përmbledhësen e inventarëve fizik dhe aktrakordin e mbajtur në fund të vitit me komisionin e përgjegjësin material, nga përgjegjësi sektorit dhe drejtori financës.

-Gjendja Llog.(35) “**Mallra**” në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore, paraqitet në vlerën zero gjaë gjithë aktivitetit të Bashkisë Has.

3.Nën/rubrika, *nLlogari të arkëtueshme*; gjendja Llog.(423; 429) “Personeli, paradhënie, deficite, gjoba në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore paraqitet më datën 31.12.2019 në vlerë 914,949 lekë e pa ndryshuar në datë 31.12.2020, vlerë e cila pasqyrohet gjendje e mbartur nga pasqyrat financiare të dorëzuara në vitin 2015 nga ish/Komuna Gjinaj, ku shuma prej 818,498 lekë përfaqëson grabitjen e gjendjes së arkës gjatë transportimit të vlerave (*ndima ekonomike, invalid, pensione e paga*) në periudhën viti 1997, ndërsa shuma prej 96,451 lekë përfaqëson detyrime për gjoba të punonjësve të administratës së kësaj ish/Komune.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

Për vitin 2020 rezulton se, kjo shumë është mbartur gjendje deri në datë 31.12.2020, ndërsa nuk ka analizë të hollësishe në lidhje me masat që janë marrë, apo evidentim me listë analitike të secilit debitor, por vetëm është pasqyruar si gjendje në llog.(423;429).

-Gjendja Llog.(468) “**Debitorë të ndryshëm**” në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore më datë 31.12.2019 paraqitet në vlerën 62,238,492 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 paraqitet në vlerën 67,254,420 lekë me diferencë shtesë të detyrimeve ndaj bashkisë shuma prej 5,015,928 lekë e cila përfaqëson detyrime të pa likuiduar nga subjektet ekonomik e familjare për nivelin e taksave e tarifa vendore deri në datën 31.12.2020. Detyrimeve debitorë në mënyrë analitike për periudhën raportuese 2020 në vijim:

Detyrimet e subjekteve të ndryshme ndaj Bashkisë Has viti 2020.

<i>N r.</i>	<i>Emërtimi</i>	<i>Periudha Krijimit</i>	<i>Gjendja 01.01.2020</i>	<i>Shtesat viti 2020</i>	<i>Paksimet viti 2020</i>	<i>Gjendja në 31.12.2020</i>
1	Debitorë nga KLSH	2011-2018	48,758,951	0	161,756	48,597,195
2	Debitorë nga APP	2016-2019	3,790,000	0	198,000	3,592,000
3	Debitorë subjektet e medha 31.12.2020		7,408,433	5,136,446	1,349,431	11,195,448
4	Debitorë subjekte e vogla 31.12.2020		1,125,454	1,310,078	279,090	2,156,442
5	Debitorë institucione buxhetore taksa		0	50,240	0	50,240
6	Debitorë të ndryshëm	2011-2020	1,155,654	848,481	165,200	1,838,935
	Totali		62,238,492	7,345,245	2,153,477	67,254,420

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Nga sa më sipër konstatohet se, llog.(468) **ndërkombëtare të ndryshme** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore, paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 62,238,492 lekë dhe më datë 31.12.2020 në vlerën 67,254,420 lekë.

Me analizë të hollësishme, gjendja analitike e kësaj llogarie përbëhet sa më poshtë;

Nr	Përshkrimi detyrimit të krujuar	Debitorët	
		Në vlerë	Në numër persona
1	Nga rekomandimet e KLSH në auditimet e realizuara e përbërë;	48,597,195	868 persona
	a-Për taksat dhe tarifave vendore		
	b -Për detyrime të tjera realizuara		
2	Nga penalitete të vendosur nga APP për prokurimet publike	3,592,000	29 persona
3	Nga subjekte të biznesit të madh	11,156,448	38 persona
4	Nga subjekte të biznesit të vogël	2,156,442	145 persona
5	Nga institucione buxhetore për taksat e tarifa të ndryshme	50,240	2 institucione
6	Nga deditorë të ndryshëm të mbartur	1,838,935	216 persona
	Totali i detyrimeve debitorë në datë 31.12.2020	67,254,420	1,298 persona debitor
1	Nga Sektori taksave tarifave vendore (evidencë e raportuar)	7,345,245	

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Drejtoria e Financës e Tatimeve e Taksave dhe Pasqyrat financiare.

Të dhënat në tabelë evidentojnë vlerën e debitorëve gjendje në datë 31.12.2020 e raportuar në pasqyrat financiare, ku detyrime me vlerë më të madhe janë rekomandimet e KLSH dhe detyrimet debitorë për mos pagesën e nivelit të taksave e tarifave vendore sa më poshtë;

-Debitorë nga rekomandimi i KLSH është vlera	48,597,195 lekë.
-Nga penalitete të vendosur nga APP	3,592,000 lekë
-Debitorë për taksat e tarifave vendore është vlera	13,363,124 lekë.
-biznesi i madh me vlerën	11,156,442 lekë
-biznesi i vogël me vlerën	2,156,442 lekë
-inst.buxhetor taksat e tarifa vlera	50,240 lekë
-Debitorë të ndryshëm të mbartur është vlera	1,702,210 lekë.
Totali debitorëve	67,254,420 lekë

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) bazuar mbi të dhëna e gjendjes debitorë që Sektori Taksave e Tarifave vendore ka raportuar me evidencë se, për vitin 2020 shtesa debitorë është me vlerën 7,345,245 lekë, ndërsa gjendja debitorë e raportuar në pasqyrat financiare (bilanci) shtesa është me vlerën 5,015,928 lekë, ku ndërmjet gjendjes debitorë në pasqyrat financiare dhe gjendjes debitorë e pasqyruar nga sektori taksave tarifave vendore rezulton diferencë e pa argumentuar vlera **2,329,317 lekë** (7,345,245-5,015,928), për pasojë në këtë llogari nuk janë pasqyruar të gjitha detyrimet debitorë të lindura nga mos pagimi i nivelit të taksave e tarifave vendore për subjektet private dhe në këto kushte pasqyrat e pozicionit financiar për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020, nuk pasqyrojnë me vërtetësi gjendjen e detyrimeve debitorë të subjekteve taksapagues për mospagimin e nivelit të taksave e tarifave vendore të njësisë publike bashkia HAS, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 “Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësisë të Qeverisjes së Përgjithshme”, aneksi 1, pika 3.3, ku citohet se;

Aneksi 1, “Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik”,

Pika 3.3: Trajtimi kontabël dhe funksioni i llogarive të të tretëve (klasa 4), klasa 4 përfaqëson në përgjithësi ngjarjet apo fenomenet që kanë ndodhur dhe duhet të trajtohen kontabilisht, sipas parimit të të drejtave e detyrimeve të konstatuara. Në përgjithësi, detyrimet vlerësohen e regjistrohen në kontabilitet dhe pasqyrohen në pasqyrat financiare të vlerësuar me vlerën e tyre të plotë të maturimit.

-Gjendja Llog.(4342) **“Operacione me shtetin (të drejtat)”** (debitorë) në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2019 paraqitet në vlerën 18,568,639 lekë, ndërsa në datë 31.12.2020 me vlerën 22,064,258 lekë me diferencë më tepër vlera prej 3,495,619 lekë. Për këtë periudhë raportuese më hollësisht kjo llogari paraqitet e përbërë nga:

1-detyrime për paga ndaj personelit të pasqyruara në llog.(42) “Detyrime ndaj personelit” vlerë 10,799,086 lekë.

2-detyrime sigurime shoqërore pasqyruar llog.(435) “Sigurime shoqërore” në vlerë 527,428 lekë.

3-detyrime për sigurime shëndetësore të pasqyruara në llog.(436) “Sigurime shëndetësore” vlerë 2,817,913 lekë.

4-detyrimet ndaj shtetit për tatime e taksat të pasqyruara në llog.(431) “Detyrime ndaj shtetit për tatime e taksat” në vlerë 384,881 lekë.

5-detyrime ndaj furnitorëve pasqyruar në llog.(401-408) “Furnitorë e llogari të lidhura me to” vlerë 7,534,950 lekë.

Për periudhën raportuese 2020, në total për këto 5 llogari të analizuar hollësisht më sipër në pasiv janë

të pasqyruara me vlerën **22,064,258 lekë**, vlerë e njëjtë me llogarinë *nkundër partiò* e pasqyruar në aktiv bilancit në llog.(4342) *ñTe tjera operatione me shtetin (të drejtat) debitorò*.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

Për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020 me analizë vlere prej **22,064,258 lekë** përbëhet dhe është e njëjtë me shumën e llogarive si vijon:

NR.	EMERTIMI	Gjendje 01.01.2020	Shtesa	Pakësimi	Gjendje 31.12.2020
1	Paga Personeli llogaria (42)	10,939,889	0	140,803	10,799,086
2	Sigurimet Shoqërore llogaria (435)	431,014	96,414	0	527,428
3	Sigurime Shëndetësore llogaria (436)	2,564,427	253,486	0	2,817,913
4	Tatim page tatim ne burim llogaria (431)	359,439	25,442	0	384,881
5	Furnitorë llogaria.(401-408)	4,270,870	3,264,080	0	7,534,950
	TOTALI	18,565,639	3,639,422	140,803	22,064,258

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Në përfundim konstatohet se; ndërmjet vlerës e pasqyruar në llog.(4342) *ñOperatione me shtetin, të drejtaò* dhe vlerës e pasqyruar në 5 (*pesë*) llogaritë e pasivit nuk rezulton diferencë, pra është e njëjtë në shumën prej 22,064,258 lekë.

4.Nën/rubrika “të tjera aktive afatshkurtra”, gjendja Llog.(486) *“Shpenzime të periudhave të ardhshme”*, në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2019 paraqitet në vlerën 39,594,444 lekë, ndërsa në datë 31.12.2020 në vlerë 28,833,238 lekë, e cila përfaqëson detyrimet e prapambetura të pa likuiduara ndaj të tretëve, nga njësia publike bashkia Has. Përbërja analitike e detyrimeve paraqitet sa më poshtë në vijim:

Nr	Emërtimi	Vlera më 31.12.2020
1	Detyrime për mallra.	1,702,216
2	Detyrime për shërbime.	0
3	Detyrime për vendimet gjyqësore.	395,178
4	Detyrime për investimet.	25,425,844
5	Detyrime për sigurimet shoqërore, ish/komunat.	0
6	Detyrime për sigurimet shëndetësore, ish/komunat.	0
7	Detyrime për tatime të tjera.	0
8	Detyrime të prapambetura të tjera.	1,310,000
	Totali	28,833,238

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Vlera prej 28,833,238 lekë e detyrimeve të prapambetura në pasqyrat e pozicionit financiar për periudhën ushtrimore raportuese rakordon me vlerën e listës së detyrimeve të prapambetura të rakorduar midis Bashkisë dhe degës së thesarit Has, për këtë periudhë e rakorduar në datën 21.01.2021.

II. Rubrika, “Aktivet afatgjata”.

1. Nën/rubrika, ñAktive afatgjata jo materialeò;

-Gjendja llog.(202) *“Studime dhe kërkime”* në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 4,534,307 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 në vlerë 3,546,277 me diferencë më të vogël për 988,031 lekë e cila përfaqëson vlerën e amortizimit i llogaritur për vitin ushtrimor 2020.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) për vitin 2020 rezulton se, është përlllogaritur amortizimi në vlerën 988,031 lekë e pasqyruar në (*formati nr.7/b*) *ñgjendja dhe ndryshimet e aktiveve afatgjataò*, ndërsa për këtë periudhë raportuese ushtrimore në llogari respektive është pasqyruar vlere neto pas amortizimit (*vlere e mbetur pas amortizimit 3,546,277 lekë, si dhe amortizimi 6,182,750 lekë deri në vitin 2020*).

b) vlere prej **9,729,027 lekë** me kosto historike i përket 27 projekteve për investimet që janë kryer në objekte të cilat ka përfunduar zbatimi i punimeve dhe janë marr në dorëzim nga Bashkia, pra kjo vlerë duhet të ishte e sistemuar në llogarinë përkatëse të investimit që është përfunduar, si pjesë e koston totale të objekteve në (*aneksi nr.3*) bashkëlidhur. Për pasojë në këtë rast pasqyrat financiare nuk pasqyrojnë vërtetësin e gjendjes së aktiveve, veprim në mospërputhje me UKM nr.02, datë 08.05.2003 *ñPër klasifikimin dhe strukturën e koston së punimeve të ndërtimitò* i ndryshuar, pika ñcò, nënpika ñbò.

-Gjendja llog.(203) *“Koncesione, Patenta, Licenca e të ngjashmeò* në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2019 paraqitet në vlerën neto 0 lekë, vlerë e pa ndryshuar në datën 31.12.2020 e cila përfaqëson veprimet e amortizimit të akumuluar e publikuar në vlerën e mbetur 0 (zero) në pasqyrat financiare. Në këtë llogari është e pasqyruar vlere me kosto historike në shumë prej 1,085,000 lekë për 3 projekte të hartuara, të transferuara me pasqyra financiare ish/Komuna Fajza në bashki Has, pas konsolidimit pasqyrave financiare.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Vlere prej 1,085,000 lekë kosto historike i përket 3 projekteve në investimet e kryera për objekte të cilat kanë përfunduar punimet të marra në dorëzim nga bashkia Has, pra kjo vlerë duhet të ishte sistemuar në llogarinë përkatëse të investimit të përfunduar si pjesë e koston totale të objekteve. Për

pasojë në këtë rast pasqyrat financiare, nuk pasqyrojnë vërtetësinë e gjendjes së aktiveve, veprim në mospërputhje me UKM nr.2, datë 08.05.2003 *ËPër klasifikimin dhe strukturën e kostos së punimeve të ndërtimit* i ndryshuar, pika 1c, nën-pika 1b.

Projekti, studimet e kërkesave dhe vlerat përkatëse të transferuara në llog. (202).

Nr.	Emërtimi i projektit	Vlera
1	Studime ,Projekte ,koncesione ,licea (Segmenti Sefoll-Fajza)	478,000
2	Studime ,Projekte ,koncesione ,licea (Segmenti Breg Kruma - Pla)	278,000
3	Studime ,Projekte ,koncesione ,licea (Shkolla 9-Vjecare Metaliaj)	329,000
Totali		1,085,000

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Për këtë llogari sektori financës, nuk ka respektuar kërkesat e parashikuara nga UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 *ËPër procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit e të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes së Përgjithshme*, aneksi (1), Klasa (2), pika 2.1, ku citohet se;

Aneksi 1, "Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik",

Klasa 2, "Aktivet afatgjata" (përbërja dhe trajtimi kontabël).

Pika 2.1, "Trajtimi kontabël dhe funksionimi i llogarive të klasës 2".

-UKM nr.02, datë 08.05.2003 *ËPër klasifikimin dhe strukturën e kostos së punimeve të ndërtimit*, i ndryshuar, gërma (c), nën/gërma (b), ku citohet se;

Gërma "c", Të ndryshme. Në strukturën e investimeve dhe të ndërtimeve themelore, përveç punimeve të ndërtim-montimit përfshihen edhe:

Nëngërma "b", studime e projekte, duke filluar nga studimi i domosdoshmërisë dhe leverdishmërisë së ndërtimit të veprës, deri në mbikëqyrjen e kolaudimit përfundimtar të saj.

-UMF nr.08, datë 09.03.2018 *ËPër procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit e të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes së Përgjithshme*, pika 36, paragrafi 4, ku citohet se;

Pika 36: paragrafi (4)-Në lidhje me amortizimin e aktiveve afatgjata, deri në daljen e dispozitave ligjore të veçanta për sektorin publik, amortizimi vjetor i këtyre aktiveve duhet të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskal përkatës, si më poshtë vijon:

-Për aktivet afatgjata, materiale si: ndërtesat, konstruksionet, linjat teknologjike e të prodhimit dhe makineritë e pajisjet me afat të gjatë shërbimi, duhet të zbatohet norma 5%, duke i llogaritur veçmas me vlerën e mbetur;

-Kompjuterët, pajisjet e ruajtjes së të dhënave, softë e sisteme informacioni të amortizohen mbi bazë grupimi me normën 25%;

-Për të gjitha aktivet e tjera afatgjata materiale duhet të zbatohet norma vjetore e amortizimit 20% mbi bazë grupimi; dhe

-Për aktivet afatgjata jomateriale, amortizimi të llogaritet metodë lineare me normë amortizimi 15%.

Baza e llogaritjes vjetore të amortizimit për aktivet afatgjata materiale (mbi të cilat aplikohet përqindja përkatëse e amortizimit vjetor mbi bazë grupimi) duhet të jetë e barabartë me:

-Vlerën kontabël neto të kategorive përkatëse të aktiveve, të regjistruar në çelje periudhës ushtrimore;

-Shtesën e kostos së blerjes dhe kostos së përmirësimit dhe rinovimit të kategorive përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore; si dhe

-Zbritjen e vlerës kontabël neto të aktiveve të shitura, të dala jashtë përdorimit apo të humbura për kategorinë përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore.

2.Nënrubrika, **ËAktive Afatgjata Materiale** (AAM);

-Gjendja llog.(210) **"Toka, Troje, Terrene"** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 1,074,183 lekë, vlerë e pa ndryshuar në datën 31.12.2020. Në këtë llogari nuk është përfshirë dhe pasqyruar vlera e investimeve të kryera ndër vite, kryesisht për truall nën objekte, rrugë e terrene mbi të cilat është investuar për të mira publike, asete në pronësi të bashkisë.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se;

a) Në këtë llogari nuk është e përfshirë dhe pasqyruar edhe vlera e trojeve të cilat kanë kaluar në pronësi të Bashkisë Has, përkatësisht me VKM nr.946, datë 02.09.2009 *ËPër miratimin e listës përfundimtare të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Krumë, qarku Kukës*; i ndryshuar me VKM nr.540, datë 27.07.2026 *ËPër disa ndryshime dhe shtesa në VKM nr.946, datë 02.09.2009 "Për miratimin e listës përfundimtare të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Krumë, qarku Kukës*; VKM nr.105, datë 03.02.2008 *ËPër miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme, shtetërore që transferohen në pronësi ose në përdorim të Komunës Golaj, të qarkut të Kukës*; VKM nr.792, datë 16.11.2006 *ËPër miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme shtetërore në Komunën Gjinaj, qarku Kukës*; VKM nr.425, datë 08.04.2008 *ËPër miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme, shtetërore që transferohen në pronësi ose në përdorim të Komunës Fajzë, të qarkut të Kukës*, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *ËPër procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit e të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes së Përgjithshme*,

Kap.II, pika 11, aneksi (1), pika 2, Klasa 2; pika 30, ku citohet se;

Kapitulli II. Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që përshkruajnë.

Aneksi 1, "Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik",

Pika 2. Klasa 2, "Aktivet afatgjata" (përbërja dhe trajtimi kontabël).

Pika 30: "Çdo njësi e qeverisjes së përgjithshme kryen verifikimin fizik të aktiveve dhe elementeve të tjera, konform kritereve të përcaktuara në aktet ligjore e nënligjore, si dhe saktëson vërtetësinë e llogarive të të drejtave e të detyrimeve ndaj të tretëve. Mbi këtë bazë, në kontabilitet, bëhen veprimet për sistemin e diferencave të gjendjes fizike me gjendjen kontabël për llogari të vitit kontabël që mbyllet".

b) Nuk është kryer inventarizimi fizik dhe vlerësimi i trojeve me komision të ngritur nga titullari i njësisë vendore, veprim në mospërputhje me UMFE nr.30, datë 27.12.2011 *Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap. IV, pikat 74; 96, ku citohet se;

Kap.IV; Pika 74. "Çdo njësi publike duhet të kontrollojë të paktën një herë në vit ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve afatgjata materiale dhe jo materiale, aktiveve afatshkurtra, të detyrimeve dhe të drejtave, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve e dokumentacionit mbështetës."

Pika 96. "Procesi i vlerësimit të aktiveve realizohet nga komisioni i vlerësimit, ndërsa procesi i dhënies në përdorim/tjetërsimit apo nxjerrjes jashtë përdorimit kryhet nga komisioni i nxjerrjes së aktiveve nga përdorimi në njësi. Këto dy komisione ngrihen me urdhër të titullarit të njësisë publike me propozim të nëpunësit autorizues. Nëpunësi autorizues ngarkohet me ndjekjen dhe monitorimin e realizimit të procesit."

-Gjendja llog.(211) **"Pyje, kullota, plantacione"** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerë 0 lekë, vlerë e pa ndryshuar edhe në datën 31.12.2020. Në këtë llogari nuk është e pasqyruar vlera e inventarit të pyjeve, kullotave e plantacionet e transferuara nga shërbimi pyjor në bashkia Has.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Në këtë llogari nuk është e pasqyruar vlera e pyjeve e kullotave e plantacioneve të transferuara si asete në pronësi të Bashkisë Has sipas VKM nr.433, datë 08.06.2016 *Për transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komunave/ Bashkive*, pika 42, shtojca nr.40 me listën e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has, me nr nga 1(një) deri 1242 (njëmijë e dyqind e dyzet e dy) dhe VKM nr.684, datë 02.09.2020 *Për disa shtesa e ndryshime në VKM nr.433, datë 08.06.2016 "Për transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komuna/Bashki*, pika 42, shtojca nr.40 me listën e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has, me nr nga 1(një) deri 1209 (njëmijë e dyqind e nëntë). Sipas këtij vendimi dhe atij të ndryshuar rezulton se, bashkia Has ka në pronësi gjithsej **33,860 ha**, nga të cilët 25,763 ha pyje; 7,545 ha kullota, 552 ha sipërfaqe inproduktive (*shkëmbore*), veprim në mospërputhje me UMF nr.08, datë 09.03.2018 *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.II, Pika 11, aneksi 1, pika 2, Klasa 2.

b) Nuk është kryer inventarizimi dhe vlerësimi Pyjeve e Kullotave me komision të ngritur nga Titullari i Institucionit, ndërsa llog.(211) *Pyeje, kullota, plantacione* nuk paraqet vlerën e saktë të pasurisë së njësisë vendore, veprime në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.II, Pika 11, aneksi 1, Pika 2, Klasa 2, ku citohet se;

Kapitulli II. Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1, "Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik",

Pika 2; Klasa 2, "Aktivet afatgjata" (përbërja dhe trajtimi kontabël).

-UMFE nr. 30, datë 27.12.2011 *Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap IV, pikat 74, 96, ku citohet se;

Kapitulli IV; Pika 74. "Çdo njësi publike duhet të kontrollojë të paktën një herë në vit ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve afatgjata materiale dhe jo materiale, aktiveve afatshkurtra, të detyrimeve dhe të drejtave, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumentacionit mbështetës."

Pika 96. "Procesi i vlerësimit të aktiveve realizohet nga komisioni i vlerësimit, ndërsa procesi i dhënies në përdorim/tjetërsimit apo nxjerrjes jashtë përdorimit kryhet nga komisioni i nxjerrjes së aktiveve nga përdorimi në njësi. Këto dy komisione ngrihen me urdhër të titullarit të njësisë publike me propozim të nëpunësit autorizues. Nëpunësi autorizues ngarkohet me ndjekjen monitorimi realizimit të procesit."

-Gjendja llog.(212) "**Ndërtim e konstruksione**" në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 831,238,056 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 në vlerën 781,725,198 lekë me diferencë vlera 49,512,858 lekë e cila përfaqëson vlerën e investimeve të kryera për gjatë vitit për ndërtim e rikonstruksione me vlerë 317,086 lekë, pakësime nga nxjerrja jashtë përdorimit me vlerë 11,668,061 lekë dhe norma e amortizimit vjetor me vlerë 198,582,412 lekë.

Për vitin 2020 është përdorur norma e amortizimit 5%

Nr	Vlera në çelje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2020	Nxjerrje jashtë përdorimit	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2020
1	991,658,585	317,086	11,668,061	980,307,610	198,582,412	781,725,198

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Për këtë llogar bazuar në listën e aktiveve afat gjata materiale të paraqitura në mënyrë analitike me gjendje sipas (**aneksi nr.28, germa B/I**) bashkëlidhur projektraportit.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Nuk është e pasqyruar vlera e saktë për çdo aktiv afat gjatë, që ka pësuar ndryshime për gjatë periudhës së më passhme nëpërmjet kryerjes së investimit shtesë, si vlera e rikonstruksionit të objektit, vlera mbikëqyrjes e kolaudit të objekteve, pasi përmirësimet, riparimet e mirëmbajtje e aktiveve që kanë kosto të mëpasshme duhet ti shtohen koston fillestare AAGJM^{së}. Investimet në total shtesë deri në 31.12.2020 janë në vlerën 980,307,610 lekë për 139 objekte të evidentuar sipas aneksi nr.(5) bashkëlidhur, veprim në mospërputhje me UMFE nr. 8, datë 09.03.2018 *ñPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap. II, pika 11, aneksi 1, pika 2 Klasa 2, germa ðâ

b) Nuk është kryer inventarizimi dhe vlerësimi AAGJM me komision të ngritur nga Titullari Institucionit, veprim në mospërputhje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 *ñPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiare*, neni 15, pika 1; 2; UMFE nr. 30, datë 27.12.2011 *ñPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap.IV, pika 74 dhe 96 dhe UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 *ñPër procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësisë të Qeverisjes së Përgjithshme*, pika 36, paragraf (4), citohet se;

Pika 36;Paragrafi (4); Në lidhje me amortizimin e aktiveve afatgjata, deri në daljen e dispozitave ligjore të veçanta për sektorin publik, amortizimi vjetor i këtyre aktiveve duhet të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskal përkatës, më poshtë vijon:

-Për aktivet afatgjata, materiale si: ndërtesat, konstruksionet, linjat teknologjike e të prodhimit dhe makineritë e pajisjet me afat të gjatë shërbimi, duhet të zbatohet norma 5%, duke i llogaritur veçmas me vlerën e mbetur;

-Kompjuterët, pajisjet e ruajtjes së të dhënave, softë e sisteme informacioni të amortizohen mbi bazë grupimi me normën 25%;

-Për të gjitha aktivet e tjera afatgjata materiale duhet të zbatohet norma vjetore e amortizimit 20% mbi bazë grupimi; dhe

-Për aktivet afatgjata jomateriale, amortizimi të llogaritet me metodë lineare normë amortizimi 15%.

Baza e llogaritjes vjetore të amortizimit për aktivet afatgjata materiale (mbi të cilat aplikohet përqindja përkatëse e amortizimit vjetor mbi bazë grupimi) duhet të jetë e barabartë me:

-Vlerën kontabël neto të kategorive përkatëse të aktiveve, të regjistruar në çelje të periudhës ushtrimore;

-Shtesën e koston së blerjes dhe koston së përmirësimit dhe rinovimit të kategorive përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore; si dhe

-Zbritjen e vlerës kontabël neto të aktiveve të shitura, të dala jashtë përdorimit apo të humbura për kategorinë përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore.

-UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *ñPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.II, pika 11, Aneksi 1, pika 2, Klasa 2 *ñAktivet afat gjatë, përbërja dhe trajtimi kontabël, germa (b), citohet se;*

Kap.(II). Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1, "Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik",

Pika 2; Klasa 2. "Aktivet afatgjata" (përbërja dhe trajtimi kontabël).

germa (b): Vlerësimi i mëpasshëm lidhet me faktin që aktivet gjatë jetës së përdorimit pësojnë ndryshime dhe për këtë qëllim duhet të rivlerësohen. Përmirësimet, **riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve kanë një kosto të mëpasshme që i shtohet koston fillestare të AAGJM-së**. Kryerja e riparimeve teknike kapitale, me ose pa zëvendësim të pjesëve të këtij aktivi, është kusht i funksionimit të një elementi të AAGJM-së. Kostoja e riparimit njihet në vlerën kontabël të elementeve të AAGJM-së, nëse plotëson kriteret për njohje.

-Ligji nr.25, datë 10.05.2018 ñPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiare, neni 15, citohet se;

Neni 15. Inventari aktiveve dhe detyrimeve 1. Njësitë ekonomike, subjekt i këtij ligji, duhet të kontrollojnë, të paktën një herë gjatë periudhës raportuese, ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve, të detyrimeve dhe të kapitaleve të veta, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumenteve kontabël përkatëse në përputhje me rregulloren e inventarizimit të hartuar nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit. 2. Organi i drejtimit të njësisë ekonomike mban përgjegjësi për procedurat e ndjekura për inventarizimin e aktiveve dhe detyrimeve, me qëllim paraqitjen me vërtetësi dhe besueshmëri të elementeve të aktivitetit dhe detyrimeve në pasqyrat financiare.

-Gjatë periudhës raportuese ushtrimore viti 2020 u konstatua se, njësia publike bashkia Has ka kryer procedurë nxjerrje jashtë përdorimi, vetëm për dy objekte ndërtimore konkretisht:

I-Me urdhërin nr.715, datë 27.09.2019 ñPër vlerësimin e objektit godina e shkollës 9/vjecare Letajò, Titullari ka ngritur komisionin i përbër me 7 anëtarë, nga të cilët 2 janë specialistë të fushës (ing.ndërtimi). Komisioni në datën 15.10.2019 ka mbajtur procesverbalin me formular (Aneksi nr.1) dhe ka hartuar relacionin teknik për gjendjen fizike të ndërtimit, veprime në përputhje me UMFE nr.30, datë 27.12.2011 ñPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publikò i ndryshuar.

Për këtë procedurë Titullari me vendim nr.782, datë 18.10.2019, ka miratuar procesverbalin e vlerësimit, ndërsa me urdhërin nr.936, datë 20.12.2019 ka ngritur komisionin ñPër asgjësimin e objektit (Godinë) shkolla 9/Vjecare Letajò, ndërsa ka evidentuar edhe vlerat të cilat do të ripërdoren. Kjo procedurë është konfirmuar nga KB me vendimin nr.21, datë 23.10.2019 ñPër miratimin e procedurës së nxjerrjes jashtë përdorimit të objektit godina "Shkolla 9/vjecare Letajò e konfirmuar ligjshmëria dhe miratuar nga Prefekti i Qarkut Kukës me shkresë nr.3/68 prot, datë 04.11.2019. Për vlerat materiale të cilësuar për ripërdorim, komisioni ka mbajtur procesverbal, ka administruara cdo artikull fletë/hyrje shoqëruar me fotografi gjatë punimeve.

2-Me urdhërin nr.716, datë 27.09.2019 ñPër vlerësimin e objektit godina e Kopshti Krumë, Arkiva Krumë dhe rikonstrukcion zyra gjendjes civileò Titullari ka ngritur komisionin i përbër me 7 anëtarë, nga të cilët 2 specialistë të fushës (ing.ndërtimi). Komisioni në datën 01.10.2019 ka mbajtur procesverbalin me formular (aneksi 1) dhe ka hartuar relacionin teknik për gjendjen fizike të ndërtimit, veprime në përputhje me UMFE nr.30, datë 27.12.2011 ñPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publikò i ndryshuar.

Për këtë procedurë Titullari me vendim nr.782, datë 18.10.2019 ka miratuar procesverbalin e vlerësimit, ndërsa me urdhërin nr.831, datë 11.11.2019 ka ngritur komisionin ñPër asgjësimin e objektit Kopështi Krumë, Arkiva Krumë dhe Rikonstrukcion zyra gjendjes civileò, ndërsa ka evidentuar edhe vlerat të cilat do të ripërdoren. Kjo procedurë është e konfirmuar nga KB me vendimin nr.34, datë 23.10.2019 ñPër miratimin e procedurës së nxjerrjes jashtë përdorimit të objektit "Kopështi Krumë, Arkiva Krumë dhe rikonstrukcion zyra gjendjes civileò e konfirmuar ligjshmëria dhe miratuar nga Prefekti i Qarkut Kukës me shkresë nr.3/67 prot, datë 04.11.2019.

Për vlerat materiale të cilësuar për ripërdorim, titullari ka marr vendimet nr.121, datë 22.02.2020 dhe nr.843, datë 19.11.2019 ñPër miratimin e procesverbaleve të komisionit të asgjësimit të objektit Shkolla 9-Vjecare Letaj dhe objektet Kopështi Krumë, Arkiva Krumë, zyra gjendjes civileò, ndërsa komisioni ka mbajtur procesverbal dhe ka administruara me fletë/hyrjet përkatëse me nr.50, datë 31.12.2019 për 20 artikuj dhe nr.28, datë 22.05.2020 për 7 artikuj të shoqëruar me fotografime gjatë procesit të punimeve. Më hollësisht për secilin objekt të dhënat pasqyrohen në tabelën sa më poshtë;

Llog	Emertimi i aseteve	Vlera ne Çelje me 01.01.2020	Paksime gjate v.2020	Amortizimi		Artikuj të bërë hyrje
				Ne çelje 2020	Pakesime 2020	
212	Shkolla 9-Vjecare Letaj	9,320,557	9,320,557	2,509,242	2,509,242	7 artikuj
212	Kopështi Krumë, Arkiva Krumë, zyra gjendjes civile	2,347,504	2,347,504	463,137	463,137	20 artiu
	TOTALI	11,668,061	11,668,061	2,972,379	2,972,379	-

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

-Gjendja llog.(213) **"Rrugë, rrjete, vepra ujore"** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerë 1,278,801,884 lekë, ndërsa në datë 31.12.2020 në vlerë 1,240,910,396 lekë me diferencë vlera 37,891,488 lekë e cilat përfaqëson vlerën e investimeve të kryera gjatë vitit 2020 në rrugë, rrjete e vepra ujore dhe paksime për vlerën e amortizimit gjatë periudhës.

Për vitin 2020 është përdorur norma e amortizimit 5%

	Vlera në çelje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2020	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2020
	1,535,215,692	26,048,611	1,561,264,303	320,353,907	1,240,910,396

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

Për këtë llogar bazuar në listën e aktiveve afat gjata materiale të paraqitura në mënyrë analitike me gjendje sipas (**aneksi nr.29, germa B/1**), bashkëlidhur.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Në përlllogaritjen e amortizimit vjetor të aktive afatgjata për periudhën raportuese ushtrimore 2020 në vlerë 320,353,907 lekë rezulton se, norma mesatare vjetore është përlllogaritur me 5%, duke respektuar normën e amortizimit, në përputhje me UMFE nr.8, datë 09.03.2018 në *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, pika 36.

b) Në këtë llogari nuk është pasqyruar e saktë ,vlera për çdo aktiv afat gjatë që ka pësuar ndryshime gjatë periudhës së mëpasshme nëpërmjet kryerjes së investimeve shtesë, si vlera e rikonstruksioneve të objekteve, vlera mbikëqyrjes dhe kolaudimit të objekteve, pasi përmirësimet, riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve që kanë një kosto të mëpasshme, duhet ti shtohen kostos fillestare të AAGJM^{se}. Investimeve shtesë në total deri në 31.12.2020 janë në vlerë 1,561,264,303 lekë për 268 raste, veprim në mospërputhje me UMFE nr. 8, datë 09.03.2018 në *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.II, pika 11, Aneksi 1, pika 2, Klasa 2, germa ðb

c) Nuk është kryer inventarizimi dhe vlerësimi AAGJM^{ve} me komision të ngritur nga Titullari Institucionit, veprim në mospërputhje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 në *Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare*, neni 15, pikat 1 dhe 2; UMFE nr.30, datë 27.12.2011 në *Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap.(IV), pika 74 dhe 96; UMF nr.08, datë 09.03.2018 në *Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit e të pasqyrave financiare vjetore të njërive të Qeverisjes së Përgjithshme*, pika 36, ku citohet se;

Pika 36. Në lidhje me amortizimin e aktiveve afatgjata, deri në daljen e dispozitave ligjore të veçanta për sektorin publik, amortizimi vjetor i këtyre aktiveve duhet të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskal përkatës, si më poshtë vijon:

-Për aktivet afatgjata, materiale si: ndërtesat, konstruksionet, linjat teknologjike e të prodhimit dhe makineritë e pajisjet me afat të gjatë shërbimi, duhet të zbatohet norma 5%, duke i llogaritur veçmas me vlerën e mbetur;

-Kompjuterët, pajisjet e ruajtjes së të dhënave, softe e sisteme informacioni të amortizohen mbi bazë grupimi me normën 25%;

-Për të gjitha aktivet e tjera afatgjata materiale duhet të zbatohet norma vjetore e amortizimit 20% mbi bazë grupimi; dhe

-Për aktivet afatgjata jomateriale, amortizimi të llogaritet me metodë lineare normë amortizimi 15%.

Baza e llogaritjes vjetore të amortizimit për aktivet afatgjata materiale (mbi të cilat aplikohet përqindja përkatëse e amortizimit vjetor mbi bazë grupimi) duhet të jetë e barabartë me:

-Vlerën kontabël neto të kategorive përkatëse të aktiveve, të regjistruar në çelje periudhës ushtrimore;

-Shtesën e kostos së blerjes dhe kostos së përmirësimit dhe rinovimit të kategorive përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore; si dhe

-Zbritjen e vlerës kontabël neto të aktiveve të shitura, të dala jashtë përdorimit apo të humbura për kategorinë përkatëse të aktiveve gjatë periudhës ushtrimore.

-UMFE nr.08, datë 09.03.2018 në *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.(II), pika 11, aneksi 1, pika 2, Klasa 2, në *Aktivet afat gjatë, përbërja dhe trajtimi kontabël, germa (b)*, ku citohet se;

Kapitulli II. Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme

Pika 11. Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1. "Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik",

Pika 2.Klasa 2. "Aktivet afatgjata" (përbërja dhe trajtimi kontabël).

germa 'b'. Vlerësimi i mëpasshëm lidhet me faktin që aktivet gjatë jetës së përdorimit pësojnë ndryshime dhe për këtë qëllim duhet të rivlerësohen. Përmirësimet, riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve kanë një kosto të mëpasshme që i shtohet kostos fillestare të AAGJM^{se}. Kryerja e riparimeve teknike kapitale, me ose pa zëvendësim të pjesëve të këtij aktivi, është kusht i funksionimit të një elementi të AAGJM^{se}. Kostoja e riparimit njihet në vlerën kontabël të elementeve të AAGJM^{se}, nëse plotëson kriteret për njohje.

-Ligji nr.25/2018, datë 10.05.2018 në *Për kontabilitetin e pasqyrat financiare*, neni 15, citohet se;

Neni 15. Inventari i aktiveve dhe detyrimeve 1. Njësitë ekonomike, subjekt i këtij ligji, duhet të kontrollojnë, të paktën një herë gjatë periudhës raportuese, ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve, të detyrimeve dhe të kapitaleve të veta, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumenteve kontabël përkatëse në përputhje me rregulloren e inventarizimit të hartuar nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit. 2. Organi i drejtimit të njësisë ekonomike mban përgjegjësi për procedurat e ndjekura për inventarizimin e aktiveve dhe detyrimeve, me qëllim paraqitjen me vërtetësi e besueshmëri të elementeve të aktivitetit dhe detyrimeve në pasqyrat financiare.

-Gjendja llog.(214) **“Instalime teknike, makineri, pajisje, vegla pune”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 33,415,352 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 në vlerën 27,499,421 lekë me diferencë për 5,915,931 lekë e cilat përfaqëson vlerën e objekteve të investimeve të kryera ndër vite, shtesat gjatë periudhës dhe paksimet nga amortizimi për periudhën raportuese ushtrimore.

Për vitin 2020 është përdorur norma e amortizimit 5%

Nr	Vlera në çelje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2020	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2020
1	62,237,839	0	62,237,839	34,738,418	27,499,421

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

-Gjendja llog.(215) **“Mjete transporti”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 22,179,865 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 në vlerën 21,070,871 lekë me diferencë për 1,108,994 lekë e cila përfaqëson vlerën e mjeteve ndër vite, shtesat gjatë periudhës e paksimet nga amortizimi për periudhën raportuese ushtrimore.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Llog.(215) **“Mjete transporti”** në pasqyrat e pozicionit financiar viti 2020 paraqitet në vlerën 37,104,706 lekë me kosto historike, në të cilën është pasqyruar edhe vlera për 6 (gjashtë) mjete transporti në gjendje të dëmtuara, pra është kryer kontabilizim i gabuar në llog.(215) **“Mjete Transporti”**, ndërsa amortizimi për mjetet është llogaritur në vlerën 16,033,835 lekë në masë 5%. Për këto 6 (gjashtë) mjete transporti të cilat nuk janë në gjendje pune, por të dëmtuara duhej të ishin të regjistruara dhe kontabilizuar në llog.(24) **“Aktive afatgjata të dëmtuara”** me analizë cdo mjet në tabelën sa poshtë, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 **“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”**, Kap.(II), pika 11, aneksi 1, pika 2/1, germa (e); pika 36, ku citohet se;

Germa “e”. Për daljet nga kalimi në aktive afatgjata të dëmtuara, funksionimi i vlerës historike dhe amortizimit është: -Kreditohet lloga.(215) (analizat shtatëshifrore përkatëse);

-Debitohet llogaria 24, “Aktive afatgjata të dëmtuara”.

Pika 36. Në lidhje me amortizimin e aktiveve afatgjata, deri në daljen e dispozitave ligjore të veçanta për sektorin publik, amortizimi vjetor i këtyre aktiveve duhet të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskal përkatës, si më poshtë vijon:

-Për aktivet afatgjata, materiale si: ndërtesat, konstruksionet, linjat teknologjike e të prodhimit dhe makineritë e pajisjet me afat të gjatë shërbimi, duhet të zbatohet norma 5%, duke i llogaritur veçmas me vlerën e mbetur;

Mjetet e transportit të dëmtuara në periudha viti 2020.

Nr	Emërtimi	nj/m	Sasia	Vlera
1	Makine MITSUBISHI	copë	1	999,500
2	Makine WOLSVAGEN	copë	1	374,000
3	Makine administrate ML	copë	1	2,394,000
4	Makine tip JEEP	copë	1	1,488,000
5	Land Rover	copë	1	895,000
6	Kamion Tip Benz	copë	1	4,225,000
	Totali			10,375,500

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Mjetet e transportit me kosto historike llog.(215) “Mjete transporti” viti 2020.

Nr	Emërtimi	nj/m	Sas	Vlera
1	Kamion	Copë	1	2,343,200
2	Makine administrate ML	Copë	1	2,394,000
3	Makine tip JEEP	Copë	1	1,488,000
4	Makine MITSUBISHI	Copë	1	999,500
5	Automjet (kamion)APV me vinc	Copë	1	4,999,200
6	Land Rover	Copë	1	895,000
7	Automjet (mercedez)viti 1990,nafte,10964CC,Nr.Shasie 61506425488919	Copë	1	545,173
8	Makine WOLSVAGEN	Copë	1	374,000
9	Veture Benz (HS 0801 A)	Copë	1	1,099,996
10	Kamion Tip Benz	Copë	1	4,225,000

11	Eskavator me zinxhire, Volvo FC220D, seri-16121209, me kave	Copë	1	16,347,130
12	Mjet tip mercedes benz, zjarrefikese me nr shasie 61506425495204	Copë	1	748,003
13	Motocikleta 125ccBrendKIEËAY model target125,nr	Copë	1	323,252
14	Motocikleta 125ccBrendKIEËAY model target125,nr	copë	1	323,252
Totali				37,104,706

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare.

Për vitin 2020 është përdorur norma e amortizimit 5%

Vlera në celje (Kosto historike)	Shtesa gjatë vitit 2020	Vlera para amortizimit	Amortizimi	Vlera neto më 31.12.2020
37,104,706	0	37,104,706	16,033,835	21,070,871

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

-Gjendja llog.(218) **“Inventar ekonomik”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 19,213,325 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 në vlerën 11,998,076 lekë me diferencë për 7,215,249 lekë e cila përfaqëson vlerën e shpenzimeve të kryera ndër vite dhe shtesat gjatë vitit 2020, sipas listës analitike të sektorit të financës dhe amortizimit.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

Gjendja llog.(218) **“Inventar ekonomik”**, në datë 31.12.2020 është përllogaritur nga Bashkia.

Vlera në celje 01.01.2020	Shtesa gjatë vitit 2019	Vlera para amortizimit	Amortizimi akumuluar	Amortizimi vjetor	Amortizimi total	Vlera neto 31.12.2020
56,179,527	1,062,452	57,241,979	36,966,202	8,277,701	45,243,903	11,998,076

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

3.Nën/rubrika, aktive afatgjata financiare, ku bënë pjesë llog.(25) **“Huadhënie e nën-huadhënie”** dhe 6 **“Pjesëmarrje në kapitalin e vetë”**, rezulton se, nuk janë kryer veprime të tilla dhe për rrjedhojë edhe gjendja e këtyre llogarive në pasqyrat e pozicionit financiar paraqitet me 0 (Zero).

4.Nënrubrika, Investime.

-Gjendja llog.(230) **“Aktive afatgjata jo materiale”**, në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 0 (Zro) lekë, vlerë e pa ndryshuar në datën 31.12.2020, pra nuk ka objekte AAJM në proces.

-Gjendja llog.(231) **“Për aktive afatgjata materiale”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 12,280,822 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 në vlerë 79,208,907 lekë me diferencë për 66,928,085 lekë e cila përfaqëson vlerën e investimeve në proces të cilat nuk kanë përfunduar brenda vitit ushtrimor dhe do të kenë financime të tjera deri në përfundimin e tyre, kur ato të kthehen aktive dhe kalojnë te llogaritë Klasa (2) **“Aktive afatgjata materiale”**.

Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

-Sektori financës ka të analizuar e dokumentuar në mënyrë analitike e justifikuese vlerën e pasqyruar të pozicionit financiar për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020 për 7 objekte me vlerë 79,208,907 lekë, ndërsa për 2 objekte me vlerë 415,942 lekë nuk disponohet asnjë analizë me dokumenta justifikues nga periudhat paraardhëse të transferuara nga pasqyra financiare të ish/Komuna Golaj gjatë periudhës konsolidimit në pasqyrat financiare, veprim në mospërputhje me UMFE nr. 8, datë 09.03.2018 **“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”**, Kap.(II), pikat 6; 11, aneksi 1, pika 2, Klasa 2, nënpika 2.1, paragrafi; **“Trajtimi kontabël dhe funksionimi grupi (20) “Aktive afatgjata jo materiale” dhe pika 18, ku citohet se;**

Kap.(II).Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Pika 6.Njësitë e qeverisjes së përgjithshme mbajnë kontabilitetin e tyre mbështetur në dokumentet kontabël bazë dhe justifikues,

Pika11.Përmbledhja e llogarive në klasa është mbështetur në analizën funksionale të veprimeve që ato përshkruajnë. Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik është paraqitur në aneksin 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Aneksi 1, “Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik”;

Pika 2. Klasa 2, “Aktivet afatgjata” (përbërja dhe trajtimi kontabël).

Nënpika 2.1. Trajtimi kontabël dhe funksionimi i llogarive të klasës 2;

Paragrafi - Trajtimi kontabël dhe funksionimi i grupit 20, “Aktive afatgjata jo materiale”.

Pika18. Llogaritë përkatëse në klasën 2 funksionojnë si më poshtë vijon:

a) Për realizimin dhe njohjen e investimeve bëhet regjistrimi kontabël si më poshtë:

-Debitohet llogaria përkatëse e investimeve (grupi 23); dhe

-Kreditohet llogaria përkatëse e detyrimeve (klasa 4).

B.Pasivet (Detyrimet).

II. Rubrika, pasivet afat shkurtra.

1.Nënrubrika, llogari të pagueshme;

Gjendja e llog.(401-408) **“Furnitorë dhe llogari të lidhura me to”**; llog.(42) *Personeli e llogari të lidhura me to*; llog.(431) *Detyrime ndaj shtetit për tatim-taksa*; llog.(435) *Detyrime ndaj shtetit për sigurime shoqërore*; llog.(436) *Detyrime ndaj shtetit për sigurime shoqërore*; llog.(467) *Kreditore të ndryshëm* janë të barabarta me gjendjen e llog.(4342) *Operacione me shtetin (të drejta)* e pasqyruar në vlerën 22,064,258 lekë për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020 e analizuar përbëhet dhe është e njëjtë me shumën e llogarive si vijon:

NR	EMERTIMI	Gjendje 01.01.2020	Shtesa	Pakësimi	Gjendje 31.12.2020
1	Paga Personeli llog.(42)	10,939,889	0	140,803	10,799,086
2	Tatim page tatim ne burim llog.(431)	431,014	96,414	0	527,428
3	Sigurimet Shoqërore llog.(435)	2,564,427	253,486	0	2,817,913
4	Sigurime Shëndetësore llog.(436)	359,439	25,442	0	384,881
5	Furnitorë llog.(401-408)	4,270,870	3,264,080	0	7,534,950
6	Kreditore të ndryshëm llog.(467)	0	0	0	0
	TOTALI	18,565,639	3,639,422	140,803	22,064,258

Shënim: Të dhënat janë të disponuara nga Pasqyrat financiare

Nga analiza e llogarive rezulton se: ndërmjet vlerës pasqyruar në llog.(4342) **“Operacione me shtetin (të drejta)”** dhe vlerës e pasqyruar në 6 (gjashtë) llogarit pasive, për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020 nuk ka diferencë, pra është e njëjta vlerë e pasqyruar në aktivin e pasqyrave të pozicionit financiar. -Gjendja llog.(401-408) **“Furnitorë e llogari të lidhura me to”** në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2019 paraqitet në vlerë 4,270,870 lekë, ndërsa në datë 31.12.2020 në vlerë 7,524,950 lekë me diferencë për 3,264,080 lekë e cila përfaqëson detyrimet e Bashkisë ndaj të tretëve.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se: Vlera **7,534,950 lekë** e pasqyruar gjendje në datë 31.12.2020 është e justifikuar me dokumente analitike me të dhëna sa më poshtë;

Aneksi nr.9, Pasqyra e detyrimeve për 18 subjekte gjendje më 31.12.2020.

Nr	Emërtimi furnitorit	Gjendja e detyrimeve në llog.(401-408) në 31.12.2020
1	FSHU	615,433
2	USha	180,936
3	AK	401,800
4	HC	773,500
5	D Shpk	944,071
6	HC	401,400
7	KB	911,352
8	C 2A	104,304
9	HC	670,700
10	I QPF	116,820
11	B C	141,996
12	SL	386,050
13	BK 2010	695,255
14	Xh & M Shpk	60,000
15	DN CS	30,000
16	P	16,540
17	Al	18,780
18	FSHU	589,856
19	C2A	231,480
20	ShP	24,000
21	V	45,000
22	Diference cmimi	685
23	M E	5,000
24	KShpk	133,992
25	Gj Sh	36,000
	TOTAL	7,534,950

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Për periudhën viti 2020.

-Gjendja llog.(42) **“Detyrime ndaj personelit”** në datë 31.12.2020 pasqyrohet në vlerë 10,799,086 lekë e cila paraqet detyrime për pagat e punonjësve të muajit dhjetor 2020 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likujduara në janar 2021.

-Gjendja llog.(431) **“Detyrime ndaj shtetit tatim taksa”** në datë 31.12.2020 pasqyrohet në vlerë 527,428 lekë e cila paraqet detyrime për tatim mbi të ardhurat e punonjësve të muajit dhjetor 2020 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likujduara në janar 2021.

-Gjendja llog.(435) **“Sigurime shoqërore”** në datë 31.12.2020 pasqyrohet në vlerë 2,817,913 lekë e cila paraqet detyrime për kontributi sigurimeve shoqërore të punonjësve të muajit dhjetor 2020 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likujduara në janar 2021.

-Gjendja llog.(436) **“Sigurime shëndetësore”** në datë 31.12.2020 pasqyrohet në vlerë 384,881 lekë e cila paraqet detyrime për kontributi sigurime shëndetësore të punonjësve të muajit dhjetor 2020 të kuadruara me degën e thesarit Has dhe të likujduara në janar 2021.

Këto vlera të llog.(42; 431; 435; 436) të krahasuara me listpagesat e muajit dhjetor të vitit 2020 dhe evidencën e shpënzimeve të muajit janar të vitit 2021, janë të njëjta dhe përmbledhësja e listëpagesave, rakordon me evidencën e shpënzimeve.

-Gjendja llog.(466) **"Kreditorë për mjete në ruajtje"** në datën 31.12.2020 paraqitet në vlerën 11,156,021 e cila përfaqëson ngurtësimin si detyrime të Bashkisë ndaj operatorëve ekonomik për 5% garanci në punimet e objekte të ndryshme të përfshirë ndër vite. Gjatë periudhës raportuese ushtrimore viti 2020, Sektori financës ka dokumentuar ngurtësime në vlerën prej 5,018,649 lekë për 8 OE, ndërsa ka kryer likuidime në vlerën prej 9,994,996 lekë për 3 OE. Bashkia me degën e thesarit Has në datë 09.02.2021 ka mbajtur aktrakordime përkatësisht:

a) për 5% e ngurtësimeve progresive në vlerën 5,018,649 lekë deri më 31.12.2020.

b) për 5% e likuidimeve progresive në vlerën 9,994,996 lekë deri më 31.12.2020.

Ndërmjet vlerës së ngurtësimeve prej 5,018,649 lekë dhe likuidimeve në vlerë 9,994,996 lekë, rezulton diferencë në vlerën 11,156,021 lekë, e cila përfaqëson gjëndjen e llog.(466) **nkreditorë për mjete në ruajtje** në datën 31.12.2020 për detyrime të krijuara për gjatë vitit ushtrimor 2020, të pasqyruara më hollësisht në Anekset (nr.10; 11; 12).

Si përfundim konstatohet se: Në llog.(466) **nkreditorë për mjete në ruajtje** gjendje më datë 31.12.2020 paraqitet në vlerë 11,156,021 lekë e cila përfaqëson detyrime të bashkisë Has ndaj operatorëve ekonomik për garanci në punime për objekte të përfunduara dhe objekte në ndërtim.

- *garancia e trashëguar nga periudhat paraardhëse vlera 16,105,918 lekë.*

- *diferenca e krijuar ndërmjet likuidimeve dhe garancisë më periudhën viti 2020.*

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

Në pasqyrat e pozicionit financiar kjo llogari paraqitet në vlerë 11,156,021 lekë e cila rakordon me gjëndjen e pasqyruar e analizur në mënyrë analitike për çdo objekt ndërtimi dhe operator ekonomik, si pasojë e mos pasqyrimin në aktrakordime dhe në evidencat analitike për të gjithë operatorët ekonomik detyrimin që bashkia Has në lidhje me vlerën e garancisë për punimet e përfunduara, apo ato në proces. Për 12 objekte të përfunduara të cilt bashkia i ka marrë në dorëzim pasqyrohet me vlerën 7,256,213 lekë me aneksit përkatës, ndërsa nuk është bërë zhblllokimi i vlerës sepse fondet gjenden të ngurtësuar në degën e thesarit Has, megjithëse është përmbushur afati i garancisë së punimeve sipas kushteve të kontratës.

Nga Drejtoria e Urbanistikës dhe Drejtoria e Financës, nuk janë marrë masa për bërë zhblllokimin e këtyre fondeve, nuk është bërë njoftim subjekteve për paraqitjen e dokumentacionit të duhur me qëllim likuidimin e vlerës së ngurtësuar, ose përdorimin për interes publik të këtyre fondeve, bazuar në kushtet e kontratës të lidhur me subjektet sipërmarrëse, veprime në mospërputhje me UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 **nPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme**, Kap.(III), pikat 30; 50, ku citohet se;

pika 30. "Çdo njësi e qeverisjes së përgjithshme kryen verifikimin fizik të aktiveve dhe elementeve të tjera, konform kriterëve të përcaktuara në aktet ligjore e nënligjore, si dhe saktëson vërtetësinë e llogarive të të drejtave e të detyrimeve ndaj të tretëve. Mbi këtë bazë, në kontabilitet, bëhen veprimet për sistemimi diferencave të gjendjes fizike me gjendjen kontabël për llogari viti kontabël që mbyllet", **Pika 50.** "Tepricat e llogarisë 520 "Disponibilitete në thesar" dhe të llogarisë 466 "Kreditorë për mjete në ruajtje" duhet të vërtetohen me aktrakordim me thesarin, një kopje e të cilit i bashkëngjitet llogarisë vjetore. Në akt rakordim, tepricat duhet të paraqiten të strukturuar sipas natyrës së të ardhurave të trashëguara (të ardhurat e papërdorura, si të çelura ashtu edhe ato të paçelura, mjetet në ruajtje, sponsorizimet dhe pjesën e grantit që trashëgohet)",

-UKM nr.03, datë 15.02.2011 **nPër mbikëqyrjen dhe kolaudimin e punimeve të ndërtimit** i ndryshuar, Kap.II, pika 10, ku citohet se;

Kap.(II); Pika 10. Në përfundim të periudhës së garancisë, investitori, kolaudatori, mbikëqyrësi dhe zbatuesi i punimeve bëjnë kontrollin përfundimtar të veprës. Për difektet që nuk janë ndrequr gjatë periudhës së garancisë së punimeve të ndërtim-montimit, investitori llogarit koston e ndreqjes së tyre dhe bën ndalesën nga vlera e garancisë së punimeve.

Ngurtësime në masën 5% për garancin të analizuara në periudhën viti 2020

Nr	PERSHKRIMI	SUBJEKTI	Vlera 5%
1	Rindertim i Shkolles 9-Vjecare Letaj	L Shpk	854
2	Rehabilitim Rruga Lagje Peka dhe Pazari Vjeter	Z Shpk	300,000
3	Ndërtim trotuaresh ne segmentet Krume-Koder e Madhe Qender Fshati Letaj dhe	O Shpk	134,152
4	Rikonstrukcion Rruga e Fshatit Perollaj	D	806,310
5	Zbatim projekt-preventivit per eficensen e energjise ndertesese egzistuese 4kt, ne	PVK	450,000
6	Ndërtimin e Kolektorit të ujërave të zeza të Qytetit Krume	O Shpk	127,520
7	Ndërtim Rruge Malore Qender Fshatit Gjinaj - Stanet, Bjeshka Gjinaj & Rikonstrukcion	H Shpk	199,813

8	Ndërtim Ujësjeslesë Rajonal për njesinë administrative Golaj, Per fshatrat Dobrunë, Qarr I Vogel, Golaj, Nikoliq dhe Vlahen, Bashkia Has	L Shpk	3,000,000
TOTALI			5,018,649

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Për likuidimet e garancisë 5% të analizuar në periudhën viti 2020.

Nr	Objekti	Subjekti	Vlera 5%
1	Likuidim garancie për objektin Rehabilitim I rruges Fshatit Zahrisht	PE-VLA-KU Shpk	7,561,101
2	Likuidim garancie për objektin Rikonstruksion Shkolla 9-Vjecare Tregtan	Denis 05 Shpk	1,227,585
3	Likuidim garancie për objektin Rikonstruksion Rruga e Fshatit Perollaj	Denis 05 Shpk	1,206,310
TOTALI			9,994,996

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Detyrimet ndaj subjekteve për garanci punimesh gjendje mbartur deri 31.12.2020

Nr	Objekti	Subjekti	Afatet	Vlera e 5%
1	Ndërtim Shkolla 9-Vjecare perollaj nga ish komunat para vitit 2015	I Shpk	Perfunduar	26,450
2	Infrast e Qytetit Krume Faza II	Sh.p.k. L	Perfunduar	98,042
3	Rikon.9-Vjecare Zahrisht	Sh.p.k.òXhò	Perfunduar	56,702
4	Rikon.9-Vjecare Zahrisht F II	Sh.p.k.òXhò	Perfunduar	713,513
5	Rikon. Çatia Shk. Mesme Krume	Sh.p.k.òXhò	Perfunduar	314,338
6	Rehabilitim I rruges Fshatit Zahrisht	PVK Shpk	Perfunduar	2,557
7	Rindërtim I Shkolles 9-Vjecare Letaj	L Shpk	Perfunduar	3,263,489
8	Ndërtim trotuari Rruga Pashtriku dhe tjera brendeshme	S Shpk	Perfunduar	97,542
9	Rik Ujësjeslesë Fshatit Zahrisht (Shtesa)	L Shpk	Perfunduar	22,282
10	Rikonstruksion Shkolla 9-Vjecare Tregtan	D	Perfunduar	-
11	Rehabilitim Rruga Lagje Peka dhe Pazari Vjeter	Z	Perfunduar	2,056,377
12	Ndërtim trotuaresh segmentet Krume-Koder e Madhe Qender Letaj	O	Perfunduar	477,401
13	Rikonstruksion Rruga e Fshatit Perollaj	D	Perfunduar	-
14	Pallati 4kt rruga Dardania	PVKShpk	Proces	699,995
15	Ndërtimin e Kolektorit të ujërave të zeza të Qytetit Krume	O	Perfunduar	127,520
16	Ndërtim Rruge Malore Qender Fshatit Gjinaj - Stanet, Bjeshka Gjinaj & Rikonstruksion I Rruges Segmenti Gjinaj - Pus I Thate.	H Shpk	Proces	199,813
17	Ndërtim Ujësjeslesë Rajonal për njesinë administrative Golaj, Per	L Shpk	Proces	3,000,000
Totali				11,156,021

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

-Në pasiv të bilancit pasqyrohet;

-Llog.(467) **“Kreditorë të ndryshëm”** gjendje në datë 31.12.2020 paraqitet në vlerën 28,833,238 lekë që përputhet me vlerën e pasqyruar në llog.(486) **“Shpenzime të periudhave të ardhshme”** në fund të vitit 2020 në vlerën 28,833,238 lekë e cila përfaqëson vlerat e faturave të pa likuiduara ndaj të tretëve. Nga auditimi rezulton se;

-Detyrimet e prapambetura për faturat e pa likuiduara për investime, blerje mallra, shërbime, vendime gjyqate, etj të trajtuara tek pika për auditimin e treguesve të buxhetit të bashkisë e pasqyruar me gjendje në datë 31.12.2020 në vlerën 28,833,238 lek, ndërsa në pasqyrat financiare detyrimet e pa likuiduara paraqiten të pasqyruara në llog. (467) **“Kreditorë të ndryshëm”** në vlerën 28,833,238 lekë, si detyrime të pa likuiduara ndër vite dhe deri në datën 31.10.2020, si dhe në llog.(401-408) **“Furnitorë e llogari të lidhura me to”** në vlerë 7,534,950.0 lekë, si detyrime të krijuara për likuidim në periudhën 60(ditë) deri në përfundim të periudhës raportuese ushtrimore viti 2020. Vlera e detyrimeve të prapambetura është në vlerën 28,833,238 lekë me analizë sipas natyrës së detyrimit paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Nr.	Emërtimi i natyrës së detyrimit	Vlera e detyrimit më 31.12.2020
1	Detyrim për investimet	25,425,844.0
2	Detyrim për vendimet gjyqësore	395,178.0
3	Detyrim për mallra dhe shërbime	1,702,216.0
4	Detyrime të prapambetura të tjera.	1,310,000.0
Total		28,833,238

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

-Llog.(4341) **“Operacione me shtetin (detyrime)”** në fund të periudhës raportuese ushtrimor viti 2020, paraqitet në vlerë 68,169,369 lekë e cila përfaqëson detyrimet debitoare që i përkasin buxhetit të shtetit. Këto detyrime në aktivin e bilancit paraqiten në llog.(468) **“Debitorë të ndryshëm”** e cila është në vlerë 67,254,420 lekë e trajtuar në aktiv të pasqyrave të pozicionit financiar, si edhe në llog.(423) **“Personeli, paradhënie, gjopa”** në vlerë 914,949 lekë.

-Pasqyrat e konsoliduara në nivel të vetëqeverisjes vendore me të gjitha njësitë e varësisë.

Njësia publike Bashkia Has për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020, në pasqyrat financiare ka të konsoliduar në nivel të vetëqeverisjes vendore të gjitha aktivitetin e bashkisë me pamje të strukturuar të informacionit kontabël të periudhës raportuese për aktivet, detyrimet, aktivet neto, fondet neto, të ardhurat, shpenzimet dhe fluksin e mjeteve monetare.

Për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020, njësive ekonomike Bashkia Has nuk disponon njësi publike me pozicion financiar të pavarur, në përputhje me ligjin nr.10296, datë 08.07.2010 **“Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollit”**; neni 9, pika 4, germa (d), neni 12 pika 2, germa (b), UMFE nr.8, datë 09.03.2018 **“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore”**

në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme, Kap.(II), pika 98;99;100; 101, germa (b), pika 118.
Për veprimet e mos veprimet në lidhje me mangësitë në vlerësimin e raportimit financiar për të arritur në opinionin në se pasqyrat financiare për periudhën raportuese për vitin 2018; 2019; 2020 për paraqitje të vërtetë e të drejtë të pozicionit financiar, performancës financiare e fluksit të parasë njësia publike Bashkia Has, bazuar në kuadrin rregullator në fuqi ngarkohet me përgjegjësi:

-z.P.C, me detyrë Drejtor i Financës.

Kriteri:	-Ligji nr.10296, datë 08.07.2010 <i>ËPër menaxhimin financiar dhe kontrollin</i>, i ndryshuar. -Ligji nr.25/2018, datë 10.05.2018 <i>ËPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiare</i>, -Ligji nr.9154, datë 06.11.2003 <i>ËPër arkivat</i>, Rregulloren <i>ËPër punën e dokumentet administrative në organet shtetërore dhe jo shtetërore</i>. -VKM nr.783, datë 22.11.2006 <i>ËPër përcaktimi i standardeve dhe të rregullave kontabël</i>; -VKM nr.177, datë 08.03.2017 <i>ËPër disa ndryshime dhe shtesa në VKM nr.165, datë 02.03.2016 “Për grupimin e Njësive të Vetëqeverisjes Vendore për efekt page e caktimin e kufijve të pagave të funksionareve të zgjedhur të emëruar, të nëpunësve civilë e punonjësve administrativë të Njësive Vetëqeverisjes Vendore</i>. -VKM nr.433, datë 08.06.2016 <i>ËPër transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit e aktualisht në administrim të M.Mjedisit e ish/Komunave/Bashkive</i> -VKM nr.684, datë 02.09.2020 <i>ËPër disa shtesa e ndryshime në VKM nr.433, datë 08.06.2016 “Për transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komunave/Bashkive</i>. -UKM nr.3, datë 15.02.2011 <i>ËPër mbikëqyrjen dhe kolaudimin e punimeve të ndërtimit”</i> i ndryshuar. -UMF nr.08, datë 09.03.2018 <i>ËPër procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit e të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes së Përgjithshme</i>, -UMF nr. 30, datë 27.12.2011 <i>ËPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik</i>.
Ndikimi/Efekti:	Pasqyrat financiare nuk paraqesin informacion të saktë për llog.(35); (468); (202-203); (210-213); (215); (218); (230-231); (466), nuk pasqyrojnë me vërtetësi vlerën e saktë të pasurisë së njësive vendore të Bashkisë Has.
Shkaku:	Mos zbatim i kërkesave ligjore.
Rëndësia:	E lartë
Rekomandime:	-Nëpunësi autorizues dhe Nëpunësi zbatues të marrin masa për sistemimin e vlera të llog.(32); llog.(468); llog.(202-203); llog.(210-213); llog.(215); llog.(218); (231); (466) të cilat nuk pasqyrojnë me vërtetësi vlerën e saktë të pasurisë së njësive publike vendore të Bashkisë Has, duke bërë që në këto llogari të paraqitet vlera e saktë e gjendjes në fund viti ushtrimor raportues. Njëkohësisht të bëhet sistemimi në llog.(468) <i>ËDebitorë të ndryshëm</i> e kredituar me vlerë 1,146,979 lekë (joarktim) me kontabilizim të gabur me kalim në llog.(423/429) <i>ËPersoneli, paradhënie, deficite e gjoba</i> .

-Nënpika (B.2). *Vlerësimi arsyeshëm i bazuar (në rastet kur vlerësimet janë të domosdoshme);*

Titulli i Gjetjes:	-Mangësitë në plotësinë, saktësinë e vlersimit të ngjarjeve ekonomike, kur vlerësimet janë të domosdoshme, si kryerja e inventarizimeve fizike të aktiveve, saktësia në procesin e inventarizimi fizik, nxjerrja jashtë përdorimit e aktiveve afatgjata materiale inventariale, si dhe administrimi e kontabilizimi i saktë e aktiveve.
Situata:	<u>I-Vlerësimi arsyeshëm bazuar (kur vlerësimet janë të domosdoshme) viti 2018.</u> Në lidhje plotësinë dhe saktësinë në pasqyrimin e përmbajtjes së ngjarjeve ekonomike u krye auditimi vetëm i disa testimeve të ngjarjeve ekonomike që u vlerësuan si të domosdoshme për të dhënë një paraqitje të vërtetë e të drejtë të hartimit të pasqyrave të pozicionit financiar të vitit 2018.

Testet e kryera janë në vijim:

a-Në lidhje me zbatimin e dispozitave ligjore për kryerjen e procedurave të vlerësimit dhe nxjerrjes jashtë përdorimit të aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara e qarkulluese rezultoi se:

Titullari njësisë publike bashkia Has për këtë qëllim ka nxjerr urdhërin nr.592, datë 03.10.2018 nëPër vlerësimin e asetëve të identifikuar si të pa përdorshme për tu nxjerr jashtë përdorimitò, nëpërmjet të cilit ka caktuar kryetar të komisionit nëpunësin zbatues, veprim në përputhje me UMF nr.30, datë 27.12.2011 nëPër menaxhimin e asetëve në sektorin publikò. Procesi për të bërë vlerësimin e nxjerrjes jashtë përdorimit ka vijuar gjatë muajit tetor 2018, ndërsa komisioni ka hartuar gjithësej 370 procesverbale të ndarë sipas grupeve, personave e kalendarit për vlerësim, për të cilat nëpunësi autorizues me vendim nr.758, datë 07.12.2018 nëPër miratimin e procesverbaleve të vlerësimit në vijim të urdhërit nr.592, datë 03.10.2018ò, ka miratuar të gjitha procesverbalet, ndërsa me KB me vendimin nr.70, datë 11.12.2018, ka miratuar procedurat e miratimit dhe të nxjerrjes jashtë përdorimit, për paisje inventar ekonomik dhe inventar i imët me listë përmbledhëse të pasqyruara me llogaritë ekonomike me të dhënat në tabelën sa më poshtë;

Nr	Emertimi	Llog.(21 2)	Llog.(21 3)	Llog.(214)	Llog.(218)	Llog 3270100:	Totali Inventarit
1	Bashkia Has	2,417,700	-	1,747,260	2,760,002	2,227,663	9,152,625
2	Njesia Administrative	-	-	1,231,812	506,930	371,169	2,109,911
3	Njesia Administrative	-	-	94,870	82,164	72,000	249,034
4	Njesia Administrative Golaj	168,000	200,000	3,422,143	7,275,108	8,656,834	19,722,085
5	Sherbimi Pyjor Has	-	-	-	-	300	300
6	Ujesjellesi Sha	-	-	-	-	5,090	5,090
	Grand Total	2,585,700	200,000	6,496,085	10,624,204	11,333,056	31,239,045

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Për ligjshmërinë e VKB është bërë konfirmimi nga Prefekti qarkut Kukës me shkresë nr.3/73, datë 19.12.2018. Menjeherë pas miratimit të procedurës dhe konfirmimit, Titullari në cilësinë (NA) ka nxjerr urdhërin nr.783, datë 20.12.2018 nëPër ngritjen e komisioni të asgjësimit të materialeve paisje zyere inventar ekonomik dhe inventari imëi imët i ndarë sipas NjAò, ku kryetar i komisioni është caktuar zv/Kryetari i bashkisë z.F.Th me 22 anëtar në përbërje. Ky komision ka mbajtur 4 procesverbale datë 21.12.2018, nëpërmjet të cilëve është evidentuar mënyra e asgjësimit dhe vendi caktuar nga bashkia për tu asgjësuar, ndërsa titullari me vendim nr.801, datë 28.12.2018 nëPër miratimin e procesverbaleve të asgjësimit të inventarit ekonomik dhe inventar i imëtò, ka miratuar procesverbalet duke ruajtur parametrat e ndotjes së mjedisit si edhe saktësimin e ripërdorimit të vlerave materiale. Për të pasqyruar saktësinë e kryerjes së vlerësimit komisioni ka bashkëlidhur pamje të disa artikujve që evidentojnë procesin e ndjekur me fotografim nga komisionet përkatëse

b-Mbi administrimin e ndihmave ushqimore në Bashkinë Has, të furnizuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Rezervave Materiale të Shtetit (DPRMSH).

Për periudhën raportuese gjatë viti 2018, bashkia Has nuk ka përfituar ndihma materiale e ushqimore të përfituara nga DPRMSH Tiranë, as alokime fondesh nga donatorë të ndryshëm, apo as nga qeverisja qëndrore.

c-Transaksionet financiare të kryera me veprime nëpërmjet arkës.

Nga auditimi dokumentacionit të veprimeve nëpërmjet arkës rezultoi se: Me arkë janë kryer transaksione financiare, vetëm për arkëtim të të ardhurave si detyrime të lindura nga taksa e tokës bujqësore; taksat e tarifave familjare, kuota ushqimore për bursën e nxënësve konviktor, si dhe tarifa për prerje dru zjarri, nëpërmjet mandat/arkëtimit të plotësuar me gjithë ekstremitetet, sipas faturës për arkëtim e lëshuar nga sektori i taksave e tarifave vendore, nën/drejtori konviktit dhe shërbimi pyjor në bashki. Nga arka nuk rezulton të jetë kryer asnjë transaksion pagese. Për vitin 2018 mandat/arkëtimit e prera fillojnë (nr.1, datë 08.01.2018 me vlerë 3,870 lekë dhe mbyllet nr.106, datë 14.12.2018 me vlerën 3,017 lekë), ndërsa në librin e ditari arkës të ardhurat nga arkëtimit e kryera janë në vlerën 373,080 lekë, të cilat në fund të cdo muaji janë derdhur totalisht në bankë dhe gjendja e arkës në fund të muaji dhe vitit është në mënyrë periodike me gjendje zero, gjithashtu është mbajtur ditari i arkës në formë klasike kontabël i cili rezulton i kuadruar. Drejtoria e Financës për të ardhurat ka kryer aktrakordime mujore e vjetore me degën e thesarit Has, ndërsa përfshirja e shumës së të ardhurave në pasqyrat financiare është bërë bazuar në vijueshmërinë kontabële në përputhje me VKM nr.783, datë 22.11.2006 nëPër përcaktimin e standardeve dhe të rregullave kontabëlò dhe UMFE nr.30, datë 27.12.2011 nëPër Menaxhimin e aktiveve në Njësitë e Sektorit Publikò pika 63, 64.

d-Saktësia e plotësimit të Urdhër shpenzimeve.

Për periudhën objekt auditimi në lidhje me U/shpenzimet u testuan dokumentet e transaksioneve të kryera nëpërmjet veprimeve me bankë konkretisht 3/mujori II/2018, konkretisht muaji Qershor nga nr.272, datë 01.06.2018 me vlerë 238,700 lekë, deri me nr.330, datë 27.06.2018 me vlerë 24,093,242 lekë. Hartimi u/shpenzimeve është bërë mbi bazën e dokumentit mbështetës e justifikues, formati i tyre është sipas UMFE dhe është aplikuar rregullisht sistemi i firmës së dyfishtë, duke u nënshkruar nga nëpunësi autorizues dhe zbatues. Plotësimi është bërë në të gjithë ekstremitetet, ku përcaktohen qartë objekti shpenzimit sipas strukturës buxhetore, kreditori përfitues dhe dokumenti justifikues. Urdhër shpenzimet janë konfirmuar nga Specialisti degës së Thesarit Has dhe janë likuiduar brenda limiteve të përcaktuara nga çelja e fondeve.

Për rastet e likuidimit të punimeve në ndërtim, urdhër shpenzimet kanë bashkangjitur këto dokumente: urdhër prokurimi; urdhri për ngritjen e KVO^{-së}; formulari njoftim fituesi, buletini i APP për njoftim fituesi e njoftim kontrate; kontrata e lidhur midis palëve; situacioni punimeve të kryera; fatura e shitjes e operatorit ekonomik përfitues; urdhri për ngritjen e komisionit për marrje në dorëzim; certifikata e përkohshme, ose përfundimtare e marrjes në dorëzim të punimeve; akt kolaudimi përfundimtar. Për rastet e blerjeve të materialeve, urdhër shpenzimet kanë të bashkangjitur këto dokumente: urdhër prokurimi; urdhër për ngritjen e KVO^{-së}; fotokopje e buletinit të APP për njoftim fituesi e njoftim për lidhje kontrate; fotokopje e kontratës së lidhur midis palëve; fatura e shitjes e operatorit ekonomik përfitues, urdhri për ngritjen e komisionit për marrje në dorëzim; proces verbali marrjes në dorëzim dhe numri fletë hyrjes në magazinë. Transaksionet e ngjarjet që janë të regjistruara, kanë ndodhur dhe i përkasin subjektit, ndërsa ato transaksione e ngjarje që duhet të ishin regjistruar janë të regjistruara. Shumat dhe të dhënat e tjera lidhur me transaksionet e regjistruara e ngjarjet janë regjistruar në mënyrë të përshtatshme. Ato janë regjistruar në periudhën e saktë kontabël dhe në përputhje me ndarjet buxhetore.

II-Vlerësimi arsyeshëm bazuar (kur vlerësimet janë të domosdoshme) viti2019.

Për auditimin e vlerësimit të raportimit financiar në periudhën ushtrimore raportuese 2019 është marrë në shqyrtim dokumentacioni i analizuar në hartimin e ndërtimit e pozicionit të pasqyrave financiare, por vecanërishtë u auditua procedura e ndjekur nga njësia publike bashkia Has, në lidhje me vlerësimin e pronave të pa vlerësuar dhe të pa pasqyruara në kontabilitet, nëpërmjet urdhërit të titullarit të bashkisë për të vlerësuar pasurinë ndodhur në adresa *ñL.2/P.14/Sh1.K1 qyteti Krumë* me sipërfaqe 77.85m2 e paisur me dokumenta; (vërtetim hipotekor datë 30.08.2013; harta treguese e regjistrimit “fragment” datë 30.08.2013 dhe kopje e kartelës datë 30.08.2013) në pronat e transferuara në bashki, ku ky vlerësim vetëm i kësaj pasurie është i pa argumentuar, ndërsa jo edhe për pasuritë e tjera të administruara me vlerë 0 (zero).

Nga shqyrtimi dokumentacionit të pozicionit të hartimit pasqyrave financiare konstatohet se:

Në lidhje plotësinë dhe saktësinë në pasqyrimin e përmbajtjes së ngjarjeve ekonomike u krye auditimi vetëm i disa testimeve të ngjarjeve ekonomike që u vlerësuan si të domosdoshme për të dhënë një paraqitje të vërtetë e të drejtë të hartimit të pasqyrave të pozicionit financiar të vitit 2019. Testet e kryera janë në vijim:

a-Mbi evidentimin e konsumit të karburantit.

Për vitin 2019 është vazhduar me të njëjtat normativa si viti 2018. Me VKB është miratuar plani harxhimit të karburantit për vitin 2019. Në çdo muaj është lëshuar urdhër magazinës nga kryetari për sasinë e daljes së karburantit për secilin mjet, çdo muaj është përgatitur përmbledhëse e udhëtimeve të çdo mjet transporti firmosur nga specialisti e drejtuesi mjetit. Në përmbledhësen e udhëtimit janë shënuar destinacioni i lëvizjes dhe km rrugë të përshkuara, janë bërë llogaritjet për konsum të karburantit sipas normativave të konsumit të miratuara nga komisioni i miratuar nga titullari i Bashkisë.

b-Transaksionet financiare të kryera me veprime nëpërmjet arkës.

Nga auditimi dokumentacionit të veprimeve nëpërmjet arkës rezultoi se: Me arkë janë kryer transaksione financiare, vetëm për arkëtim të të ardhurave si detyrime të lindura nga taksa e tokës bujqësore; taksat e tarifave familjare, kuota ushqimore për bursën e nxënësve konviktore, si dhe tarifa për prerje dru zjarri, nëpërmjet mandat/arkëtimit të plotësuar me gjithë ekstremitetet, sipas faturës për arkëtim e lëshuar nga sektori i taksave e tarifave vendore, nën/drejtori konviktit dhe shërbimi pyjor në bashki. Nga arka nuk rezulton të jetë kryer asnjë transaksion pagese. Për vitin 2019 mandat/arkëtimet e prera fillojnë (nr.1, datë 07.01.2019 me vlerë 3,232 lekë dhe mbyllet nr.25, datë 26.12.2019 me vlerën 1,500 lekë), ndërsa në librin e ditari arkës të ardhurat nga arkëtimet e kryera janë në vlerën 373,080 lekë, të cilat në fund të cdo muaji janë derdhur totalisht në bankë dhe gjendja e arkës në fund të muaji

dhe vitit është në mënyrë periodike me gjendje zero, gjithashtu është mbajtur ditar i arkës në formë klasike kontabël i cili rezultoi i kuadruar. Drejtoria e Financës për të ardhurat ka kryer aktrakordime mujore e vjetore me degën e thesarit Has, ndërsa përfshirja e shumës së të ardhurave në pasqyrat financiare është bërë bazuar në vijueshmërinë kontabële në përputhje me VKM nr.783, datë 22.11.2006 *ËnËr përcaktimin e standardeve dhe të rregullave kontabëlò dhe UMFE nr.30, datë 27.12.2011 ËnËr Menaxhimin e aktiveve në Njësitë e Sektorit Publikò pika 63, 64.*

III-Vlerësim arsyeshëm bazuar (kur vlerësimet janë të domosdoshme) viti 2020.

Në lidhje plotësinë dhe saktësinë në pasqyrimin e përmbytjes së ngjarjeve ekonomike u krye auditimi i disa testeve të ngjarjeve ekonomike që u vlerësuan si të domosdoshme për të dhënë një paraqitje të vërtetë e të drejtë të opinionit për pasqyrat e pozicionit financiar viti 2020.

Testet e kryera janë në vijim:

a-Mbi administrimin e ndihmave ushqimore në Bashkinë Has, të furnizuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Rezervave Materiale të Shtetit (DPRMSH).

Nga Drejtoria e Përgjithshme e Rezervave Materiale të Shtetit Tiranë (DPRMSH), bashkia Has ka përfutur ndihma ushqimore e pajisje inventari, për shkak të periudhës pandemisë COVID¹⁹, si dhe për pasojë nga dëmtime natyrore të krijuara për gjatë vitit 2020 të miratuara me VKB. U auditua procesi që ka ndjekur bashkia për administrimin e ndihmave materiale e ushqimore të përfutur nga DPRMSH Tiranë, të cilat janë dokumentuar për çdo rast furnizimi, ndërsa janë administruar në magazinë me fletëhyrje të rregullt, bashkëlidhur së cilës është edhe fletëdalja e furnitorit. Secila fletëdalje e furnitorit (DPRMSH) është shoqëruar me fletëhyrje bashkisë Has, rast pas rasti gjendja pasqyrohen më poshtë;

1-Fletëdalja nr.21, datë 24.01.2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.2, datë 24.01.2020.

2-Fletëdalja nr.32, datë 07.02.2020, është shoqëruar me fletëhyrje nr.5, datë 07.02.2020.

3-Fletëdalja nr.33, datë 07.02.2020, është shoqëruar me fletëhyrje nr.04, datë 07.02.2020;

4-Fletëdalja nr.146, datë 30.04.2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.20, datë 30.04.2020;

5-Fletëdalja nr.158, datë 12.05.2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.23, datë 12.05.2020;

6-Fletëdalja nr.219, datë 22.05.2020 është shoqëruar me fletëhyrje 29, date 22.05.2020;

7-Fletëdalja nr.242, datë 03.06.2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.32, datë 03.06.2020;

8-Fletëdalja nr.294, datë 02.07..2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.35, datë 03.07.2020;

9-Fletëdalja nr.295, datë 03.07.2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.33, datë 03.07.2020;

10-Fletëdalja nr.326, datë 10.09.2020 shoqëruar me fletëhyrje nr.94, datë 31.12.2020;

11-Fletëdalja nr.343, datë 25.11..2020 shoqëruar me fletëhyrje nr.59, datë 25.11.2020;

12-Fletëdalja nr.362, datë 29.12.2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.68, datë 31.12.2020

13-Fletëdalja nr.26, datë 29.12.2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.68, datë 31.12.2020;

14-Fletëdalja nr.9, datë 02.07..2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.34, datë 03.07.2020;

15-Fletëdalja nr.27, datë 02.07.2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.34, datë 03.07.2020

16-Fletëdalja nr.31, datë 05.02.2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.01, datë 05.02.2020;

17-Fletëdalja nr.66, datë 18.03.2020 është shoqëruar me fletëhyrje nr.03, datë 18.03.2020;

Sektori financës ka kontabilizuar veprimet në ditari magazinës dhe ka debituar llog. përkatëse materiale.

Në përfundim konstatohet se:

Nga bashkia Has për periudhën objekt auditimi viti 2020, për të gjitha rastet e furnizimeve që janë bërë nga (DPRMSH), të cilat janë të dokumentuara me fletëhyrje të rregullt për çdo rast furnizimi është konfirmuar marrja në dorëzim e të gjitha furnizimeve të bëra gjatë vitit brenda afatit 20 ditë të muajit pasardhës, veprimi në përputhje me UMFE nr.30, datë 27.12.2011 *ËnËr menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publikò, Kap.(III) ËnËrRegjistri aktiveve e dokumentimi lëvizjes së tyre, Marrja në dorëzim e aktiveve të furnizuaraò, pika 56, ku citohet se;*

Pika 56. Për të gjitha hyrjet që bëhen pa pagesë, njësia publike pritëse e aktivitetit i përcjell aktkonfirmimin dërguesit brenda datës 20 të muajit pasardhës. Aktkonfirmimi firmoset nga nëpunësi zbatues dhe nëpunësi autorizues i njësisë pritëse.

b-Transaksionet financiare për pagat, tatimi mbi pagë, kontributi e sigurimeve shoqërore e shëndetësore.

U auditua procedura në lidhje me përllogaritjen e tatimit mbi të ardhurat nga punësimi, kontributi për sigurime shoqërore dhe shëndetësore, ndërsa u përzgjedh periudha 3/mujori III e vitit 2020, për strukturën (Aparati) ku rezultoi se; referuar në listë pagesat e vitit 2020 për muajt (Prill-Maj) dhe (Nentor-Dhjetor 2020), të cilat janë të pasqyruara edhe në përmbledhësen e listë pagesave të çdo muaji në lidhje me përllogaritje e detyrimeve për tatimin mbi pagë, detyrimi për sigurime shoqërore e shëndetësore, si dhe urdhër shpenzimet për likuidimin e detyrimeve ndaj sigurimeve shoqërore, shëndetsore dhe organeve tatimore, ndërsa përllogaritja e detyrimeve e pagesat e tyre paraqiten më

poshtë:

Pagat sipas listë pagesave për muaji Prill 2020

Nr	Pro g	Emërtimi	Page Neto	Tatimi	sigurime shoqërore + suplementare	Sigurime shëndetësor e
1	111 0	APARATI	1,761,549	144,186	532,034	73,392
TOTALI			1,761,549	144,186	532,034	73,392

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Urdhër shpenzimet e bankës për likuidimin e detyrimeve që rrjedhin muaji Prill 2020

nr. USH	date	Objekti i shpenzimit	Llog 421	Llog 431	Llog 435	Llog 436
152	05.05.2020	Pagat e muajit Prill 2020	1,697,729			
153	05.05.2020	Pagat e muajit Prill 2020	63,820			
146/147/148/149 /150/151	05.05.2020	Tatim +sig shoq., shend+suplem		144,186	532,034	73,392
TOTALI			1,761,549	144,186	532,034	73,392

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Pagat sipas listë pagesave për muaji Maj 2020

Nr	Prog	Emërtimi	Page Neto	Tatimi	sigurime shoqërore + suplementare	Sigurime shëndetësore
1	1110	APARATI	1,819,611	485,930	548,608	75,695
TOTALI			1,819,611	485,930	548,608	75,695

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Urdhër shpenzimet e bankës për likuidimin e detyrimeve që rrjedhin muaji Maj 2020

nr. USH	date	Objekti i shpenzimit	Llog 421	Llog 431	Llog 435	Llog 436
206	02.06.2020	Pagat e muajit Maj 2020	1,769,049			
207	02.06.2020	Pagat e muajit Maj 2020	50,562			
199/200/201/20 2/203/204	02.06.2020	Tatim +sig shoq., shend+suplem		485,930	548,608	75,695
TOTALI			1,819,611	485,930	548,608	75,695

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Pagat sipas listë pagesave për muaji Tetor 2020

N r	Pro g	Emërtimi	Page Neto	Tatimi	sigurime shoqërore + suplementare	Sigurime shëndetësore
1	111 0	APARATI	1,740,261	131,181	529,577	73,054
TOTALI			1,740,261	131,181	529,577	73,054

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Urdhër shpenzimet e bankës për likuidimin e detyrimeve që rrjedhin muaji Tetor 2020

nr. USH	date	Objekti i shpenzimit	Llog 421	Llog 431	Llog 435	Llog 436
439	02.11.2020	Pagat e muajit Tetor 2020	1,689,699			
440	02.11.2020	Pagat e muajit Tetor 2020	50,562			
441/442/443/444/4 45/446	03.11.2020	Tatim +sig shoq, shend + suplem		131,181	529,577	73,054
TOTALI				131,181	529,577	73,054

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Pagat sipas listë pagesave për muaji Nëntor 2020

N r	Prog	Emërtimi	Page Neto	Tatimi	sigurime shoqërore + suplementare	Sigurime shëndetësore
1	1110	APARATI	1,649,003	134,648	543,461	74,998
TOTALI			1,649,003	134,648	543,461	74,998

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Urdhër shpenzimet e bankës për likuidimin e detyrimeve që rrjedhin muaji Nëntor 2020

nr. USH	date	Objekti i shpenzimit	Llog 421	Llog 431	Llog 435	Llog 436
484	02.12.2020	Pagat e muajit Nentor 2020	1,643,441			
485	02.12.2020	Pagat e muajit Nentor 2020	50,562			
503/504/505/506/50 7/508	10.12.2021	Tatim +sig shoq., shend+suplem		406,181	1.982.881	274.678
TOTALI			1,694,003	406.181	1.982.881	274.678

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Pagat sipas listë pagesave për muaji Dhjetor 2020

N r	Prog	Emërtimi	Page Neto	Tatimi	sigurime shoqërore + suplementare	Sigurime shëndetësore
1	1110	APARATI	6.704.351	406.181	1.982.881	274.678
TOTALI			6.704.351	406.181	1.982.881	274.678

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

Njëkohësisht u auditua procedura dhe transaksioni financiar në lidhje me pagat, tatimin mbi pagë, kontributi për sigurime shoqërore e shëndetësore për muajin dhjetor 2020, për të cilat likuidimi bëhet

në muajin janar viti 202 ku u konstatua se; sipas listë pagesave të muajit dhjetor të viti 2020, detyrimet për paga ndaj personelit të *(Aparatit)* janë në vlerën 1,517,017 lekë, ndërsa nga përllogaritjet rezultoi se, kontributi për sigurime shoqërore e suplementare zë vlerën 446,855 lekë, për sigurime shëndetësore zë vlerën 61,577 lekë dhe për tatimin mbi të ardhurat zë vlerën 110,688 lekë, vlera të cilat janë likuiduar në muaji janar viti 2021 sipas urdhër shpenzimeve përkatëse në vlerat e pasqyruar sa më poshtë;

NR.	EMERTIMI	Dhjetor 2020
1	Paga Personeli (421)	1,517,017
2	Tatim page tatim ne burim (431)	110,688
3	Sigurimet Shoqërore (435)	446,855
4	Sigurime Shëndetësore(436)	61,577
TOTALI		2,136,137

Burimi: Drejtoria Financës Bashkia Has

c-Testim për rregullshmërinë e aplikimit të pagave dhe shtesave mbi pagë.

Për auditimin në lidhje me rregullshmërinë e pagave e shtesave u përzgjedhën pagesat që njësia publike bashkia Has ka kryer në muajin Dhjetor 2020 për 12 persona sipas listë pagesave.

Nga procesi auditimit në lidhje me rregullshmërinë për pagat e shtesat mbi pagë për 12 persona në muaji dhjetor 2020 të përllogaritura më sipër nuk u konstatuan diferenca. Për vitin 2020, pagat e shtesat janë kryer, në përputhje me VKM nr.177, datë 08.03.2017 *“Për disa ndryshime dhe shtesa në VKM nr.165, datë 2.03.2016 “Për grupimin e Njësive të Vetëqeverisjes Vendore për efekt page dhe caktimin e kufijve të pagave të funksionareve të zgjedhur e të emëruar, të nëpunësve civilë e të punonjësve administrativë të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore, si dhe në VKB nr.63, datë 24.12.2019 “Për miratimin e buxhetit dhe pagës së punonjësve të bashkisë Has, njësive dhe institucioneve në varësi për vitin 2020”.*

d-Mbi evidentimin e konsumit të karburantit.

Për vitin 2020 është vazhduar me të njëjtat normativa, si edhe viti 2019. Me VKB nr.63, datë 24.12.2019 është miratuar plani harxhimit të karburantit për vitin 2020 e konfirmuar me shkresë nr.3/85, datë 09.01.2020 Prefektura Kukës. Në çdo muaj është lëshuar urdhër magazinës nga Kryetari për sasinë e daljes së karburantit për secilin mjet, çdo muaj është përgatitur përmbledhëse e udhëtimeve të çdo mjet transporti firmosur nga specialisti dhe drejtuesi mjetit. Në përmbledhësen e udhëtimit janë shënuar destinacioni i lëvizjes dhe km rrugë të përshkuara, janë bërë llogaritjet për konsum të karburantit sipas normativave të konsumit të miratuar nga komisioni i miratuar nga titullari i Bashkisë.

e-Transaksionet financiare të kryera me veprime nëpërmjet arkës.

Nga auditimi dokumentacionit të veprimeve nëpërmjet arkës rezultoi se: Me arkë janë kryer transaksione financiare, vetëm për arkëtim të të ardhurave detyrime të lindura nga taksa e tokës bujqësore; taksat e tarifave familjare e biznesi, si dhe kuota ushqimore për bursën e nxënësve konviktor, nëpërmjet mandat/arkëtimit të plotësuar me gjithë ekstremitetet, sipas faturës për arkëtim e lëshuar nga sektori i taksave e tarifave vendore dhe nën/drejtori konviktit. Nga arka nuk rezultoi të jetë kryer asnjë transaksion pagese. Për vitin 2020 mandat/arkëtimit e prerë fillojnë *(nr.1, datë 20.01.2020 me vlerë 1,000 lekë dhe mbyllet nr.120, datë 14.12.2020 me vlerën 300 lekë)*. Në librin dhe ditarin e arkës konstatohet se, të ardhurat nga arkëtimit e kryera janë në vlerë 1,161,887 lekë, të cilat në fund të çdo muaji janë derdhur totalisht në bankë dhe gjendja e arkës në fund të muaji dhe vitit është në mënyrë periodike me gjendje zero, gjithashtu është mbajtur ditar i arkës në formë klasike kontabël i cili rezultoi i kuadruar. Drejtoria e Financës ka kryer aktrakordime mujore e vjetore me degën e thesarit Has për të ardhurat, ndërsa përfshirja e shumës së të ardhurave në pasqyrat financiare është bërë bazuar në vijueshmërinë kontabël në përputhje me VKM nr.783, datë 22.11.2006 *“Për përcaktimin e standardeve dhe të rregullave kontabël dhe UMFE nr.30, datë 27.12.2011 “Për Menaxhimin e aktiveve Njësitë e Sektorit Publik pikat 63, 64.*

f-Saktësia e plotësimit të Urdhër shpenzimeve.

Për periudhën objekt auditimi në lidhje me U/shpenzimet u testuan dokumentet e transaksioneve të kryera nëpërmjet veprimeve me bankë konkretisht 3/mujori III 2020, muaji Korik nga *(nr.240, datë 01.07.2020 me vlerë 2,000,000 lekë, deri nr.286, datë 17.07.2020 me vlerë 20,800 lekë)*. Hartimi u/shpenzimit është bërë mbi bazën e dokumentit mbështetës e justifikues, formati është sipas UMFE duke aplikuar rregullisht sistemi firmë e dyfishtë, të nënshkruar nga NA dhe NZ. Plotësimi është bërë në të gjitha ekstremitetet, ku përcaktohen qartë objekti shpenzimit sipas strukturës buxhetore, kreditori përfitues dhe dokumenti justifikues. U/shpenzimet janë konfirmuar nga specialisti degës Thesarit Has dhe janë likuiduar brenda limiteve të përcaktuara nga çelja e fondeve. Për rastet e likuidimit të punimeve në ndërtim, u/shpenzimet kanë bashkangjitur dokumentat: urdhër prokurimi; urdhri për

KVO^{se}; formulari njoftim fituesi, buletini APP për njoftim fituesi e njoftim kontrate; kontrata midis palëve; situacioni punimeve të kryera; fatura e shitjes e operatorit përfitues; urdhri për ngritjen e komisionit të marrjes në dorëzim; certifikata e përkohshme, ose përfundimtare e marrjes në dorëzim të punimeve; aktkollaudimi përfundimtar. Për rastet e blerjeve, u/shpenzimet kanë bashkangjitur dokumentet: urdhër prokurimi; urdhër për KVO^{se}; fotokopje e buletinit të APP për njoftim fituesi e njoftim për lidhje kontrate; fotokopje e kontratës midis palëve; fatura e shitjes e operatorit përfitues, urdhri për ngritjen e komisionit të marrjes në dorëzim; procesverbali marrjes në dorëzim dhe nr fletë hyrjes në magazinë. Transaksionet dhe ngjarjet që janë të regjistruara, kanë ndodhur dhe i përkasin subjektit. Transaksionet dhe ngjarjet që duhet të ishin regjistruar janë të regjistruara. Shumat dhe të dhënat e tjera lidhur me transaksionet e regjistruara dhe ngjarjet janë regjistruar në mënyrë të përshtatshme. Transaksionet dhe ngjarjet janë regjistruar në periudhën e saktë kontabël dhe janë në përputhje me ndarjet buxhetore në dispozicion.

g-Inventarizimi fizik i llogarive Aktive Afatgjata Materiale, Jo Materiale (AAMJM), sipas klasifikimit të tyre e mbajtjes së kartelave, raportimi shtesave, apo përmirësimeve të kryera për gjatë periudhës raportuese në aktivin e duhur në periudha ushtrimore raportuese 2020.

Në zbatim të ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 *ËPër menaxhimin financiar dhe kontrollin* dhe ndryshuar me ligjin nr.110/2015, datë 15.10.2015; ligjin nr. 25/2018, datë 10.05.2018 *ËPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiare*, pika (1), neni (7) *ËInventari aktiveve e detyrimeve*; UMF nr.30, datë 27.12.2011 *ËPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kreu (IV) *ËSistemi i kontrollit periodik të aktiveve, inventarizimi i aktiveve* pika (81) dhe UMF nr. 28, datë 15.12.2011 *ËMbi paraqitjen e deklaratës dhe raportit vjetor për cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm në njësite publike*, në njësinë publike vendore bashkia Has u audituan procedurat e ndjekura për kryerjen e inventarizimit fizik të pasurisë të administruara në llogaritë e pasqyrave financiare të periudhës raportuese ushtrimore viti 2020 sa më poshtë;

a-ËGjendje inventar qarkullues, ku përfshihen;

-llog.(31) “Materiale”, vlera 431,228 lekë,

-llog.(32) “Inventar i imët”, në vlerën 25,206,045 lekë.

b-ËAktive afatgjata jo materiale, ku përfshihen;

-llog.(202) “Studime e projekte”, vlera 9,729,027 lekë,

-llog.(203) “Koncensione, patenta, licensa e të ngjashme”, vlera 1,085,000 lekë,

c-ËAktive afatgjata materiale, ku përfshihen;

-llog.(210) “Toka, troje e terrene”, vlera 1,074,183 lekë,

-llog.(212) “Ndërtimi, konstruksione”, vlera 991,658,585 lekë,

-llog.(213) “rrugë, rrjete e vepra ujore”, vlera 1,535,215,692 lekë,

-llog.(214) “Instalime teknike, makineri e pajisje”, vlera 62,237,839 lekë,

-llog.(215) “Mjete Transporti”, vlera 37,104,706 lekë,

-llog.(218) “Inventar ekonomik”, vlera 56,179,527 lekë.

Nga auditimi mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion i administruar në dosjen e inventarizimit fizik të njësisë publike bashkia Has për periudhën raportuese ushtrimore viti (2020) u konstatua se;

Për realizimin e procesit të inventarizimit fizik me objekt *Ëgjendje inventar qarkullues*; *ËAktive afatgjata jo materiale* dhe *ËAktive afatgjata materiale*, si pasuri, asete dhe vlera materiale në përdorim të bashkisë Has, Titullari ka nxjerr urdhërin e brendshëm nr.656, datë 13.11.2020 *ËPër inventarizimin fizik dhe vlerësimin e aktiveve (inventar ekonomik dhe të imët për vitin 2020)*.

Në këtë urdhër është miratuar ngritja e komisioneve për kryerjen e procesit të inventarizimit ku do të inventarizohen objektet; në Bashkia Has përfshirë (NjA Krumë; Arsimi parashkollor e mbështetës; Arsimi parauniversitar e konvikti; Shërbimi i mbrojtës nga zjarri dhe shpëtim; Administrimi i pyjeve e kullimit; Rrugët rurale) dhe Njësit Administrative (Golaj; Fajza; Gjinaj) me komisione të ndara për bashkia dhe njësia administrative me përbërje; 22 anëtarë. Procesi i inventarizimit fizik dhe dokumentimi i tij do të përfundojë në datën 31.12.2020.

Në dosjen e dorëzuar të inventarizimit fizik rezultoi se; komisionet e inventarizimit fizik kanë kryer inventarizim fizik në llog.(31) “Materiale”; llog.(32) “Inventar i imët”; llog.(214) “Instalime teknike, makineri e pajisje” e llog.(218) “Inventar ekonomik”, ndërsa vetëm kanë paraqitur fletë inventarë me gjendje fizike e kontabile në objektet e inventarizuara sipas llogarive inventariale, ku në përfundim të procesit të inventarizimit fizik u konstatuan disa mangësi e shkelje, në zbatimin e dispozitave ligjore me ndikim në evidentimin e gjendjes reale të aktiveve në pasqyrat financiare të periudhës raportuese me hollësi konkretisht sa më poshtë;

1-Në momentin e fillimit të inventarizimit në objekt, asnjë anëtarë i komisionit të inventarizimit, në asnjë rast nuk ka përpiluar deklaratën për konfliktin e interesit me punonjësin me përgjegjësi materiale, ose që ka në përdorim aktive, apo edhe në rast të vëçant kur anëtar komisioni inventarizimi është përfshirë drejtuesi i njësisë që inventarizohet njëkohësisht edhe përgjegjës material, veprim në mospërputhje me ligjin nr. 9367, datë 07.04.2005 *ËPër parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike* dhe UMF nr. 30, datë 27.12.2011 *ËPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*”, pika 82, ku citohet se: *“Anëtarët e komisionit nuk duhet të kenë konflikt interesi..”*.

2-Komisioni inventarizimit në fillim të procesit të inventarizimit, për asnjë objekt nuk ka në dispozicion listën e aktiveve që do të inventarizohet e hartuar nga nënpunësi zbatues mbi bazën e të dhënave të pasqyruara nga regjistrat kontabël për secilën llogari kontabile të njësisë publike vendore, në mospërputhje me pika 81, UMFE nr.30, datë 27.12.2011 *ËPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*”.

3-Komisioni inventarizimit fizik në fillim të procesit, në asnjë rast nuk ka hartuar aktrakordim për të përcaktuar e fiksuar numrin rendor të fletëhyrjes e fletëdaljes së fundit që rezulton e kontabilizuar në obejtin e inventarizuar, veprim në mospërputhje me UMF nr. 30, datë 27.12.2011 *ËPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*”, pika 83 ku citohet se: *“Para fillimit të inventarit fiksohet numri rendor i fletëhyrjes dhe fletëdaljeve nëpërmjet një procesi verbal të mbajtur midis përgjegjësit material dhe komisionit të inventarizimit dhe bëhet mbyllja e dyllësja e magazinës. Hapja e mbyllja bëhet në prani të komisionit përgjegjës material”*.

4-Komisioni e inventarizimit në përfundim të procesit sipas objekteve të inventarizuara, nuk ka përgatitur për nëpunjësin autorizues Titullarin e njësisë publike vendore, raportin përmbledhës informues lidhur me rezultatet e inventarizimit të gjendjes fizike e cilësore të aktiveve, pasurisë, aseteve dhe vlerave inventarë nga personat përgjegjës të këtyre aktiveve afatgjata materiale e jo materiale e qarkulluese, në mospërputhje me UMFE nr.30, datë 27.12.2011 *ËPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*”, Kap (IV), pika (85), gërma (c), njëkohësisht detyrime të parashikuara edhe nga pikat 9; 10; 12 të udhërit nr.656, datë 13.11.2020.

5-Komisioni inventarizimit fizik në ato objekte ku është kryer procesi inventarizimi si; *(aparati bashkisë përfshirë NJAKrumë; Arsimi parashkollor e mbështetës; Arsimi parauniversitar e konvikti; Shërbimi i mbrojtës nga zjarri dhe shpëtim; Administrimi i pyjeve e kullimit; Rugët rurale, dhe NJA Golaj; Fajza; Gjinaj)*, në fletë inventarë nuk ka pasqyruar dhe evidentuar në lidhje me gjendjen cilësore të artikujve me shënime; *(të prishura; jashtë përdorimi, jashtë funksioni, ose dëmtuar)*, ku në përfundim të procesit komisioni nuk ka bërë vlerësim mbi gjendjen cilësore me evidentim për secilin artikull të inventarizuar, si dhe raport për ato aktive që duhen vlerësuar gjatë procesit me evidentim *(jashtë përdorimi)* me qëllim për tu nxjerrë jashtë përdorimi dhe mandej të ndiqen procedurat për grumbullimin e tyre në ambiente të vecanta që këta artikuj të mos riqarkullojnë në periudhën raportuese pas ardhës gjendje inventar, vlerësim i cili duhet edhe të shërbente si bazë për asgjësimin e tyre, në mospërputhje me pika nr.85, gërma (a); 86; 95 të UMFE nr.30, datë 27.12.2011 *ËPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*”.

6-Në përfundim të procesit të inventarizimit fizik të aktiveve, komisioni megjithëse ka përpiluar përmbledhëse bashkëlidhur së cilës janë fletë inventarë me gjendjen fizike të aktiveve sipas llogarive me analizë në objektet e inventarizuara gjendje në datë 31.12.2020 në përfundim nga auditimi u konstatua se;

a-Në asnjë rast komisioni inventarizimit fizik nuk ka nxjerrë rezultat dhe pasqyruar diferenca të rezultuara në procesin e inventarizimit fizik për vlerat e aktiveve, aseteve, pasurisë e vlerave materiale më konkretisht;

-në fletë inventari fizik objekti; NJA Gjinaj (shkolla Kishaj), komisioni ka evidentuar gjendje në mungesë për 2 artikuj paisje kompjuterike llog.(218) në vlerën 56.689 lekë.

-në fletë inventari fizik objekti; Bashkia Has (sektori komunal), komisioni nuk ka evidentuar gjendje fizike për 2 artikujt, (pompë lysterje për gëlqere 1 copë me vlerën 15,000 lekë dhe shkallë hapje e dyanshme 1 copë me vlerën 3,700 lekë), megjithëse ka evidentuar e dëmtuar.

Këto diferenca janë konstatuar të mbartuara nga inventarizimi fizik kryer në periudhë ushtrimore raportues viti 2019 të pa sistemuara në këtë periudhë, diferenca të paraqitura sa më poshtë;

Nr	Emërtimi	Sasia numerike	Vlera mungesë	Vlera tepëric	Llogaria	Shënime
1	Monitor kompjuteri	1	17,734	0	218	
2	PC kompjuter mësuesi	1	38,955	0	218	

	Llogaria (218)		56,689			
3	Pompë lyerje për gëlqere	1	15,000	0	327	
4	Shkallë hapse dy anë	1	3,700	0	327	
	Llogaria (327)		18,700			
	Totali	4	75,389			

Shënim: Të dhënat janë disponuar nga fletë inventarë fizik dhe dhe pasqyra nr.1.

Në tabelë pasqyrohen në mënyrë analitike 4 artikujt në sasia e në vlerë **75,389 lekë** e rezultuar diferencë në (mungesë) nga procesi inventarizimit e cilësuar në fletë inventarë fizik nga komisioni, ndërsa në përfundim kjo diferencë në mungesë ndërmjet gjendjes fizike e kontabile (vlera historike) rezulton e pa sistemuar në kontabilitet në llog.(468) *Debitor të ndryshëm*, në ngarkim të personit material përgjegjës dhe shkarkimin menjëherë nga kontabiliteti, në llog.(218) me vlerë 56,689 lekë dhe në llog.(327) me vlerë 18,700 lekë, në mospërputhje me UMF nr. 28, datë 18.12.2014 *Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2014*”, Kap (VI) *Rakordimi dhe mbyllja e llogarive të tjera vjetore të qeverisjes së përgjithshme*, pika 33 *“Rakordimi, mbyllja e llogarive të tjera vjetore të njësisë dhe hartimi i pasqyrave financiare do të vazhdojë të kryhet në bazë të UMF nr.14, datë 28.12.2006 dhe UMF nr.26, datë 27.12.2007 i ndryshuar me UMF nr.10, datë 27.02.2008”* dhe UMF nr. 30, datë 27.12.2011 *Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*”, Kreu (IV) *Sistemi kontrollit periodik aktive*, pika 74 *Inventarizimi aktive*.

-Konkluzione të përgjithshme mbi analizën e llogarive të pasqyrave të pozicionit financiar për periudhën raportuese viti 2020, të mbartura edhe nga periudhat raportuese 2018 e 2019.

Në Bashkinë Has nga Drejtoria e Financës dhe Tatimeve e Taksave, janë përgatitur pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore viti 2020 dhe janë dorëzuar në degën e Thesarit Has brenda afatit ligjor. Nga analiza e referencave të llogarive të pasqyrave të pozicionit financiar kryesisht në rubrikat e aktiveve afat shkurtra, të aktiveve afatgjata e pasive afat shkurtra u konstatuan disa mangësi e parregullsi më hollësisht e evidentohen sa më poshtë:

I-Në rubrika, aktive afatgjata, nën/rubrika, aktive afatgjata jo materiale rezulton se:

1-Në llog.(202) “Studime dhe kërkime”.

-Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Vlera prej **9,729,027 lekë** me kosto historike që i përket 27 projekteve për investimet që janë kryer në objekte të cilat ka përfunduar zbatimi i punimeve dhe janë marrë në dorëzim nga bashkia Has, kjo vlerë duhet të ishte e sistemuar në llogarinë përkatëse të investimit që është përfunduar, si pjesë e koston totale të objekteve në (aneksi nr.3) bashkëlidhur. Për pasojë në këtë rast pasqyrat financiare nuk pasqyrojnë vërtetësinë e gjendjes së aktiveve, veprim në mospërputhje me UKM nr.02, datë 08.05.2003 *Për klasifikimin dhe strukturën e koston së punimeve të ndërtimit* i ndryshuar, pika 1c, nënpika 1b.

2-Në llog.(203) “Koncesione, Patenta, Licenca e të ngjashme”.

-Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Vlera prej 1,085,000 lekë me kosto historike që i përket 3 projekteve për investimet që janë kryer në objekte të cilat ka përfunduar zbatimi i punimeve dhe janë marrë në dorëzim nga bashkia Has, kjo vlerë duhet të ishte e sistemuar në llogarinë përkatëse të investimit që është përfunduar, si pjesë e koston totale të objekteve në (aneksi nr.4) bashkëlidhur. Për pasojë në këtë rast pasqyrat financiare, nuk pasqyrojnë vërtetësinë e gjendjes së aktiveve, veprim në mospërputhje me UKM nr.2, datë 08.05.2003 *Për klasifikimin dhe strukturën e koston së punimeve të ndërtimit* i ndryshuar, pika 1c, nënpika 1b.

II-Në rubrikën, aktive afat shkurtra, nën/rubrika, llogari të arkëtueshme rezultoi se:

3-Në llog.(468) “Debitorë të ndryshëm”.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Bazuar mbi të dhëna e gjendjes debitorë që Sektori Taksave e Tarifave vendore ka raportuar me evidencë për vitin 2020, shtesa debitorë është me vlerën 7,345,245 lekë, ndërsa bazuar në gjendjen debitorë e raportuar në pasqyrat financiare (bilanci) shtesa është me vlerën 5,015,928 lekë, me diferencë të pa argumentuar në vlerën prej **2,329,317 lekë (7,345,245-5,015,928)**, për pasojë në këtë llogari nuk janë të pasqyruara të gjitha detyrimet debitorë të subjekteve private të lindura nga mos pagimi i nivelit të taksave e tarifave vendore, sepse ndërmjet gjendjes debitorë vetëm për shtesën e raportuar nga Sektori Taksa e Tarifa e raportimit në pasqyrat financiare rezulton diferencë, në këto kushte pasqyrat financiare për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020, nuk pasqyrojnë me vërtetësi gjendjen e detyrimeve debitorë të subjekteve taksapagues për mospagimin e nivelit të taksave e tarifave vendore të njësisë publike bashkia HAS, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *“Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësisë Qeverisjes Përgjithshme”*, aneksi 1, pika 3.3.

Nga analiza e kësaj llogarie e pasqyruar në periudhën raportuese viti 2019 u konstatua se:

b) Në llog.(468) *Debitorë të ndryshëm* në pasqyrat e pozicionit financiar periudha raportuese të vitit 2019 paraqitet me gjendje në vlerën 62,238,492 lekë ku rezulton se, kjo llogari është kredituar me vlerën **1,146,979 lekë (jo me arktim)**, por është kontabilizuar me kalim në llog.(423/429) *Personeli, paradhënie, deficite e gjopa* me të njëjtën vlerë, pra është kryer kontabilizim i gabuar, sepse kjo vlerë ka qenë e administruar, regjistruar dhe kontabilizuar në llog.(468) *Debitorë të ndryshëm* e cila pëfaqëson detyrime debitore të ish/punonjësve, ish/komuna aktualishtë NJA Gjinaj, detyrim për tu sistemuar me kontabilizim në pasqyrat financiare të periudhës raportuese viti 2021, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes Përgjithshme*, Kap.(III), germa (I); **III-Në rubrikën, aktive afatgjata. Nën/rubrika, aktive afatgjata materiale rezultoi se:**

4-Në llog.(210) “Toka, Troje, Terrene”.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Në këtë llogari nuk është e pasqyruar edhe vlera e trojeve të cilat kanë kaluar në pronësi të Bashkisë Has, përkatësisht me VKM nr.946, datë 02.09.2009 *Për miratimin e listës përfundimtare të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Krumë, qarku Kukës*; i ndryshuar me VKM nr.540, datë 27.07.2026 *Për disa ndryshime dhe shtesa në VKM nr.946, datë 02.09.2009 “Për miratimin e listës përfundimtare të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Krumë, qarku Kukës*; VKM nr.105, datë 03.02.2008 *Për miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme, shtetërore që transferohen në pronësi ose në përdorim të Komunës Golaj, të qarkut të Kukës*; VKM nr.792, datë 16.11.2006 *Për miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme shtetërore në Komunën Gjinaj, qarku Kukës*; VKM nr.425, datë 08.04.2008 *Për miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme, shtetërore që transferohen në pronësi ose në përdorim të Komunës Fajzë, qarku Kukës*, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit e të pasqyrave financiare vjetore të njësi QeverisjePërgjithshme*, Kap.II, pika 11, aneksi (1), pika 2, Klasa 2; pika 30.

b) Nuk është kryer inventarizimi fizik dhe vlerësimi i trojeve me komision të ngritur nga titullari i njësisë vendore, në mospërputhje me UMFE nr.30, datë 27.12.2011 *Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap.IV, pika (74; 96).

5-Në llog.(211) “Pyje, kullota, plantacione”.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Në këtë llogari nuk është e pasqyruar edhe vlera e pyjeve e kullotave të transferuara në pronësi të Bashkisë Has me VKM nr.433, datë 08.06.2016 *Për transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komunave/Bashkive*, pika 42, shtojca nr.40 me listën e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has, me nr nga 1(një) deri 1242 (njëmijë e dyqind e dyzet e dy) dhe VKM nr.684, datë 02.09.2020 *Për disa shtesa e ndryshime në VKM nr.433, datë 08.06.2016 “Për transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komunave/Bashkive*, pika 42, shtojca nr.40 me listën e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has, me nr nga 1(një) deri 1209 (njëmijë e dyqind e nëntë). Sipas këtij vendimi dhe atij të ndryshuar rezulton se, bashkia Has ka në pronësi gjithsej **33,860** ha, nga të cilët 25,763 ha pyje; 7,545 ha kullota, 552 ha sipërfaqe inproduktive (shkëmbore), veprim në mospërputhje me UMF nr.08, datë 09.03.2018 *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.II, Pika 11, aneksi 1,pika 2, Klasa 2.

b) Nuk është kryer inventarizimi dhe vlerësimi Pyjeve e Kullotave me komision të ngritur nga Titullari i Institucionit, ndërsa llog.(211) *Pyje, kullota, plantacione* nuk paraqet vlerën e saktë të pasurisë së njësisë vendore, veprime në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 *Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.II, Pika 11, aneksi 1, Pika 2, Klasa 2,

6-Në llog.(212) “Ndërtime e konstruksione”.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Në këtë llogari nuk është e pasqyruar e saktë vlera për çdo aktiv afat gjatë, që ka pësuar ndryshime për gjatë periudhës së mëpasshme nëpërmjet kryerjes së investimit shtesë, si vlera e rikonstruksionit të objektit, vlera mbikëqyrjes e kolaudit të objekteve, pasi përmirësimet, riparimet e mirëmbajtje e

aktiveve që kanë kosto të mëpasshme duhet ti shtohen koston fillestare AAGJM^{se}. Investimet në total shtesë deri në 31.12.2020 janë në vlerën 980,307,610 lekë për 139 objekte të evidentuar sipas aneksi nr.(5) bashkëlidhur, veprim në mospërputhje me UMFE nr. 8, datë 09.03.2018 *nPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.II, pika11, aneksi 1, pika2 Klasa2, germa b.

b) Nuk është kryer inventarizimi e vlerësimi AAGJM me komision të ngritur nga Titullari Institucionit, veprim në mospërputhje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 *nPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiare*, neni 15, pika 1; 2; UMFE nr. 30, datë 27.12.2011 *nPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap.IV, pika 74 dhe 96 dhe UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 *nPër procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njërive të Qeverisjes së Përgjithshme*, pika 36, paragraf (4),

Nga analiza e kësaj llogarie e mbartur pasqyruar nga periudha viti 2019 u konstatua se:

c) Nga auditimi u konstatua se, ndër këto prona të pa vlerësuara dhe të pa pasqyruara në kontabilitet, nga Titullari bashkisë është nxjerr urdhërin nr.366, datë 23.05.2019 *nPër vlerësimin e pasurisë me nr.4/80-N.1 dhe ngritjen e komisionit të vlerësimit*, vetëm për pasurisë e ndodhur në adresën *ñL.2/P.14/Sh1.K1 në qyteti Krumë* me sipërfaqe 77.85 m2, pronë e cila është në pronat e transferuara në bashki. Për këtë vlerësim të pa argumentuar të kësaj pasurie e cila është e paisur me dokumentat; (vërtetim hipotekor datë 30.08.2013; harta treguese e regjistrimit “fragment” datë 30.08.2013 dhe kopje e kartelës datë 30.08.2013), ndërkohë që njësia publike bashkia Has disponon edhe 154 objekte të tjera të transferuara në lista dhe ta pa vlerësuara, por të administruara në *ñekstra kontabël* nga sektori i pronave në bashki vetëm si numër objekti me vlera 0 (zero), ndërsa komisioni ka mbajtur procesverbalin në datën 27.05.2019 i cili ka bërë vlerësimin e pasurisë në referim të VKM nr.168, datë 27.03.2019 *nPër disa ndryshime në VKM nr.132, datë 07.03.2018 “Për metodologjinë për përcaktimin e vlerës së taksueshme të pasurisë së paluajtshme (ndërtesa) e bazës së taksës për kategori specifike, natyrën dhe prioritetin e informacionit dhe të dhënave për përcaktimin e bazës së taksës, si dhe kriterëve dhe rregullave për vlerësimin alternative të detyrimit të taksës*, ka përcaktuar vlerën e objektit me vlerën historike e cila është përfshirë në kontabilitet dhe në (aneksin nr.5/133) në shumën 2,860,987 lekë. Në këto kushte nga bashkia Has, meqëse e ka mundësinë e vlerësimit, kërkohet që të bëhet edhe dokumentimi, vlerësimi dhe administrimi në kontabilitet i të gjitha objekteve publike në pronësi të bashkisë *ñndërtesa* të administruara me ekstra kontabël me vlerën 0 (Zero).

7-Në llog.(213) “Rrugë, rrjete vepra ujore”.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Në përlllogaritjen e amortizimit vjetor të aktive afatgjata për periudhën raportuese ushtrimore 2020 në vlerë 320,353,907 lekë rezulton se, norma mesatare vjetore është përlllogaritur me 5%, duke respektuar normën e amortizimit, në përputhje me UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *nPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, pika (36).

b) Në këtë llogari nuk është e pasqyruar e saktë vlera për çdo aktiv afat gjatë që ka pësuar ndryshime gjatë periudhës së mëpasshme nëpërmjet kryerjes së investimeve shtesë, si vlera e rikonstruksioneve të objekteve, vlera mbikëqyrjes dhe kolaudit të objekteve, pasi përmirësimet, riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve që kanë një kosto të mëpasshme, duhet ti shtohen koston fillestare të AAGJM^{se}. Investimeve shtesë në total deri në 31.12.2020 janë në vlerë 1,561,264,303 lekë për 268 raste, veprim në mospërputhje me UMFE nr. 8, datë 09.03.2018 *nPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*, Kap.(II), pika (11), Aneksi (1), pika (2), Klasa (2), germa (b).

c) Nuk është kryer inventarizimi dhe vlerësimi AAGJM^{ve} me komision të ngritur nga Titullari Institucionit, veprim në mospërputhje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 *nPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiare*, neni (15), pika (1; 2); UMFE nr.30, datë 27.12.2011 *nPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap.(IV), pika (74;96); UMF nr. 08, datë 09.03.2018 *nPër procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njërive të Qeverisjes së Përgjithshme*, pika (36).

8-Në llog.(215) “Mjete transporti”.

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Në llog.(215) *ñMjete transporti* të pasqyrave të pozicionit financiar viti 2020 e cila paraqitet në vlerë 37,104,706 lekë me kosto historike, është pasqyruar edhe për 6 (gjashtë) mjete transporti në gjendje të dëmtuara, pra është kryer kontabilizim i gabuar në llog.(215) *ñMjete Transporti*, ndërsa

	amortizimi për mjetet është llogaritur në vlerën 16,033,835 lekë, në masë 5% (aneksi nr.8) bashkëlidhur. Për 6 (gjashtë) mjetet e transportit të cilat nuk janë në gjendje pune por të dëmtuara, duhej të ishin të regjistruara dhe kontabilizuar në llog.(24) <i>Ë Aktive afatgjata të dëmtuara</i> me analizë cdo mjet, veprim në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 <i>Ë Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme</i>, Kap.(II), pika (11), aneksi (1), pika (2/1), germa (e); pika (36). <u>IV-Në rubrikën, aktive afat gjata, nën/rubrika, (Investime) rezultoi se;</u> 9-Në llog.(231) <u>“Për aktive afatgjata materiale”</u>. <u>Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se;</u> a) Sektori financës ka të analizuar e dokumentuar në mënyrë analitike e justifikuese vlerën e pasqyruar të pozicionit financiar për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020 për 7 objekte me vlerë 79,208,907 lekë, ndërsa për 2 objekte me vlerë 415,942 lekë nuk disponohet asnjë analizë me dokumenta justifikues nga periudhat paraardhëse të transferuara nga pasqyra financiare të ish/Komuna Golaj gjatë periudhës konsolidimit në pasqyrat financiare, veprim në mospërputhje me UMFE nr. 8, datë 09.03.2018 <i>Ë Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme</i>, Kap.(II), pika (6;11), aneksi (1), pika (2), Klasa (2), nën/pika (2.1), paragrafi; <i>Ë Trajtimi kontabël dhe funksionimi grupi (20) Ë Aktive afatgjata jomateriale</i> pika (18). <u>V-Në rubrikën, pasivet afat shkurtra, nën rubrika, llogari të pagueshme, rezultoi se;</u> 10-Në llog.(466) <u>“Kreditorë për mjete në ruajtje”</u>. <u>Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se;</u> a) Në pasqyrat e pozicionit financiar kjo llogari paraqitet në vlerë 11,156,021 lekë e cila rakordon me gjendjen e pasqyruar e analizur në mënyrë analitike për çdo objekt ndërtimi dhe operator ekonomik, si pasojë e mos pasqyrimin në aktrakordime dhe në evidencat analitike për të gjithë operatorët ekonomik detyrimin që Bashkia në lidhje me vlerën e garancisë për punimet e përfunduara, apo ato në proces. Për 12 objekte të përfunduara të cilt bashkia i ka marrë në dorëzim pasqyrohet me vlerën 7,256,213 lekë me aneksin përkatës, ndërsa nuk është bërë zhblllokimi i vlerës sepse fondet gjenden të ngurtësuar në degën e thesarit Has, megjithëse është përmbushur afati i garancisë së punimeve sipas kushteve të kontratës. Nga Drejtoria e Urbanistikës dhe Financës, nuk janë marrë masa për bërë zhblllokimin e këtyre fondeve, nuk është bërë njoftim subjekteve për paraqitjen e dokumentacionit të duhur me qëllim likuidimin e vlerës së ngurtësuar, ose përdorimin për interes publik të këtyre fondeve, bazuar në kushtet e kontratës të lidhur me subjektet sipërmarrëse, veprime në mospërputhje me UMFE nr. 08, datë 09.03.2018 <i>Ë Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme</i>”, Kap.(III), pika (30; 50). <u>VI-Në rubrikën e procesit të inventarizimi fizik, aktive afatshkurtër rezultoi se;</u> 11-Në llog.(32) <u>“Inventar i imët”</u> dhe llog.(218) <u>“Inventar ekonomik”</u> të <i>Ë Inventarëve qarkullues</i>. <u>Nga analiza konstatohet se;</u> -Nga procesi inventarizimit fizik i aktive afatshkurtër, inventar qarkulluse ka rezultuar diferenc në mungesë, ndërmjet gjendjes fizike dhe gjendjes kontabile (vlera historike) në 4 artikuj me vlerën 75,389 lekë e konsideruar dëm ekonomik, veprim i pa sistemuar në kontabilitet në llog.(468) <i>Ë Debitor të ndryshëm</i> në ngarkim të personit material përgjegjës dhe shkarkimi menjëherë nga kontabiliteti i vlerës prej 56,689 lekë në llog.(218) dhe vlerës prej 18,700 lekë në llog.(327). Për veprimet e mos veprimet në lidhje me mangësitë e shkeljet e konstatuara gjatë procesit të inventarizimit fizik të llog. Aktive Afatgjata Materiale, Jo Materiale sipas klasifikimit dhe mbajtjes së kartelave të trajtuara me analizë të hollësishme dhe mungesë në zbatimin e përgjegjësi të detyrës ngarkohen me përgjegjësi; 1-E.S, në cilësi kryetare komisioni inventarizimi fizik në objekti Bashkia . 2-E.M, në cilësi kryetar komisioni inventarizimi fizik në objektin NJA Golaj. 3-M.K, në cilësi kryetar komisioni për inventarizimi fizik objekti NJA Fajza. 4-I.LI, në cilësinë kryetar komisioni për inventarizimi fizik në objektin NJA Gjinaj. 5-P.C, në cilësinë Nënpunës zbatueses Njësia Publike Bashkia Has.
Kriteri:	VKM nr.177, datë 08.03.2017 <i>Ë Për disa ndryshime dhe shtesa në VKM nr.165, datë 02.03.2016 “Për grupimin e Njësive të Vetëqeverisjes Vendore për efekt page dhe caktimin e kufijve të pagave të funksionareve të zgjedhur e të emëruar, të nëpunësve civilë e të punonjësve administrativë të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore</i>. -UMF nr. 30, datë 27.12.2011 <i>Ë Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit</i>

	publik”, Kreu (IV) nëSistemi kontrollit periodik aktiveò, pika 74 nëInventarizimi aktiveò, Kap.(III) “Regjistri aktiveve e dokumentimi lëvizjes së tyre, Marrja në dorëzim e aktiveve të furnizuaraò. -UMF nr.28, datë 18.12.2014 nëPër procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2014”, -VKB nr.54 datë 27.03.2020 nëPër miratimin e pagës së punonjësve të bashkisë Has, njësive dhe institucioneve në varësi për vitin 2020”. -VKB nr.63, datë 24.12.2019 nëPër miratimin e buxhetit dhe pagës së punonjësve të bashkisë Has, njësive dhe institucioneve në varësi për vitin 2020ò.
Ndikimi/Efekti:	Mos pasqyrim i saktë i vlerave në llog.(215) nëMjete transportiò me kontabilizim të gabuar, mos pasqyrim i saktë i vlerave të inventarizimit fizik llog.(218) nëInventar ekonomikò; llog.(32) nëInventar i imëtò dhe mos sistemim në kontabilitet i diferencave në mungesë të rezultuara në inventarizimin fizik, si dhe rivlerësim të pa argumentuar të një pasurie e transferuar, ndërkohë që në bashki disponohen edhe 154 objekte me vlera 0 (zero).
Shkaku:	Mos zbatim i kërkesavë ligjore.
Rëndësia:	E mesme
Rekomandimi:	-Titullari Bashkisë Has dhe Drejtoria e Financës të marrin masa të menjëhershme përkatësisht: 1-Për sistemimin në kontabilitet në llog.(468) nëDebitor të ndryshëmò vlerën prej 75,389 lekë e konsideruar dëm ekonomik në ngarkim të personave material përgjegjës, për mungesën e rezultuar nga inventarizimi fizik i aktiveve, ndërmjet gjendjes fizike dhe kontabile (vlera historike) për 4 artikujt nëinventar ekonomikò. 2-Për caktimin e komisioneve të inventarizimeve, të vendosen emrat përkatës përgjegjës të punonjësve që do të kryejnë inventarizimin fizik të aktiveve si dhe funksionet e detyrat që ata kryejnë, në respektim të UMF nr.30, datë 27.12.2011nëPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publikò, pika (82). 3-Për 154 objekte asete që disponon bashkia, të transferuara në listën e pronave të administruara në nëkstra kontabëlò me vlera 0 (zero) të pa vlerësuar dhe të pasqyruara vetëm si numër objekti edhe për këto objekte bashkia nis procedurën për rivlerësim me metodat përkatëse, meqënsë i disponon kapacitetet për vlerësim. 4-Për 6 (gjashtë) mjete transporti të cilat nuk janë në gjendje pune, por të dëmtuara të kontabilizohen në llog.(24) nëAktive afatgjata të dëmtuaraò me analizë për cdo mjet.

Bashkia Has me shkresë nr.2808/1, datë 09.12.2021 e protokolluar në KLSH me nr.866/4, datë 13.12.2021, ka kthyer projektraportin e auditimit, bashkëlidhur të cilit nga z.P.C me shkresë datë 09.12.2021 janë dërguar shpjegime e komente për sa është trajtuar në projektraportin e auditimit, në lidhje me vlerësimin e raportimit financiar mbi pasqyrat pozicionit financiare në periudhat raportuese vitet (2018; 2019; 2020), ku është shprehur me objeksione si më poshtë: <u>Pretendimet e subjektit:</u>-Në lidhje me sa është përshkruar në projektraport për vlerësimin e raportimit mbi pasqyrat financiare të periudhës objekt auditimi shpjegohet se; -për të gjitha gjetjet e rezultuara dhe të trajtuara në projektraportin e auditimit nga Drejtoria e Financës, janë marrë të gjitha masat ku disa prej gjetjeve sipas përkatësisë u sistemuhan saktësisht, ndërsa disa gjetje të tjerat do të sistemohen me përgatitjen e raportimit të pasqyrave të pozicionit financiare në periudhën raportuese pasardhëse viti 2021, ku edhe gjendja e vlerësimi të japin një pasqyrë të saktë të secilës llogari ekonomike. <u>Qëndrimi i Grupit të auditimit:</u>-Për sa është shpjeguar nga subjekti sqarojmë se, këto nuk janë pretendime apo kundërshtime, por me masat që ka marr subjekti i audituar për të sistemuhan secilën gjetje, ne audituesit shtetëror të KLSH^{së} me sa shpjegohet dhe argumentohet nga subjekti jemi plotësisht dakort sepse; nëpërmjet tyre subjekti e miraton edhe një herë për sa është trajtuar në projektraportin e auditimit dhe në përfundim pavarësisht se të gjitha gjetjet janë sistemuhan, ato do të trajtohen edhe në Raportin përfundimtar të auditimit të pasqyruara me rekomandimet përkatëse.	
---	--

Germa C. Mbi zbatimin e kërkesave të ligjit nr. 9643, datë 20.11.2016 “Për Prokurimin Publik” i ndryshuar, VKM nr. 914, datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik” i ndryshuar me VKM nr. 797, datë 29.12.2017, Udhëzimi i

Agjencisë së Prokurimit Publik nr. 2, datë 24.04.2017 “Për procedurën e prokurimit me vlerë të vogël”, për periudhën 01.01.2018 – 31.12.2020.

- C.1. Programimi i nevojave, përgatitja e regjistrit të prokurimeve;
- C.2. Verifikimi i shpenzimeve të programuara me nivelin e fondeve të buxhetore;
- C.3. Auditim mbi saktësinë e realizimit të procedurave të prokurimit (vlerësimi i kriterëve, fondi limit, vlerësimi i ofertave dhe shpallja e fituesit);
- C.4. Auditim për zbatimin e kontratave, deri në marrjen në dorëzim të mallrave, shërbimeve dhe punëve publike, si dhe kolaudimi e marrja në dorëzim e punimeve në objekte;
- C-5. Opinion mbi prokurimin e fondeve publike në nivel institucional;

-Procesi i auditimit për zbatimin e procedurave të prokurimit publik të realizuara nga Autoriteti Kontraktor, në periudhën nga data 01.01.2018 deri në datën 31.12.2020, do të jenë objekt në auditimin e radhës në Bashkinë Has.

Germa (D)-Auditimi i zbatimit të rekomandimeve të lëna në auditimet e mëparshme;

- D.1.Hartimi programit (Plan-veprimit) me persona përgjegjës dhe respektimi i afatit 20/ditor për zbatimin e rekomandimeve.
- D.2.Realizimi programit (Plan-veprimit) e raportimit në KLSH për ecurinë e zbatimit të rekomandimeve brenda afatit 6/mujor.
- D.3. Statusi i rekomandimeve të lëna në auditimin e mëparshëm.

Titulli i Gjetjes	-Mos zbatimi nga Bashkia Has i rekomandimeve që ka lënë KLSH ^{ja} në auditimet e mëparshme, të trajtuara veçanërisht për rekomandimet të cilat janë në proces zbatimi, apo rekomandimet e pa zbatuara.
--------------------------	---

Situata:

-Nga verifikimi i dokumentacionit i sipër cituar për zbatimin e rekomandimeve në mënyrë të përmblodhur secilit rekomandim që është në proces apo i pa zbatuar i paraqitet sa më poshtë:

-Nënpika (D.1). Hartimi i programit (Plan veprimit) me persona përgjegjës dhe respektimi i afatit 20 ditor për zbatimin e rekomandimeve.

Në lidhje me hartimin e programit (plan veprimit) për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, të dërguara me shkresë nr.687/11, datë 12.09.2018 nëRaporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet e protokolluar në bashkia Has me nr.1708, datë 14.09.2018 konstatohet se: Kryetari Bashkisë me urdhër nr.ska, datë 04.10.2018 ka ngritur grupin e punës nëPër hartimin e plan veprimit dhe akteve të tjera për zbatimin e rekomandimeve, ndërsa për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, është kthyer përgjigje me shkresë nr.1723/1, datë 04.10.2018 e protokolluar në KLSH me nr.687/14, datë 08.10.2018. Në këto kushte, përgjigja e Bashkisë për zbatimin e rekomandimeve të dërguara nga KLSH nuk është dërguar brenda afatit ligjor për kthimin e përgjigjes, në mospërputhje me ligjin nr.154/2014, datë 27.11.2014 nëPër organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit, neni 15 germa (j), ku citohet se;

Neni 15: Të drejtat dhe detyrat e KLSH^{së};

Germa (j), të vendosë një afat kohor për zbatimin e rekomandimeve dhe të informohet nga subjektet e audituara ose institucionet më të larta rreth programeve të tyre, për të zbatuar rekomandimet e bëra sipas paragrafëve të mësipërm, brenda 20 ditëve nga data e marrjes së kërkesës.

-Nën/pika (D.2). Realizimi i programit (Plan veprimi) dhe raportimi në KLSH për ecurinë e zbatimit të rekomandimeve brenda afatit 6/mujor;

Për realizimin e programit (planveprimi) dhe raportimit në KLSH, në lidhje me ecurinë e zbatimit të rekomandimeve brenda afatit 6/mujor, konstatohet se:

Bashkia Has me shkresë nr.1723/1, datë 04.10.2018, ka përgatitur dhe dërguar në KLSH, një raport me shkrim nëMbi zbatimin e rekomandimeve të Raportit Përfundimtar të Auditimit të KLSH o me ecurinë e realizimit të rekomandimeve. Në këto kushte njoftimi i bashkisë është brenda afatit 6/mujor nga data e marrjes së rekomandimeve nga KLSH^{ja} me shkresën nr. 687/11, datë 12.09.2018 nëRaporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet, në përputhje me ligjin nr.154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit, neni 30, pika 2.

Neni 30 “Rekomandimet e KLSH-së dhe ecuria e zbatimit”;

-Pika 2, “Subjekti i audituar, brenda 6 muajve nga data e njoftimit të raportit të auditimit, i raporton Kontrollit të Lartë të Shtetit mbi ecurinë e zbatimit të rekomandimeve të dhëna”.

Për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, megjithëse nga bashkia Has është hartuar planveprimi i dërguar në KLSH me shkresë nr.1723/1, datë 04.10.2018, ndërkohë për rekomandimet e lëna nuk është

raportuar në Këshillin e Bashkisë, në mospërputhje me ligjin nr. 68/2017, datë 27.04.2017 *nPër financat e vetëqeverisjes vendore*, neni 50, pika 5.

Neni 50-Auditimi i jashtëm:

-Pika 5. Për të gjitha raportet e auditimit të jashtëm, të kryera nga Kontrolli i Lartë i Shtetit apo auditues të tjerë ligjorë, kryetari njësisë së vetëqeverisjes vendore përgatit një plan veprimi për zbatimin e rekomandimeve të raportit të auditimit dhe raporton rregullisht në këshillin e njësisë për progresin në zbatimin e tij.

Nën/pika (D.3).Statusi i rekomandimeve të lëna në auditimin e mëparshëm.

Në lidhje me rekomandimet e lëna nga KLSH në auditimin e mëparshëm të dërguara në Bashkinë Has me shkresën nr.687/11, datë 12.09.2018 e shkresë nr.390/57, datë 22.10.2019 u konstatua se:

A.MASA ORGANIZATIVE:

2.Gjetje nga auditimi: Në Bashkinë Has, ka një numër të konsiderueshëm fatura të pa likuiduara në vlerën 48,635,002 lekë, për shërbime dhe mallra të prokuruar, një pjesë e të cilave janë të trashëguara para dhe pas reformës territoriale në vlerën prej 2,615,751 lekë nga vendime gjyqësore të formës së prerë. Sipas të dhënave të Sektorit të Financës deri me datë 31.08.2018 është likuiduar vlera 46,524,480 lekë dhe mbetet për likuidim vlera 2,110,522 lekë. *(Trajtuar hollësisht në pikën III/3.c dhe faqen 55-81 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

2.1.Rekomandimi: Sektori i Financës Bashkia Has, të marrë masa për parashikimin e shpenzimeve në nivele të realizueshme për pagesën e faturave të pa likuiduara në vlerën totale 2,110,522 lekë, bazuar në UMF nr.5, datë 27.12.2014 *nPër shlyerjen e detyrimeve të prapambetura dhe Udhëzimin Plotësues nr. 02, datë 10.01.2018 nPër buxhetin e vitit 2018*, pikat 82-91-*Detyrimet e prapambetura të Njësisë të Vetëqeverisjes Vendore* dhe të paraqesë në mbledhjen e këshillit bashkiak, material për gjendjen e faturave të pa likuiduara në vite shoqëruar me grafikun për shlyerjen e detyrimeve.

2.2.Nga verifikimi rezultoi se: Bashkia Has në zbatim të shlyerjes së borxheve të prapambetura dhe planit të shlyerjes të dërguar në MF me shkresën nr.798 prot., datë 19.04.2019, rezulton që në vitin 2020 detyrimet e prapambetura do të jenë në nivelin zero.

Është në proces zbatimi.

3.Gjetje nga auditimi: Për periudhën raportuese objekt auditimi 2016-2017 në strukturën organizative të Bashkisë Has, nuk është ngritur dhe funksionuar Njësia e Auditit të Brendshëm, veprim në mospërputhje me detyrimin ligjor i përcaktuar nga neni 14, të ligjit nr. 114/2015, datë 22.10.2015 *nPër auditimin e brendshëm në sektorin publik* dhe Manuali Auditimit të Brendshëm, i ndryshuar. *(Trajtuar hollësisht në pikën III/2, faqen 29-41 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

3.1.Rekomandimi: Bashkia Has të marrë masa për ngritjen në strukturën organizative dhe funksionimi Njësinë e Auditit të Brendshëm me specialist të fushës. Në rast mungese të specialistëve të shikohet mundësia e lidhjes së aktmarrëveshjes me Njësia e Auditit të Brendshëm të një njësie tjetër publike, marrëveshje e cila duhet paraprakisht të miratohet nga Ministri i Financave, në zbatim neni 10, ligjit nr.114/2015, datë 22.10.2015 *nPër auditimin e brendshëm në sektorin publik*.

3.2.Nga verifikimi rezultoi se: Me urdhër nr.778, datë 18.12.2018, si specialist pranë sektorit të Auditimit të brendshëm është emëruar z.IM në zbatim të ligjit nr.114/2015 *“Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”*.

Është në proces zbatimi.

4.Gjetje nga auditimi: Në Bashkinë Has, nuk janë parashikuar plane vjetore e operacionale aktiviteteve për realizimin e objektivave. Ndjekja e realizimit të detyrave dhe përgjegjësi të përkrahura në rregulloren e brendshme, monitorimi e raportimi funksionojnë në mënyrë operative. Nuk është aplikuar metoda e vlerësimit dhe menaxhimit të risqeve që kërcënojnë realizimin e objektivave dhe respektivisht realizimin e funksioneve kryesore të ngarkuara sipas kuadrit rregullator në fuqi. *(Trajtuar hollësisht në pikën III/2 dhe faqen 29-41 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

4.1.Rekomandimi: Kryetari Bashkisë Has në ushtrim të përgjegjshmërisë menaxheriale të institucionit që drejton të formojë grup pune me specialistë me njohuri të spikatura profesionale me qëllim që:

a-Të organizojë punën për vlerësimin e situatës aktuale të veprimtarisë së bashkisë për identifikimin e dobësive dhe ndërtimin e strategjisë afatmesme e afatshkurtër të bashkisë, duke marrë në konsideratë prioritetet e Bashkisë.

b-Pas përfshirjes në strategji të rritjes dhe forcimit të kapaciteteve profesionale, si objektiv prioritar, të vlerësojë nevojat për trajnime të stafit kryesisht në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit të brendshëm, të hartojë plane vjetore dhe operacionale aktiviteteve për realizimin e objektivave në tërësi dhe ato në fushën e trajnimeve në veçanti.

c-Kryetari i Bashkisë nëpërmjet koordinitorit të riskut, të ndërtojë një plan pune me detyra të mirëpërcaktuara për të organizuar punën në bashki për aplikimin e funksionimit të institucionit me bazë

vlerësimin dhe menaxhimin e riskut në çdo nivel të administratës.

Të dokumentojë regjistrin qendror të riskut si rezultat i rishikimit dhe rivlerësimit të risqeve me qëllim garantimin e arsyeshëm në nivel sa më optimal të realizimit të objektivave dhe misionit të bashkisë.

4.2-Nga verifikimi rezultoi se: Kryetari i Bashkisë Has nuk ka ngritur grup pune për vlerësimin e situatës aktuale të veprimtarisë së bashkisë për identifikimin e dobësive dhe ndërtimin e strategjive afatmesme dhe afatshkurtër.

Është pa zbatuar.

7. Gjetje nga auditimi: Në auditimin e procedurave për vjeljen e detyrimeve nga taksat e tarifat vendore, konstatohet se deri më 31.12.2017 gjendja e detyrimeve për taksat e tarifat vendore paraqitet për 60 subjekte me vlerë 12,513,739 lekë. Nga strukturat përgjegjëse të Bashkisë Has (zyra e taksave vendore), nuk janë ndjekur procedurat për arkëtimin e tyre, veprime në kundërshtim me ligjin nr. 9920, datë 19.05.2008 *nPër Procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë*, i ndryshuar. *(Trajtuar më hollësisht në pikën III/5, faqe 132-140 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

7.1. Rekomandimi: Sektori i Taksave Vendore Bashkia Has, të marrë masa për arkëtimin e detyrimeve për taksat dhe tarifat vendore në vlerën 12,513,739 lekë. Bazuar në nenin 70 pika 3 në drejta për të nxjerrë njoftimin e vlerësimit tatimor, të ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 *nPër Procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë*, i ndryshuar, të nxirren njoftim vlerësime për debitorët dhe të ndiqen rrugët e mëposhtme:

a- Tu dërgohen bankave të nivelit të dytë urdhrat e bllokimit të llogarive bankare, bazuar në nenin 90, të ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 *oPër procedurat tatimore RSH*.

b- Të dërgohet në Drejtorinë Rajonale të Transportit, kërkesa për vendosjen e barrës siguroese (për mjetet) dhe në ZVRPP (për pasuritë e paluajtshme), bazuar në nenin 91, të ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 *nPër Procedurat Tatimore në RSH*.

c- Në rast se bizneset private edhe pas njoftimeve zyrtare dhe dërgimit të urdhër bllokimeve në bankë nuk kryejnë pagesën e detyrimeve, pasi të merren masat administrative apo sekuestro, të bëhet kallëzim penal, bazuar në Kodin Penal të R.SH, miratuar me ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995 me ndryshimet e mëvonshme, neni 181 *nMospagimi i taksave dhe tatimeve*.

7.2-Nga verifikimi rezultoi se: Zyra e taksave e tarifave Bashkia Has, ka lëshuar urdhra bllokimi për 15 subjekte biznesi i vogël me nr.01 deri nr. 15, datë 17.05.2018 si dhe për 5 subjekte biznesi i madh në llogaritë e tyre bankare sipas shkresës nr. 2118 prot., datë 06.11.2018. Gjithashtu është bërë dhe urdhër bllokimi i subjektit të FPKP shpk me nr.1164/1, datë 13.06.2019.

-Nga 60 subjekte biznesi i vogël/i madh të detyrimit prej 4,045,027 janë arkëtuar 957,605 lekë.

-Nga 15 subjekte minerare që kanë detyrime në lidhje me kontratat e qerave prej 2,507,622 lekë janë njoftuar të gjitha subjektet dhe janë arkëtuar nga 8 subjekte shuma prej 1,404,390 lekë, (duke përfshirë zbritje detyrimit për 2 subjekte shkak revokimit të lejeve në shumën prej 706,680 lekë).

Ngelet debitorë shuma prej 1,103,232 lekë.

Nga 160 debitorët e taksës së ndikimit në infrastrukturë prej 5,961,090 lekë janë arkëtuar brenda vitit 2018 nga 15 debitorë shuma prej 253,031 lekë duke ngelur shuma prej 5,708,059 lekë *(janë arkëtuar 41,036 në janar 2019 plus e 2 debitorë)*. Të gjithë debitorët janë dërguar për kontabilizim në zyrën e financës pranë bashkisë.

Është në proces zbatimi.

8.Gjetje nga auditimi: Sektori Taksave Vendore, aplikon tarifa për familjarët vetëm për ato familje të cilët kërkojnë shërbim në Bashkinë Has, ndërsa për të tjerët nuk aplikojnë asnjë vlerë. Kështu referuar të dhënave të gjendjes civile për numrin e familjeve që duhet të paguajnë detyrimet është 6,529 familje. Për periudhën objekt auditimi 2016i 2017, kanë paguar detyrimet 2,787 familje për vlerën 2,585,000 lekë, nga e cila për vitin 2016 në vlerën 1,511,000 lekë dhe në vitin 2017 në vlerën 1,074,000 lekë. Nuk është bërë i mundur planifikimi dhe arkëtimi i detyrimeve për 9,800 familje në vlerën 9,800,000 lekë, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Has *(Trajtuar hollësisht në faqe 132-140, të Raportit)*.

8.1. Rekomandimi: Sektori Taksave Vendore, të listojë në mënyrë elektronike abonentët familjarë dhe të marrë masat për arkëtimin e taksave të familjarëve, në zbatim të udhëzimit plotësues të Ministrisë Financave nr. 2, datë 19.01.2018 *nPër zbatimin e buxhetit të vitit 2018* pika 76, sipas të dhënave që disponon Gjendja Civile, si dhe të njoftohen tatimpaguesit familjarë me njoftim vlerësimi tatimor edhe në median lokale *(të Bashkisë)* për të paguar detyrimin tatimor të miratuar nga Këshilli Bashkiak, nëpërmjet dërgimit të njoftim vlerësimit me anë të zyrës postare ose agentëve të tjerë *(ndërmarrja e ujësjellësit)*, për të gjitha llojet dhe shumën e taksave të papaguara për vlerën 9,800,000 lekë.

8.2-Nga verifikimi rezultoi se: Nuk është bërë njoftimi i kryefamiljarëve, pasi nuk ka përfunduar

regjistrimi kadastral.

Është pa zbatuar.

9. Gjetje nga auditimi: Në auditimin e veprimtarisë së IMTV Bashkia Has konstatohet se, nuk është bërë asnjë punë për evidentimin e objekteve të ndërtuar në territorin e Bashkisë Has. Kështu për periudhën objekt auditimi 2016 i 2017, është evidentuar vetëm për një objekt si ndërtim pa leje në pronësi të z.JC, por që nuk është marrë asnjë masë ligjore. Me urdhër nr. 414, datë 05.07.2018 të Kryetarit të Bashkisë është ngritur një grup pune për verifikimin në terren të ndërtimeve pa leje, kjo në zbatim të kërkesës së grupit të auditimit datë 05.07.2018, ku sipas informacionit të ardhur është konstatuar se në këtë territor janë 6 ndërtime pa leje të ngritura (*Trajtuar më hollësisht në pikën III/6.1 dhe faqen 141-144, të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

9.1.Rekomandimi: Inspektoriati Mbrojtjes Territorit Bashkia Has, të marrë masa për evidentimin e të gjitha objekteve të ndërtuara në territorin e Bashkisë Has dhe në rast të evidentimit të objekteve pa leje të ndërmerren hapat ligjorë. Për 7 rastet e konstatuara me ndërtim pa leje, IMTV të vazhdojë procedurat për aplikimin e gjobës për vlerën e punimeve të kryera pa leje, por në çdo rast jo më pak se 500,000 lekë, në zbatim të ligjit nr.107/2014, datë 31.07.2014 *Është planifikimin dhe zhvillimin e territorit* i ndryshuar, neni 52, *Kundërvajtjet administrative*, shkronja (e).

Për rastet e mos pagesës të vlerës gjobave brenda afatit 5 ditor të dërgohen në Gjykatë për kthimin në tituj ekzekutiv dhe të përlllogariten kamat vonesat 2 për qind për çdo ditë vonesë, deri në një muaj, sipas përcaktimeve në nenin 16, të ligjit nr. 8402, datë 10.09.1998 *Është kontrollin dhe disiplinimin e punimeve*, konkretisht për personat: HL, AM, N N, BD, H K, HH dhe JICi.

9.2-Nga verifikimi rezultoi se: Nga IMTV bashkia Has, nuk janë kryer procedurat për aplikimin e gjobës për vlerën e punimeve të kryera pa leje për 7 rastet konstatuar më sipër.

Është pa zbatuar.

10. Gjetje nga auditimi: Në Bashkinë Has, puna për regjistrimin e pronave në pronësi nuk është në nivelin e kërkuar, pasi nga moria e pronave që ka bashkia janë dërguar në ZVRPP, vetëm 52 prona në zbatim të kriterëve dhe procedurave të përcaktuara në VKM nr.500, datë 14.08.2001 *Është inventarizimin e pronave të paluajtshme shtetërore dhe transferimin e pronave në njësitë e qeverisjes vendore*, i ndryshuar. (*Trajtuar hollësisht në pikën III/7, faqe 144-148, të Raportit të Auditimit*).

10.1. Rekomandimi: Bashkia Has të marrë masat e nevojshme për regjistrimin e të gjitha pronave dhe krijimin e regjistrit të pronave të paluajtshme të kaluara në pronësi, apo në përdorim të Bashkisë Has, në zbatim të VKM nr.500, datë 14.08.2001 *Është inventarizimin e pronave të paluajtshme shtetërore dhe transferimin e pronave në njësitë e qeverisjes vendore* i ndryshuar.

10.2-Nga verifikimi rezultoi se: Me urdhër shpenzimin nr.308, datë 21.06.2019 nga bashkia Has, është bërë regjistrimi i parcelave me nr. 4/57 (*Terren sportiv*) dhe 4/114 (*Shesh*).

Është në proces zbatimi.

11. Gjetje nga auditimi: Në auditimin e zbatimit të rekomandimeve paraqitur me shkresën nr.241/9, datë 21.07.2016 e rikërkuar me shkresë nr.1113/136, datë 31.01.2017 konstatohet se, pavarësisht puna e bërë, Bashkia Has është mjaftuar vetëm me nxjerrjen e urdhrave për kryerjen e ndalesave pa u shoqëruar në të gjitha rastet me padi gjyqësore për arkëtimin e vlerave të rekomanduara, për pasojë ndaj personave shkakhtar nuk ka filluar kryerja e ndalesave, duke u bërë përgjegjës për kalimin e afateve ligjore të kërimit të dëmit, përcaktuar kjo në nenin 15, të Kodit Civil në Republikën e Shqipërisë dhe neni 203 të Kodit të Punës në Republikën e Shqipërisë, apo të parashikimit të vendimeve (vlerave) të gjobave të përcaktuara në nenin 46, të ligjit *Është Kundërvajtjet Administrative* (brenda 2 viteve), sipas vendimit administrativ të dënimit me gjobë.

Situata e realizimit të rekomandimeve, paraqitet si vijon:

-Nga 22 masa organizative të cilat janë pranuar plotësisht, janë zbatuar 10 masa, janë në proces 7 masa dhe nuk janë zbatuar 5 masa organizative;

-Nga 23 masa shpërblim dëmi me vlerë 34,009,461 lekë të cilat janë pranuar plotësisht, është zbatuar një masë në vlerën 440,000 lekë, në proces zbatimi 11 masa me vlerë 23,870,974 lekë, nga e cila arkëtuar vlera 9,849,678 lekë dhe mbetet për arkëtim vlera 14,021,296 lekë, nuk janë zbatuar 11 masa në vlerën 9,698,487 lekë.

-Në lidhje me masat disiplinore nga 10 masa janë zbatuar plotësisht 10 masa;

-Nga 14 masa administrative, janë në proces 10 masa nga APP dhe nuk janë zbatuar 4 masa nga IMTK. (*Trajtuar hollësisht në pikën III/1 faqe 11-29 të Raportit Përfundimtar*).

11.1.Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Has të hartojë plan pune të veçantë e të marrë të gjitha masat e duhura ligjore për zbatimin e rekomandimeve të pa zbatuara të KLSH dërguar me shkresën nr. 241/9,

datë 21.07.2016 dhe rikërkuar me shkresë nr. 113/136, datë 31.01.2017 duke u përqendruar në:

a-Për masa organizative në pikat: 8; 11; 19; 20; 21 dhe 22;

b-Për të gjitha pikat e masës shpërblim dëmi në vlerën 21,152,280 lekë, përjashtuar pikën 4;

c-Për masa administrative sipas vendimit të APP nr.73, datë 1509.2016 për arkëtimin e penaliteve të vendosura vlerë 2,130,000 lekë mos dërgim shkresë në adresë të IMTK për penalizimin e mbikëqyrësve.

11.2-Nga verifikimi rezultoi se: Përsa i përket masave administrative, prej tyre deri më datën e verifikimit janë arkëtuar 5 gjoba në vlerë 178,000 lekë, duke mbetur e pa arkëtuar shuma prej 1,952,000 lekë. Në lidhje me masat organizative nuk janë zbatuar nga bashkia Has. Ndërsa në lidhje me masat shpërblim dëmi, sipas urdhrit të Kryetarit nr. 1, datë 04.01.2017 “Për ekzekutimin e ndalesave të debitorëve ndaj Bashkisë Has”.

Është në proces zbatimi.

13.1.Rekomandimi:Kryetari i Bashkisë në mbledhjen e radhës të Këshillit Bashkiak të analizojë Raportin Përfundimtar të Auditimit të kryer në Bashkinë Has për periudhën e veprimtarisë ekonomike (01.01.2016 i 31.12.2017), duke analizuar të gjitha shkeljet dhe rekomandimet e dhëna nga KLSH për nxjerrjen e përgjegjësi të personave përgjegjës dhe marrjen e masave për zbatimin e rekomandimeve dhe përmirësimin e punës në të ardhmen, kjo në zbatim të pikës 4 e nenit 50, të ligjit nr. 68/2017, datë 27.04.2017 *Është në proces zbatimi.*

13.2 Nga verifikimi rezultoi se: Nga bashkia Has, nuk rezulton se është raportuar në Këshillin Bashkiak.

Është pa zbatuar.

B.MASA SHPËRBLIM DËMI:

Bazuar në ligjin nr. 154/2014, datë 27.11.2014 *Është në proces zbatimi.* për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit në 15 germa (b) dhe (c) i *Të drejtat e KLSH* dhe mbështetur në nenet 98-102, të ligjit nr. 44/2015, datë 30.04.2015 *Është në proces zbatimi.* Kodi i procedurave administrative në Republikën e Shqipërisë, nenet 21-33, të ligjit nr. 139/2015, datë 17.12.2015 *Është në proces zbatimi.* për vetëqeverisjen vendore dhe pikën 93, të udhëzimit të Ministrit të Financave nr. 30, datë 27.12.2011 *Është në proces zbatimi.* për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik, nga Titullari i njësisë publike, të nxirren aktet administrative përkatëse dhe të kërkohej në rrugë ligjore (Padi Gjyqësore) duke ndjekur të gjitha procedurat e nevojshme administrative dhe procedurat e tjera në të gjitha shkallët e gjyqësorisë, me qëllim kerkimin për shpërblimin e dëmit në total në vlerën 16,717,188 lekë, nga të cilat;

-Shuma prej 391,047 lekë, në mos mbajtjen e penaliteve për punime jashtë afatit,

-Shuma prej 3,457,925 lekë në zbatimin e kontratave për punë publike,

-Shuma prej 5,961,090 lekë nga mos pagesa e taksës së ndikimit në infrastrukturë,

-Shuma prej 3.800.000 lekë nga mos pagesa e taksës për licencën e tregtimit të karburantit,

-Shuma prej 2,507,622 lekë nga taksa e shfrytëzimit të sipërfaqeve pyjore,

-Shuma prej 566,004 lekë për mos pagesë qiraje dhe të tjera,

-Shuma prej 33,500 lekë shpenzime në shkelje të VKM.

Nëpunësi zbatues të ndjekë procesin dhe të kryej regjistrimet e nevojshme kontabël përfundimtare me qëllim shpërblimin e dëmit në vlerën 16,717,188 lekë, si më poshtë:

Nga verifikimi rezultoi si më poshtë:

-Për shpërblim dëmi, janë rekomanduar 9 masa me vlerë 16.717.188 lekë e cila është e pranuar e kontabilizuar e gjithë vlera dhe deri me datën 30.06.2019, është arkëtuar shuma prej 1,592,547 lekë, ndërsa nuk është arkëtuar shuma prej 15,124,641 lekë.

Nga vlera e rekomanduar për shpërblim dëmi në shumën prej 16.717.188 lekë rezulton se,

-deri më datën 21.06.2019 është arkëtuar shuma prej 1,592,547 lek dhe ka mbetur e pa arkëtuar vlera prej 15,124,641 lekë. Nga të cilat:

-Në proces arkëtimi është rekomandimi në vlerën 15,124,641 lekë, ndërsa janë nisur njoftimet e detyrimit për 3 rekomandime, por akoma nuk kanë filluar arkëtime për shumën 3,848,972 lekë.

Në mënyrë të detajuar masat shpërblim dëmi paraqiten si më poshtë:

2. Gjetje nga auditimi: Në tenderin e zhvilluar në vitin 2016 me objekt: “Blerje Çakëlli dhe shpërndarje me makineri, dhe riparime tjera të rrugëve rurale Bashkia Has” me fond limit 8,333,000 lekë, me fitues OE nS.ò me ofertë 5,750,100 lekë, konstatohet se afati për përfundimin e punimeve është 10 ditë nga momenti i lidhjes së kontratës. Kontrata nr. 1694, datë 22.08.2016, afati për përfundimin e punimeve është me datë 02.09.2016. Punimet kanë përfunduar me datë 19.09.2016, sipas faturës nr. 59, datë 19.09.2016 që shoqëron sitacionin në vlerën 4,794,840 lekë me TVSh ose me 17 ditë vonesë, për të cilën nga mbikëqyrësi i punimeve shoqëria nAò me përfaqësues ing. LIT dhe komisioni i marrjen në

dorëzim të punimeve, ngritur me urdhra nr. 343/1, datë 17.10.2016 i përbërë nga z. F.Th me detyra Zv/Kryetar, z. B.R me detyrë jurist dhe Xh.Th me detyrë teknik i rrugëve, nuk është bërë i mundur llogaritja e kamatëvonesave në vlerën 391,047 lekë *(Trajtuar hollësisht në pikën III/4 dhe faqen 94-97, të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*.

2.1. Rekomandimi: Sektori i Financës në bashkëpunim me Sektorin Juridik të marrë masa, duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët e gjykimit, për arkëtimin e vlerës 391,047 lekë nga shoqëria nS.òshpk.

2.2-Nga verifikimi rezultoi se: Nëpërmjet shkresës nr.1872, datë 10.10.2018 është njoftuar shoqëria “SARK”shpk shpërbllim dëmi në vlerë 391,047 lekë dhe deri më datë 30.06.2019 nuk është asnjë pagesë.

Është pa zbatuar.

3. Gjetje nga auditimi: Në auditimin e kontratave të qirasë, konstatohet se për vitin 2016 janë lidhur 37 kontrata për individët që ushtrojnë aktivitet në treg, nga këto 15 individ kanë paguar vlerën e plotë të kontratës së qirasë, kurse 21 individ kanë paguar pjesërisht duke mos arkëtuar vlerën 358,080 lekë. Për vitin 2017 janë lidhur 29 kontrata, ndërsa për pjesën tjetër nuk janë lidhur kontrata pasi janë debitor në këtë bashki. Kanë paguar detyrimet kontraktuale 41 individ në vlerën 593,555 lekë dhe nuk është arkëtuar vlera 179,924 lekë, detyrime të kontabilizuar në zyrën e financës. Gjithsej detyrimi i mbetur pa arkëtuar për periudhën 2016 i 2017 paraqitet në vlerën 538,004 lekë, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Has *(Trajtuar hollësisht në pikën III/7 e faqen 144-148 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*.

3.1.Rekomandimi: Sektori Taksave Vendore në bashkëpunim me Sektorin Juridik dhe Policinë Bashkiake, të marrë masa duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët e gjykimit, për arkëtimin e vlerës 538,004 lekë dhe në rast mos pagesë të detyrimeve kontraktore të bllokohet aktiviteti dhe priset kontrata për mos zbatim kushte të saj *(shlyerje detyrimesh)*.

3.2-Nga verifikimi rezultoi se: Nëpërmjet shkresës nr.ekstra, datë 10.10.2018, janë njoftuar 41 personat për detyrimin të mbledhur bashkë në vlerën 538,004 lekë, nga kjo arkëtuar deri më datën 30.06.2019 nga Z.UH 22,950 lekë, duke mbetur pa arkëtuar vlera prej 515,414 lekë.

Është në proces zbatimi.

4. Gjetje nga auditimi: Sektori i Planifikim Zhvillim Territorit nuk ka zbatuar dispozitat ligjore të VKM nr. 860, datë 10.12.2014 nëpër përcaktimin e mënyrës së mbledhjes dhe administrimit të ardhurave për ndërtimet pa leje dhe vlerave të zbatueshme për legalizimò, pika 5, si dhe ligjin nr. 9632, datë 30.10.2006 nëpër Sistemin e Taksave vendoreò, i ndryshuar, pika 3 e nenit 27- *Taksa e ndikimit në infrastrukturë*, për objektet që legalizohen.

Konkretisht për periudhën nga 01.01.2016 deri më 31.12.2017, sipas listave të vënë në dispozicion me leje legalizimi dhe kryqëzimi i tyre me personat që kanë bërë të mundur likuidimin e taksës së ndikimit në infrastrukturës, rezulton se nuk kanë bërë pagesën e taksës së ndikimit në infrastrukturë 166 persona me vlerë 5,961,090 lekë, e ardhur e munguar në buxheti e Bashkisë Has, sipas listave që disponon sektori i AUZNIT Bashkia Has *(Trajtuar hollësisht në pikën III/5 dhe faqen 132-140 të Raportit Auditimit)*.

4.1.Rekomandimi: Sektori i Planifikim Zhvillim Territorit dhe Sektori i Taksave Vendore, Bashkia Has në bashkëpunim me Drejtorinë Rajonale të ALUZNIT dhe ZVRPP Has, të marrë masa duke ndjekur të gjitha procedurat e nevojshme administrative në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës 5,961,090 lekë ndaj 166 personave të pajisur me leje legalizimi sipas listave që disponon Sektori i Taksave Vendore Bashkia Has *(pasqyra aneks V/8, bashkëlidhur Raportit Përfundimtar të Auditimit)*.

4.2-Nga verifikimi rezultoi se: Nëpërmjet njoftim detyrimit datë 10.10.2018 janë njoftuar 166 personat për detyrimin të mbledhur bashkë në vlerën 5,961,090 lekë, nga kjo arkëtuar deri datë 30.06.2019 nga:

1-G.K; Faturë për arkëtim nr 10, dt 11.01.2018 vlera 5,000 lekë.

-G.K; Faturë për arkëtim nr 78, dt 19.02.2018 vlera 7,647 lekë

-G.K; Faturë për arkëtim nr 158 ,dt 23.04.2018 vlera 7,000 lekë

2-S.A Faturë arketim nr 32, dt 15.01.2018 vlera 15,000 lekë

3-A.S; Faturë për arketim nr 56 ,dt 29.01.2018 vlera 41,110 lekë

4-R.S; Faturë për arketim nr 57 ,dt 29.01.2018 vlera 16,318 lekë

5-N.S; Faturë per arketim nr 58 dt 29.01.2018 vlera 25,000 lekë

6-K.S; Faturë per arketim nr 59 ,dt 29.01.2018 vlera 15,000 lekë

7-H.M; Faturë per arketim nr 83 ,dt 21.02.2018 vlera 10,000 lekë

8-Sh.M; Faturë per arketim nr 87, dt 23.02.2018 vlera 5,000 lekë

9-I.P; Faturë për arkëtim nr 162, dt 25.04.2018 vlera 25,924 lekë
 10-A.Xh; Faturë për arkëtim nr 187, dt 24.05.2018 vlera 26,650 lekë
 11-M.K Faturë; per arketim nr 204 ,dt 11.06.2018 vlera 11,699 lekë
 12-S.D; Faturë për arketim nr 258, dt 10.09.2018 vlera 15,000 lekë
 13-H.U Faturë për arketim nr 303 ,dt 07.11.2018 vlera 6,996 lekë.
 14-I.B; Faturë për arkëtim nr 326, dt 17.12.2018 vlera 10,000 lekë
 15-S.D; Faturë për arkëtim nr 331, dt 18.12.2018 vlera 9 687 lekë .
 16-D.P Faturë për arkëtim nr 35,dt 14.01.2019 vlera 21,036 lekë.
 17-B.B; Faturë për arkëtim nr 45, dt 22.01.2019 vlera 20,000 lekë.
 Gjithsej mbledhur nga taksa e ndikimit në infrastrukturë 294,067 lekë.

Është në proces zbatimi.

5. Gjetje nga auditimi: Në ekonominë Pyjore të Bashkisë Has, kryejnë aktivitet për shfrytëzim karriere 15 subjekte me kontratë, të cilët kanë në përdorim 21.357 ha sipërfaqe pyjore/kullosore të shfrytëzueshme. Për këto sipërfaqe nga Agjencia e Pyjeve, nuk janë zbatuar procedurat e pakësimit të sipërfaqes së fondit pyjor/kullosor, siç përcaktohet në nenin 17, të ligjit nr. 9385, datë 04.05.2005 nëPër pyjet dhe shërbimin pyjorë, i ndryshuar; pika 6 e nenit 17, të ligjit nr. 9693 datë 19.03.2007 nëPër Fondin Kullosorë; pikat 3, 7, 9,10,11 dhe 12, të VKM nr. 1353, datë 10.10.2008 nëPër rregullat për paraqitjen e kërkesës, mbajtjen dhe plotësimin e dokumentacionit teknik, kriteret dhe procedurat e zvogëlimit të sipërfaqes dhe të vëllimit të fondit pyjorë, i ndryshuar me VKM nr. 435, datë 08.06.2015, si dhe pikat 3, 6, 7, 9 dhe 11, të VKM nr. 1354, datë 10.10.2008 nëPër rregullat dhe procedurat që ndiqen për heqjen, shtimin e ndryshimi destinacionit fondit kullosorë.

Gjithashtu për këto subjekt për periudhën objekt auditimi (2016 i 2017), nuk është bërë i mundur zbatimi i kushteve të kontratës për arkëtimin e vlerën 2,507,622 lekë, si e ardhur e munguar me dëm në buxhetin e Bashkisë Has. (Trajtuar hollësisht në pikën III/7 dhe faqen 144-148 të Raportit Auditimit).

5.1.**Rekomandimi:** Sektori Taksave Vendore në bashkëpunim Sektorin Juridik e Policinë Bashkiake, Bashkia Has, të marrë masa duke ndjekur të gjitha procedurat e nevojshme administrative në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës 2,507,622 lekë ndaj 15 subjekteve të cilën shfrytëzojnë sipërfaqet pyjore/kullosore dhe në rast mos pagese tõi kërkohej Agjencisë Kombëtare të Burimeve Natyrore (AKBN), bllokimin e veprimtarisë së kompanive minerare deri në likuidimin detyrimeve e prishjen e kontratës për mos zbatim kushteve saj (pagesë detyrimeve).

5.2-Nga verifikimi rezultoi se: Nëpërmjet njoftimeve të detyrimit datë 11.10.2018 janë njoftuar 15 subjektet; Z.H(EShpk); VC (A.G.C); SA(MFN); NN(Shpk); MD(EShpk); IK(Shpk); XhC(Shpk); AD(AK); AM(E2011); DG(V); BI(IMP); FA& NN(IMI); AM(FKP); për detyrimin të mbledhur në totla vlera 2,507,622 lekë, nga kjo arkëtuar deri më datë 30.06.2019 nga:

1-M.SH.P.K; Fature për arkëtim nr 293, dt 30.10.2018 per shumen 17,940 leke.

2-E.C; Fature per arketim nr 307 ,dt 12.11.2018 shumen 563,628 leke.

3-MFN Fat per arketim nr 296, dt 31.10.2018 shumen 46,800 leke.

4-IMP; akt verifikimi per mbyllje punimesh 316,680 leke .

5-CSH.P.K; Faturë për arketim nr 113, dt 18.03.2019 per shumen 14,742 lekë.

6-AGC; Revokuar leja me nr 6065 ,dt 23.02.2015 per shumen 15,600 lekë.

7- N shpk; Fat per arketim nr. 177 dt. 20.06.2019 per Shumen 39,000 lekë.

Në total vlera e arkëtuar 1,014,390 lekë, duke mbetur pa arkëtuar 1,493,232 lekë.

Është në proces zbatimi.

6. Gjetje nga auditimi: Ne auditimin e kryer, mbi legjislacionin e taksave dhe tarifave vendore, vendimeve të këshillit bashkiak, si dhe procedurave ligjore për përcaktimin dhe llogaritjen e taksave vendore për licencë karburanti (autorizime), sipas përcaktimeve të ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 nëPër Sistemin e Taksave Vendore dhe me VKM nr. 970, datë 2.12.2015 nëPër përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të sajë, i ndryshuar kapitulli II, pika 1; shkronja nëb, e pika 9 u konstatua se:

Sipas të dhënave të Sektorit të Taksave Vendore, janë gjithsej 4 subjekte të pajisur me licenca/autorizime, duke mos arkëtuar tarifa për dhënien dhe përsëritjen e licencave në vlerën 3,800,000 lekë e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Has, në shkelje të VKM nr. 970, datë 2.12.2015 nëPër përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të sajë, i ndryshuar me VKM nr. 344, datë 19.04.2017, kapitulli II, pika 1; shkronja (b) dhe pika 9 (Trajtuar hollësisht në pikën III/5 dhe faqen 132-140 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

6.1 **Rekomandimi:** Sektori i taksave vendore në bashkëpunim me policinë bashkiake, bashkia has, të

marrë masa duke ndjekur të gjitha procedurat e nevojshme administrative në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës 3,800,000 lekë ndaj 4 subjekteve:

-vlera 800,000 lekë, ndaj subjekti "VP".

-vlera 1,000,000 lekë, ndaj subjekti "H".

-vlera 1,000,000 lekë, ndaj subjekti "K".

-vlera 1,000,000 lekë, ndaj subjekti "G".

6.2-Nga verifikimi rezultoi se: Nëpërmjet shkresave nr.1855;1856;1857;1858, datë 09.10.2018 janë njoftuar 4 subjektet për detyrimin të mbledhur në total vlera 3,800,000 lekë, nga e arkëtuar deri më datë 30.06.2019 nga subjekti VP200,000lekë, duke mbetur pa arkëtuar 3,600,000 lekë.

Është në proces zbatimi.

7. Gjetje nga auditimi: Në lidhje me auditimin e procedurave të dhënies me qira të aseteve të bashkisë, apo njësive administrative, për vitet 2016 dhe 2017 nga Bashkia Has janë lidhur dy kontrata;

a) Me Zyrën për Agjencinë e Sigurimeve Shoqërore me Sip. 88.96 m² dhe vlerë qiraje 30,000 lekë në muaj e cila është arkëtuar nga qiramarrësi për të dyja vitet, kjo e vërtetuar me mandat arkëtimi bashkëngjitur kontratës.

b) Kontrata nr. 257 rep dhe nr. 217 kol, datë 12.06.2013 lidhur ndërmjet ish/Bashkisë Krumë dhe qiramarrësi Gëzim Ibraj për sipërfaqen e tokës bujqësore 4 ha me afat kohor 10 vjet dhe vlerë qiraje 28,000 lekë/vit. Sipas dokumentacionit të bashkisë, rezulton se subjekti nuk ka arkëtuar detyrimin për vitin 2017 në vlerën prej 28,000 lekë e cila ka sjell të ardhura të munguar në buxhetin e Bashkisë Has. (Trajtuar hollësisht në pikën III/7 dhe faqen 144-148 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

8. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi zbatimit të punimeve civile të kontratës me objekt "Rikonstruksion rruga e Pashtrikut, trotualet qendër Golaj, muri mbajtës, sistemim shtrati Gurra Domaj dhe rikonstruksioni Ujësjellës Cahan", Bashkia Has, me vlerë të kontratës 35,742,318 lekë me TVSH, fituar nga O E ñLò SHPK, rezultuan diferenca në volume pune të pakryera në fakt në vlerën 672,835 lekë pa TVSh. Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me kontratën e sipërmarrjes së punimeve nr. 1893 prot datë 26.09.2016 të lidhur mes Autoritetit Kontraktor Bashkia Has dhe OEñLò SHPK (Trajtuar hollësisht në pikën III/4.1 dhe faqen 124-138 të Raportit Auditimit).

8.1. Rekomandimi: Bashkia Has të marrë masa për arkëtimin e vlerës prej 672,835 lekë pa TVSh nga OE ñLòshpk, në cilësinë e sipërmarrësit në kontratën nr.1893 prot datë 26.09.2016 me objekt "Rikonstruksion rruga e Pashtrikut, trotualet qendër Golaj, muri mbajtës, sistemim shtrati Gurra Domaj dhe rikonstruksioni Ujësjellës Cahan", Bashkia Has, vlerë kjo e cila përfaqëson një dëm ekonomik ndaj buxhetit të shtetit dhe njësisë vendore, si rrjedhojë e likuidimit të punimeve të pa kryera.

8.2-Nga verifikimi rezultoi se: Nëpërmjet shkresës nr.1870, datë 10.10.2018 është njoftuar subjekti "L"Shpk për detyrimin në vlerën 672,835 lekë, nga e cila deri më datë 30.06.2019 nuk është arkëtuar asnjë lekë, ndërsa subjekti debitor pranë gjykatë rrethi gjyqësor Shkodër, ka hapur proces me nr.1723 (31154-00918-83-2018).

Është në proces zbatimi.

B/I.MASA PËR ELIMINIMIN E EFEKTEVE NEGATIVE TË KONSTATUARA NË ADMINISTRIMIN DHE MENAXHIMIN ME EKONOMICITET, EFICENCË E EFEKTIVITET TË FONDEVE PUBLIKE (Të ardhura të munguara në vlerën 31,400,288 lekë).

1. Gjetje nga auditimi: Në auditimin e procedurave të prokurimeve, të zhvilluara në Bashkinë Has, u konstatua se 5 procedura prokurimi janë kryer në kundërshtim me nenin 2 ñParimet e përzgjedhjesò, nenin 55 ñKriteret e përcaktimit të ofertës fitueseò, nenin 24 ñAnulimi i një procedure prokurimiò dhe pika 5 e nenit 53, ñShqyrtimi i ofertaveò dhe me nenet 46, 53 dhe 55, të ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006, ñPër rregullat e prokurimit publikò, i ndryshuar, pasi:

Operatorët ekonomikë janë shpallur fitues dhe pse kanë mangësi në dokumentacionin e paraqitur sipas kërkesave të DST, të miratuara nga Autoriteti Kontraktor (AK) dhe Njësia e Hartimit të Dokumenteve të Tenderit (NJHDT), veprime të cilat kanë ndikuar në mos përdorim me efektivitet, eficencë dhe ekonomikitet të shpenzimeve në fushën e prokurimit, për vlerën e fondit limit prej 234,453,335 lekë, duke mos vlerësuar kriterin kryesor "Çmimi më i leverdishëm", dhe favorizuar operatorët ekonomikë në shumën 27,569,942 lekë, si më poshtë:

-Në tenderin me objekt: "Projekt zbatimi për eficientë e energjisë në ndërtesën ekzistues 4 kate, në bashkëpronësi, në qendër të qyteti Krumë", zhvilluar në vitin 2016 me fond limit 14,816,032 lekë pa TVSH dhe fitues shoqëria ñVò me vlerë kontrate 14,507,603 lekë pa TVSH, konstatohet se ky operator nuk plotëson të gjitha kriteret e DST të miratuara nga AK. Vendimi i marrë nga KVO për kualifikimin e shoqërisë ñVò nuk është i drejtë dhe duhet të ishte skualifikuar për mos plotësim kriteresh, siç është

vepruar dhe me OE të tjerë.

Skualifikimi i operatorit ñAIGCòme vlerë oferte 8,445,138 lekë pa TVSh nga KVO është i padrejtë, pasi nga verifikimi i dokumentacionit në sistem, ky operator plotëson kriteret dhe për më tepër për një kriter për të cilën është skualifikuar nuk e plotëson edhe operatori fitues shpallur nga KVO.

Në këto kushte KVO duhet të vlerësonte kriterin kryesorë “Çmimi anomalish të ulët”, dhe të shpallte fitues ñAIGCò, veprime të cilat kanë çuar në përdorim me efekt negativ të fondeve publike në vlerën 6,062,465 lekë, të llogaritur si diferencë nga oferta e OE (14,507,603 i 8,445,138).

-Në tenderin me objekt: “Rehabilitimi i Godinave, Shesheve dhe Qendrës së Qytetit Krumë-Has”, zhvilluar në vitin 2016me fond limit 87,916,220 lekë pa TVSH dhe fitues BOE ñA+ Dò me ofertë 85,158,603 lekë pa TVSH, konstatohet se:

Vendimi i marrë nga KVO për shpalljen fitues të BOE ñA+ Dò, nuk është i drejtë, pasi nuk plotëson të gjitha kriteret e DST të miratuara nga AK.

Komisioni i Vlerësimit të Ofertave (KVO) duhet të anulonte procedurën ose midis dy operatorëve me mangësi të vlerësonte kriterin kryesorë “Çmimi më i leverdishëm”, që në rastin konkret është operatorit ñAIG Cò me oferte 83,071,081lekë pa TVSh, veprime të cilat kanë çuar në përdorim me efekt negativ të fondeve publike në vlerën 3,087,522 lekë.

-Në tenderin me objekt: “Blerje Çakëlli dhe shpërndarje me makineri, dhe riparime tjera të rrugëve rurale Bashkia Has”, zhvilluar në vitin 2016me fond limit 8,333,000 lekë pa TVSH dhe fitues shoqëria ñSò me vlerë kontrate 5,750,100 lekë pa TVSH, konstatohet se:

Oferta e paraqitur nga shoqëria ñEò me vlerë 5,629,800 lekë pa TVSh (pjesëmarrëse në procedurë) është identifikuar si oferta e suksesshme. Me shkresën nr. 1603, datë 05.08.2016 njoftim rilidhje kontratë ose mbas afro 2 muaj nga data e shpalljes së fituesit (kontrata e parë nuk gjendet në dosje), është kërkuar rilidhje kontrate pasi preventivi i publikuar në dokumentet standarte nuk përputhet me preventivin fitues të subjektit, pasi nga subjekti është përsëritur 2 herë sasia e preventivuar, çka ka bërë që të rritet efektivisht vlera e ofertës nga 2,814,900 lekë në vlerën 5,619,800 lekë (preventivi gabim), mangësi e cila nuk është konstatuar nga KVO në momentin e shpalljes si fitues. Për këtë i është lënë afat subjekti që brenda dy ditëve të paraqitet për rilidhje kontrate për vlerën 2,814,900 lekë pa TVSh ose 3,377,880 lekë me TVSh.

Me vendim nr. 282/1, datë 12.08.2016 të Kryetarit të Bashkisë z. AL është kërkuar anulimi e nënshkrimit të kontratës së lidhur me subjektin ñEò dhe shpalljen fitues të operatorit të dytë në garë shoqërisë ñSò me ofertë 5,750,100 lekë, duke lidhur kontratën nr. 1694, datë 22.08.2016.

Referuar sa më sipër, procedura e ndjekur nga ana KVO dhe Kryetari Bashkisë për anulimin e kontratës së lidhur me subjektin ñEò (e cila nuk u gjend) dhe shpalljen fitues të shoqërisë ñSò është në kundërshtim me nenin 58, të ligjit nr. 9643, datë 29.12.2014 nëPër prokurimin Publikò, i ndryshuar dhe nenin 21, të VKM nr. 914, datë 29.12.2014 nëPër rregullat e prokurimit publikò, i ndryshuar, pika 3, pasi referuar dokumentacionit oferta e paraqitur nga shoqëria ñEò dhe për të cilën është kërkuar rinovim kontrate është në vlerën 2,814,900 lekë, është më e madhe se 2% e ofertës së kualifikuar në vend të dytë, veprime të cilat kanë çuar në përdorimin e fondeve me efekt negativ në vlerën 2,935,200 lekë.

-Në tenderin me objekt: “Ndërtim rrugë e re segmenti Tobël-Metaliaj, L = 950ML”, zhvilluar në vitin 2017me fond limit 2,000,000 lekë pa TVSH dhe fitues shoqëria ñOò me vlerë kontrate 1,977,500 lekë paTVSH, konstatohet se operatori fitues nuk plotëson gjitha kriteret e DST.

Vendimi i marrë nga KVO për kualifikimin e shoqërisë ñOò me vlerë 1,977,500 lekë pa TVSh, nuk është i drejtë dhe duhet të ishte skualifikuar për mos plotësim kriteresh, siç është vepruar dhe me OE të tjerë. Në këto kushte KVO duhej të anulonte procedurën duke zhvilluar një procedurë tjetër, ose midis operatorëve me mangësi të vlerësonte kriterin kryesorë çmimin me të leverdishëm, për të eliminuar përdorim e fondit me efekt negativ në vlerën 279,500 lekë pa TVSH.

-Në tenderin me objekt: “Rehabilitimi i Rrugës së Fshatit Zahrisht, Has”, zhvilluar në vitin 2017 me fond limit 126,785,883 lekë pa TVSH dhe fitues shoqërinë ñPVKò me vlerë kontrate 126,038,355 lekë pa TVSH, konstatohet se:

Shoqëria ñPVKò, nuk plotëson të gjitha kriteret e DST të miratuara nga AK, dhe procedura duhej anuluar dhe vijonte me një procedurë të re, ose midis operatorëve me mangësi të vlerësonte kriterin kryesorë “Çmimi më i leverdishëm” (operatorit ñBò me vlerë 110,833,100 lekë pa TVSh), veprime të cilat kanë çuar në përdorim me efekt negativ të fondeve publike në vlerën 15,205,255 lekë. (Trajtuar hollësisht në pikën III/4 dhe faqen 81-120, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

1.1.Rekomandimi: Bashkia Has nëpërmjet strukturave përkatëse, të marrë masa të menjëhershme për eliminimin e praktikave të kualifikimit dhe shpalljes fitues të operatorëve ekonomik në kushtet e mos

plotësimit të kriterëve të miratuara në DST, në 3 procedura të cilat kanë sjellë pasoja me efekte negativ me vlerë 27,569,942 lekë.

1.1.2-Nga verifikimi rezultoi se: Nga bashkia Has të merren masa për eliminimin e këtyre praktikave të shpalljes fitues të OE, që nuk plotësojnë kriteret miratuara në DST.

Është në proces zbatimi.

2. Gjetje nga auditimi: Në auditimin e procedurave të blerjeve me vlera të vogla, u konstatua se 11 procedura janë në shkelje të ligji nr. 10296, datë 08.07.2010 nëPër menaxhimin financiar dhe kontrollin neni 4/24;10; 11; 12; UMF nr. 30, datë 27.12.2011 nëPër menaxhimin e aseteve në sektorin publik, pika 35; 36 dhe pika 7 e Udhëzimit nr. 3, datë 27.01.2015 nëPër Procedurën e Prokurimit me Vlerë të Vogël i ndryshuar, pasi pagesat janë kryer pa dokumente shoqëruese justifikuese të blerjes dhe shpalljes fitues të operatorit si dhe dokumente shoqëruese të pa justifikuar për punimet e kryera, veprime të cilat kanë në përdorimin pa efektivitet, efikasitet dhe ekonomicitet në vlerën 3,830,346 lekë, konkretisht për rastet:

-Me urdhër shpenzim nr.338, datë 19.05.2016, është kryer pagesë në shumën 542,000 lekë me përfitues OE nëKBò (P.Fizik) për likuidim shpenzimi me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

- Me urdhër shpenzim nr. 365, datë 23.05.2016, është kryer pagesë në shumën 119,700 lekë me përfitues OE nëAMUò Shpk për likuidim me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

- Me urdhër shpenzim nr. 368, datë 26.05.2016, është kryer pagesë në shumën 780,000 lekë me përfitues OE nëS Sò (P.Fizik) për likuidim shpenzimi me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

- Me urdhër shpenzim nr. 386, datë 02.06.2016, është kryer pagesë në shumën 264,000 lekë me përfitues OE nëV Pò ShPK për likuidim shpenzimi me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

- Me urdhër shpenzim nr. 400, datë 13.06.2016, është kryer pagesë në shumën 504,000 lekë me përfitues OE nëAòShPK për likuidim shpenzimi me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

- Me urdhër shpenzim nr. 458, datë 08.07.2016, është kryer pagesë në shumën 85,000 lekë me përfitues OE nëHCò (P.Fizik) për likuidim shpenzimi me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

-Me urdhër shpenzim nr. 520, datë 03.08.2016, është kryer pagesë në shumën 297,833 lekë me përfitues OE nëHCò (P.Fizik) për likuidim shpenzimi me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

-Me urdhër shpenzimet nr. 523, datë 03.08.2016 dhe nr. 497, datë 19.09.2017 janë kryer 2 pagesa në shumën 107,213 lekë (62820+44393) lekë me përfitues OE nëQBò (P. Fizik) për likuidim të shpenzimit me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

- Me urdhër shpenzim nr. 466, datë 07.09.2017, është kryer pagesë në shumën 240,000 lekë me përfitues OE nëDDò (P. Fizik) për likuidim shpenzimi me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

-Me urdhër shpenzim nr. 500, datë 26.09.2017, është kryer pagesë në shumën 170,400 lekë me përfitues OE nëBKò (P.Fizik) për likuidim shpenzimi me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

-Me urdhër shpenzim nr. 501, datë 02.10.2017, është kryer pagesë në shumën 720,200 lekë me përfitues OE nëKBò (P. Fizik) për likuidim shpenzimi me objekt; *ëshërbime riparimi për fadromë JCB3CX2003 & JCB3CX1997ò.*

2.1.Rekomandimi: Titullari i njësisë shpenzuese Bashkia Has të analizojë shkeljet e konstatuara në Raporti Përfundimtar i Auditimit për 11 procedura të blerjeve me vlerë e vogël për vlerën 3,830,346 lekë dhe të nxjerrë përgjegjësitë e personave përgjegjës për kryerje e veprime në kundërshtim me ligjin.

2.2-Nga verifikimi rezultoi se: Kryetari i Bashkisë ka ngritur urdhër me nr.601/6, datë 08.10.2018 “Për marrjen e masave për shkeljet në procedurat e blerjeve me vlerë të vogël”. (Njësisë së prokurimit dhe vlerësimit të ofertave).

Është në proces zbatimi.

B/II.MASA PËR ULJEN E BORXHIT TATIMOR DUKE RRITUR PERFORMANCËN NË ARKËTIMIN E DETYRIMEVE PËR TATIM TAKSAT VENDORE, PËRFSHIRË DETYRIME NGA QIRADHËNIA (të ardhura të munguara në shumën 24,203,739 lekë)

1. Gjetje nga auditimi: Kryetari i Bashkisë ka nxjerrë urdhër me nr. 357, datë 02.11.2016 në mbështetje të ligjit nr.139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore” mbi përcaktimin e kapacitetit ujëmbajtës dhe

sipërfaqja që zë rruga e Fabrikës Pasurim Kromi Perollaj.

Grupi punës i përbërë ka konstatuar se subjekti nuk ka lidhur kontratë qiraje për rezervuarin me Sip 1 ha nga viti 2011 deri në vitin 2017 në bazë të VKM nr. 1064, datë 22.12.2010 *nPër përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave* lidhja nr. 2 pika 13 numri, ku detyrimi i papaguar paraqitet në vlerën 1,890,000 lekë (7 vite x 270,000), të cilat kanë sjellë të ardhura të munguara në Bashkinë Has. *(Trajtuar hollësisht në pikën III/7 dhe faqen 144-148 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

1.1. Rekomandimi: Bashkia Has nëpërmjet strukturave të saj, të marrë masa për lidhje kontratë me subjektin në Fabrikën e pasurimit të kromit Perollaj për sipërfaqen ujore (rezervuari) të shfrytëzueshme prej 1 ha dhe ndjekjen e procedurave të nevojshme administrative në të gjitha shkallët për arkëtimin e detyrimit të munguar për periudhën e aktivitet nga viti 2011 deri në vitin 2017 për vlerën 1,890,000 lekë.

1.2-Nga verifikimi rezultoi se: Është bërë njoftimi zyrtar subjektit duke i dërguar kontratën e qirasë. Subjekti nuk ka pranuar dhe as nuk ka bërë ankim në gjykatë. Më datë 13.06.2019 është nxjerrë urdhër bllokimi i llogarive bankare me nr. 1164 dhe i është dërguar të gjitha bankatë nivelit të dytë për shumën 2,650,699 lekë të këtij subjekti.

Është në proces zbatimi.

2. Gjetje nga auditimi: Në auditimin e procedurave për vjeljen e detyrimeve nga taksat e tarifave vendore, konstatohet se deri më 31.12.2017 gjendja e detyrimeve për taksat e tarifave vendore paraqitet për 60 subjekte me vlerë 12,513,739 lekë. Konstatohet se nga strukturat e Zyrës së taksave nuk janë ndjekur procedurat për arkëtimin e tyre, në të ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 *nPër Procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë*, i ndryshuar *(Trajtuar hollësisht në pikën III/5 faqe 132-140 të Raportit).*

2.1. Rekomandimi: Sektori i Taksave Vendore Bashkia Has, të marrë masa për arkëtimin e detyrimeve për taksat dhe tarifave vendore në vlerën 12,513,739 lekë.

Bazuar në nenin 70 pika 3 në Drejtë për të nxjerrë njoftimin e vlerësimit tatimor, të ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 *nPër Procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë*, i ndryshuar, të nxirren njoftim vlerësimit tatimor për debitorët të ndiqen sa mëposhtë:

a- Tu dërgohen bankave të nivelit të dytë urdhrat e bllokimit të llogarive bankare, bazuar në nenin 90, të ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 *nPër procedurat tatimore* RSH.

b- Të dërgohet në Drejtorinë Rajonale të Transportit, kërkesa për vendosjen e barrës siguroese (për mjetet) dhe në ZVRPP (për pasuritë e paluajtshme), bazuar në nenin 91, të ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 *nPër Procedurat Tatimore në RSH*.

c- Në rast se bizneset private edhe pas njoftimeve zyrtare dhe dërgimit të urdhër bllokimeve në bankë nuk kryejnë pagesën e detyrimeve, pasi të merren masat administrative apo sekuestro, të bëhet kallëzim penal, bazuar në Kodin Penal të R.SH, miratuar me ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995 me ndryshimet e mëvonshme, neni 181 në Mospagimi i taksave dhe tatimeve.

2.2-Nga verifikimi rezultoi se: Totali i debisë: 12,513,739 lekë; janë paguar: 2,656,062 lekë; kanë ngelur 9,857,677 lekë. Janë lëshuar 15 urdhër bllokimi vlerë 1,778,500 lekë.

Është në proces zbatimi.

3. Gjetje nga auditimi: Sektori i Taksave Vendore, aplikon tarifa për familjarët vetëm për ato familje të cilët kërkojnë shërbim në Bashkinë Has, ndërsa për të tjerët nuk aplikojnë asnjë vlerë. Kështu referuar të dhënave të gjendjes civile për numrin e familjeve që duhet të paguajnë detyrimet është 6529 familje. Për periudhën objekt auditimi 2016 i 2017, kanë paguar detyrimet 2787 familje për vlerën 2,585,000 lekë, nga e cila për vitin 2016 në vlerën 1,511,000 lekë dhe në vitin 2017 në vlerën 1,074,000 lekë. Nuk është bërë i mundur planifikimi dhe arkëtimi i detyrimeve për 9800 familje në vlerën 9,800,000 lekë, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Has *(Trajtuar hollësisht në pikën III/5 dhe faqen 132-140 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

3.1. Rekomandimi: Sektori i Taksave Vendore, të listojë në mënyrë elektronike abonentët familjarë dhe të marrë masat për arkëtimin e taksave të familjarëve, në zbatim të udhëzimit plotësues të Ministrisë Financave nr. 2, datë 19.01.2018 *nPër zbatimin e buxhetit të vitit 2018* pika 76, sipas të dhënave që disponon Gjendja Civile, si dhe të njoftohen tatimpaguesit familjarë me Njoftim vlerësimi tatimor edhe në median lokale (të Bashkisë) për të paguar detyrimin tatimor të miratuar nga Këshilli Bashkiak, nëpërmjet dërgimit të njoftim vlerësimit me anë të zyrës postare ose agjentëve të tjerë (ndërmarrja e ujësjellësit), për të gjitha llojet dhe shumën e taksave të papaguara për vlerën 9,800,000 lekë.

3.2-Nga verifikimi rezultoi se: Zyra e tatim taksave është në pritje të plotësimit të kadastrës fiskale për evidentimin e banesave dhe të familjeve që realisht banojnë në Has dhe më pas do të bëhen njoftimet përkatëse ndaj debitorëve.

Në mënyrë të përmblëdhur debitorët e taksave vendore paraqiten si më poshtë:

Nr	Natyra e debitoreve	Rekomanduar KLSH		Arketuar deri 30.06.2019		Debitore me date 30.06.2019		Shkresa nr Date e njoftimit
		Persona	Lekë	Persona	Lekë	Persona	Lekë	
1	Debitore bizn vogel + bizn madh	60	4,045,027	12	957,605	48	3,087,422	Derg njoftim
2	Debitore taksa e ndikimit Infrastruktura	166	5,961,090	17	294,067	145	5,708,059	-
3	Debitore qeraje	13	2,507,622	7	1,404,390	6	1,103,232	
	Gjithsej	239	2,513,739	36	2,656,062	199	9,857,677	

Shënim: Lista me personat debitore paraqiten në fund të këtij Aktverifikimi.

Është pa zbatuar.

C. MASA ADMINISTRATIVE:

C/1. Për Agjencinë e Prokurimit Publik.

I.Referuar shkeljeve të konstatuara në fushën e prokurimeve publike, të ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 nëPër prokurimin publikò, i ndryshuar, si dhe përgjegjësitë individuale të evidentuar dhe pasqyruar në procesverbalet, vërejtjeve komentet e subjektit të audituar dhe pjesës së Raportit përfundimtar të auditimit.

Mbështetur në nenet 13 dhe 72 të ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006, nëPër prokurimin publikò, i ndryshuar, të ligjit nr. 10279, datë 20.5.2010 nëPër kundërvajtjet administrative dhe bazuar në nenin 15 shkronja (c dhe ç) dhe nenin 30 të ligjit nr. 154/2014 miratuar në datën 27.11.2014, nëPër Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetitò,KLSH i ka rekomanduar Drejtorit tëPërgjithshëm tëAgjencisë së Prokurimit Publik, të vlerësojë shkeljet e konstatuara, duke vendosur marrjen e masave administrative (dënim me gjobë) në raport me shkeljet e konstatuara, apo rekomandimin autoritetit kontraktor (për marrjen e masave disiplinore), 9 punonjësve.

-Nga verifikimi rezultoi se: APP me vendimin nr.12, datë 12.02.2019 percjellë për në Bashkinë Has dhe KLSH-në me shkresën nr.8499/9 datë 12.02.2019 duke vendosur masa dënim me gjobë për 11 persona në vlerën në total prej 2.490.000 lekë. Nga Bashkia Has me shkresën nr.340/1-340/11 datë 07.03.2019 janë njoftuar personat dhe janë kontabilizuar veprimet si më poshtë:

Prej tyre deri më datën e verifikimit janë në proces arkëtimi 11 gjoba në vlerën 33,000 lekë, duke mbetur pa u arkëtuar shuma prej 2,457,000 lekë.

Për 3 anëtarët e Komisionit të Vlerësimit të Ofertave. si më poshtë:

1-FTh, me detyrë Zv/Kryetar i Bashkisë Has, në cilësinë e Kryetarit të KVO.

Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, datë 12.02.2019 është gjobitur në shumën 300,000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma prej 6,000 lekë duke mbetur në proces arkëtimi edhe shuma prej 294,000 lekë.

2-HM, me detyrë Përgjegjës i Sektorit të Kulturës dhe Sportit

Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, datë 12.02.2019 është gjobitur në shumën 250.000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma prej 3,000 lekë duke mbetur në proces arkëtim edhe shuma prej 247,000 lekë.

3-NB, me detyrë Përgjegjës Sektori Planifikimit e Zhvillimit të Territorit.

Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, date 12.02.2019 është gjobitur në shumën 300.000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma prej 3,000 lekë duke mbetur në proces arkëtim edhe shuma prej 297,000 lekë.

Për 6 anëtarët e Komisionit të Hartimit të Dokumenteve të Tenderit (NJHDT) si më poshtë:

4-BR, me detyrë Jurist ne Sektorin Juridik, në cilësinë e Kryetarit të NJHDT. Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, datë 12.02.2019 është gjobitur në shumën 250,000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma 0 lekë duke mbetur në proces arkëtim shuma prej 250,000 lekë.

5-ES, me detyrë arkëtare, anëtare e NJHDT. Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, datë 12.02.2019 është gjobitur në shumën 250,000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma prej 3,000 lekë duke mbetur në proces arkëtimi edhe shuma prej 247,000 lekë.

6-DG, me detyrë Përgjegjëse e Sektorit të Burimeve Njerëzore, anëtare e NJHDT. Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, datë 12.02.2019 është gjobitur në shumën 250,000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma prej 3,000 lekë duke mbetur në proces arkëtimi edhe shuma prej 247,000 lekë.

7-RC, me detyrë inspektor i pronave në Sektorin e Planifikimit dhe Zhvillimit të Territorit, anëtar i NJHDT. Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, datë 12.02.2019 është gjobitur në shumën 250,000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma prej 3,000 lekë duke mbetur në proces arkëtimi edhe shuma prej 247,000 lekë.

8-FM, me detyrë Përgjegjës i Bordit të Kullimit, anëtar i NJHDT. Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, datë 12.02.2019 është gjobitur në shumën 70,000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma prej 3,000 lekë duke mbetur në proces arkëtimi shuma 67,000 lekë.

Shtesa

9-AL, Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, datë 12.02.2019 është gjobitur në shumën 300.000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma prej 6,000 lekë duke mbetur në proces arkëtimi edhe shuma prej 294,000 lekë.

10-PC, Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, datë 12.02.2019 është gjobitur në shumën 120.000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma prej 3,000 lekë duke mbetur në proces arkëtimi dhe shuma 117,000 lekë.

11-XhTh, Nga verifikimi rezultoi se me vendimin e APP nr.12, datë 12.02.2019 është gjobitur në shumën 100,000 lekë. Deri më datën 30.06.2019 është arkëtuar shuma prej 0 lekë duke mbetur në proces arkëtimi edhe shuma prej 100,000 lekë.

Është në proces zbatimi.

C/2. Për Inspektoratin Kombëtar të Mbrojtjes Territorit (IKMT).

Referuar shkeljeve të konstatuara në zbatimin e kontratave të punëve publike, përcaktuar në nenit 7 dhe 12 i ndryshuar, Kreu III, nenet 15 e 16, të ligjit nr. 8402, datë 10.9.1998 “Për kontrollin dhe disiplinimin e punimeve të ndërtimit”, i ndryshuar dhe Udhëzimin nr. 3 datë 15.02.2001 “Për mbikëqyrjen dhe kolaudimin e punimeve të ndërtimit” i ndryshuar, Kreu II, Pika 3 (si dhe përgjegjësitë individuale të evidentuar dhe pasqyruar në pjesët takuese të Raportit Përfundimtar të Auditimit dhe komentet e subjektit të audituar, mbështetur në nenin 5 shkronja (b) dhe nenin 9/1, shkronja (a), të ligjit nr. 9780, datë 16.07.2007, ndryshuar me nenin 12 të ligjit nr. 183/2014 datë 01.04.2013 “Për inspektimin dhe mbrojtjen e territorit nga ndërtimet e kundërligjshme”, bazuar në nenin 15 dhe nenin 30, të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014, “Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, KLSH i ka rekomanduar, Kryetari të Bashkisë Has në mungesë të Kryeinspektorit të IMTV, t’i kërkojë Inspektoratit Kombëtar të Mbrojtjes Territorit (IKMT), të vlerësojë shkeljet e konstatuara dhe të vendosë masë administrative me gjobë për 2 mbikëqyrës dhe 1 (një) kolaudator.

1-z.ID, në cilësinë e mbikëqyrësit të punimeve, për shkeljet e konstatuara në objektin: “Rikonstruksion rruga e Pashtrikut, trotualet qendër Golaj, muri mbajtës, sistemim shtrati Gurra Domaj dhe rikonstruksioni Ujësjellës Cahan”, Bashkia Has, me sipërmarrës punimesh OE “Lala” ShPK, me pasojë dëm ekonomik në vlerën 672,835 lekë pa TVShsi rrjedhojë e diferencave në volume pune të likuiduara të pakryera në fakt.

2-z.NXh, në cilësinë e mbikëqyrësit të punimeve, për shkeljet e konstatuara në objektin: “Rehabilitimi i skemës ujitëse Helshan 4”, Bashkia Has, me sipërmarrës punimesh OE nShansi Investo ShPK, me pasojë dëm ekonomik në vlerën 2,785,090 lekë pa TVSh si rrjedhojë e diferencave në volume pune të likuiduara por të pakryera në fakt dhe në cilësinë e kolaudatorit të punimeve, për shkeljet e konstatuara në objektin: “Rikonstruksion rruga e Pashtrikut, trotualet qendër Golaj, muri mbajtës, sistemim shtrati Gurra Domaj dhe rikonstruksioni Ujësjellës Cahan”, Bashkia Has, me sipërmarrës punimesh OE “Lala” ShPK, me pasojë dëm ekonomik në vlerën 672,835 lekë pa TVSh si rrjedhojë e diferencave në volume pune të likuiduara të pakryera në fakt.

3-z.DXh, në cilësinë e kolaudatorit të punimeve, për shkeljet e konstatuara në objektin: “Rehabilitimi i skemës ujitëse Helshan 4”, Bashkia Has, me sipërmarrës punimesh OE nShansi Investo ShPK, me pasojë dëm ekonomik në vlerën 2,785,090 lekë pa TVSh si rrjedhojë e diferencave në volume pune të likuiduara por të pakryera në fakt (Trajtuar më hollësisht në akt-konstatimin nr. 5 dhe 6, datë 19.07.2018 dhe pikën III/4, faqet 120-132, Raportit Përfundimtar).

-Nga verifikimi rezultoi se: Nga Kryetari Bashkisë Has, në mungesë të Kryeinspektorit të IMTV, nuk është dërguar shkresë, Inspektoratit Kombëtar të Mbrojtjes Territorit (IKMT) për të vlerësuar shkeljet e konstatuara të vendosë masë administrative me gjobë 2 mbikëqyrës 1 (një) kolaudator.

Është pa zbatuar.

D. MASA DISIPLINORE

E.NJOFTIM I DEPARTAMENTIT ADMINISTRATËS PUBLIKE E KOMISIONERIT TË MBIKËQYRJES TË SHËRBITIMIT CIVIL:

Për punonjësit të cilët do të jepet masë disiplinore për sa më sipër, Bashkia Has, Sektori i Burimeve Njerëzore, pasi të zbatojë procedurat e nevojshme ligjore dhe nënligjore për fillimin e ecursisë disiplinore dhe pas përfundimeve të afateve ankimore, ndërmarrë veprimet si më poshtë:

a.Të njoftojë Departamentin e Administratës Publike për regjistrimin e masës disiplinore në Regjistrin

Qendror të Personelit, në zbatim të neneve 7; 17, të ligjit nr.152/2013 *òPër Nèpunësin Civilò*, i ndryshuar.

b.Të njoftojë Komisionerin për Mbikëqyrjen e Shërbimit Civil, për mbikëqyrje e ligjshmërisë në administrim shërbimi civil, në zbatim nenit 11, të ligjit nr. 152/2013 *òPër Nèpunësin Civilò*, i ndryshuar. Nga verifikimi rezultoi se Bashkia Has ka njoftuar Departamentin e Administratës Publike, Komisionerin për Mbikëqyrjen e Shërbimit Civil me shkresën Nr.2236, datë 21.11.2018 për marrjen e masave dhe zbatimin e rekomandimeve të Raportit Përfundimtar të Auditimit.

Mbështetur në ligjin *òPër statusin e Nèpunësit Civilò*, neni 37, të ligjit nr.7961, datë 12.07.1995 *òKodi i Punës i Republikës së Shqipërisëò*, i ndryshuar, Kontratën individuale të punës, i është rekomanduar Kryetarit të Bashkisë, fillimi procedurës për dhënie masës disiplinore si më poshtë:

Nr	Lloji i masës rekomanduar nga KLSH	Rekomanduar	Zbatuar	Pa zbatuar
1	Pezullim nga e drejta e ngritjes në detyrë përfshirë rritjen e pagës për një periudhë deri në dy vjet	3	3	0
2	Vërejtje me paralajmërim për largim nga puna	9	9	0
	Gjithsej	12	12	0
1	Gjaba IMTV	3	=	3
2	Gjaba APP	11	9	2
	Gjithsej	14	9	5

Të përmbledhura për masat e dhëna me rekomandimet përkatëse për zbatim nga subjekti i audituar pasqyrohen në **(aneksi nr.30, germa D)**, bashkëlidhur raportit.

Kriteri:	-Bazuar në ligjin nr.154/2014, datë 27.11.2014 <i>òPër organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetitò</i> neni 15 germa (b) dhe (c) <i>òTë drejtat e KLSHò</i> dhe mbështetur në nenet (98-102), të ligjit nr. 44/2015, datë 30.04.2015 <i>òKodi i procedurave administrative në Republikën e Shqipërisëò</i> , nenet (21-33), të ligjit nr. 139/2015, datë 17.12.2015 <i>òPër vetëqeverisjen vendoreò</i> dhe pikën 93, të UMFE nr.30, datë 27.12.2011 <i>òPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publikò</i> .
Ndikimi/Efekti:	Janë krijuar mungesë në të ardhurat e Bashkisë, për kryerjen e shërbimeve për komunitetin, si pasojë e mos zbatimit të rekomandimeve të KLSH ^{së} për arkëtimin e detyrimeve.
Shkaku:	Mos respektim i akteve ligjore për zbatimin e rekomandimeve, nga administrata e Bashkisë Has.
Rëndësia:	E lartë
Rekomandime:	-Titullari Bashkisë Has të analizojë e nxjerrë përgjegjësitë rekomandimeve të lëna nga KLSH në auditimin e mëparshëm, vëcanërisht ato të pa zbatimin si dhe ato në proces zbatimi. Të vazhdojë ndjekja dhe zbatimi i masave që rezultojnë ende të pa zbatuara, apo të përshpejtojë ato rekomandime që janë në proces, për të cilat të hartoj menjëherë program pune të veçantë.

(E).Mbi zbatimin e kërkesave të ligjit 107/2017 “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”, i ndryshuar.

Titulli i Gjetjes	-Për hartimin e oponentëve teknike të objektit <i>òNdërtim i ri me sipërfaqe më të madhe se 250 m2, objekt banimi dhe shërbimi 8 kat +dhe 1 kat nëntokëò</i> i pajisur me lejen e ndërtimit nr.2, prot, datë 18.09.2020 nga Kryetari i bashkisë Has.
Situata:	Nga auditimi i ushtruar në sistemi elektronik (E-leje) për oponentin teknike të objektit në emër të zhvilluesit <i>òEnti Kombëtar i Banesave(EKB)ò</i> me datë aplikimi 21.08.2020 me sipërfaqe ndërtimi prej 3,258.2m ² , me numër pasurie 4/250, në ZK 2282, me sipërfaqe të përgjithshme trualli për 1190m ² , sipërfaqje të gjurmës 399 m ² , në pronësi shtet. Është dhënë leja zhvillimore nr. 3, datë 24.03.2020; leja e ndërtimit nr.2, prot, datë 18.09.2020 <i>òPër ndërtim të ri me sipërfaqe më të madhe se 250 m2 për objekt banimi dhe shërbimi 8kat + 1 Kat nëntokëò</i> u konstatua se; Oponenca teknike e dorëzuar për objektin e ndërtuar në bashkinë Has nuk i përket këtij objekti, ndërsa dorëzuar oponentë për një objekt tjetër me emërtim; <i>òObjekt banimi dhe shërbimesh 8 kate dhe 1 kat parkimi nëntokëò</i> , objekt i ndërtuar në qytetin e Gramshit, pra objekti i ndërtuar në territorin e bashkisë Has është pa oponentë teknike.
Kriteri:	-ligji nr.107/2014 <i>òPër planifikimin dhe zhvillimin e territoritò</i> ; ligji nr.8402, datë 10.09.1998 " Për kontrollin dhe disiplinimin e punimeve të ndërtimit ", i ndryshuar; -- VKM nr.1055, datë 22.12.2010 <i>òPër vendosjen e oponentëve teknike për projektet e</i>

	<i>veprave të ndërtimit; Urdhri i Ministrit nr.197, datë 09.10.2014 nëPër miratimin e kushteve të përgjithshme të marrëveshjes për kryerjen e oponencës teknike për projektet e veprave të ndërtimit.</i>
Ndikimi/Efekti:	-Ndërtimi i objektit është pa oponencë teknike.
Shkaku:	-Shkelje e rregullave e kërkesave ligjore në fushën e ndërtimit
Rëndësia:	E lartë.
Rekomandimi:	-Bashkia Has, Sektori i Planifikimit dhe Urbanistikës të marrin masa, për të saktësuar oponencën teknike dhe të përshtat me objektin e ndërtimit në teritorin e bashkisë Has, në të kundërt të aplikojë masa administrative nga zhvilluesi (EKB) për kundërvajtjen e konstatuar e parashikuar në ligjin nr.107/2014 nëPër planifikimin dhe zhvillimin e territorit, neni (51), pika (1), germa (gj).

IV. GJETJET DHE REKOMANDIMET

A. MASA ORGANIZATIVE

1.Gjetje nga auditimi: Në rubrikën, aktivet afat shkurtra, nën/rubrika, llogari të arkëtueshme, gjendja e llog.(468) në*Debitorë të ndryshëm* në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës ushtrimore më datë 31.12.2019 paraqitet në vlerën 62,238,492 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 paraqitet në vlerën 67,254,420 lekë me diferencë shtesë të detyrimeve ndaj bashkisë shuma prej 5,015,928 lekë e cila përfaqëson detyrime të pa likuiduar nga subjektet ekonomik e familjare për nivelin e taksave e tarifa vendore deri në datën 31.12.2020. Detyrimet për periudhën raportuese gjendje datë 31.12.2020 me vlerë 67,254,420 lekë nga 1,298 persona e subjekte e përbërë nga;

-*Debitorë rekomanduar nga KLSH, vlera prej 48,597,195 lekë.*

-*Penalitete të vendosura nga APP, vlera prej 3,592,000 lekë*

-*Debitorë për taksat e tarifave vendore, vlera prej 13,363,124 lekë.*

-*Debitorë të ndryshëm të mbartur, vlera prej 1,702,210 lekë.*

-*Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:*

Bazuar mbi të dhëna e gjendjes debitorë që Sektori Taksave e Tarifave vendore ka raportuar me evidencë për viti 2020, ka rezultuar shtesë në detyrime vlera 7,345,245 lekë, ndërsa gjendja debitor shtesë e raportuar në pasqyrat financiare (*bilanci*) është me vlerën 5,015,928 lekë, pra ndërmjet gjendjes debitorë në pasqyrat financiare dhe gjendjes debitorë e pasqyruar nga sektori taksave tarifave vendore rezulton diferencë e pa argumentuar vlera **2,329,317lekë** (7,345,245-5,015,928), për pasojë në këtë llogari nuk janë pasqyruar të gjitha detyrimet debitorë të lindura nga mos pagimi i nivelit të taksave e tarifave vendore për subjektet private, në këto kushte pasqyrat e pozicionit financiar për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020 nuk pasqyrojnë vërtetësi në gjendjen e detyrimeve debitorë të subjekteve, për mospagimin e nivelit të taksave e tarifave vendore ndaj njësisë publike bashkia HAS, në mospërputhje me UMFE nr.08, datë 09.03.2018 “*Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit e të pasqyrave financiare vjetore të njërive të Qeverisjes së Përgjithshme*”, aneksi 1, pika 3.3. (Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit).

1.1.Rekomandimi: Titullari i Bashkisë Has, Drejtoria e Financës, Sektori Taksave e Tarifave Vendore të analizojnë me përgjegjësi dhe të marrin masa të menjëherëshme për të sistemuar diferencën e pa argumentuar e rezultuar ndërmjet gjendjes debitorë në pasqyrat financiare dhe gjendjes debitorë e pasqyruar nga sektori taksave tarifave vendore në vlerën prej **2,329,317 lekë** detyrime debitorë, nga mos pagimi nivelit të taksa/tarifa nga bizneset dhe subjektet familjarë, bazuar në listën e personave e subjekteve debitorë.

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2021

2.Gjetje nga auditimi:Në rubrikën, aktivet afat gjata, nën/rubrika, aktive afat gjata jo materiale, gjendja e llog.(202) në*Studime dhe kërkime* në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 4,534,307 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 në vlerë 3,546,277 me diferencë më e vogël për 988,031 lekë e cila përfaqëson vlerën e amortizimit i llogaritur për viti ushtrimor 2020.

-*Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:*

-Vlera prej 9,729,027 lekë me kosto historike i përket 27 projekteve për investimet që janë kryer në objekte të cilat ka përfunduar zbatimi i punimeve dhe janë marr në dorëzim nga Bashkia, pra kjo vlerë duhet të ishte e sistemuar në llogarinë përkatëse të investimit që është përfunduar, si pjesë e koston totale të objekteve në (aneksi nr.3) bashkëlidhur. Për pasojë në këtë rast pasqyrat financiare nuk pasqyrojnë vërtetësinë e gjendjes së aktiveve, në mospërputhje me UKM nr.02, datë 08.05.2003 *ËPër klasifikimin dhe strukturën e koston së punimeve të ndërtimit* i ndryshuar, pika ñcò, nënpika ñbò. (Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit).

2.1.Rekomandimi: Titullari i Bashkisë Has, Drejtoria e Financës të marrin masa për sistemimin e llog.(202) *ËStudime dhe kërkime*ò, të paraqesë në këtë llogari vetëm vlerat e projekteve, për të cilat investimet e lidhura me to nuk kanë përfunduar. Kjo llogari të pakësohet për vlerën **9,729,027 lekë** dhe të shtohet në vlerën e investimit të përfunduara sipas objektit përkatës.

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2021

3.Gjetje nga auditimi:Në rubrikën, aktivet afat gjata, nën/rubrika, aktive afat gjata jo materiale, gjendja e llog.(203) *ËKoncesione, Patenta, Licenca e të ngjashme*ò, në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore më datë 31.12.2019 paraqitet në vlerën neto 0 lekë, vlerë e pa ndryshuar në datën 31.12.2020 e cila përfaqëson veprimet e amortizimit të akumuluar e publikuar në vlerën e mbetur 0 (zero) në pasqyrat financiare. Në këtë llogari është e pasqyruar vlera me kosto historike në shumë 1,085,000 lekë për 3 projekte të hartuara, të transferuara me pasqyra financiare ish/Komuna Fajza, në bashki Has, pas konsolidimit pasqyrave financiare.

-Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

-Vlera prej 1,085,000 lekë kosto historike i përket 3 projekteve në investimet e kryera për objekte të cilat kanë përfunduar punimet të marra në dorëzim nga bashkia Has, pra kjo vlerë duhet të ishte sistemuar në llogarinë përkatëse të investimit të përfunduar si pjesë e koston totale të objekteve në (aneksi nr.4) bashkëlidhur. Për pasojë në këtë rast pasqyrat financiare, nuk pasqyrojnë vërtetësinë e gjendjes së aktiveve, në mospërputhje me UKM nr.2, datë 08.05.2003 *ËPër klasifikimin dhe strukturën e koston së punimeve të ndërtimit*ò i ndryshuar, pika (c), nënpika (b). (Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit).

3.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has dhe Drejtoria e Financës të marrin masa për sistemimin e llog.(203) *ËKoncesione, Patenta, Licenca e të ngjashme*ò, duke e pakësuar këtë llogari me vlerën **1,085,000 lekë** dhe shtuar në vlerën e investimit të përfunduar sipas objektit përkatës.

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2021

4.Gjetje nga auditimi: Në rubrikën, aktivet afat gjata, nën/rubrika, aktive afat gjata materiale, gjendja e llog.(210) *ËToka, Troje, Terrene*ò, në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 1,074,183 lekë e pa ndryshuar në datën 31.12.2020. Në këtë llogari nuk është përfshirë dhe pasqyruar vlera e investimeve të kryera ndër vite, kryesisht për truall nën objekte, rrugë e terrene mbi të cilat është investuar për të mira publike, asete në pronësi të bashkisë.

-Nga analiza e kësaj llogarie rezulton se:

a) Në këtë llogari nuk është e përfshirë dhe pasqyruar vlera e trojeve nën objektet ndërtimore cilat kanë kaluar në pronësi të Bashkisë Has, përkatësisht me VKM nr.946, datë 02.09.2009 *ËPër miratimin e listës përfundimtare të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Krumë, qarku Kukësò;* i ndryshuar me VKM nr.540, datë 27.07.2026 *ËPër disa ndryshime dhe shtesa në VKM nr.946, datë 02.09.2009 “Për miratimin e listës përfundimtare të pronave të paluajtshme publike, shtetërore, që transferohen në pronësi ose në përdorim të Bashkisë Krumë, qarku Kukësò;* VKM nr.105, datë 03.02.2008 *ËPër miratimin e listës së inventarit të pronave të paluajtshme, shtetërore që transferohen në pronësi ose në përdorim të Komunës Golaj, të qarkut të Kukësò;* VKM nr.792, datë 16.11.2006 *ËPër miratimin e listës së inventarit të pronave të*

paluajtshme shtetërore në Komunën Gjinaj, qarku Kukës, VKM nr.425, datë 08.04.2008
Është miratimi i listës së inventarit të pronave të paluajtshme, shtetërore që transferohen në pronësi ose në përdorim të Komunës Fajzë, të qarkut të Kukës, në mospërputhje me UMF nr.08, datë 09.03.2018
Është procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes së Përgjithshme, Kap.(II), pika (11), aneksi (1), pika (2), Klasa (2); pika (30).

b) Nuk është kryer inventarizimi fizik dhe vlerësimi i trojeve me komision të ngritur nga titullari i njësive vendore, në mospërputhje me UMF nr.30, datë 27.12.2011
Është menaxhimi i aktiveve në njësitë e sektorit publik, Kap.(IV), pika (74;96). (Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit).

4.1.Rekomandimi: Titullari i Bashkisë Has, Drejtoria e Financës të marrin masa për të pasqyruar në llog.(210) *Është Toka, Troje, Terrene* edhe vlerën e trojeve në objektet ndërtesa e pasqyruar në llog.(212) *Është Ndërtime e konstruksione*, të cilat me VKM kanë kaluar në pronësi si asete publike të Bashkisë Has, njëkohësisht të kryhet procesi i inventarizimit fizik i trojeve me komision inventarizimi.

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2021

5.Gjetje nga auditimi: Në rubrikën, aktivet afat gjata, nën/rubrika, aktive afat gjata materiale, gjendja e llog.(211) *Është Pyje, kullota, plantacione*, në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerë 0 lekë, vlerë e pa ndryshuar edhe në datën 31.12.2020. Në këtë llogari nuk është e pasqyruar vlera e inventarit të pyjeve, kullotave e plantacionet e transferuara nga shërbimi pyjor në bashkia Has.

-Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Në këtë llogari nuk është e pasqyruar vlera e pyjeve, kullotave e plantacioneve të transferuara, si asete në pronësi të Bashkisë Has sipas VKM nr.433, datë 08.06.2016
Është transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit e aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komuna/Bashki, pika 42, shtojca nr.40 me listën e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has, me nr nga 1(një) deri 1242 (një mijë e dyqind e dyzet e dy) dhe VKM nr.684, datë 02.09.2020
Është disa shtesa e ndryshime në VKM nr.433, datë 08.06.2016
Është transferimin në pronësi të Bashkive të Pyjeve dhe të Kullotave Publike, sipas listave të inventarit dhe aktualisht në administrim të Ministrisë së Mjedisit e ish/Komunave/Bashkive, pika 42, shtojca nr.40 me listën e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Has, me nr nga 1(një) deri 1209 (një mijë e dyqind e nëntë). Sipas këtij vendimi dhe atij të ndryshuar rezulton se, bashkia Has ka në pronësi gjithsej 33860ha, nga të cilët 25,763 ha pyje; 7,545 ha kullota, 552 ha sipërfaqe inproduktive (shkëmbore), në mospërputhje me UMF nr.08, datë 09.03.2018
Është procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme, Kap.(II), pika (11), aneksi (1), pika (2), klasa (2).

b) Nuk është kryer inventarizimi dhe vlerësimi Pyjeve e Kullotave me komision të ngritur nga Titullari i Institucionit, ndërsa llog.(211) *Është Pyje, kullota, plantacione* nuk paraqet vlerën e saktë të pasurisë së njësive vendore, në mospërputhje me UMF nr. 08, datë 09.03.2018
Është procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme, Kap.(II), pika (11), aneksi (1), pika (2), klasa (2); UMF nr.30, datë 27.12.2011
Është menaxhimi i aktiveve në njësitë e sektorit publik, Kap.(IV), pika (74; 96). (Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit).

5.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has, Drejtoria e Financës në bashkëpunim me Sektori Juridik dhe Drejtorinë e Pyjeve e Kullotave, të marrin masa për inventarizimin fizik të pronave asete publike në pronësi të Bashkisë Has, si dhe të bëhet pasqyrimi i saktë i tyre në dokumentat kontabël i vlerës së administruar në llog.(211) *Është Pyje, kullota, plantacione*.

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2021

6.Gjetje nga auditimi: Në rubrikën, aktivet afat gjata, nën/rubrika, aktive afat gjata materiale, gjendja në llog.(212) *Është Ndërtime e konstruksione*, në pasqyrat e pozicionit

financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 831,238,056 lekë, ndërsa në datë 31.12.2020 në vlerën 781,725,198 lekë me diferencë vlera 49,512,858 lekë e cila përfaqëson vlerën e investimeve të kryera për gjatë vitit për ndërtime e rikonstruksione me vlerë 317,086 lekë, norma e amortizimit vjetor me vlerë 198,582,412 lekë, si dhe pakësim nga nxjerrja jashtë përdorimit me vlerë 11,668,061 lekë, më konkretisht objektet; *ñGodina e shkollës 9/vjeçare Letajò* e vlerësuar me urdhër nr.715, datë 27.09.2019 dhe *ñGodina e kopshtit Krumë, arkiva Krumë dhe Zyra e gjendjes civileò* e vlerësuar me urdhër nr.716, datë 27.09.2019.

-Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Në këtë llogari nuk është pasqyruar e saktë vlera për çdo aktiv afat gjatë, që ka pësuar ndryshime për gjatë periudhës së më passhme nëpërmjet kryerjes së investimit shtesë, si vlera e rikonstruksionit të objektit, vlera mbikëqyrjes e kolaudimit të objekteve, pasi përmirësimet, riparimet e mirëmbajtje e aktiveve që kanë kosto të mëpasshme duhet ti shtohen kostos fillestare AAGJM^{së}. Investimet në total shtesë deri në 31.12.2020 janë në vlerën 980,307,610 lekë për 139 objekte të evidentuar sipas aneksi nr.(5) bashkëlidhur, në mospërputhje me UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *ñPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshmeò*, Kap.(II), pika 11, aneksi 1, pika 2 Klasa 2, germa ðbâ

b) Nuk është kryer inventarizimi dhe vlerësimi AAGJM me komision të ngritur nga Titullari Institucionit, në mospërputhje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 *ñPër kontabilitetin dhe pasqyrat financiareò*, neni (15), pika (1; 2); UMF nr.30, datë 27.12.2011^{ñPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publikò}, Kap.(IV), pika(74;96); UMF nr.30, datë 27.12.2011^{ñPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publikò}, Kap.(IV), pika (74;96). *(Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit).*

6.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has dhe Drejtoria Financës të marrin masa për pasqyrimin e saktë në dokumentet kontabël të vlerës së secilit aktiv afatgjatë material për llog.(212) *ñNdërtime e konstruksioneò*, duke shtuar në vlerën fillestare edhe vlerën e shpenzimit që përbën investim të ri për objektin (*rikonstruksion etj*). Nëpunësi autorizues dhe Nëpunësi zbatues të marrin masa për ngritjen e komisionit për inventarizimin fizik të aktiveve afatgjata materiale (AAGJM) dhe në përfundim komisioni të hartojë relacion për titullarin në lidhje me rezultatet e inventarizimit.

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2021

7.Gjetje nga auditimi: Në rubrikën, aktivet afat gjata, nën/rubrika, aktive afat gjata materiale, gjendja në llog.(213) *ñRrugë, rrjete vepra ujoreò*, në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerë 1,278,801,884 lekë, ndërsa në datë 31.12.2020 në vlerë 1,240,910,396 lekë me diferencë vlera 37,891,488 lekë e cila përfaqëson vlerën e investimeve të kryera gjatë vitit 2020 në rrugë, rrjete e vepra ujore dhe paksime për vlerën e amortizimit gjatë periudhës raportuese.

-Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Në këtë llogari nuk është pasqyruar e saktë vlera për çdo aktiv afat gjatë që ka pësuar ndryshime gjatë periudhës së mëpasshme nëpërmjet kryerjes së investimeve shtesë, si vlera e rikonstruksioneve të objekteve, vlera mbikëqyrjes dhe kolaudimit të objekteve, pasi përmirësimet, riparimet dhe mirëmbajtjet e aktiveve që kanë një kosto të mëpasshme, duhet ti shtohen kostos fillestare të AAGJM^{së}. Investimeve shtesë në total deri në 31.12.2020 janë në vlerë 1,561,264,303 lekë për 268 raste, në mospërputhje me UMFE nr. 8, datë 09.03.2018 *ñPër procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e Qeverisjes së Përgjithshmeò*, Kap.(II), pika (11), aneksi (1), pika (2), klasa (2), germa (b).

b)Nuk është kryer inventarizimi dhe vlerësimi AAGJM^{ve} me komision të ngritur nga Titullari Institucionit, në mospërputhje me ligjin nr.25/2018, datë 10.05.2018 *ñPër kontabilitetin e pasqyrat financiareò*, neni 15, pikat 1; 2; UMFE nr. 30, datë 27.12.2011 *ñPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publikò*, Kap.(IV), pika 74 dhe 96; UMF nr. 08,

datë 09.03.2018 *Është procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësitë të Qeverisjes së Përgjithshme, pika 36. (Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit).*

7.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has dhe Drejtoria e Financës të marrin masa për pasqyrimin e saktë në dokumentet kontabël të vlerës së secilit aktiv afatgjatë material për llog.(213) *Është rrugë, rrugë vepra ujore, duke shtuar në vlerën e tij fillestare, vlera e shpenzimit që përbën investim të ri për secilin objekt. Nën punësi autorizues e Nën punësi zbatues të marrin masa për ngritjen e komisionit për inventarizimin fizik të aktiveve afatgjata materiale (AAGJM) në përfundim komisioni të hartojë relacion për titullarin në lidhje me rezultatet e inventarizimit.*

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2021

8.Gjetje nga auditimi: Në rubrikën, aktivet afat gjata, nën/rubrika, aktive afat gjata materiale, gjendja në llog.(215) *Është mjete transporti në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 22,179,865 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 në vlerë 21,070,871 lekë me diferencë për 1,108,994 lekë e cila përfaqëson vlerën e mjeteve ndër vite, shtesa gjatë periudhës e paksime nga amortizimi për periudhën raportuese ushtrimore.*

Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

a) Në këtë llogari është e pasqyruar gabim vlera prej 10,375,500 lekë për 6(*gjashtë*) mjete transporti të cilat nuk janë në gjendje pune, por të dëmtuara pra është kryer kontabilizim i gabuar në llog.(215) *Është Mjete Transporti, ndërkohë që duhej të ishte kryer regjistrimi e kontabilizimi në llog.(24) Është Aktive afatgjata të dëmtuara, për këto mjete.*

b) Amortizimi për mjetet është llogaritur në vlerën 16,033,835 lekë, përfshirë edhe për mjetet e dëmtuara, në mospërputhje me UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *Është procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë të Qeverisjes së Përgjithshme, Kap.(II), pika (11), aneksi (1), pika (2/1), germa (e), pika (36). (Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit).*

8.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has dhe Drejtoria e Financës të marrin masa për zbatimin e procedurave ligjore për të sistemuar me veprime kontabël (AAGJM) me inventarizim fizik dhe evidentimin të 6 (*gjashtë*) automjeteve të transportit të dëmtuar jo në gjendje pune, duke kredituar llog.(215) *Është Mjete Transporti e debituar llog.(24) Është Aktive afat gjata të dëmtuara për 10,375,500 lekë.*

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2021

9.Gjetje nga auditimi: Në rubrikën, aktivet afat gjata, nën/rubrika, investime, gjendja në llog.(231) *Është aktive afatgjata materiale në pasqyrat e pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore paraqitet më datë 31.12.2019 në vlerën 12,280,822 lekë, ndërsa në datën 31.12.2020 në vlerë 79,208,907 lekë me diferencë për 66,928,085 lekë e cila përfaqëson vlerën e investimeve në proces të cilat nuk kanë përfunduar brenda vitit ushtrimor dhe do të kenë financime të tjera deri në përfundimin e tyre, kur ato të kthehen aktive dhe kalojnë te llogaritë Klasa (2) Është Aktive afat gjata materiale.*

-Nga analiza e kësaj llogarie konstatohet se:

-Drejtoria e financës ka të analizuara e dokumentuar në mënyrë analitike e justifikuese vlerën e pasqyruar të pozicionit financiar për periudhën raportuese ushtrimore viti 2020 për 7 (*shtatë*) objekte me vlerë 79,208,907 lekë, ndërsa për 2(dy) objekte me vlerë 415,942 lekë nuk disponohet asnjë dokument justifikues të transferuara nga pasqyra e pozicionit financiar të ish/Komunës Golaj, gjatë periudhës së konsolidimit në pasqyrave të pozicionit financiar, veprim në mospërputhje me UMFE nr.8, datë 09.03.2018 *Është procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë të Qeverisjes së Përgjithshme, Kap.(II), pika (6;11), aneksi (1), pika (2), klasa (2), nën/pika (2.1), paragrafi; Është Trajtimi kontabël dhe funksionimi grupi (20) Është Aktive afatgjata jo materiale dhe pika (18). (Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit).*

9.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has dhe Drejtoria e Financës, të marrin masa për të evidentuar dhe dokumentuar në mënyrë analitike në objektet, vlerën e investimeve në proces të cilat nuk kanë përfunduar brenda vitit ushtrimor dhe të pasqyruara këto edhe në llog.(231) *Është aktive afatgjata materiale në vlerën 79,208,907 lekë.*

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2021

10.Gjetje nga auditimi: Në rubrikën, pasivet afat shkurtra, nën/rubrika, llogari të pagueshme, gjendja në llog.(466) *Është kreditorë për mjete në ruajtje*, në pasqyrat e pozicionit financiar, paraqitet në vlerë 11,156,021 e cila përfaqëson ngurtësimin, detyrime të bashkisë ndaj OE për 5% garanci për punimet në objekte të ndryshme ndër vite. Gjatë periudhës raportuese ushtrimore viti 2020, sektori financës ka dokumentuar ngurtësime në vlerën prej 5,018,649 lekë për 8 OE, ndërsa ka kryer likuidime në vlerën prej 9,994,996 lekë për 3 OE, pasqyruar në aktrakordimet me dega e thesarit Has:

-për 5% e ngurtësimeve progresive në vlerën 5,018,649 lekë deri më 31.12.2020.

-5% e likuidimeve progresive në vlerën 9,994,996 lekë deri më 31.12.2020.

Ndërmjet vlerës së ngurtësimeve prej 5,018,649 lekë e likuidimeve në vlerë 9,994,996 lekë, rezulton diferencë për 11,156,021 lekë e cila përfaqëson gjendjen e llog.(466) *Është kreditorë për mjete në ruajtje* në datën 31.12.2020 për detyrime të krijuara për gjatë vitit ushtrimor 2020.

-Nga analiza e kësaj llogarie, konstatohet se:

-Në pasqyrat e pozicionit financiar kjo llogari paraqitet në vlerë 11,156,021 lekë e cila rakordon me gjendjen e pasqyruar e analizuar në mënyrë analitike për çdo objekt ndërtimi dhe operator ekonomik, si pasojë e mos pasqyrimit në aktrakordime dhe në evidencat analitike për të gjithë operatorët ekonomik detyrimin që bashkia Has në lidhje me vlerën e garancisë për punimet e përfunduara, apo ato në proces. Për 12 objekte të përfunduara të cilat bashkia i ka marrë në dorëzim pasqyrohet me vlerën 7,256,213 lekë me aneksit përkatës, ndërsa nuk është bërë zhbllokimi i vlerës sepse fondet gjenden të ngurtësuar në degën e thesarit Has, megjithëse është përmbushur afati i garancisë së punimeve sipas kushteve të kontratës.

Nga Sektori Urbanistikës e Drejtoria e Financës, nuk janë marrë masa për bërë zhbllokimin e këtyre fondeve, nuk është bërë njoftim subjekteve për paraqitjen e dokumentacionit të duhur me qëllim likuidimin e vlerës së ngurtësuar, ose përdorimin për interes publik të këtyre fondeve, bazuar në kushtet e kontratës të lidhur me subjektet sipërmarrëse, veprime në mospërputhje me UMF nr.08, datë 09.03.2018 *Është procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*”, Kap.(III), pika (30;50), si dhe UKM nr.3, datë 15.02.2011 *Është mbikëqyrjen dhe kolaudimin e punimeve të ndërtimit* ndryshuar, Kap.(II), pika (10). *(Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit).*

10.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has dhe Drejtoria e Financës, të marrin masa për sistemimin e llog.(466) *Është kreditorë për mjete në ruajtje* për të evidentuar e dokumentuar në mënyrë analitike për diferencën në vlerën **7,256,213 lekë** e pa analizuar në mënyrë analitike, megjithëse është përmbushur afati i garancisë së punimeve sipas kushteve të kontratës. Të analizojë në origjinë të krijimit të tyre, cilat janë shkaqet e mos likuidimit të vlerës e cila përfaqëson vlerën e garancisë së punimeve për 12objekte të përfunduara të marra në dorëzim. Titullari dhe Drejtoria e financës të marrin masa për likuidimin e vlerës së mësipërme, duke analizuar më parë gjendjen nëse është përmbysur garancia e defekteve të punimeve dhe nëse janë bërë korrigjimet e punimeve për çdo kontratë së cilës nuk i është likuiduar kjo garanci.

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2021

11.Gjetje nga auditimi: Nga procesi auditimit mbi realizimin e treguesve të buxhetit u konstatua se, si rezultat i mos realizimit të të ardhurave nga njësia vendore janë krijuar detyrime të prapambetura të pa likuiduara ndaj të tretëve, duke paraqitur risk për buxhetin e vitit në vazhdim, sepse ky buxhet i miratuar do të përdoret jo për të financuar nevojat reale të vitit buxhetor ushtrimor, por për të likuiduar detyrime të prapambetura për investime, mallra e shërbimet, apo dëm shpërblim për zbatim të vendimeve gjyqësore të formës së prerë, ku

gjendja progresive e detyrimeve të pa likuiduara në datë 31.12.2020 pasqyrohen në vlerën **36,368,188 lekë** sa më poshtë;

-Detyrime për investime në vlerën 25,425,844 lekë;

-Detyrime për mallra e shërbime në vlerën 10,547,166 lekë;

-Detyrime për vendimet gjyqësore në vlerën 395,178 lekë;

Të cilat zvogëlojnë fondet në dispozicion për periudhën ushtrimore për investime dhe shpenzime të tjera në interes të komunitetit të bashkis Has, veprime në mospërputhje me neni (50) në *Angazhimet buxhetore*, neni (52) në *Kryerja e shpenzimeve* të ligji nr.9936, datë 26.06.2008 në *Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë* i ndryshuar, neni (56), ligji nr.68/2017, datë 27.04.2017 në *Për financat e vetëqeverisjes vendore*, pika (62); UMFE nr.02, datë 06.02.2012 në *Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit*; UMFE nr.5, datë 27.12.2014 në *Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura*, UMFE (plotësues) nr. 02, datë 10.01.2018 në *Për buxhetin e vitit 2018*, pikat (82-91) në *Detyrimet e prapambetura të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore*; neni (70) i VKM nr.914, datë 29.12.2014 në *Për miratimin e rregullave të prokurimit publik* i ndryshuar. (Më hollësisht trajtuar në germa A, faqe 13-25 të Raportit të Auditimit).

11.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has dhe Drejtoria e Financës, të analizojnë situatën, të nxjerrin përgjegjësitë për detyrimet e faturave të pa likuiduara me gjendje progresive deri në datë 30.12.2020 në shumën **36,368,188 lekë** dhe të ndërpresin praktikën e krijimit të detyrimeve të reja të prapambetura dhe të marr masa për likuidimin e tyre, ndërsa të mos ketë angazhime të reja buxhetore pa fonde në dispozicion, si edhe për largimet të punonjësve nga puna të kërkohet që;

1-Titullari i bashkisë për daljen nga kjo situatë financiare të përgatis një plan dhe ta dërgoj në Këshillin e Bashkisë për të shqyrtuar e miratuar brenda 15 ditëve nga data e paraqitjes së tij, plan i cili të dërgohet në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë me qëllim që mund të japë rekomandime konkrete për rregullimin e situatës financiare, ndërsa njësia vendore të mos marrë asnjë angazhim buxhetor, pa pasur fonde në dispozicion.

2-Titullari bashkisë ta analizojë rastin e vendimit gjyqësor, të nxjerr arsyet e përgjegjësitë për humbjen e tij dhe për efektin negativ që ka dhënë ky vendim në buxhetin e njësisë vendore. Sektori juridik të ndjek procesin në shkallët e gjykimit deri me rekurs. Në rastet e largimeve të punonjësve nga puna, sektori juridik dhe Titullari bashkisë të zbatojnë të gjitha procedurat e nevojshme të afateve për njoftim.

Menjëherë

12.Gjetje nga auditimi: Bashkia Has është audituar nga ana e KLSH në vitin 2018 dhe në vijim është bërë verifikimi zbatimit të rekomandimeve, ku konstatohet se;

-Nga 13 masa organizative të rekomanduara e të pranuara, janë zbatuar plotësisht 4 masa, janë në proces zbatimi 5 masa dhe nuk janë zbatuar 4 masa.

-Nga 9 masa për shpërblim dëmi në vlerën 16,717 mijë lekë e kontabilizuar, por pa arkëtim.

-Nga Agjencia e Prokurimit Publik është dërguar vendimi nr.12, datë 12.02.2019, në të cilin ka vendosur të dënojë me gjobë 11 punonjës në vlerën 2,490,000 lekë, ndërsa ka filluar arkëtimin nga 2 punonjës në masën 600,000 lekë dhe ka mbetur r pa arkëtuar vlera prej 1,890,000 lekë. (Më hollësisht trajtuar në germa D, faqe 157-171 të Raportit të Auditimit).

12.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has të analizojë dhe të nxjerrë përgjegjësitë për moszbatimin e rekomandimeve të lëna nga KLSH në auditimin e mëparshëm. Të vazhdojë ndjekja dhe zbatimi i masave që rezultojnë rekomandimet e pa zbatuara, apo të përshejtojnë ato rekomandime që janë në proces. Për të cilat Titullari i njësisë vendore të hartoj një program pune të veçantë.

Menjëherë

13.Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i ushtruar në sistemi elektronik (*E-leje*) për oponencën teknike të objektit në emër të zhvilluesit në *Enti Kombëtar i Banesave (EKB)* në datë aplikimi 21.08.2020 me sipërfaqe ndërtimi prej 3,258.2m², me numër pasurie 4/250, në ZK 2282, me sipërfaqe të përgjithshme trualli për 1190m², sipërfaqje të gjurmës 399 m², në pronësi shtet.

Është dhënë leja zhvillimore nr. 3, datë 24.03.2020; leja e ndërtimit nr.2, prot, datë 18.09.2020 nëPër ndërtim të ri me sipërfaqe më të madhe se 250 m² për objekt banimi dhe shërbimi 8kat +1 Kat nëntokë u konstatua se; Oponenca teknike e dorëzuar për objektin e ndërtuar në bashkinë Has nuk i përket këtij objekti, ndërsa dorëzuar oponencë për një objekt tjetër me emërtimi; *Objekt banimi dhe shërbimesh 8 kate dhe 1 kat parkimi nëntoke*, objekt i ndërtuar në qytetin e Gramshit, pra objekti i ndërtuar në teritorin e bashkisë Has është pa oponencë teknike, veprim në mospërputhje me ligjin nr.107/2014 *nëPër planifikimin dhe zhvillimin e territorit*; ligji nr.8402, datë 10.09.1998 " Për kontrollin dhe disiplinimin e punimeve të ndërtimit të ndryshuar; VKM nr.1055, datë 22.12.2010 *nëPër vendosjen e oponencës teknike për projektet e veprave të ndërtimit*; Urdhri ministrit nr.197, datë 09.10.2014 *nëPër miratimin e kushteve të përgjithshme të marrëveshjes për kryerjen e oponencës teknike për projektet e veprave të ndërtimit*. (Më hollësisht trajtuar në germa E, faqe 113 të Raportit të Auditimit).

13.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has dhe Sektori Planifikimit e Urbanistikës të marrin masa të menjëhershme për të saktësuar oponencën teknike dhe të përshtat atë me objektin e ndërtuar në teritorin e bashkisë Has, në të kundërt të aplikojë masa administrative nga zhvilluesi (EKB) për kundërvajtjen e konstatuar e parashikuar nga ligji nr.107/2014 *nëPër planifikimin dhe zhvillimin e territorit*, neni (51), pika (1), germa (gj).

Menjëherë

B. MASA PËR SHPËRBLIM DËMI

Bazuar në ligjin nr.154, datë 27.11.2014 *nëPër organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit* neni 15 shkronja (b) dhe (c) *nëTë drejtat e KLSH* dhe mbështetur në nenet 98-102, të ligjit nr.44, datë 30.04.2015 *nëKodi i procedurave administrative në Republikën e Shqipërisë*, nenet 21-33, të ligjit nr.139, datë 17.12.2015 *nëPër vetëqeverisjen vendore* dhe pika 93 e Udhëzimit të Ministrit të Financave nr.30, datë 27.12.2011 *nëPër menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, nga ana e Titullarit të njësisë publike (Bashkia Has), të nxirren aktet administrative përkatëse dhe të kërkohet në rrugë ligjore (*padi gjyqësore*), duke ndjekur të gjitha procedurat e nevojshme administrative dhe procedurat e tjera në të gjitha shkallët e gjyqimit, me qëllim kërkimin për shpërblimin e dëmit. Nëpunësi zbatues të ndjekë procesin me qëllim shpërblimin e dëmit në vlerën **1,196,339 lekë** si më poshtë:

1.Gjetje nga auditimi: Nga procesi auditimit mbi vlerësimin e realizimin e të ardhurave për periudhën raportuese (2018-2019-2020) mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion u konstatua se, Bashkia Has ka dhënë në përdorim asete pronë publike nga sipërfaqe e fondit pyjor/kullosor për ndërtim HECⁱ në territori bashkisë Has, për të cilën me operatorin ekonomik *nëF.òshpk* ka lidhur 1(një) aneks kontratë qiraje, në të cilën vlera e nivelit të tarifës e përlllogaritur në këtë aneks kontratë është e pa argumentuar dhe e pa saktë, për pasojë vlera prej **1,120,950 lekë** konsiderohet dëm ekonomik i shkaktuar për buxheti bashkisë Has, në mospërputhje me VKM nr. 391, datë 21.06.2006 *nëPër përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave* i ndryshuar me VKM nr.1064, datë 22.12.2010 *nëPër disa ndryshime në VKM nr.391, datë 21.06.2006* "Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe kullotave", pika (2), lidhja (2), neni (11;12). (Më hollësisht trajtuar në germa A/3, faqe 25-47 të Raportit të Auditimit).

1.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has, Sektori Juridik, Drejtoria e Pyjeve e Kullotave dhe Drejtoria e Financës, të analizojnë situatën dhe të marrin masa të menjëhershme për të përlllogaritur sa më të saktë nivelin e tarifës dysheme për dhënë në përdorim të sipërfaqes nga fondi pyjor/kullosor me kontratë të lidhur për ndërtimin e HCE^{it} në teritorin e bashkisë Has, dhe për të kërkuar nga operatori ekonomik *nëFòshpk* kthim të vlerës prej **1,120,950 lekë e konsideruar dëm ekonomik për buxhetin e bashkisë Has** si diferencë në vlerësim të nivelit të tarifës së përlllogaritur.

Menjëherë

2.Gjetje nga auditimi: Nga procesi inventarizimit fizik i aktive afatshkurtër, inventar qarkulluse ka rezultuar një diferenc në mungesë, ndërmjet gjendjes fizike dhe gjendjes kontabile (*vlera historike*) në 4 artikuj me vlerë 75,389 lekë i konsideruar *dëm ekonomik*, vlerë e pa sistemuar në kontabilitet në llog.(468) *Debitor të ndryshëm* në ngarkim të personit material përgjegjës në Njësia Administrative Gjinaj në shkollë Kishaj vlera prej 56,689 lekë dhe shkarkimi menjëherë i saj nga kontabiliteti në llog.(218), si dhe në bashkia Has, Sektori komunal vlera prej 18,700 lekë dhe shkarkimi menjëherë i saj nga kontabiliteti në llog.(327). (*Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 47-98 të Raportit të Auditimit*).

2.1.Rekomandimi: Bashkia Has, Drejtoria e Financës të marr masa dhe të sistemoj në kontabilitet në llog.(468) *Debitor të ndryshëm vlerën prej 75,389 lekë e konsideruar dëm ekonomik* në ngarkim të personave material përgjegjës, për mungesë rezultuar nga inventarizimi fizik i aktiveve, ndërmjet gjendjes fizike dhe kontabile (*vlera historike*) për 4 artikujt *in inventar ekonomik*.

Menjëherë

C.MASA PËR ULJEN E BORXHIT TATIMOR DHE RRITJEN E PERFORMANCËS NË ARKËTIMIN E DETYRIMEVE PËR TAKSAT DHE TARIFAT VENDORE, PËRFSHIRË DHE DETYRIME NGATIRADHËNIA (TË ARDHURA TË MUNGUARA).

1.Gjetje nga auditimi: Nga procesi auditimit u konstatua se, nga të ardhurat në zbatim të nivelit për taksat e tarifave vendore të miratuara me VKB në paketat fiskale janë krijuar detyrime debitorë në datën 31.12.2020 të pasqyruara me vlerë progresive për 10,362,754 lekë e ardhur e munguar për buxhetin e njësisë vendore, nga mos likuidimi i detyrimeve nga subjektet ekonomik e subjekte familjare, pa përfshirë taksën për tokën bujqësore. Mos arkëtimi i detyrimeve për nivelin e taksave e tarifave vendore, përveç se është mos përmbushje e detyrës funksionale nga punonjësit e Sektorit të Taksave e Tarifave Vendore, njëkohësisht krijon mungesë financiare në treguesit në buxhet me pasojë ulje e nivelit të investimeve dhe të shpenzimeve të tjera që njësia vendore ka parashikuar në shërbim të komunitetit, pasqyruar në aneksi bashkëlidhur, veprime janë në mospërputhje me ligjin nr. 8652, datë 31.07.2000 *Për organizimin dhe funksionimin e Qeverisjes Vendore* i ndryshuar; nene (4), (26), (32),(34), të ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 *Për sistemin e taksave vendore*, nene (70), (91), Kreu (XI) *Mbledhja me forcë e detyrimeve tatimore* të ligjit nr. 9920 *Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë* i ndryshuar; ligjin nr. 10926, datë 08.07.2010 *Për menaxhimin financiar dhe kontrollin* i ndryshuar; neni (12), UMF nr.24, datë 02.09.2008 e UMF nr.01, datë 17.01.2019 *Për zbatimin e buxhetit të vitit 2019*. (*Më hollësisht trajtuar në germa A, faqe 13-25 të Raportit të Auditimit*).

1.1-Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has, Drejtoria e Financës dhe Sektori Taksave e Tarifave Vendore, të analizojë situatën dhe të marrin masa të menjëhershme, për të kërkuar arkëtimin e vlerës totale prej 10,362,754 lekë, detyrime debitorë të rezultuara nga mos pagesa e nivelit të taksave e tarifave vendore të parashikuara në paketat fiskale nga subjekte ekonomike që ushtrojnë aktivitet për qëllime biznesi e subjekte familjare me vlerën prej 10,362,754 lekë.

Menjëherë

2.Gjetje nga auditimi: Nga procesi auditimit mbi vlerësimin e realizimit e të ardhurave për periudhën raportuese (2018-2019-2020) mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion u konstatua se; nga Sektori Taksave e Tarifave Vendore në Bashkinë Has nuk është programuar e miratuar me VKB edhe niveli tarifës për dhënie (*licencë/autorizim*) në tregtimin e naftës bruto e nënproduktet e saj dhe lëndë djegëse për operatorëve ekonomik që tregtojnë në stacione karburant për konsumatorët fundorë, ndërkohë që në territorin e bashkisë Has e ushtrojnë këtë aktivitet 9 (nëntë) OE, ndërsa Sektori Taksave e Tarifave Vendore ka pajisur me autorizime bazë, apo ka rinovuar autorizimin me afat 5(pesë) vite kalendarik vetëm 8 (tetë), si dhe likuidimi nivelit të tarifës përkatëse menjëherë për 5 (pesë) vite kalendarik, për pasojë vlera totale 7,980,000 lekë, konsiderohet e ardhur e munguar e pa planifikuar për

buxhetin e bashkisë Has, në mospërputhje me neni 35, i ligjit nr.9632, datë 30.10.2006 *ËPër Sistemin e Taksave Vendore* i ndryshuar; Kap.(II); Kap.(III), pika 4: Kap (II), pika (1), germa (b); pika (15) të VKM nr. 970, datë 02.12.2015 *ËPër përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të sajë* i ndryshuar me VKM nr.344, datë 19.04.2017 *ËPër ndryshimi VKM nr.970, datë 2.12.2015*“*ËPër përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të sajë. (Më hollësisht trajtuar në germa A/3, faqe 25-47 të Raportit të Auditimit).*

2.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has dhe Sektori Taksave e Tarifave Vendore të analizojë situatën dhe të marrin masa të menjëhershme për të pajisur me (*licencë/autorizim*) dhe rinovuar me afat 5 (*pesë*) vite kalendarik, të gjithë operatorët ekonomik të cilët ushtrojnë aktivitet për qëllime biznesi me veprimtari tregtimi në stacione karburanti e gaz i lëngshëm për përdorim nga konsumatorët fundorë në territorin e bashkisë Has, të cilët bashkia i ka pajisur me (*licencë/autorizim*) afati 1(një) vit kalendarik, nga mos administrimi i autorizimit bazë dhe mos pagesa e nivelit të tarifës pas rinovimit të autorizimit baze e pa përfshirë në paketat fiskale, për pasojë shuma e përlllogaritur në vlerën **prej 7,980,000 lekë konsiderohet e ardhur e munguar e pa programuar për buxhetin e Bashkisë Has.**

Menjëherë

3.Gjetje nga auditimi: Nga procesi i auditimit periudha raportuese (2018-2019-2020) i kryer mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion u konstatua se, nga Sektori Taksave e Tarifave, nuk ka përlllogaritur e aplikuar nivelin e tarifës për pastrim, ndriçim e gjelbërim për OE të cilët kanë kryer punime ndërtimi në territorin e bashkisë dhe Njësitë administrative në vartësi, ku 9 OE që kanë lidhur kontrata për punë publike me bashkinë Has, përpara fillimit të punimeve nuk kanë aplikuar në QKB për hapje në vendin e ushtrimit të veprimtarisë i ndryshëm nga selia (sipas vendndodhjes së objektit të kontratës), për pasojë edhe nuk janë ngarkuar me detyrime për nivelin e tarifave të pastrimit, gjelbërimit dhe ndriçimit të miratuara me paketën fiskale nga KB Has në vlerën 897,500 lekë e cila konsiderohet e ardhur e munguar për Buxheti Bashkisë Has, në mospërputhje me Kreu (VII), neni 35; pika (1/1), neni 43, të ligjit nr.9920 datë 19.05.2008 *ËPër procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë* i ndryshuar, ligjit nr.9632, datë 30.10.2006 *ËPër sistemin e taksave vendore* i ndryshuar; UMFE nr.24, datë 02.09.2008 i ndryshuar dhe VKB nr.52, datë 20.12.2017; VKB nr.67, datë 11.12.2018; VKB nr.60, datë 24.12.2019 *ËPër miratimi paketës fiskale*, Pika (1) *ËTarifat Vendore*, për periudhat raportuese viti (2018-2019-2020). (*Më hollësisht trajtuar në germa A/3, faqe 25-47 të Raportit të Auditimit).*

3.1.Rekomandimi: Titullari Bashkisë Has dhe Sektori Taksave e Tarifave Vendore të analizojnë situatën dhe të marrin masa të menjëhershme për të përlllogaritur detyrimin që rrjedh nga mos aplikimi dhe mos zbatimi i nivelit për tarifatat vendore nga 9 OE edhe me seli jashtë teritorit të bashkisë Has, të cilët ushtrojnë aktivitet dhe kanë lidhur kontrata punë publike nga fondet e aplikuar për investime në bashkinë Has, për pasojë shuma **897,500 lekë, konsiderohet e ardhur e munguar për Buxhetin e Bashkisë Has.**

Menjëherë

4. Gjetje nga auditimi: Nga procesi auditimit për periudhën raportuese (2018-2019-2020) i kryer mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion u konstatua se, Sektori i Taksave e Tarifave nuk ka realizuar të ardhura vendore nga zbatimi i nivelit të taksës së ndikimit në infrastrukturë për ndërtimet informate (*pa leje*) të kryera në territorin e bashkisë Has, nga subjekte ekonomike dhe subjekte familjarë në vlerë totale 3,671,328 lekë e konsideruar e ardhur e munguar e paplanifikuar për buxheti Bashkisë Has e pa kontabilizuar, pasqyruar në aneksi bashkëlidhur, në mospërputhje me ligji nr. 8652, datë 31.07.2000 *ËPër organizimin dhe funksionimin e Qeverisjes Vendore* i ndryshuar; ligji nr. 9920, datë 19.05.2008 *ËPër Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë* i ndryshuar; pika (2), neni (27) të ligjit nr.9632, datë 30.10.2006 *ËPër Sistemin e Taksave Vendore* i ndryshuar; neni (23) të ligjit nr.9482, datë 03.04.2006 *ËPër legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje* i

ndryshuar me ligjin nr.9786, datë 19.07.2007; ligjin nr.9895, datë 09.06.2008; Vendimi nr.3, datë 02.02.2009 i Gjykatës Kushtetuese; ligjin nr.10099, datë 19.03.2009; ligjin nr. 10169, datë 22.10.2009; ligjin nr.10219, datë 04.02.2010; ligjin nr.141/2013, datë 02.05.2013; ligjin nr.50/2014 dhe ligjin nr.62/2015; VKM nr.860, datë 10.12.2014 *ñPër përcaktimin e mënyrës së mbledhjes dhe administrimit të të ardhurave për ndërtimet pa leje e vlerave të zbatueshme për legalizimò i ndryshuar. (Më hollësisht trajtuar në germa A/3, faqe 25-47 të Raportit të Auditimit).*

4.1.Rekomandimi: Bashkia Has, Sektori i Taksave e Tarifave Vendore të analizojë situatën dhe të marrë masa të menjehershme për të analizuar dhe kërkuar pagesën e nivelit të taksës së ndikimit në infrastrukturë për ndërtimet informale (*pa leje*) të kryera nga subjekte ekonomik dhe subjekte familjare në territori bashkisë Has e parashikuar edhe në paketat fiskale shuma prej **3,671,328 lekë e konsiderohet e ardhur e munguar për buxheti bashkisë Has.**

Menjëherë

5.Gjetje nga auditimi: Nga procesi auditimit mbi dokumentacioni vendosur në dispozicion për periudhën raportuese (2018-2019-2020) u konstatua se, Sektori i Planifikimit të Teritorit dhe Urbanistikës ka konstatuar kundërvajtje administrative me (*pezullim e ndërtime pa leje, etj*) në 46 procesverbale konstatimi, ndërkohë dhe nuk ka vendosur penalitete, për ndërtime të kundërligjshme nga persona fizik, juridik e familjar për rastin evidentuar *ñpezullim punimeò*, duhej të ishte vendosur penalteti me vlerë minimale 100,000 lekë, për pasojë 46 subjekte duhet të penalizohen me 100,000 lekë x 46 objekte në total vlere prej = 4,600,000 lekë, konsiderohet e ardhur e munguar e paplanifikuar për buxheti bashkisë, pasqyruar (aneksi bashkëlidhur),veprim në mospërputhje me pika 8 *ñKryerje punimesh pa lejeò*, neni 82, ligji nr.10119, datë 23.04.2009 *ñPër planifikimin e Territoritò* në germa (a) *ñdënohet me gjobë nga 100,000 deri në 30% të vlerës totale të punimeve të ndërtimitò. (Më hollësisht trajtuar në germa A/3, faqe 25-47 të Raportit të Auditimit).*

5.1.Rekomandimi: Bashkia Has, Sektori Planifikimit Territorit Urbanistikës, të analizojë situatën dhe të marr masa të menjehershme për të kontabilizuar vlerën e penaltetit sipas vlerës së masës së gjobës dhe të kërkojë arkëtimin e shumës **4,600,000 lekë e konsideruar e ardhur e munguar e pa planifikuar për buxheti Bashkinë Has.**

Menjëherë

6.Gjetje nga auditimi: Nga procesi auditimit mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion për periudhën raportuese objekt auditimi (2018-2019-2020) u konstatua se; Bashkia Has me operatorë ekonomik me status *ñaktivò*, të cilët kryejn aktivitet për qëllime biznesi në fushën e mineraleve në territorin e bashkisë Has, janë të pajisur me leje minerare nga (MEI) për sipërfaqen e fondit pyjor/kullosor sipas lejeve në total për 746,2 ha, ndërsa bashkia ka lidhur kontrata qiraje për dhënien në përdorim të sipërfaqes së fondit pyjor/kullosor vetëm për 189,67ha dhe ka krijuar të ardhura në vlerën 4.932.750 lekë me diferencë sipërfaqe e pa kontraktuar, ndërsa e shfrytëzuar prej 556,53 ha. Në këto kushte bashkia Has për mos lidhje të kontratës për të gjithë sipërfaqen e lejeve minerare, ka krijuar *të ardhura të munguara të pa planifikuara për buxhetin e bashkisë në vlerën prej 52,330,090 lekë* e pasqyruar në Aneksi përkatës bashkëlidhur, në mospërputhje me pika (2); lidhja nr.2, pika (6/1); pika (9/4), të VKM nr.391, datë 21.06.2006 *ñPër përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe të kullotaveò* i ndryshuar me VKM nr. 1064, datë 22.12.2010 *ñPër disa ndryshime në VKM nr.391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektori pyjeve dhe kullotaveò. (Më hollësisht trajtuar në germa A/3, faqe 25-47 të Raportit të Auditimit).*

6.1.Rekomandimi: Titullari i Bashkisë Has, Sektori Juridik, Drejtoria e Pyjeve e Kullotave dhe Drejtoria e Financës të analizojnë situatën dhe të marrin masa të menjehershme për të kërkuar nga operatorët ekonomik që ushtrojnë aktivitet për qëllime biznesi në fushën e mineraleve dhe të pajisur me leje minerare e miratuar nga (MEIT) për të lidhur kontrata qiraje me të gjithë OE dhe për të gjithë sipërfaqen e dhënë në përdorim për tu shfrytëzuar nga fondi pyjor/kullosor, brenda territorit të bashkisë Has në sipërfaqen totale prej **746,2 ha** e pa

kontraktuar me diferencë në vlerën **prej 52,330,090 lekë e konsideruar e ardhur e munguar për Buxhetin e Bashkisë Has.**

Menjëherë

D. MASA DISIPLINORE:

D/I. Për punonjësit që marrëdhëniet e punës rregullohen me Kodin Civil:

Mbështetur në neni 15, të ligjit nr.154/2014, datë 27.11.2014 *“Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit*, germa (b;c;ç) dhe nenin 58 *“Llojet e masave disiplinore*, të ligjit nr.152/2013 *“Për nëpunësin civil*, në VKM nr.115, datë 05.03.2014 *“Për përcaktimin e procedurës disiplinore dhe të rregullave për krijimin, përbërjen e vendimmarrjen në komisionin disiplinor në shërbimin civil* dhe shkronja (k) neni (64), të ligjit nr.139/2015, datë 17.12.2015 *“Për vetëqeverisjen vendore*, **i rekomandojmë Kryetarit të Bashkisë Has** që t’i kërkojë Komisionit Disiplinor, që bazuar në performancës e secilit punonjës dhe të shkeljeve të konstatuara në Raportin Përfundimtar të Auditimit të KLSH^{së}, për periudhën 01.01.2018 deri më 31.12.2020, të fillojnë procedurat për dhënien e masave disiplinore për **4 (katër) punonjës**, si më poshtë:

1.Z. UH, me detyrë Përgjegjës i Sektorit të Taksave dhe Tarifave Vendore,

2.Znj. MR me detyrë Inspektore e Taksave dhe Tarifave Vendore,

3.Znj. SXh me detyrë Inspektore e Taksave dhe Tarifave Vendore,

Për mangësitë dhe shkeljet e konstatuara, në lidhje me mos zbatimin e kërkesave të ligjit nr.9632, datë 30.10.2006 *“Për sistemin e taksave vendore*, ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 *“Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë* dhe i ndryshuar, Kreu (XI) *“Mbledhja me forcë e detyrimeve tatimore të papaguara*, ligjit nr. 9482, datë 03.04.2006, i ndryshuar, neni (23) dhe pikës (2) të nenit (27) të VKM nr.860, datë 10.12.2014, etj, për mos marrjen si duhet të masave për arkëtimin e detyrimit debitor në vlerën prej 10,362,754 lekë gjendje në datë 31.12.2020. Për mos marrjen e masave për arkëtimin e tarifës të licencave të karburanteve për 8 OE që ushtrojnë aktivitet tregtar në pika fundore stacione karburani në teritori bashkisë Has,Nj.Administrative me vlerë 7,980,000 lekë, mos përllogaritje të saktë të nivelit të tarifës për dhënie me kontratë qiraje nga fondi pyjor/kullosor për ndërtim të HEC^{ve} me vlerë 1,120,950 lekë, në mos lidhje të kontratave të qirasë me pasoje mospërllogaritje e nivelit të tarifës për dhënie në përdorim të fondit pyjor/kullosor për subjektet që ushtrojnë aktivitet tregtar në fushën e mineraleve me vlerë 52,330,090 lekë, duke krijuar të ardhura të munguara për buxhetin e Bashkisë Has. *(Më hollësisht trajtuar në germa B/3, faqe 27-50 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

4.Znj.ES me detyrë Specialiste e financës,

Për mangësitë e shkeljet e konstatuara, në cilësinë e kryetare e komisionit të inventarizimit fizik të aktiveve afat gjata materiale të inventarizuara në objekti Bashkia, për mos zbatimin e kërkesave të ligjit nr. 25/2018, datë 10.05.2018 *“Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”*, neni (15), pika (1; 2), të UMF nr. 30, datë 27.12.2011 *“Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap.(IV) *“Sistemi i kontrollit periodik të aktiveve*, pika(74) *“Inventarizimi aktiveve*, lidhur me anomalitë e konstatuara në pasqyrat e pozicionit financiar.*(Më hollësisht trajtuar në germa B, faqe 51-107 të Raporti Përfundimtar të Auditimit).*

D/II. Për punonjësit që marrëdhëniet e punës rregullohen sipas Kodit Punës.

Mbështetur në neni 15, të ligjit nr.154/2014, datë 27.11.2014 *“Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”*, shkronja (e) dhe (ç) të nenit (11), Kreu (IV) dhe neni (37) të ligjit nr.7961, datë 12.07.1996 *“Kodi i Punës në Republikën e Shqipërisë*, i ndryshuar dhe të kontratës individuale të punës, **i rekomandojmë Kryetarit të Bashkisë Has**, që bazuar në performancës e secilit punonjës dhe të shkeljeve të konstatuara në Raportin Përfundimtar të Auditimit të KLSH^{së}, për periudhën 01.01.2018 deri më 31.12.2020, të fillojnë procedurat për dhënien e masave disiplinore për **4 (katër) punonjës**, si më poshtë:

1.Z. AR me detyrë Inspektor i Taksave dhe Tarifave Vendore,

Për mangësitë dhe shkeljet e konstatuara, në lidhje me mos zbatimin e kërkesave të ligjit nr.9632, datë 30.10.2006 në *Për sistemin e taksave vendore*, ligjit nr. 9920, datë 19.05.2008 në *Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë* dhe i ndryshuar, Kreu (XI) në *Mbledhja me forcë e detyrimeve tatimore të papaguara*, ligjit nr. 9482, datë 03.04.2006, i ndryshuar, neni (23) dhe pikës (2) të nenit (27) të VKM nr.860, datë 10.12.2014, etj, për mos marrjen si duhet të masave për arkëtimin e detyrimit debitor në vlerën prej 10,362,754 lekë gjendje në datë 31.12.2020. Për mos marrjen e masave për arkëtimin e tarifës të licencave të karburanteve për 8 OE që ushtrojnë aktivitet tregtar në pika fundore stacione karburani në teritori bashkisë Has,Nj.Administrative me vlerë 7,980,000 lekë, mos përlllogaritje të saktë të nivelit të tarifës për dhënie me kontratë qiraje nga fondi pyjor/kullosor për ndërtim të HEC^{ve} me vlerë 1,120,950 lekë, në mos lidhje të kontratave të qirasë me pasojë mospërlllogaritje e nivelit të tarifës për dhënie në përdorim të fondit pyjor/kullosor për subjektet që ushtrojnë aktivitet tregtar në fushën e mineraleve me vlerë 52,330,090 lekë, duke krijuar të ardhura të munguara për buxhetin e Bashkisë Has. (Më hollësisht trajtuar në gërma A/3, faqe 27-50 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

2. Z.EM me detyrë Administrator NjA Golaj,

3. Z.MK me detyrë Administrator NjA Fajza;

4. Z.ILI me detyrë Administrator NjA Gjinaj,

Për mangësitë e shkeljet e konstatuara, në cilësinë e kryetarit të komisionit të inventarizimit fizik të aktiveve afat gjata materiale në objektet e inventarizuar respektivisht në; (NjA Golaj; Fajza; Gjinaj). për mos zbatimin e kërkesave të ligjit nr. 25/2018, datë 10.05.2018 në *Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare*, neni (15), pika (1; 2), të UMF nr. 30, datë 27.12.2011 në *Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*, Kap.(IV) në *Sistemi i kontrollit periodik të aktiveve*, pika(74) në *Inventarizimi aktiveve*, lidhur me anomalitë e konstatuara në pasqyrat e pozicionit financiar.(Më hollësisht trajtuar në gërma B, faqe 51-107 të Raporti Përfundimtar të Auditimit).

***Shënim:**Për punonjësit: **z.AL** me detyrë në cilësinë ish/Kryetar i Bashkis Has dhe **z.NK** me detyrë në cilësinë ish/Inspektor i Inspektor i Taksave e Tarifave Vendore, nuk mund të rekomandojmë masa disiplinore megjithëse mangësitë e shkeljet e konstatuara ekzistojnë dhe janë të natyrës administrative, ndërsa nuk mund të ezaurohen si të tilla, pasi këta persona janë të larguar nga puna.

E. TË TJERA

Auditimi i procedurave të Prokurimit Publik të realizuara në periudhën nga data 01.01.2018 deri në datën 31.12.2020, do të jenë objekt në auditimin e rradhës në Bashkinë Has.

Me ndjekjen dhe kontrollin e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Vetëqeverisjes Vendore.

Për sa më sipër paraqitet ky Raport Përfundimtar Auditimi.

KONTROLI I LARTË I SHTETIT